

CIVILIS DOCTRINA
DE ANTIQVITATE,
ET RELIGIONE, REGIMINE,
PRIVILEGIIS, ET PRÆHEMINENTIIS
inclytæ Ciuitatis Barcinonæ.

DIVÆ EVLALIAE VIRGINI
& Prothomartyri ac Tutelari illius sacra.

Authore Ioanne Paulo Xammar Barcinonensi Domicello I. V. D.
& olim Domus eiusdem Ciuitatis ordinatio Allectore, & in
celebri Gymnasio Vniuersitatis ipsius Primatio
Iuris Pontificij Interprete.

Vbi multa de iure Vniuersitatis & Reipublicæ varijs passim Regij Senatûs
decisionibus illustrata leguntur.

Anno

1644.

Venalis Barcinonæ, ex Typographia Gabriellis Nogues in vicô
Sancti Dominici, & eius expensis.

CENSURA DOCTISSIMI
PETRI BOIX I.V.D. ET DISER-
TISSIMI CAESARVM PATRONI,
ex commissione domini Vicarij Generalis
Episcopi Barcinonæ.

R A C T A T V M hunc ex commissione
Domini Officialis, & Vicarij Generalis, ob
eius summam eruditionem, venustatem, &
elegantiam libentissimè legi, & enucleavi,
in quo nihil quod deuiet à Sanctis Institu-
tionibus, nihilq; bonis moribus oppositum deprehendi:
Quinimo tanquam valde vtilitati publicæ præsertim
Ciuitatis Barcinonæ proficuum, impressione dignum,
& necessarium existimaui 31. Maij 1644.

P. Boix, U.I.D.

31. Maij 1644. Imprimatur.

Bolda Vic. Gen. & Offic.

CIVILEM

CENSURA SAPIENTISSIMI
BALTASARIS TAPIES I.V.D. ET REGII
Senatoris integerrimi, ex commissione Domini
Regentis Regiam Cancellariam.

IVILEM Hanc *Doctrinam de Antiquitate, Religione, Regimine, Privilegijs, & Præhementijs inclytæ Civitatis Barcinonæ*, à Ioanne Paulo Xammar Domicello V. I. D. elaboratam, semel, iterumq; iussu Illustris Regentis Regiam Cancellariam euolui, adamussimq; examinaui. Nihilq; in ea, quod à Religionis recto tramite, ac honestis deuiet, reperi moribus. Quin potius, plurima ex puris, nitidisq; Iurisprudentiæ, ac humanarum litterarum fontibus hausta, quæ ad vsum forensem, politico maximè Catalaunico, valde conducent, eximiâq; Authoris diligentiam, & eruditionem commendent; eiusq; opus prælo; imò & præmio dignum efficiant. Et ita sentio, & censeo.

*Baltasar Tapies Regii
Consiliarius.*

Imprimatur.

Fontanella Regens.

E X

CENSURA PERITISSIMI
MICHAELIS CELLERS I.V.D.
ET ASSESSORIS DOMVS CIVITATIS
Barcinonæ æquissimi, ex commissione Domi-
norum Consulum præfata
Ciuitatis.

X commissione Admodum Illustrum Con-
siliariorum Ciuitatis Barcinonæ, vidi-
mus, ac legimus huiusmodi tractatum,
inscriptum: *Ciuilis doctrina de Antiqui-
tate, Religione, Regimine, Priuilegijs,*

& *Præheminentijs inclita Ciuitatis Barcinona.*
Auctore Ioanne Paulo Xammar Domicello, & V.I.D.
omni eruditione plenum, & nihil in eo inuenimus,
quod vel iuribus, vel priuilegijs, & prærogatiuis ipsius
Ciuitatis aduersetur. Datt. Barcinonæ die 1. Septem-
bris 1642.

Cellers V.I.D. Assessor & Aduocatus
Ordinarius Ciuitatis.

TRACTATVS

*Censura consultiſſimi Dominici Oſona I.V.D. & fa-
matiſſimi cauſarum Patroni, ex commiſſione
Dominorum Conſulum Barcinona.*

TRACTATVS Hic continens Ciuillem
Doctrinam de Antiquitate, Religione,
Priuilegijs, & Præhementijs Inclytæ
Ciuitatis Barcinonæ, cum primum mihi
ab Authore fuit oblatus, pro illius cen-
ſura ab Illuſtribus Admodum Conſiliarijs dictæ Ciuita-
tis mihi commiſſa, auidiſſimè excepi, imò potius ab
eius manibus excerpti. Quippè qui redolebat naribus
meis eandem fragrantiam, quam deguſtaui legēdo alium
Tractatū ab eodē paucis ab hinc annis editū de Iudicijs,
& Aduocati Officio, vbi totā materiā, & quæſtiones pro
vtriuſq; munere mira eruditione diſpoſuit, & declarauit.
Libentiſſimè igitur cēſuræ onus ſuſcepi, librumq; vidi,
legi, & perlegi, atq; iterū pro animi oblectatione intē-
ſiſſimè examinaui, ſiquidem omiſſis nugis, ſubſtantialia
omnia ad inſtitutum adeo ingenioſe, doctè, & eleganter
perſtrinxit, vt vltèrius peruagandi nulli alij locus relin-
quatur. Propterea, quia nihil cēſura dignū reperi, cenſeo
tractatum hunc, vti maximè decori, & ornatui noſtræ
Ciuitatis cōducentē, eidemq; pro maiori tot tātorumq;
ſuorum priuilegiōrū, ac præhementiarum obſeruantia,
& attentione, & ſui regiminis, & exemplaris Religionis
pleniori notitia vtiliſſimū, ac neceſſarium, eſſe digniſ-
ſimum, vt quam citiſſimè prælo tradatur.

Dominicus Oſona, LL.D.

DE PATRIA AD LECTOREM.

STSI sciam iuxta verbum Domini neminē esse Prophe-
tam in patria sua: tamē vt amoris & beneuolētiæ meæ er-
ga Patriam meam charissimam pignus aliquod offerrem
aut testimonium exhiberem, laborem huius pro patria o-
pusculi suscipere non dubitauī. Agnosco debitum Patriæ, in qua in-
fancia mea vagiit, pueritia luit, iuuentus exercita & educata, senec-
tus a multis honorata est, & in qua honorificum Assessoris Domus
eiusdem Ciuitatis officium gessi. Merito Patriæ natos nos esse aiūt
Iureconsultus in l. 1. §. & generaliter, ff. de ventr. in posses. mī. Plato dia-
log. 9. de legib. Aristotel. lib. 8. Politico. Cicero lib. 1. officio. & 4. Rhetor-
ic. Lucas de Pen. in l. in filiis C. de decurio. lib. 10. Spino in Specul. testa.
glos. 1 4. principa. num. 69. Peregrin. de iur. ff. de lib. 4. tit. 3. num. 20. Adco
vt iurisprudētes consentiant magis subueniendā esse Patriæ quam
liberis & parentibus in l. 2. ff. de inst. & iur. vt docet Peregr. loco cita-
to. Et notat glo. in cap. 2. de conuers. infidel. verbo, & Christiani. quod
Patriam filius patri, & pater filio præponere debet. Sic S. Ambrosi.
in lib. de officiis inquit. Ordinata pietas est primo in Deum, secundo in Pa-
triam, tercio in parentes, & S. Tomas 2. 2. quæst. 60. artic. 3. profitetur
hominem patriæ & parentibus maxime debitorem esse post Deum,
& S. Augusti. de Ciuitat. Dei 19. dist. cii. pertinere asserit ad virtutis of-
ficium & viuere patriæ & propter patriam liberos procreare. Ideo
tex. in l. postliminium, §. filius, ff. de postlimin. reuers. testatur quod dis-
ciplina castrorum antiquior est Romanis ciuibz quam charitas libe-
rorum. Et pro patria filius in patrem & pater in filium ac vir in v-
xorem insurgere debent l. minime, ff. de relig. Et Alex. quem retuli
de offic. Ind. & Aduoc. par. 2. quæst. 3. nu. 19. tenuit, aduocatum potius
pro patria quam pro patre aduocare debere. vbi num. 60. probauī non
posse cogi aduocare contra propriam patriam: Sed & Patria quam
nobis suauissimam vocat Sceuola in l. qui habebat de legat. 3. ciues suos
in potestate habet pro vt pater filios, l. ordine, §. fin. ff. ad Municipal.
Luc. de Penna in d. l. in filiis. Et in can. de forma 22. quæst. 5. notatur
quod

quod vassallus qui domino fidelitatem iuravit, non iuvabit eū contra suam patriam. Elegantia sunt Ciceronis verba 14. cap. officio. Omnium (dicit) societatum nulla est gravior, nullaq. charior, quam ea qua in Republica est. Vnicuiq. nostrum chari sunt parentes, chari sunt liberi, propinqui, familiares: sed omnes omnium charitates Patria vna cōplexa est, pro qua quis non dubitat mortem appetere, modo sit Patria profuturus. Vnde Ovidi, de Ponto lib. 1. elegia 4.

Nescio quā natale solum dulcedine cunctos

Ducit, & immemores non sinit esse sui.

Et Horati. Carminum lib. 3. Ode 2.

Dulce & decorum est pro patria mori.

Et M. Tullius lib. 1. Tusculanar. quaesti. circa fin. Clara vero montes pro patria appetita non solum gloriosa Rhetoribus, sed etiam beata videntur solē. Et Rhetoricor. lib. 4. Nullum tantum est periculum quod sapiens pro salute patriae vitandum arbitretur. Cuiusmodi & venuste de patria loquitur Celsiodorus. li. 1. episto. 20. Feris (inquit) datum est agros, sylvasque quaerere: hominibus autē fores patrias super cuncta diligere. Auea ipse per aera vagantes proprios nidos amant: erratiles ferae cubilia, dumosa festinant: voluptuosi pisces caavernas suas perquirunt: cunctaque animalia lib. 2. se noverunt refugere. Vbi longissima cupiunt aetate constare. Et ne sanctorum deficiat auctoritas, S. Hieronymus, cap. 7. super Hieremiā scribit naturale esse ut quisq. naturale diligat solum, & nihil dulcius habeat patria. Neque vero assentior Socrati, qui interrogatus qua patria ortus esset, respondit. Mundanus sum. Totius enim Mundi ciuem & incolam se arbitrabatur, nullam sibi approprians patriam. Neque Ovidij Fastorum lib. 1. opinionem amplector, dum ait.

Omne solum forti Patria est, ut piscibus aequor,

Ut Volucris vacuo quicquid in orbe patet.

Nisi has posteriores sententias ad eos referas, qui tam fragili ac muliebri sunt animo, ut extra ortus sui cunabula, si casus ferat, vivere metuant. Vale.

Ioan. Paul. Xammars.

Errata Typographi sic corrige.

Pag. 3. num. 6. validissimus. validissimis. pag. 25. num. 13. vniuersalis.
vniuersalis. pag. 44. num. 6. confederatus confederatus. & nu. 15.
sumunt. sumunt. pag. 97. num. 2. Constatriz. Confratriæ. pag. 102.
num. 21. amplis. amplius. pag. 105. num. 29. carritorum. curritorum.
pag. 126. num. 3. cum cum. pag. 132. num. 25. Audientiam Audientia.
pag. 147. num. 42. rereferente. referente. pag. 161. num. 44. armatu.
armata. pag. 162. num. 20. Ciuitas. Ciuitatis. pag. 217. num. 38. vir. vici.
& eodem num. officiumi. officium. pag. 223. num. 12. vocantis. vacan-
tis. pag. 234. num. 54. facit. facit. pag. 240. num. 2. sorrem. sortem. pag.
251. num. 37. peculiari peculiari. pag. 254. num. 5. diccus. dicens. pag. 255
num. 15. hanch. hanc. pag. 263. num. 51. capri. capri. postlin. postlim. pa.
264. in fine libri. inuenta. inuenta.

§ §. CIVILIS DOCTRINÆ I N D E X.

- §. 1. Quis fuerit vrbs conditor. pag. 2.
§. 2. A quo tempore vrbs condita sit & de multiplici ac
de vero ipsius nomine. pag. 6.
§. 3. De situ & incolatu vrbs. pag. 10.
§. 4. De diuersis Dominis ac Principibus Ciuita-
tis. pag. 16.
§. 5. De religione Ciuitatis. pag. 23.
§. 6. Barcino Ciuitas est Caput & titulus Cathalonie. p. 30.
§. 7. Ciuitas Barcinonæ est Regia sedes. pag. 40.
§. 8. Ciuitas Barcinonæ fuit Colonia & Cancellaria Ro-
mana. pag. 45.
§. 9. Ciuitas Barcinonæ est communis Patria Cathala-
norum. pag. 50.
§. 10. Ciuitas Barcinonæ priuilegio suorum Regum ha-
bet multa iura Regalia. pag. 58.
§. 11. De iudicio Procerum seu Proborum hominū Bar-
cinonæ in Criminalibus. pag. 73.
§. 12. Ciuitas Barcinonæ habet ius statuendi pro bono
Rei-

- Reipublicæ cum pœnis etiam corporalibus. pag. 83
- §. 13. De facultate statuendi circa Collegia & Confratrias artificum & fabrorum. pag. 96.
- §. 14. De iurisdictione Ciuitatis Barcinonæ circa Collegia & Confratrias artificum & fabrorum ipsius. p. 110
- §. 15. Ciuitas Barcinonæ declarat per sacramenta voluntates morientium. pag. 124.
- §. 16. Ciuitas Barcinonæ pro ciuium victu debitoribus & delinquentibus tribuit securitatem & cogit omnes. pag. 139.
- §. 17. De represalijs & hoste vicinali Ciuitatis Barcinonæ. pag. 151.
- §. 18. De immunitate Ciuitatis Barcinonæ. pag. 164
- §. 19. De argentaria seu mensa communium depositorum Ciuitatis Barcinonæ. pag. 179
- §. 20. De Centumuirali Concilio Ciuitatis Barcinonæ etiam de Ordinario. pag. 189
- §. 21. De Consulibus Ciuitatis Barcinonæ. pag. 205.
- §. 22. De admissione ciuium ad officia Ciuitatis vel ipsorum repulsa & impedimentis. pag. 220.
- §. 23. De recursibus & appellationibus officialiū. pag. 240
- §. 24. Ciues Barcinonæ qui censeantur. pag. 253.

EX §. I. CIVILIS DOCTRINÆ.

SUMMARIVM.

1. **B**arcinonæ urbis conditor quis fuerit secundum unâ opinionem non constat.
2. Alia opinio quod Barcinonâ condidit Hercules Lybicus.
3. Alia opinio quod eam edificavit Amiclar Barcino Africanus, & Dux Pœnorum.
4. Alia opinio quod a tugurijs piscatorum quæ iuxta mare fiebant, originem caput.
5. Alia, & verior opinio quod prius Hercules eam construxit, & Amiclar auxit.
6. Lapis antiquus in platea domus Civitatis Barcinonæ referens urbis conditorem.
7. Ignorantia in rebus proprijs non præsumitur.
8. Vicinus præsumitur scire facta vicini.
9. Lapidibus antiquis scripta plenè probant.
10. Et constituunt notorium.
11. Et probant plene ius patronatus antiquum.
12. Don Antonius Augustinus notatur dum a lapide sito in platea domus Civitatis Barcinonæ cavendum admonet.
13. Moneta antiqua Alphonsi Regis Aragonum, & Comitibus Barcinonæ circumcincta vocabulo. BarKnona.
14. Frãncisci Calce æquitis Barcinonæ opinio conuincitur.
15. Floriani de Campo traditio probatur.
16. Bovis caput fuit in signe Carthaginensium secundum unâ traditionem.
17. Bos integer fuit Carthaginensibus pro insignijs secundâ alteram traditionem & quid bovis caput significaverit.

EX CIVILI Doctrina.

§. I.

*Quis fuerit urbis con-
ditor.*

ON modica
sunt histori-
corū dissidia
in hac quæ-
stione quis
Barcinonam
condiderit.

Imò tanta reperiūtur vt li-
teratissimus ex nostris scri-
ptor don Antonius Augusti-
nus dignissimus Tarraconis
Archiepiscopus *Dialogo 9. tra-*
ditionū varietate, & opinio-
num diuersitate pressus sen-
ferit huius rei veritatem nō
liquere. Alij primum urbis
ædificium strenuo Herculi
Lybico tribuūt quod ex no-
uem nauibus quibus ipse vel
sui nauigabant, vna ad oram
maris, vbi nunc Barcinona
collocata perspicitur, vitem-
pestatis appulsa, & salua, cœ-

teris vero amissis vel secun-
dum non nullos auctores in
littore iuxta Galliam manē-
tibus, monumenti ergo prior
urbem construxit, & appel-
lauit *Barcanona* cū naui ver-
nacula lingua sic vocetur, ita
Tomich. cap. 6. Marquilles in
ysatic. cum dominus, Ioan. de
Socarrat. in cap. habito num. 21.
don Roderic. Archiep. Toletan.
lib. 1. cap. 5. de rebus Hispa.
Guill. a Vallesicca in d. ysatic.
cum dominus, D. Hieronym. Pu-
jades in historia vniuers. Prin-
cip. Cathal. lib. 1. cap. 23. &
24. Frater Franc. Diago in hi-
storia Comitum Barcinon. lib. 1.
cap. 1. & post eos idē Diago in
noua Principatus Catha. descri-
ptione typis mandata Antuer-
piæ anno 1605. verbo Barcino-
na, & Stephan. Gil. Bruniquer
Syndicus eiusdē Ciuitatis in sua
apologia cap. 1. n. 2.

Aliorū est sententia quod 3
Hamilcar Barcino Affrica-
nus, & Dux Pœnorum for-
tissimus fuit primus urbis
conditor, dum in calce mō-
tis Iouis, nunc Iudaici aduer-
sus hostes, & inimicos Ie,
suosque munit, eamque
vocauit ex nomine suæ fa-
milie

militia, Barcinonem, ita asserunt Florian. de Cāpo in Chron. Hisp. lib. 4. c. 14. Petr. Medina de excellentijs Hisp. p. 1. c. 18. Petr. Anton. Beuter. in Chron. Hispan. part. 1. cap. 14. Anton. Viladamor. in Chron. cap. 10. Petr. Michael Carbonell. cap. 11. Doctor Hieronym. Pau in sua Barcinona. D. Dionisi. de Iorba de excellentijs Barcinonæ in princip. Tarafa cap. 32. Stephan. Forcatul. de Gallorū imperio lib. 7. Doctor Ludovic. Pons de Ycart de excellentijs Tarraconæ c. 9. Stephanus Garibay in compendi. Chronic. lib. 5. c. 12. Ioan. Vaseus in Chron. Hispan. lib. 1. cap. 15.

4 Tertia fuit scriptorū traditio quod neque Hercules Ægyptius siue Lybicus, neque Amiclar Barcin. Affricanus urbem primus ædificauit, sed à tugurijs piscatorum, quæ propter mare, cui adiacet, fiebant, originē cepit. Ita tradit Ioannes Episcop. Gerunden. in suo Paralypom. Hispan. lib. 1. cap. de urbibus ab Hercule conditis.

5 Veriorē arbitror opinionem quod Hercules primus condidit, & Hamiclar auxit

vt asserit Diago in d. descriptione Cathalonie vbi supra dicens plures authores ita tenere, & antea ita censuit Hieronym. Pujades d. cap. 23. & acerrime tuetur, & à contrarijs liberat d. cap. 24. & postea affirmat Syndicus Ciuitatis in d. apologia loco citato quamuis tam Diago quā Pujades ibidem testentur quod multi primam sententiam, quæ ~~Herculem conditorem~~ facit, impugnant. Iudicium meum duobus præsertim validissimis testimonijs roboratur. Vnum est ex antiquo lapide in platea domus Ciuitatis de qua agimus, versus Parochialem Ecclesiam Sancti Iacobi publica auctoritate, & maturo (vt creditur) veterum sapientum consilio ante oculos omnium ab anno 1550. posito in quo leguntur hæc verba. *Barcino Ciuitas ab Hercule condita, à Poenis aucta, à Romanis culta, à Gothis nobilitata.* Ecquis ab hac opinione per totū corpus Ciuitatis ab antiquissimo tēpore amplexa sine labe reuerentitatis discedat? cū præsertim in rebus proprijs igno-

rancia non præsumatur, l. fin. ff. de vsucap. pro suo, l. plurimum, ff. de iur. & fact. ignoran. Bouadil. in polit. tom. 2.

8 lib. 4. cap. 5. num. 32. Quod adeo verum est vt etiam vicinus præsumatur scire facta vicini, l. dominus horreorum, ff. locat. l. 2. §. 1. de fluminib. Spino in specul. testam.

9 glos. 11. princip. num. 96. Sed & scripta in lapidibus antiquis quantum probent, notissimi iuris est: nam scriptura antiqua, & in loco publico ac manifesto sita, etiam in his quæ magni sunt præiudicii, plenam, & perfectam probationem facit iuxta glo. celebrem in cap. cum causam de probatio. Speculat. in tit. de probatio. §. videndum versic. Restat nono per liberos, Menoc. de præsumption. tom. 1. li. 2. præsumptio. §. 9. num. 1. & 2. Dicitur enim constituere notorium, vt asserunt, Bart. & Bald. in l. monumentorum, C. de religios. & sumptib. funer.

10 & ita plenè probari ius patronatus antiquum docuit Bald. in cons. 310. lib. 5. Inde merito ac iure optimo ob

11 iurgaturâ nostris don Anto-

nus Augustinus vir alioquin doctissimus Dialogo 9. vbi Barcinonam adueniētes animaduertit vt à prætato lapide in platea domus eiusdem patente caueant quasi historiæ veritatem in hoc articulo non contineat.

Alterū argumentū depro- 13
mitur ex antiquissima moneta Regis Aragonum, & Comitis tunc Barcinonæ Alphonsi à quingentū, & quinquaginta annis in hac Ciuitate cussa, quæ circumcincta conspicitur hoc vocabulo. *BarKnona*, ex quo clarè infertur iam antiquis illis temporibus dominos tunc & Comites Barcinonæ Herculem existimasse, & credidisse suæ urbis cōditorem. Vnde quo- 14
que cōuincitur censura *Frāncisci Calce equitis Barcinonen.* in libro de Catalonia cap. 12. qui inquit opinionem pro Hercule à voce populi seu vulgi initium duntaxat habuisse. Versimilius est quod 15
Florianus de Campo in Chron. Hispan. lib. 1. cap. 24. nobis commemorat vt certum existimari mœnia vetera Barcinonæ à prælibato Pœnorum
duce

duce Hamclate constructa
fuisse, eamque vagari samā:
quia in quadam illorum ar-
ce quæ hodie regionum car-
terum est, in platea veteri
frumentorum patet in lapi-
de exculptum bouis caput,
quod erat Pœnorū siue Car-
thaginensiu infigne. Et Syn-
dicus Ciuitatis in sua apolo-
gia cap. 1. m. 5. inquit com-
munem opinionē esse quod
bouis caput Carthaginensiu
infignia referebat, & subdit
eum lapidem in memoriam
Ducis Hamclaris fuisse po-
sitū. At ab hoc differtit Pu-
jades in d. cap. 24. ubi scri-
bit bouis capite vsos fuisse
Carthaginenses ad significā-
dum laborem, integrum au-
tem bouem sibi pro insigni-
bus habuisse vt docuit Cassa.
in Catalog. glori. mund. part. 1.
considerat. 17. Sed hæc solutio
futilis aut leuicula videtur.

EX §. II.

SUMMARIVM.

¹ *Barcinonæ antiquitas se-
cundum traditionem Ia-*

*robi Marquiller, & Gaillet-
mi de Valleseca.*

² *Barcinonæ antiquitas secun-
dum traditionem Francisci
Diago, & Hieronymi Pu-
jades.*

³ *Barcinonæ antiquitas secun-
dum traditionem Eusebij, &
Dionysij a Iorba.*

⁴ *Barcinonæ antiquitas secun-
dum traditionem Syndici Ci-
uitatis.*

⁵ *Barcinonæ sex diuersis nomi-
nibus vocata est.*

⁶ *Barcinona unde dicta sit se-
cundum diuersas opiniones.*

⁷ *Barbinona & BarKnona
unde nomen sumpsit.*

⁸ *Barcino quare sic appellata
fuit secundum diuersas opi-
niones.*

⁹ *Barcilo quare ita vocetur.*

¹⁰ *Fauentia unde sic cognomi-
netur.*

¹¹ *Fauentia breui tempore no-
minata fuit, & an sic semper
tempore Romanorum nomi-
naretur.*

¹² *Catbalonia quatuor diuer-
sis nominibus donata fuit, vt
& ipse populus.*

¹³ *Catbalonia quare sic dicta
fuit secundum diuersas opi-
niones, & n. 14. & 15.*

14. Gotolania quare sic nūcupata fuit.
 15. Cathalonia nomen secundum sententiam Laurentij Valla unde tractum fuit.
 16. Carbalania quare sic appellata fuit.
 17. Catalaunia nomen unde deductum fuit.

S. II.

A quo tempore urbs condita sit & de multiplici ac de vera ipsius nomine.

Antiquitas vrbis nostre historici monumentis sumopere celebratur, unde quoq. longe illustrior & nobilior illa redditur: nam ædificata fuit 460. annis antequam Roma, & 732. annis ante Christi Domini Aduentum, Mar-

quil. in vfat. cum dominus versic. Nota decimo. & in vfat. Cequiam molendinorum versic. Nota sexto. Guillel. de Valle sic. in d. vfat. cum dominus not. 13. cum seq. Michael. Ferrer. part. 1. obseruan. cap. 57. num. 4. Andre. Bosch. de titulis honorificis Cathalonie lib. 4. cap. 3. Gabr. Benart. in specul. visitatio. cap. 22. num. 9. Imo. Franciscus Diago Valentini in historia Comitū Barcinonæ cap. 1. D. Hieronymus Pujadas in historia vniuersali Cathal. cap. 23. & 24. & alij referunt & probant constructam præfatam urbem fuisse 1700. annis ante Domini Aduentum. Quibus potius fidem adhibere quā Eusebio citato a Dionysio de Lorba in suo libello de excellentijs Barcinonæ post princip. qui asserit urbem conditam 234. annis ante Iesu Christi Aduentum nisi forte dixeris Eusebium existimasse primum vrbis conditorem fuisse Ducem Pænorum Hamiclarē, non Herculē Ægyptium vt quoque Dionysius de Lorba sensit: nam multis centum annis antequam Hamiclar, floruit

Floruit Hercules vt animadu-
uertit Bruniquer Syndicus
Ciuitatis *in sua apologia cap.*

- 4 1. num. 2. Hic suam apolo-
giam anno 1630. cum adhuc
ego aduocati ordinarij Ci-
uitatis eiusdem officium ge-
rerem, in lucem edidit & d.
cap. 1. num. 10. vrbis antiqui-
tatem extollens affirmat eā
a sua prima constructione ef-
se annorum 3308. Otescat
vtinam & augeatur vsque ad
vltimum seculi diem.

- 5 Pluribus nominibus hæc
Ciuitas ab scriptoribus ap-
pellatur. Sæpius vocata est
Barcinona, nō nunquam *Bar-*
chinona seu *BarKnona*, inter-
dum *Barcino*, aliquando *Bar-*
6 *cilo*, aliquoties *Fauencia*. Fra-
ter Francisc. Diago *in noua*
Principatus Cathalonie descri-
ptione verbo *Barcinona* no-
tat hoc nomē *Barcinona* for-
tasse dictum esse a Duce Pœ-
norum qui eam auxit Hamil-
clar Barcino de familia Bar-
cinea. Sed antea Hieronymus
Pujades *in historia vniuersal.*
Cathal. lib. 1. cap. 24. id ne-
gavit censens *Barcinonā* po-
tius nominari quasi *Barcam*
nonam a nona naui Herculeæ

conditoris vrbis quæ littus
maris eius aduenit. Barchi- 7
nonam certè seu BarKnonam
nemo ambigit ab istanaui de-
riuari: prout fere omnes cō- 8
sentiunt *Barcinonis* nomen
a Duce Pœnorū præfato seu
ex eius familia Barcinea tra-
ctum esse, quamquam Epif-
copus Gerunden. *in suo Pa-*
ralypomen. Hispania cap. 1.
de vrbibus ad Hercule conditis
ait *Barcinonem* græcum esse
nomen quia græcè *Barcinon*
significat tugurium, vnde
vrbs ista a tugurijs piscato-
rum (vt sentit) nomen ha-
buit *Barcinonis*. *Barcilonis* 9
nomine vocarunt aliqui Ci-
uitatem vt Pujades *d. cap. 24.*
animaduertit: extat enim
quorundam traditio, vt re-
fert Hieronymus Paulus Ca-
nonicus eiusdem Ciuitatis
in suo libello inscripto, Barci-
nona quod *Barcilonis* nomen
sumpsit a Ciuitate Caryæ quæ
Barcilo nuncupabatur. Hæc
tamē opinio autoritate mul-
tum destituta est, vt idem
Paulus obseruat, melius er-
go Ciuitatem *Barcineam*
seu *Barcinonensem* appella-
ueris, *Fauentiz* cognomen- 10

ro donata fuit hæc Cinitas mutato antiquo Barcinonæ nomine tempore Romanorum vt tradunt Pujades *lib. 3. cap. 21. Diago in d. descriptio. Vbi supra.* Postquam enim deuictis Carthaginensibus sub quorum dominio illa erat, effecta fuit ditionis Romanæ, Scipiones in eam induxerunt populos Fauentinos a quibus appellatur eam Fauentiam, vt ita vocauit *Vlinius de natural hist. lib. 3. cap. 2.* Sed
 11 exiguo tempore ita dicta cito ad pristinum Barcinonæ nomen restitua fuit, vt asserit Pujades *d. lib. 3. cap. 21.* imo ipsi quoque Romani nō nunquam etiam Barcinonæ & Barcinonensium nomini-
 bus tanquam proprijs & antiquioribus utebatur vti vltus est Paulus Iureconsultus *in l. fin. ff. de censib. vbi Barcinonenses a iure Italico immunes esse subdit.*

12 Similiter Catalonia ex cuius Principatu est Barcinona diuersimode appellata legitur. Ab alijs scilicet, & frequētius *Catalonia*, ab alijs *Catalaunia*, ab alijs *Cathalaunia*, ab alijs *Gotolania*, & po-

pulus *Gotolanus*, *Catalanus*, *Cathalonius*, *Catalaunius*.

Cataloniam a Catīs, & A- 13
 lanis duobus populis, qui simul eam inhabitauerunt, dici voluit Valsus in *historia Vandalorum, & Alanorum* & ante eum Sane, Rechinanus *lib. 1. de rebus Germanis* asserens hanc esse veriorē opinionem. Attamen Blondus *de declinatione Imperij Romani dec. 1. lib. 7. & Sabell. in c. 8. lib. 5.* existimauerunt sum- 14
 pisse vocabulum a Goris & Alanis duobus populis qui commixti in ea fuerunt, sicque prius vocatam fuisse Gotolaniam, & postea mutatis 15
 quibuldam litteris Catalonia. Sed & Laurentius Vallā *lib. 1. de rebus a Ferdinando gestis* & post eum Canonius Francisc. Tarafa in *quadam descriptione populorum montium & fluminum Hispaniæ* censent Catalonia nō tractū esse ab Oppido quod erat in ipsa & hodie ignoratur quo loco fuerit, nomine *Catalon.* in quam sententiam inuehitur, illam reprobans Francisc. Calça de *Catalonia cap. 2.*

- 16 Cathalaniam nuncupauit Petr. Auton. Beuter. cap. 20. in Chron. Hispan. ab Alanis. &
 17 Gothis populis. Catalauniā Antoni. Viladamor in Chron. cap. 79. vbi & Catalonicos, & Catalaunicos incolas vocat. capto nomine ab oppido Catalauniæ in Regno Galliæ dixit, quod attigit Pujades in historia vniuersali Catal. lib. 4. cap. 63. & lib. 6. cap. 19.

EX. §. III.

SYMMARIUM.

- 1 **B**arcinona sita est supra montem nomine Taber in cuius vertice insidebant olim horti mirifici.
 2 Horti antiqui in summo vr- bis Barcinonæ quo loco essent secundum opinionem Hieronymi Pujades.
 3 Opinio Hieronymi Pujades refellitur.
 4 Aquæ ductuum ad hantos antiquos Barcinonæ deriuantiū vestigia vbi perspecta sint.
 5 Herculis Ægyptij corpus an sit sepultū sub antiquis colū-

- nis Barcinonæ in vico Paradisi.
 6 Barcinonæ vrbs adhæret promontorio nomine vulgari Mōiuych & quale illud sit.
 7 Mōiuych quomodo latine nuncupandum sit, controuersia est scribingentium.
 8 Mōiuych vocādu est mons Iouis secundum vnā opinionem & quare.
 9 Mōiuych appellandus est mons Iudaicus secūdu aliam opinionem & quare.
 10 Mōiuych quo nomine fuerit olim dictus, & quo nunc a multis annis diuersimode secundum veriorē opinionē.
 11 Mōiuych ab innumeris Castellanorum sepulcris hodie nomē capere potest & quare.
 12 Mōiuych a Templo & cultu Diuæ Matronæ ibi cōstru-cto potius quā ab antiquis Iouis Sacrificijs nūcupari posset.
 13 Episcopalis Sedes Barcinonæ a quo constructa sit.
 14 In Episcopali Sede Barcinonæ quæ Sanctorum corpora seruentur.
 15 Raymūdi Berēgarij Camitis Barcinonæ & Almodis vxoris sue atq; Patriarchæ Clementis iacent in Ecclesia maiori Barcinonæ.

- 16 *Stemmata & insignia in choro Sedis Barcinonæ a tempore Caroli Imperatoris.*
- 17 *Descriptio urbis Barcinonensis perpulchra & excellens.*
- 18 *Cloacarum usus Barcinonæ mundus & saluber.*
- 19 *Cloacarum operis Barcinonensis quis fuerit author.*
- 20 *Cloacarum Barcinonæ opus a quo sēpore sit.*
- 21 *Cloacæ Barcinonæ cuius expensis purgandæ sint & de earum qualitate.*
- 22 *Vie publicæ Barcinonæ quales sint.*
- 23 *Vie publicæ Barcinonæ quot sint & quot illa vicinos contineat.*

§. III.

De situ & incolatu urbis.

Barcinona, ut refert Frater Franciscus Diago in noua Principatus Cataloniae descriptione, supra montem constructa est mo-

dicum qui ab antiquis nūcupatus est *Taber*, in cuius vertice pluribus magnis columnis, quarum non paucae perdurant adhuc, infidebant olim horti pensiles, ita profecto similes Babilonicis huius generis hortis, ut miraculum sicut & illi vocarentur, hoc eorum nomine ad Barcinonensis Comitis Raymundi Berengarii primi tēpestatem vsque perdurante, nunc autem in Paradisi nomē 2 mutato, quod & hortos significat, vocaturq. Paradisi vicus: quamquam Hieronymus Puiades in *hist. vniuersal. Cathal. lib. 1. cap. 25.* (ut nihil sine cōtradictore sub Sole sit iuxta Iustiniani sententiam in authentic. de tabellionib. §. si vero indignus) existimauit hortos prædictos non in præfato vico & columnis prænaratis, sed inferius in loco ubi nunc Ecclesia maior siue Sedes Barcinonæ collocata est, extitisse, quod aqua, quæ ex Bisotio flumine ad eos rigādos deriuabatur, non potuisset suo iudicio tantum ascendere. credit ergo columnas illas porticus quosdam ad ambu-

ambulandum constituisse. Equidem arbitror veriorē priorem traditionem, quæ est fratris Diago & creberrimæ omnium fere opinione usurpatur, & vel ex eo vrget quod Paradisi nomen loco hodie reliquum est. Vestigia vero aquæ ductuum asserit Puiades vidisse in vico stragulariorū, & Dionis. de Iorba libello de excellentijs *Barcinon.* in platea noua & prope Monasterium Monialium Sanctæ Magdalenz. Quod autem aliqui aiunt, vt notant Mariana in *historia de reb. Hispan. lib. 1. cap. 9. Iorba vbi supra* & tenet *Tomich cap. 5.* Hercules Ægyptij corpus sub eisdem columnis sepultum esse, negant Puiades *cap. 25. Beuter. in Chron. Hispan. lib. 1. cap. 10. Pineda lib. 2. cap. 16 §. 2. Petr. Medinæ de excellentijs Hispan. lib. 6. cap. 1.* & hæc opinio negatiua maiori autoritate pollet.

Adhærescit hæc vrbs radicibus promontorij cuiusdam supra mare valde editi vulgo vocati Moniuych, qui & saxeus, & terreus, fontibus irriguus, fertilitateque est

decorus, ac pluribus lapidicinis abūdat ex quibus ædes ciuium nec non molle siue portus eiusdem Ciuitatis cōficiuntur, & in culmine turrim seu speculam habet, vnde custodes Ciuitatis a longinquo naues & triremes venientes aut transeuntes speculantur & Ciuitati signant.

Non leuis est inter historicos controuersia quomodo mons iste latine sit appellandus, an mons Iouis, an vero mons Iudaicus. Quidā enim volunt nuncupari Iouis montem, quod Hercules Ægyptius postquam hanc condidit urbem, eum montem Ioui consecrauit, & templum in eius vertice ad Iouis honorē construxit. Ita censent Pomponi. Mela de situ orbis *lib. 2. Episcopus Gerunden. in paratopom. Hispan. lib. 1. cap. de vrbib. ab Hercule conditis. Hieronym. Paulus in sua Barcinona, Michael Carbonell in Chron. cap. 7.* Alij existimant montē Iudaicum vocandum esse ab antiquis Iudæorum sepulcris quæ in eo sunt, & adhuc hodie cernuntur. Ita asserunt Lucius Marin. *lib. 1. cap. de*

montibus, *Pulades in hist. vniuers. Catal. lib. 2. cap. 20.* Tomich quē supra citatus Car-

10 bonell arguit, Diago in historia Comitum Barcinonę lib. 1. cap. 1. Arbitror verius esse quod scripsit frater Dia-

21 go in noua Principatus Cathal. descriptio. verbo, *Barcinona*, hunc montē multis ab hinc annis Iudaicum appellari ab antiquis Iudeorum sepulcris quę in eo sunt, olim autem Iouis fortasse dictum fuisse quod Ioui in illo sacrificaretur. Certe nunc melius ab innumeris Castellorum sepulcris, qui victi in eo occubuerunt & humati sunt, quam ab antiquis Iudeorum sarcophagis posset nomen accipere propter gloriosissimam Barcinonensibus in eo monte anno 1641. aduersus Castellanos innasores partem Deo annuente victoriam, quę nullis temporum vicissitudinibus obliterabitur.

12 Vnde hodie in summo monte pro Custodia Ciuitatis superædificatum est fortissimum propugnaculū. Est tamen in eo torrius præsidium Ciuitatis Templum

Diuę Matronę Virginis, & Martyris, cuius corpus eo miraculosē delatum, ibi seruatur & colitur, a cuius cultu potius quam ab antiquis Iouis sacrificijs posset etiam mons iste nomen obtinere.

Episcopalis Sedes Sanctissimę Crucis sacra illustrissimū ac ditissimū Templum est anno 1058. a Raymundo Brengario primo huius nominis Comite Barcinonę constructum, & postea iussu Clementis Patriarchę administratoris eiusdem Ecclesię finitum vt refert Dionisi a Iorba in libell.

14 de excellenti. Barcin. Seruatur & venerantur in eo corpora Sanctorū Seueri & Olegarij Episcoporum ipsius Ciuitatis, & Diuę Eulalię Barcinonensis Virginis & Martyris tutelaris eiusdem, quorum precibus Ciuitas hæc summam sibi felicitatē pollicetur, & quotidie experitur.

15 Iacent quoq; in eadem Ecclesia maiori corpora Raymundi Berengarij Comitiss Barcinonę, & Almodis vxoris suę atque etiam corpus prædicti Patriarchę Clementis,

ris. De pīda sunt in choro supra sedes Canonicorū & clericorum complura stemmata & insignia Regum, Principum, Ducum, Marchionum, & Comitum ab anno 1518. quo Carolus Imperator festum equestris ordinis agni siue *del Tuson* in hac Ecclesia celebravit, vt & Dionis. de Iorba supra citatus commemorat.

17 Deficeret calamus si describere vellem reliqua magnifica & Memphitica templa, Monasteria insignia, aulam celeberrimam Generalis Cathalonix, atrium armorum Ciuitatis, quibus non solum ciues omnes sed & innumeri milites pro illius defensione obarmari possunt, nauale excellēs vbi triremes & naues conficiuntur & alia splēdida ædificia & bellicas munitiones. hoc præsertim belli tēpore magna arte constructas. Lapideæ sunt domus, elegantes viæ, perenniū scaturigo fōtium, horti malorū aureorū, limonum, ac citrorum numerosi passim, iucundus vndique prospectus, murus duplex ac ex parte tri-

plex valle profundo cinctus propugnaculisq. munitus, feracissimæ telluris latus ager Rubricato, Besotioq. flauijs clausus, Molle seu portus arte comparatus, elegantia ac longitudine, et si nondum finitus, tam illustris, vt & triremes & onerariæ naues securitate in eo gaudeant, hic mareque valeant.

18 Illud silentio inuolui non potest quod in hac vrbe singulare est, publicarum cloacarum vsus, in quas priuatæ cloacæ nec nō tubus & fistulæ omnium ædium & aquæ pluuiiales immittuntur & illæ per omnes Ciuitatis vias, quæ cauæ sunt, currunt, atque urbem ab immundicijs & omni colluie purgāt, & ad mare exitum habent, ideoque eam non solum mundam & tersam, sed valde salubrem reddunt, cum vt ait Iureconsultus in *l. 1. ff. de cloacis* huiusmodi sordes aliās pestilēs cælum minētur. Scripsit Petrus Anton. Beuter in *Chron. Hispan. lib. 1. cap. 19.* hoc opus fuisse Scipionum Romanorū, postquam expulsis Carthaginēsis, Barcinonæ domi-
ni

ni effecti fuere, quod etiam
 20 obseruat Pujades in *hist. vni-
 uers. Cathal. lib. 3. cap. 21.* Et
 subdit Stephan. Garibay in
compendio Chron. prædictas
 cloacas viarum publicarum
 Barcinonæ factas esse anno
 210. ante Christi Domini na-
 21 tiuitatem. Suntque adeo ca-
 uæ vt multis locis possit ho-
 mo cum equo armatus sub-
 tus terram per eas incedere.
 Purgantur & reficiuntur vi-
 cinorum expensis vt notat
 Iacob. Marquil. in *usat. stratæ.*
 22 Sunt præterea omnes viæ Ci-
 uitatis lapideis pavimentis
 ex lato & plano lapide stratæ
 indeq. pulcræ & omni tem-
 pore, etiam pluuiarum tersæ,
 & non luteæ sunt, & hoc
 quoq; Pujades supracitatus
 Scipionibus Romanis ab ini-
 tio tribuit. Doctor Dionisius
 a Iorba *libel. de excellent.*
 23 *Barcinon.* vias urbis huius
 numerauit & asserit eam cō-
 tinere quadringentas & vi-
 ginti quatuor vias publicas,
 vicinos vero eiusdem esse de-
 cem mille, qui hac tempe-
 state non decreue-
 runt, sed valde
 aucti sunt.

EX §. II II.

SUMMARIVM.

- 1 **B** Arcinonæ Ciuitas primū
fuit ditionis Græcorum.
- 2 Hercules qui edificauit Bar-
cinonam, etiam edificauit
Tarraconem & Balagariū,
& vicie Gerionem Regem,
qui construxit Gerundam a
nomine conditoris vocatam.
- 3 Hercules Hispaniæ capte,
que antea appellabatur Hes-
peria, constituit Regem ex
Græcis.
- 4 Hercules proprio nomine vo-
cabatur Oron filius Osiris Io-
uis, & Lybicus & Ægyptius,
& quare.
- 5 Hercules erat Græcus & an-
pater eius esset Græcus vel
Ægyptiaca.
- 6 Hercules Thebanus centum
annis post Herculem Ægpy-
tium floruit & is non condi-
dit Barcinonam.
- 7 Herculis nomine multi do-
nati fuere propter res præ-
clare gestas, sed vnus fuit
Hercules & quis.
- 8 Iupiter vnus fuit, cum tamē
plures

plures honoris causa dicti
sint Ioues ut & Osiris pa-
ter Herculis Ægyptij.

9 Barcinona fuit Carthaginē-
sium post Græcorum regimē.

10 Barcinona post Carthaginē-
sinm dominium fuit Roma-

norum qui a tempore Scipio-
nis Affricani per plures an-
nos tenuerunt Hispaniam.

11 Barcinona tempore Romani
Imperij fuit effecta Colonia
Ciuitatis Romanæ.

12 Barcinona post captam a Go-
thibz Hispaniam fuit effecta
Gothorum vsque ad tempus
Ruderici Regis eorum.

13 Gotbi ingressi sunt Hispan-
niam speciali priuilegio Papæ
& eos Christianam legem
docuit & baptisauit Gaudi-
lus Episcopus.

14 Ataulphus Rex Gothorum
primum ingressus est Hispan-
niam & Barcinonæ obiit &
sepultus fuit, ubi & Regiam
Sedem habuit cum Placida
uxore.

15 Barcinona deuictis Gotbis
& a tota fere Hispania de-
iectis fuit tandem capta a
Sarracenis.

16 Barcinonenses aliquoties se
a iugo Maurorum fortiter

vindicarunt & iterum ce-
ciderant.

17 Barcinona ut se a Mauris
tueretur, Imperio Regum
Franciæ saluis suis priuile-
gijs se submisit.

18 Ludouicus Pius Rex Fran-
ciæ & Imperator Comitem
Barcinonæ instituit primo
Baram, postquem similiter
successerunt alij Comites us-
que ad V. isfredum secundum.

19 Comes Barcinonæ tempore
Vifredi secundi mansit liber
ab omni subiectione Regis
Franciæ.

20 Comes Barcinonæ quomodo
exemptus fuit a recognitione
Regis Franciæ.

21 Vnio Comitatus Barcinonæ
cum Regno Aragonum quan-
do & quomodo facta fuit.

22 Vnio Comitatus Barcinonæ
& Regni Aragonum cum Reg-
no Castellæ quando & quomo-
do facta fuit.

23 Cathalonie Principatus an-
no 1641. ditioni potentissimi
Ludouici Regis Francorum
saluis suis legibus & priuile-
gijs se subiecit & qua ra-
tione.

24 De Rege Christianissimo
Francorum vaticinium.

§. IIIL.

De diuersis Dominis
ac Principibus Ci-
uitatis.

- 1 Iuitas Barci-
none primū
fuit ditionis
Græcorū, vt
asserit Gui-
llem. a Valle-
fica in *vsat.*
- 2 cum dominus nam Hercules
conditor huius vrbis, qui
etiam ædificauit Tarraconā
& Balagarium, bello vicit
Gerionem Regē Hesperix,
qui construxit Gerundā quæ
3 ab eo nomen sumpsit: Idem
autem Hercules mutato Hes-
perix nomine vocauit Hispa-
niam & capta Hispania, con-
stituit eidē Regem ex Græ-
cis, Vallesica vbi supra, Diago
in noua Princip. descriptio.
- 4 verbo *Gerunda*. Tomic. cap. 6.
Iste Hercules proprio nomi-
ne appellabatur Oron filius
Osiris soais & propter suam
fortitudinem cognomē Her-
cules adeptus est vt declarat
Puiadas in *hist. vniuers. Catal.*

lib. 1. cap. 19. 22. & 23. & at-
git Vallesic. *supra citato loco.*
vocabatur etiam Lybicus sci-
licet Oron Lybicus seu Hercu-
les Lybicus vt in d. cap. 19. &
22. Dicebatur etiam Hercules
Ægyptius & ita eum nominat
Diago in d. descriptio. verbo.
Barcinona. & Stepha. Bruni-
quer in *sua apologia cap. 1. nu. 2.*
propter partas victorias in
Ægypto & in Africa de qui-
bus Puiadas d. c. 19. & Valle-
fica in d. *vsat. cum dominus.*

Erat autem Græcus, vt affir-
mat ibidem Vallesica & pa-
ter eius Osiris erat natione
Græcus vt scripsit Ambrosi.
Calepin. in *suo dictionario*, li-
cet aliqui tradant quod Os-
iris erat Ægyptiaca, vt Floriā.
de Campo *lib. 1. c. 11.* Medin.
lib. 1. cap. 23. & quando Her-
cules Barcinonam condidit,
a Græcia venit, sicuti tradit
Marquillas & Guillel. Valle-
sic. in *vsat. cum dominus.* So-
corat. in *cap. habita. nu. 21.* Dō
Roderic. *lib. 1. cap. 5. de rebus*
Hispan. Fuit etiam quidam
Hercules Thebanus Græ-
cus, qui centum annis post
nostrum Herculem Ægyp-
tium floruit, sed ille non fuit
condi-

conditor Barcinonæ, licet aliqui scriptores vnum cum alio confundant, vt notauit Puiadas *d. cap. 19.* Et est scitu dignū quod licet multi fuerint cognominati *Hercules*, qui varijs temporibus clauerunt, omnes heroica virtute, rerumq; gestarum magnitudine insignes, vnus tamen fuit proprio nomine Hercules filius Iouis ex Alemana Amphitryonis coniuge, cæteri ab eo ob res præclare gestas cognomen meruerūt, vt obseruat Ioan. Cibenius in *dictionary historico & poetico*, verb. *Hercules*, Eusebius in *Chronico*. Ioan. Annals *li. 1. super Xenophon*. Ioan. Scdeny. *tit. 8. ca. 6.* quemadmodum plures honoris causa dicti sunt *Iones*, cum vnus fuerit Iuppiter, vt aduertit Hartman. Schadel. in *Chron. mundi*, & hac ratione Osiris supra memoratus vocatus fuit *Iuppiter*, vt explicat Beuter. *lib. 1. cap. 9.* Puiades *lib. 1. cap. 18.*

9 Post Græcos fuit Barcinona Carthaginensium, postquam Amiclar Barcino Dux Pœnorum id est Carthagi-

nensium illam auxit vt *supra* §. 1. probauimus & deducitur hoc dominium ex traditis per Hieronym. Puiadas *li. 2. cap. 21. & lib. 3. cap. 20.*

Deinde subdita fuit hæc Ciuitas per plures annos Imperio Romanorum, qui a tempore Scipionis Africani, qui primum Hispaniam Romanis subiecit, tenuerunt Hispaniam ante aduentum Christi Dominum *ducentum & tres annos* & post Christi aduentū quadringētos & quinquaginta quinque annos, vt referunt Guillel. Vallesicca in *vsat. cum dominus* Oliba de *actio. par. 1. lib. 3. cap. 2. num. 3. & 4.* Andre. Bosc. de *titulis honorificis Catalon. lib. 5. cap. 1.* 10 & hoc tempore Barcinona priuilegio Augusti Cæsaris Imperatoris Romani fuit effecta Colonia Ciuitatis Romanæ, dictaque Colonia Iulia Augusta, vt obseruat Don Anton. Augustin. *Dialogo. 7.* & notauit in *libro de officio iud. & aduoc. par. 2. quest. 2. m. 61.*

Præterea expulsis Romanis & deiectis ac profligatis Vadalibus Sueuis & Alanis, qui Hispaniam cōturbabāt, cap-

C uaque

taque tēpore Honorij Quinti Imperatoris Romani Hispania a Gothis, Barcinona fuit effecta Gothorū qui per eorum Reges vsq̃ ad tempus proditiōis Comit̃s Iuliani & Rudericum Regem, eamque, quæ eo regnante anno Domini DCC.XIII. accidit, calamitosam Hispaniæ cladem Hispaniā ipsam possederunt, Guillel. a Vallesic.

in d. Asar. cum dominus Oliba

in d. cap. 2. num. 4. Bosch. lib.

5. cap. 1. Couar. practic. qq. ca. 1.

- 13 Pujadas *lib. 6. cap. 1. & 3.* Ingressi sunt Hispaniam cum speciali Summi Pontificis priuilegio ad eius acquisitionem vt notat Ioan. Garcia *de expensis & meliorat. cap. 16. num. 17.* Gothos Reges legem Christianam docuit & baptizauit Gudilus Episcopus vt aduertit Vallesic. *ubi sup.*

- 14 Qui primum ingressus est, fuit Ataulphus Rex vt infra dicam § 6. qui & coniux eius nomine Placida Christiani erant illeque Barcinonæ obiit & sepultus fuit, vbi & Regiam Sedem habuit, vt obseruat Bruniquer *in apologi. ca. 1. num. 42. & seqq.* subdēns fa-

ma perferri sepulcrum eius esse in summo Ciuitatis in vico qui hodie vocatur, *Paradyfus.*

- 15 Post hæc cum ex proditiōe Comit̃s Iuliani Arabes ab Affrica Calpen, quæ nunc *Gibraltar* dicitur, transuecti cruētissimo prælio Ruderico Gothorum Regi & suis indicto, in quo omnis eorum nobilitas cecidit, totam fere Hispaniam occuparent. Barcinonæ Ciuitas longa Sarracenorum obsidione fracta, fame pressa, & omni auxilio destituta in illorum ditionem venit cum pacto tamen, vt sibi fidei Christianæ religio, cum quā alias mori potius gloriosum existimabat, seruaretur, Diago *de comitib. Barc. li. 1. ca. 19.* Pujades *li. vlt. ca. 149.* Corbera *li. 1. Couar. d. cap. 1. nu. 1.* Refe-
16
tis viribus fortissimi Barcinonenses aliquoties se a iugo Maurorum vindicarunt, sed cum pauci admodum essent, cedebant postea multitudini gentium inimicorum, & alternante rerum euentu nunc libertatē summo honore cōsequebantur, nunc iteram sub-

subijciebantur ditioni Sarra-
cenorum, vt iidem auctores
commemorant & Aymoni.
de gestis Francorum li. 4. c. 87.

17 Postea Ciuitas Barcinona

imperium inuictissimorum

Regum Franciæ agnouit: nā
Barcinonenses & reliqui Ca-
talani vt se a Mauris tueren-
tur, imperio & protectioni
Caroli Magni Imperatoris &
Regis Francorum atq; Ludo-
uici Pij illius filij se submi-
serunt salua libertate sua, cō-
suetudinibus, & priuilegijs
& ita fuerunt admissi. Atque

18 Loduicus Pius, qui patri suo
in Imperio & Regno Fran-
ciæ successit Comitem Bar-
cinonæ id est Cataloniæ in-
stituit & creauit primò Ba-
ram, deinde Bernardum, ter-
tio Vifredum. Post Ludoui-
cum Pium Regnauit Carolus
Caluus eius filius, qui Comi-
tem Barcinonæ quarto loco
nominauit Salamonem, post
quem fuit quinto loco Co-
mes Barcinonæ Vifredus se-
cundus. Hæc probantur ex
epitome. prosapiæ Comitum
Barcinonæ in *volum. consti-
tution. Cathal.* Zurita *Annal.*
par. 1. lib. 1. cap. 9. Diago de Co-

mitib. Barcin. lib. 1. c. 19. The-
gan. *Cotepiscop. Treuren.*
de gest. Ludouic. Stephan. Ga-
rybay in *compendio Chron. lib.*
25. cap. 38. & 39.

Deinde tempore Vifredi 19
secundi Comes Barcinonæ
mansit liber ab omni recog-
nitione & subiectione Regis
Franciæ, fuitque Princeps
Cathalonix nullum agnos-
cens Superiorem, qui & Rex
appellari poterat, nam dum
Vifredus Secundus Carolum 20
Caluum in Francia bello ad-
uersus Normantes iuuabat,
interim Sarraceni iterum
Cathaloniam inuaserunt &
deuastabant, certiorq; factus
Vifredus auxilium petijt a
Carolo Caluo, qui vigente
proprio bello contra Nor-
mantes occupatus non po-
tuit illud impartiri, sed con-
cessit eidem, vt sicum suis
Mauros expelleret, a feudo
ipſius immunis esset & liber.
Vicit gloriosissime Vifredus
& exemptus fuit, & regna-
uit vsquequo vitā cum mor-
te cōmutauit anno 912. Mar-
quil. in *ysat. si quando Mieres*
collatio. 9. in curia Barcinon.
Ferdinan. 1. cap. 10. n. 13. & 14.

Guillel. a Vallesic. in *Ysat.* cū dominus Oliba de actio. par. 1. lib. 3. cap. 2. num. 3. Calici. in director. pac. & treug. dub. 1. & 13. Beuter. lib. 5. cap. 15. Diago de Comit. Barc. lib. 2. ca. 7. Pōti. de Ycart de excellēti. Tarvaco. ca. 24. Epithom. Comit. Barcin. in *Vita Vifredi II.* in vol. constitut. Cathal. Bosch de titul. honorific. lib. 1. cap. 6. & lib. 3. cap. 1 §. 1.

- 21 Vifredum secundum sequuti sunt alij plures Comites Barcinonæ Principes Cathalonix per plures annos vsq; ad Comitem Raymūn-
dum Berengarium huius nominis quartū, qui sub anno 1137. matrimonium contraxit cum Patronilla aliās Vrraca filia Ramiri Regis Aragonum, sicque vnio inde facta fuit Regni Aragonum & Comitatus Barcinonæ citatis authoribus. Volente autem tempore Ferdinandus secundus, Comes Barcinonæ & Rex Aragonum qui sub anno 1479. regnare cōepit, in uxorem duxit nobilem Isabellam Reginam Castellæ, exipitque vnus esse Rex Castellæ, Aragonum & Co-

mes Barcinonæ. & per plures Reges vsq; ad nostra tempora ita fuit.

Tandem anno 1641. Principatus Cathalonix & insignis Ciuitas Barcinonæ, cum scēpius regiminis sui Regis & ministrorum eius conditionem deplorasset, neque obtinere cum lachrymis potuisset vt aliquis sibi respirandi ab innumeris calamitatibus locus relinqueretur, sed bello ferocissimo sui Regis premeretur cui resistere non valebat, maiorum suorum sequendo exempla qui vt se & sua tuerētur, Carolo Magno Imperatori & Regi Francix saluis suis legibus & priuilegijs se subdiderunt simili-
liter ditioni potentissimi Ludonici Regis Francorum qui Cathaloniam defendit & a faucibus mortis vindicauit, se subiecit. Et hic non solum eorum constitutiones & leges & priuilegia vsus & cōsuetudines seruare promisit sed etiam multa alla concessit vt ex concordatis apparet. De Rege Christianissimo Francix vaticinatus fuit Baltazar de Vias *Sil. Reg. fol.*

392. interpretando sacra paginā, sacrosque Doctores, quę refert Franciscus Matheus Valentinus in suo antiquiticio fol. 11. quod tempore extremi & vniuersalis iudicij huius Mundi erit Imperator Romę & Rex omniū Christianorum.

EX §. V.

SVMMARIVM.

1 **E**piscopus primus Barcinonę fuit Theodosius qui obiit undecimo anno post Christi Domini mortem secundum quam traditionem.

2 Episcopus primus Barcinonę fuit Heterius creatus a Sancto Iacobo Apostolo anno 4. post Domini passionem, secundum aliam traditionem.

3 Conciliatio istarum traditionum.

4 Lucius Dexter tempore Diui Hieronymi floruit & magna authoritate pollet.

5 Traditio Doctaris Garcia refellitur.

6 Traditio Pineda scriptoris

circa antiquitatem Christianę religionis in Ciuitate Barcinonę.

7 Apostoli Petrus, Paulus, & Iacobus 34. anno post Domini Natiuitatem in Hispaniam venerunt & primo Barcinonam adierunt.

8 Barcinonenses dicuntur primitiue Christianę religionis.

9 Fidem Christianam prima Prouincia Gentilium quę suscepit fuit Hispania & primi Hispani Christiani fuerunt Cathalani.

10 Baronij Cardinalis traditio improbat.

11 Ecclesia Parochialis Sancti Iacobi Barcinonę fuit constructa in loco ubi Sanctus Iacobus concionabatur.

12 In Ecclesia Parochiali Sancti Iacobi Barcinonę veneramur locum loci ubi Sanctus Iacobus predicabat.

13 Fides Christiana nunquam Barcinonę fuit extincta, postquam cepta fuit.

14 Barcinona Imperatoribus Diocletiano & Maximiano fuit multorum sanguine Sanctorum consecrata & signanter Eulalię, Felicis, & Cucufatii.

Chri-

- 15 Christianorum persecutio Barcinonæ cessauit ex conuersione Constantini Imperatoris.
- 16 Episcopi Barcinonæ successue continuati leguntur temporibus Gothorum a primo Episcopo.
- 17 A Gothis Ariane Sectę multi Catholici martyrium Barcinonæ passi sunt & signanter S. Senerus.
- 18 Hispania purgata fuit ab heretica infectione Arrii successione Recaredi Regis Gothi.
- 19 Barcinona cecidit Mauris cū pacto quod sibi fides Christiana seruaretur.
- 20 Barcinonenses temporibus Caroli Magni, Ludouici Pij, & Caroli Calui fuerūt Christianissimi.
- 21 Carolus Magnus ut Sanctus colitur & in Sede Gerunden. altare sibi sacrum habet.
- 22 Francorum nomine Christiani intelliguntur in antiquis scripturis.
- 23 Barcinonensium religio Christiana notissima.
- 24 Sanctę Inquisitionis Tribunal prius in Cathalonia institutum fuit quam in alia qualibet parte Hispanię, & fuit erectū precibus S. Raymundi Barcinonensis in Ciuitate Barcinonæ.
- 25 Inquisitor primus hereticę prauitatis fuit creatus San. Raymundus.
- 26 S. Raymundus Barcinonensis toti Reipublicę Christianę legem dedit.
- 27 Hugo Cardinalis fuit Barcinonensis & Ecclesię Dei splendidissimum suę doctrinæ lumen.
- 28 Barcinonensium Christianæ religionis testes sunt plurimi Sancti ex ipsis.
- 29 S. Eulalia uirgo Barcinonensis est tutelaris Ciuitati & Protomartyr Hispanię & quare.
- 30 Sanctoꝝ corpora quę Barcinonæ seruantur.
- 31 S. Matrona Virgo & Martyr in numerum Ciuium Barcinonę miraculose referri uoluit.
- 32 S. Franciscus a Borgia fuit Prorex Cathalonie & Barcinonæ sedem habuit.

§. V.

De religione Ciuitatis.

1 Vam antiqua sit Christiana fides in Ciuitate Barcinonæ facile ellicitur ex Episcopologio Sedis illius in quo memoriae proditum est primū Episcopum Barcinonæ fuisse Theodosium, quem refert obijisse vndecimo anno post
2 Christi Domini mortē. Sed plus scribit Flavius Lucius Dexter auctor Barcinonensis grauissimus filius Sancti Paciani ex legitimo matrimonio in *historia annal.* ab anno Domini primo vsq. ad annū 430. primum Episcopū Barcinonæ fuisse Heteriū creatum a sancto Iacobo Apostolo anno quarto post Domini Passionem, ipsique Heterio qui fuit Martyr, successisse in Episcopatu Theodosium quem Sanctum Theodosium vocat. Hæc loca conciliat

Stephan. Gil. Bruniquer in sua apologia Ciuitatis Barcin. dicens authorem Episcopologio Sedis Barcin. nesciuisse hunc Heterium martyrem, qui fuit Episcopus Barcinonæ ante Theodosium: non enim possumus fidem negare testimonio Lucij Dexterri, qui a plusquam mille & ducentum ab hinc annis. tempore Diui Hieronymi floruit & propter suam antiquitatem & grauitatem summa authoritate pollet, cui S. Hieronymus magna amicitia ei coniunctus librum suum de viris illustribus dicauit. Et idem quod Lucius Dexter obseruat Don Maurus Castellanus in *histor. Sancti Iacobi Galletie fol. 180.* Vnde quoque conuincitur D. Garcia qui in *vita Sancti Olegarii 3. par. digres. 4. §. 4.* asserit primum Episcopum Barcinonæ fuisse Theodosium institutū a Sancto Iacobo Apostolo. Sed Pineda mox citandus *vbi infra* refert Ciuitatē Barcinonæ vndecimo post Christi Saluatoris mortem anno fidem Catholicam fuisse professam.

- 7 Trigesimoquarto anno post Domini Natiuitatē, vt referūt Pineda in *Monarchia Ecclesiast. 2. par. lib. 10. cap. 21. §. 3. Bosch lib. 1. cap. 13. . 1. Sāctissimi Petrus, Paulus, & Iacobus Apostoli in Hispaniam venerunt, tanquā tubę Christianę religionis Euangelium Christi prædicantes, & Verbum Dei seminantes, prout omnes ipsos tres Apostolos venisse in Hispaniam scripsit Lucius Dexter loco citato. Stephan. autem Bruniquer in sua apologia cap. 1. nu. 28. probat eos primo Barcinonam aduissē, ibiq. gentes ad Christi fidem conuertisse: quare Barcinonam sub num. 11. primitias Christianę religionis Hispanię appellat: sicut Lucius Dexter asserit primam vniuersū orbis terrarum Prouinciā Gētilium, quę Christi fidem recepit, fuisse Hispaniam, & Andre. Bosch d. c. 13. §. 1. probat primos Hispanos, qui Christiani fuerunt effecti, fuisse Cathalanos. Et licet Cardinalis Baronius tom. 9. *Annal. a num. 816.* existimet S. Paulum Hispaniam non*
- 8
- 9
- 10

accessisse, contra tamen noster Bosch d. s. 3. ducentum auctores congerit qui contrarium scripserunt.

In loco vbi S. Iacobus Barcinonę concionabatur, fuit ædificata Parochialis Ecclesia sub inuocatione eiusdem Patroni, ad cuius vnum latus in altari maiori stat S. Petrus & ad alterum S. Paulus tanquā socij ipsius S. Iacobi, cui in Concilio Apostolorū post Domini Passionem commissæ fuit prædicatio Hispanię. Et adhuc in eadem Ecclesia Parochiali versus domū Re-
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Orta semel Apostolorum tempore in hac Ciuitate lux Christianę religionis, nullis vnquam temporum vicissitudinibus extincta fuit, sæper sacris altaribus culta, multorum Martyrum constantia roborata, diuinorum ministrorum prædicatione aucta, magna ciuium seruata

fre.

frequentia vsque in hodiernum diem permanfit, Roderic. Ximen. histor. Hispan. *li. 1. cap. 4.* Bosch. *d. cap. 13. §. 1.* Borrel. *de Reg. Cathol. praestant. ca. 81.* Auctor proclamationis Ciuitatis Barcinonæ ad Regiam Maiestatem §. 2. Auctor Notitiæ Vniuersalis Cathalonix *cap. 2.*

- 14 Sic tempore quo Romani Barcinonæ, & in reliqua Hispania dominabantur, regnantibus Maximiano & Diocletiano Imperatoribus hostibus Christianæ fidei crudelis imis anno Christi 296. fuit hæc vrbs multorum Sanctorum Martyrum sanguine consecrata, & signanter Beatæ Eulaliæ Virginis tutelaris eiusdem, Sancti Felicis, & Sancti Cucufatis, vt meminit Iacobus a Vallesicca *in vatic. cum dominus.* Et hæc Christianorum persecutio cessauit circa annum 324. ex cōuersione Constantini Magni Imperatoris filij Sanctæ Helenæ, qui pro libertate Christianæ fidei publicauit edicta tempore Syluestri Papæ, vt obseruat Bruniquer *in apologia cap. 1. num. 39.*

Sic tempore quo Getæ id est Gothi Barcinonæ & in reliqua Cathalonix & Hispania regnarunt, reperiuntur successiue in Episcopologijs continuati Episcopi Barcinonenses a primo Episcopo eiusdem Ciuitatis Apostolorum tempore instituto, vt notat Escolan. *in histor. Valentia par. 1. lib. 2. cap. 7.* Bosch *lib. 1. cap. 13. §. 1.* quamquam aliqui ex ~~Gothis~~ *Regibus* sordibus Arianæ Sectæ infecti fuerūt, ideoque eorum tempore Barcinonæ multi Catholici Martyrij Coronam adepti sunt, & signanter Sanctus Seuerus Episcopus ipsius Ciuitatis circa annum Domini 480. Sed ab ista hæretica infectione perfidi Arianij purgata fuit Hispania successione Regis Gothi Recaredi primi, qui regnare cepit anno Christi 576. seu secundū alios 585. & inuit in terris Regni sui fidem & religionem Christianam ~~se-~~ *uari*, vt commemorat Bruniquer *in apolog. n. 47. & sequentib. cap. 1.*

Sic tempore quo Sarraceni Barcinonam occuparunt.

Integra mansit Christiana fides in ipsa: nam vt supra obseruauimus §.4. Mauris cessit Ciuitas cum pacto vt sibi fides Christiana seruarietur, & preter eo loco citatos tradit Bergō. *li. 11. sub. anno 732.* & Auth. Proclamatio. Barci. ad Regi. Maiestat §.2. qui notat tēporibus Maurorum nūquā defuisse Barcinonæ Episcopos, nūquā defecisse tēpla Christiana, nunquam Sāctorum corpora lāsa fuisse.

20 Sic tēporibus Caroli Magni Ludouici Pij, & Caroli Calui Francorum dominorū suorum fuerunt Barcinonenses vt ex historijs facile liquet, Christianissimi: nam & Carolus Magnus vt Sanctus colitur & in Sede Ciuitatis Gerundæ altare sibi sacrum habet. Franci vero adeo Christiani habiti sunt vt in veteribus monumentis nomine Francorum Christiani intelligantur vt obseruat Author d. proclamatio.

23 §. 20. Iam vero post Reges Francorum præfatos vsq; in hodiernū djem religio Christiana Barcinonensium non solum ex historicis sed ex

proprio nostrarum constitutionum volumine & ex memoria maiorum nostrorum liquido & manifestè constat.

Prius in Cathaloniz Principatu & in Aragoniz Regno quam in alia qualibet parte Hispaniz institutum fuit Sanctum Inquisitionis Tribunal aduersus hæreticam prauitatem, & fuit erectum precibus B. Raymundi a Peñafort Barcinonensis ex bulla Gregorij anni 1233. in Ciuitate Barcinonæ, vt obseruant Blasc. *in histor. Aragon. tom. 2. lib. 1. cap. 10. num. 14. Diago lib. 1. de Comitib. Barcinon. cap. 5. & scribit Ludouic. a Paramo de origine Sanctæ Inquisitionis. lib. 2. tit. 2. ca. 8. num. 1. & 2.* Et huius Tribunalis primus Inquisitor fuit idem S. Raymundus a Peñafort, vt refert Diago in vita S. Raymundi *cap. 4.* & illud semper pro Chatalonia residet Barcinonæ. Idē Barcinonensis Raymundus iussu Gregorij noni Summi Pontificis, cuius pœnitentiarius erat, Ius Canonicum vniuerso Christiano orbi commune compilauit, quo toti Reipublicæ

blicæ Christianæ legem dedidit, vt in proæmio Decretalium ipse Pontifex Gregorius proficitur. Barcinonensis fuit Hugo Cardinalis Romanæ Ecclesiæ titulo Sanctæ Sabinæ, qui in omnes libros sacrarum litterarum tam veteris quam noui testamenti tam doctè scripsit, vt apud omnes Christianæ Religionis professores in omnibus mundi partibus habeatur tamquam splendidissimum lumen Ecclesiæ Dei, quem fuisse Barcinonensem & claruisse anno 1240. commemorat Dionisius a Iorba *in libello de excellent. Barcinonæ.*

28. Religio Catholica Barcinonensium vniuerso terrarum orbi notissima est, omnibus regionibus mundi exemplum præclarissimum sanctitatis ad imitandum præbet, cuius testimonium certissimè perhibent quamplurimi ciues cœlestes Barcinonenses qui in Sanctorum numerum relati sunt & eo coluntur nomine. Veneramur ex his præcipue B. Eulaliam Virginem & Martyrem tutelarem Ciuitatis, imo Prothomartirè,

quia prima fuit quæ in Hispania pro Christi fide se martyrio consecrauit, & ideo Prothomartyris nomen meruit, vt referunt Domenech & Ribadeneyra *in eius vita* & antea Cardinalis Baroni. *in annotationib. martyrologij sub die 12. Februarij.* B. Seuerum, & B. Olegatium Episcopos Ciuitatis eiusdem, quorum ~~duorum priorum ossa~~ & vltimi incorruptu corpus Ecclesia maior Barcinonæ seruat: B. Pacianum etiam Episcopum ipsius Ciuitatis, cuius quoque reliquias creditur Barcinonæ existere, B. Raymündū a Peñafort cuius sepulcrum Cœnobium fratrum Prædicatorum Barcinonæ custodit & nunquam satis pro dignitate honoratis. His iungitur B. Matrona Virgo & Martyr, custos fidelissima montis Iudæici ad latus Barcinonæ siti quæ licet exterius, in albo tamen Ciuium Barcinonensium se adscribere voluit, dū corpus eius, quod in propria Ecclesia ipsius montis retinetur, per mare a quibusdam Francigenis delatum, in eo monte co-

Hocari velle miraculosè significauit vt narrat Pater Vincen. Domenech in eius Vita.

- 2 Non solum hæc florentissima Ciuitas, tot ac tantis Sanctis Episcopis & Pastoribus suis alijs Martyribus & alijs confessoribus gloriatur: Sed & Sancto Prorege suo Diuo Francisco a Borgia Societatis Iesu qui nostris fere temporibus floruit & fuit Dux quartus Gandiæ & Marchio de Lombay Locumtenens Generalis Domini Regis in Principatu Cathalonie, & Barcinonæ sedem habuit & posteadiuina luce illustratus extitit religiosus & tertius Præpositus Generalis Societatis Iesu, genere clarissimus sed virtute & humilitate Christiana & religiosa longe clarior & præstantior, cuius meminit Michæ. Ferrer 3. p. obser. Cathal. cap. 307. vbi quandam eius sententiā refert.

EX §. VI.

SUMMARIVM.

- 1 **B**arcinona est caput Cathalonie testimonio om-

nium scriptorum.

- 2 **Barcinona** non habet ius superioritatis super alias Ciuitates & Oppida Cathalonie.

- 3 **Rex** tenetur in litteris suis scribere, Comes Barcinonæ.

- 4 **Barcinona** vocatur Metropolis Cathalonie.

- 5 **Rex** Gothorum Ataulphus primum Cathaloniam ingressus est cum exercitu suo & Barcinonam constituit Caput Cathalonie.

- 6 **Hispania** caput ante aduentum Domini fuit Tarraco, & post temporibus Romanorum Cæsaraugusta, & tempore Græcorum Ciuitas Toleci.

- 7 **Barcinona** fuit etiam caput Cathalonie tempore Romanorum ante Gothorum Regnum.

- 8 **Barcinona** est titulus Cathalonie & Domini Cathalonie a Barcinona nomen accepit.

- 9 **Leges** antiquæ Cathalonie nomine vñaticorum Barcinonæ vocatæ sunt.

- 10 **Comitis** appellatione in Cathaloniam intelligitur Comes Barcinonæ.

- 11 **Comes Barcinonæ** solus in Catha-

- Cathalonia non agnoscit Superiorem, ceteri eum agnoscunt.
- 12 Comes Barcinonæ debet vocari Princeps, ceteri vero Potestates.
- 13 Insignia Barcinonæ loco Cathalonie conscribuntur.
- 14 Comes Bisulduni & alij antiqui Comites habebant multa iura regalia, solus tamen Comes Barcinonæ habebat ius condendi leges.
- 15 Concessio aquarum a Bernardo Comite Bisulduni facta declarata fuit valida.
- 16 Consuetudo antiqua conscribendi annum in instrumentis a Regno Regis Francie.
- 17 Comes Barcinonæ quando successit in Comitatu Bisulduni.
- 18 Rex & Prorex in initio novi regiminis tenetur prestare iuramentum in Civitate Barcinonæ.
- 19 Consules Barcinonæ incedunt cum insignibus Consularibus per totam Cathaloniam & per totum Regnum sui Regis.
- 20 Belli tempore unus ex Consulibus Barcinonæ est Dux exercitus gentis Cathalonie.
- 21 Consules Barcinonæ habent ius eo operiendi capita & sedendi in scamnis coram domino Rege: *Item et non*
- 22 Syndici plures Barcinonæ in Curijs generalibus constituuntur & quot.
- 23 Syndici Barcinonæ in Curijs Generalibus primo loco sedes & prius loquuntur pro Brachio Regali, licet Consul d' ~~Ciuitatis non sit~~ Syndicus & Comitia non celebrentur Barcinonæ.
- 24 Regia sententia pro precedenti Consulis Barcinonæ.
- 25 Barcino & eius Consules præcedunt alijs Ciuitatibus & earum Iuratis in Cathalonia: sicut Casaraugusta & eius Iurati in Regno Aragonum omnibus alijs Ciuitatibus & earum Iuratis.
- 26 Syndici Barcinonæ præcedunt Regno Valentie.
- 27 Legatorum nomine honorantur missi ad Regiam Maiestatem pro Ciuitate Barcinonæ.
- 28 Processus trium Brachiorum Curiarum Generalium ubi custodiantur.
- 29 Scriba maior Domus Ciuitatis Barcinonæ est notarius processus Brachij Regalis in Curijs

Curijs Generalibus Cathalonie.

30 *Visitatione* regionum officialium statuta est fieri in ciuitate *Barcinonę* pro tota *Cathalonie*.

31 *Gymnasium* *Barcinonę* creata est *Vniuersitas* & quibus priuilegijs & prerogatiuis.

32 *Barcinonę* Ciuitas statuta condit & iurisdictione exercet super *Vniuersitate* sui *Gymnasij* & magno sumptus praetius conseruatione & augmento erogat.

33 *Gymnasium* *Barcinonę* quando fuit edificatum & an antea aliud existeret & quale.

34 *Barcinonę* resident omnia tribunalia que per totam *Cathaloniam* iurisdictionem exercent.

35 *Regie Audiencie* translatio ad Ciuitatem *Gerundę* anno 1634. que modico tempore durauit.

36 *Barcinona* testimonio plurimū Regum excellit alijs omnibus Ciuitatibus *Cathalonie*.

37 *Barcinona* est antiquior & nobilior Ciuitas testimonio scriptorum.

38 *Barcinona* est una ex urbi-

bus in *uniuersa Europa* maiora & splendidiora edificia habens.

39 *Barcinona* fuit prior in *Hispania* Ciuitas que se a *Mauris* liberauit & in bellis *Comitum* *Barcinonę* *Barcinonenses* maiorem gloriam questierunt quam alij quicunque populi.

40 *Barcinonę* Ciuitas quando *Mauri* inuaserunt *Hispaniam*, fuit ex ultimis que fuerunt deuicta.

§. VI.

Barcino Ciuitas est
Caput & Titulus
Cathalonie.

Arcineā Ciuitatem esse
Caput *Cathalonie* omnes historici & pragmatice ac legum.

nostrarum DD. statim proclamant. *Thom. Mieres par. 1. colla. 2. cap. 37. nu. 2. ubi* subdit quod non tamen habet ius superioritatis quo ad alias

alias Ciuitates & loca Cathalonix Marquill. in *vsatic. sechiam molendinorum vers. nota* 7. vbi ait quod dominus Rex ad denotandum Barcinonam esse caput Principatus, tenetur in litteris & cartis & sigillis suis, prout constitutum est in *constitutione Petri II. cap. 35. in curia Barcinonæ scribere, Comes Barcinonæ. Oliba de actionib. par. 1. lib. 3. cap. 2. nu. 10. & 11. Ferrer 1 par. obser. cap. 57. Fontanel. de pact. nuptia. tom. 1. claus. 4. glos. 8. num. 21. Berar. in specul. visitatio. cap. 22. num. 10. Andre. Bosch. de titul. honorific. Cathal. lib. 4. cap. 3. & ego ipse de offic. iudic. & aduo. par. 1. quest. 15. num. 135. & ex historicis Frater Ioan Pineda in *Monarch. Ecclesiastic. li. 14. cap. 16. §. 3. Blondus de declinatione Imperij Romani lib. 1. decad. 1. Boter. in relatio. vniuers. orbis par. 1. lib. 1. Salazar de Mendoza libro de dignitatibus secularibus Castellæ cap. 8. & 14. Hieronym. Puiades in histor. vniuersal. Cathal. lib. 6. ca. 1. Author Notitiæ Vniuersal. Cathal. cap. 5. num. 5.**

4 Metropolim Cathalonix ap-

pellant Berar. d. cap. 22. nu. 10. Olib. de iure fisci. cap. 1. nu. 18. Bosch d. c. 3. Sed cur ad scriptorum testimonia confugimus, dum Imperialem & Regiam autoritatē habemus? Carolus Quintus Imperator priuilegio Barcinonæ concessio 4. Decemb. 1533. de ipsa expresse ait quod est Caput & Metropolis Regni, & antea idem dixerunt Rex Petrus priuilegio anni 1339. & Rex Ferdinandus priuilegio anni 1515.

Huiusce rei originem a Rege Gothorum Ataulpho repctere necesse est: hic enim primus Regum Gothorum Cathaloniam ingressus est, qui a Gallia Narbonensi cum exercitu suo Pyreneos mōtes transiliens per terram Roncilionis veniens magnā Cathalonix partem cepit & Barcinonæ tanquam in nobiliori Ciuitate Sedem posuit suam, eamq. constituit Caput Cathalonix, vti Blondus, Puiades, & Pineda, locis citatis commemorant, atque attigit Auctor d. Notitiæ Vniuersal. d. cap. 5. nu. 5. Nec contradicit Guillel. a Vallerico

in vfat. cum dominus nu. 15. vbi
 obseruat ante aduentū Chri-
 sti Domini Caput Hispaniæ
 fuisse Tarracōnē: post adue-
 tum autem Christi tempore
 Romanorum fuisse Cæsaraug-
 ustam, tempore vero Græ-
 corum Ciuitatē Toleti fuisse
 Caput Hispaniæ. A præfa-
 to ingressu Cathalonix in-
 cepit Gothorum Regnum in
 Hispania, per quam post
 Cathaloniam propagatum fuit
 vt notat Puiadas dict. cap. 1.
 lb. 6.

Sed & iam tēpore Roma-
 norum, antequam Gothi in
 Hispania regnarent, fuit Bar-
 cino Caput Cathalonix, cum
 esset Colonia Romana, vt
 facile cōstat ex his quæ suo lo-
 co notauimus *inferius in §. 8.*

3 Similiter Barcinona est ti-
 tulus Cathalonix: quia Prin-
 cipes siue Domini Cathalo-
 niæ nomen Comitum Bar-
 cinox acceperunt & ab ea
 tanquam a capite Cathalo-
 niæ & digniori parte ipsius
 denominati sunt *constitutio.*
1. tit. de titol. de Princep. Oliba.
de iur. fisc. cap. 1. num. 18. Ste-
phan. Gilber. Bruniquer in
suā apologia Ciuitatis Barcino-

cap. 1. num. 68. & 69. Et ego
de offic. iud. & aduoc. par. 1.
quest. 15. num. 135. Hinc leges
 antiquæ Cathalonix nomi-
 ne vstaticorum Barcinonæ
 vocatæ sunt sumpta appella-
 tione ab ea Ciuitate, a qua &
 Princeps eiusdem Principa-
 tus denominatur, Comes
 Barcinonæ *vstatic. omnes quip-*
pe naues tit. de commercio &
securitate viarum. Oliban. d.
cap. 1. num. 18. Mier. collatio. 2.
in Curia Barcin. Petri. II. cap.
 34. Hinc etiam in Cathalo-
 10 nia appellatione Comitis in
 singulari intelligitur Comes
 Barcinonæ prout in singula-
 ri fit mentio Comitis in re-
 galibus soli Principi & Do-
 mino Superiorem non re-
 cognoscenti competentibus
 Guillelmo Vallesic. *in vstatic.*
cum dominus. Calici. in extra-
graduato. curiar. cap. 6. Oliba.
d. cap. 1. num. 13. exemplū po-
 nit Vallesicca in vstatic. Ca-
 mini cū vstatic. seq. & in vstatic.
 Princeps namq. vstatic. simili-
 ter & si senior vstatic. Christia-
 ni vstatic. rupe vstatic. ciues.
 Hinc quoque solus Comes
 Barcinonæ in Cathaloniam nō
 11 recognoscit Superiorem, &

- cæteri Comites in Cathalonia cum tanquam Superiore agnoscunt, ideoq. & solus habet potestatem legis condendæ, Calici. *in Vsat. cū dominus Guiller. a Vaileffica in Vsat. antequam Vatici. Marquil. in Vsat. hæc sunt Vsu alia Oliba.*
- 12 *in d. cap. 1. num. 12. Sed & Marquilles in Vsat. Auctoritate & rogatu. 2. Versic. Et videtur. fol. 238. colu. 3. dicit quod Comes Barcinonæ debet vocari Princeps: cæteri vero Comites Cathalonie nuncupari debent Potestates. Propterea Bruniquer in d. apologia ca. 1. n. 69.*
- 13 *curaculus adnotauit quod in descriptione Hispaniæ ab Hessel Cariafse edita anno 1612. ubi insignia omnium Regnorum Hispaniæ depinguntur. insignia Ciuitatis Barcinonæ loco Cathalonie conscribuntur.*
- 14 *Verū est quod antiquitus tempore Comitis Barcinonæ Comes Bisulduni & alij similes antiqui Comites in Cathalonia habebant multa iura Regalia, sed solus Comes Barcinonæ habebat ius condendi leges per totam Cathaloniam generales & alij*
- Comites erant illi subditi, vt colligitur ex Marquil. in Vsat. antequam Vatici. Versic. quæro hic secundum Iacobum de Vaileffica. & in Vsat. Hæc sunt Vsu alia. Versic. quæro 2. Calicio in Vsat. cum dominus. Versic. oppone de medio. & Versic. Sed quæro an alij Comites. & in Vsat. Hæc sunt Vsu alia Versic. Et hic quæro an Vatici. Olib. de iur. 15*
- 15 f. 1. n. 1. 12. 13. Ideo sub anno 1635. Regium tunc Concilium Baiulæ Generalis Cathalonie me referente sententia protulit pro validitate concessionis aquarum Villæ Oloti quendam a Bernardo Comite Bisulduni factæ Monasterio Sanctæ Mariæ Riupulli instrumēto act. 19. Chalend. Septemb. anno 38. Regni Philippi Regis. Et nota quod hæc annorum dinumeratio intelligitur de Philippo Rege Franciæ: quia 16*
- vt memorat Zurita annal. Coron. Aragonum. tom. 1. lib. 1. cap. 8. fuit consuetudo per totam Cathaloniam in omnibus instrumentis apponere annū à Regno Regis Franciæ & durauit hæc consuetudo a tempore Ludouici Imperatoris*

filij Caroli Magni vsq. ad tēpus quo Principatus Cathaloniz fuit vaitus Regno Aragonum & adhuc aliquibus
 17 postea annis. Sed & Comes Barcinonæ successit Comitatu Bisulduni anno IIII. per obitum Bernardi Guillelmi Comitis Bisulduni, si credimus Zuritæ *id. tom. 1. lib. 1. c. 35.*

18 Cum hæc florentissima Barcinonensis Ciuitas sit Caput & titulus Cathaloniz, constitutum est vt quando dominus Rex in Regno succedit & pro regimine Principatus illum ingreditur, teneatur eam accedere & in ea tanquam in nobiliori & antiquiori Ciuitate & Capite Cathaloniz sui muneris iuramentum in ipso regiminis initio præstare, & idem est in quocunque nouo Prorege & Locumtenente Domini Regis in eodem Principatu, licet id ipsum iuramentum Prorex idem præstiterit statim atque Principatum ingreditur, quo priori iuramento præstito solet iam iurisdictionem exercere dum est in via ad Ciuitatem Barcinonæ. Est Priuilegium Regis Ara-

gonum Petri Tertij Dat. 14. Chalend. Nouemb. 1339. Ciuitati Barcinonæ concessum, cuius meminerunt Oliban. *de iur. fis. ca. 4. num. 34.* Ferrer *3. par. obser. c. 82.* Berar. *in spec. visitati. cap. 22. num. 15.* Bolch. *de tit. honoris. lib. 4. cap. 3. §. 1.* & antea Mier. *collat. 7. in Curia Regine Eleonoris in Ciuitate Dertuse cap. 5. n. 16.* late de hoc in processu Curiarum anni 1585.

Inde dimanat alia prærogatiua Ciuitatis Barcinonæ cuius mentionem facit Fontanel. *to. 1. de pac. nupii. clau. 3. glos. 1. a num. 9.* nam Consules eiusdem incedunt per totam Cathaloniam cum insignibus & togis Consularibus & suis virgarijs ac tubicine quodam præeunte, quod Consulibus aliarum Ciuitatum & Villarum Cathaloniz non permittitur, & his moribus vtimur antiquissimis, itaque aliquando contradictione facta obtentum fuit contra Ciuitatem Dertusæ, & anno 1446. fuit ita declaratum in Ciuitate Estellæ Regni Nauarræ in fauorem Barcinonæ per Regem Ioannem &
 vidi

vidi seruatum Ilerdæ anno 1626. quando eo accessit Cōsul in Capite Barcinonensis propter Curias generales quæ ibi inceptæ fuerunt per Philippum Quartum. Sed & ita inceserunt semper per totam Hispaniam & Curiam Regiæ Maiestatis Consules Barcinonenses. & hodie in concordatis cum Rege nostro Francorum inuicissimè ita expresse conuentum est per totam Franciam & Regiam Curiam. Oritur ex eodem fonte aliud honorificū priuilegium Barcinonæ, quia tempore belli in Cathalonia vnus ex Consulibus præfatæ Ciuitatis est Dux exercitus gentis totius Cathalonix vulgo *Coronell* vt confirmat & de anno 1409. & alijs antiquis temporibus testatur Andre. Bosch. *lib. 4. cap. 3. §. 1.* & nos hac tempestate, qua omnia bello miscentur, experimur, & experti antea fuimus anno 1639. in obsidione Castri de Saltes.

21 Hinc quoque infertur ad alium insignem honorem Consulatum Barcinonæ, qui ipsis, non alijs aliarum Ci-

uitatum Cathalonix exhibetur, quoniam habent ius cooperiendi capita & sedendi in scamnis capitibus testis coram Domino Rege, Berar. *d. ca. 22. nu. 13.* Bosch. *d. cap. 3. §. 1.* latissimè doctissimi Aduocati & Consultores Ciuitatis qui anno 1632. de hoc iure pro illa accuratissimè scripserunt. Et hodie in concordatis cum Rege nostro Francorum potentissimo ita quoque cautū expresse fuit.

22 Consequitur alia præheminentia Barcinonæ quod in Curijs Generalibus quæ pro Principatu Cathalonix celebrantur, longè plures Syndici præfatæ Ciuitatis quam aliarum admittuntur vt notat Calici. in *extragratatorio Curiarum dubio 6. circa fin. in versic. quæro an vniuersitas.* vbi obseruat quod in 2. Curia generali Barcinonæ per Regem Iacobum Secundum habita interuenerunt viginti quinque Syndici pro eadem Ciuitate & in prima Curia Generali ibidem & eiusdem Iacobi Regis adfuerunt decem & septem Syndici pro prælibata Ciuitate

& communiter duo Syndici aliarum Ciuitatum & Villarum Cathalonix, quamquam subdit sua tempestate solere Barcinonam cōstituere quatuor Syndicos, cōteras vero Vniuersitates duos vel unū, & ita quoque video meo tēpore in Curijs anni 1626. & 1632. seruatum.

Et hi Syndici Barcinonæ in Curijs Generalibus ex consuetudine immemoriali primo loco sedent & prius loquuntur pro Brachio Regali vt scribit Berar. *in specul. visitatio. cap. 22. num. 23.* Carrouira. *in suo ceremoniali curiarum*, sicque Syndicus Barcinonæ præsidet in ipso Brachio Regali: quod extendere licet Syndicus Barcinonæ nō sit Consul dictæ Ciuitatis, & licet comitia non celebrentur Barcinonæ sed in alia qualibet Ciuitate vel loco Cathalonix vt legi plura exemplaria, & signāter anno 1495. in Curijs Dertuzæ præcessit Ioannes Llull Syndicus Barcinonæ qui non erat Consul, & anno 1476. in Curijs Ilerdæ Petrus de Coromina Syndicus Barcinonæ qui non erat

Consul, & anno 1375. in Curijs Ilerdæ Raymundus Carrouira Syndicus Barcinonæ qui non erat Consul, & anno 1429. in Curijs Dertuzæ Icanes Fiualler Syndicus Barcinonæ qui non erat Consul, vt in processibus prædictatum 24 omnium Curiarū videre est. Et in rēgestro epistolārum anni 1515. in domo Ciuitatis Barcinonæ legitur epistola quedam dat. 5. Nouemb. 1515. ad Consules eiusdem Ciuitates transmissa, qua certiores fiunt quod cum Patiarius siue Consul Ilerdensis præterderet in ingressu domine Reginæ & Curijs Ilerdæ præire Consuli Barcinonæ, Regina cū voto Archiepiscopi Tarraconæ contrarium decidit, quod etiam habes in 1. *vermil. domus Ciuitatis Barcinonæ fol. 1548.* nam Barcinio Ciuitas & eius Consules præminent & antecedunt omnibus Ciuitatibus & earum Consulibus in Cathalonix sicut Cēsaraugusta Ciuitas & eius Iurati in Regno Aragonix omnibus alijs Ciuitatibus & earū Iuratis siue Consulibus in suo 26 Regno vt in 3. *virido fol. 51.*

Imo

Imo Syndici Barcinonæ præcedunt Regno Valentia vt declarauit Rex Petrus, & scripsit Belluga Valentinus
 27 *in specul. Princip. rub. 6. nu. 24.*
Bosch. lib. 4. cap. 3 §. 1.

Præterea si qui ad Regiam Maiestatem a Ciuitate Barcinonæ mittantur pro negotijs Reipublicæ, nomine legatorū siue *Embaxadors* donantur ex priuilegio Ferdinandi Dat. 13. Decemb. 1498. qui autem ab alijs Ciuitatibus Cathalonix transmittuntur, nomen Syndicorum retinent Berar. *d. cap. 22. nu. 23.*
 28 *Bosch. d. cap. 3 §. 1.*

Sic in constitutione Ferdinandi II. anni 1510. *quæ est 13. tit. de celebratione curiarum* cautum est vt cum Curia Generales consent ex tribus brachijs scilicet Ecclesiastico, Militari, & Regali, processus omnes brachij Ecclesiastici a cætero custodiatur in archiuo domus Generalis Cathalonix, Regalis autem in archiuo domus Ciuitatis Barcinonæ tanquam in Capite & Titulo Cathalonix, ex qua cõstitutione præter alia fundamenta probat nostri scrip-

tores & ego in libro *de offic. indic. par. 1. quæst. 15. n. 135.* Barcinonam esse Caput Cathalonix. Eadem ratione efficitur quod in omnibus Curijs Generalibus scriba maior domus Ciuitatis Barcinonæ est Notarius processus Brachij regalis & obseruat Carrouira in suo *ceremoniali curiarum* ita esse debere.

~~Similiter de eadem ratio~~ 30
 ne in cap. 5. curiarum anni 1599 Philippi cum statuatur Syndicatus & visitatio generalis aduersus regios Officiales, qui iudicio tabulæ (vt dicimus) non subiiciuntur, pro tempore certa forma in capite contenta facienda, sancitum est vt illa debeat fieri in Ciuitate Barcinonæ pro tota Cathalonix tanquam in Capite & Titulo ipsius.

Omniū scientiarū Gymnasium & litteraria Palestra non alia ex causa in eadem Ciuitate floret, & Vniuersitas creata est tam autoritate Pontificia ex bulla Nicolai Quinti Sūmi Pontificis dat. primo die Chalendas Octobris 1450. cum eisdem prerogatiuis & indultis, quæ per Sedem

Sedem Apostolicam Vniuersitatis Ciuitatis Tolosæ concessa fuerat, quam etiam auctoritate Regia ex privilegio Alphonsi Quarti dat. 3. Septembris 1450. cum omnibus præhementijs & gratijs per Regiam Maiestatem

- 32 Vniuersitati Ciuitatis Ilerdæ concessis. Diriguntur præfata privilegia Nicolai Quinti & Alphonsi Quarti Ciuitati Barcinonæ quæ domina est huius Scholæ & eam plurimis magnisque sumptibus seruat & auget, in stipendijs Doctorum erogandis liberalem præ se ferens. Statuta condit in ipsa & iurisdictionem exercet ex eisdem privilegijs. Ibi quotidie Doctores tum Theologiæ tum Legum, tum Medicinæ, & Philosophiæ prædicta auctoritate Pontificia & Regia fiunt. Litteraria Schola sua iuxta mænia vrbs, quæ hætenus noua vocatur, fuit anno 1536. cæpta ædificari 18. Octobris ex deliberatione Concilij Ciuitatis facta 10. Augusti eiusdem anni, cum multis antea annis esset alibi in eadem vrbe Studium generale,

in quo non solum Grammatica & Philosophia sed etiam Iurisprudentia & Medicina docebatur, vt constat de anno 1340. ex quadam epistola Consulum Barcinonæ ad Cōsules Ilerdæ 4. nonas Octob. dicti anni.

In Ciuitate Barcinonæ tã. 34 quam in Capite & Titulo Cathalonix resident omnia tribunalia, quæ vniuersalem iurisdictionem per totum Principatum exercent, cuiusmodi sunt Regium Conciliū, Magistratus Rationalis Regij, Baiulia Generalis Cathalonix, Generale Deputationis Principatus. Regium archiuum Barcinonæ collocatum est. Sed & Sanctæ Inquisitionis aduersus hæreticam prauitatem tribunal pro tota Cathalonix stat quoque erectum Barcinonæ. Et quamquæ anno 1634. præfata Regia Audientia cum Magistratibus Rationalis & Baiulix ex regio præcepto fuerit ad Ciuitatem Gerundæ translata, tamen nondum duo fuerant lapsi anni, quando ad pristina Sedem Barcinonensem restituta fuit, docente experientia

36 tia rerum magistra malum prioris translationis consiliū vt late scripsi *de offic. ind. & aduoc. par. 1. quæst. 15. ex nu. 131.*

Hanc inclytam Ciuitatem nemo non credidit præ alijs omnibus Cathalonix semper excelluisse. Rex Aragonum Petrus priuilegio anni 1339. vocat eam antiquiorē & notabiliore Cathalonie. Rex Iacobus priuilegio anni 1287. & Rex Martinus priuilegio anni 1402. vocant illam nobilissimam. Rex Ferdināus priuilegio anni 1510. & Carolus Quintus Imperator priuilegio anni 1534. nuncupant eam præcipuam & principalem Ciuitatem per omnia mundi climata. Antiquiorē & nobiliorem Cathalonix Ciuitatē esse probant Thom. Mier. collatio 7. Reginx Eleonor. in curia Dertusa cap. 5. nu. 15. Andre. Boscch de titul. honorific. Cathal. lib. 4. cap. 3. in prin. Betar. in specul. visitatio. cap. 22. num. 24. Sed & Petrus a Metina de excellentijs Hispanix cap. 43. in fin. asserit Barcinonam esse vnā ex vrbibus quæ in tota Europa maiora & splendidiora

37

38

39

ædificia habet. Fuit prior in Hispania Ciuitas quæ a iugo Maurorum se liberauit, vt refert Zurita *par. 1. lib. 1. cap. 9. Bleda. de restauratione Hispania lib. 3. cap. 23.* qui etiā aiunt in bellis quæ tempore Comitum Barcinonæ & expulsiōnis Sarracenorum viguerūt, Barcinonenses maiorem gloriam quæsiuisse, quam alius quicūque populus, quod quoque scripsit Bosc. *lib. 1. cap. 13.* 40
§ 6. Et eadem Ciuitas tempore quo Mauri inuasērunt Hispaniam, fuit ex vltimis quæ fuerunt deuictæ, & celsit cum pacto conseruādæ Christianæ religionis, vt probat Bruniq. in d. apologia cap. 1. nu. 56. & 57.

EX §. VII.

SUMMARIVM.

- 1 Regia Sedes Ataulphi primi Gothorum in Hispania Regis atque Athalarici etiam Gothorum Regis fuit Ciuitas Barcinonæ.
- 2 Comitatus urbs tempore Comitum Barcinonæ fuit eorum præ-

- præfata Ciuitas & quod fuerit eorum palatium.
- 3 Reges Aragonum Barcinonam inhabitari & que fueris Regia eorum aula.
 - 4 Proreges in Cathalonia creati fuerunt a tempore Ferdinandi Secundi & eorum tribunal est supremum.
 - 5 Proreges Cathalonie fere semper Barcinonæ sedem habuerunt.
 - 6 Principis autoritas ex habitatione in loco splendido & illustri augetur.
 - 7 Prorex & Regium eius Concilium hodie residere debent Barcinonæ ex concordatis.
 - 8 Barcinonæ nomen fuit horribile exteris nationibus.
 - 9 Barcinonæ laudes ex Petro Antonio Beuter.
 - 10 Barcinonæ laudes ex scriptoribus Germanis.
 - 11 Reges Aragonum viuunt in signibus Ciuitatis Barcinonæ ex conuentione.
 - 12 Barcinonenſium victoriæ & prælii gloriſſima.
 - 13 Barcinonæ laudes & encomia ex pluribus authoribus remiſſæ.
 - 14 Barcinonæ laudes excellenſiſſimæ ex Iacobo Marquilles.

§. VII.

Ciuitas Barcinonæ est Regia Sedes.

ÆCillustriſſima Ciuitas Gothorū tēpeſtate Ataulphi primi eorum in Hiſpania Regis

Regia Sedes fuit, vt referunt Diago in noua deſcriptione Cathalonie verb. Barcinona. Pujades in hiſtor. vniuerſ. Cathal. lib. 6. cap. 1. Blondus de declinatio. Imper. Roman. lib. 1. dec. 1. Pineda in Monarchia Eccleſiaſtic. lib. 14. cap. 16. Iulian. de Caſtillo in Chron. Regum Gothorum. Fuit quoque Regia Sedes Athalarici. Irenæus Gothorum Regis, vt obſeruat Pujadas lib. 6. cap. 49. Præterea Barcinonenſium Comitum aſuo Comitatus eorū vrbs fuit, vt notat Diago vbi ſupra Boter. lib. 2. de magnificētia Ciuitatum tit. de reſidentia Principis. idem Diago. de Comitibus Barcinonæ lib. 1. c. 13.

& aula eorum est hodie do-
 mus monachorū Sancti Ber-
 nardi in eadem vrbe vt scri-
 bit Dionysius de Iorba *in suo li-
 bello de excellentijs Barcinonæ*
 & Platina *de vitis summor. Pō-*
 3 *tifium*. Postea Reges Arago-
 num Barcinonā quoque co-
 luerunt & eorum palatium
 est hodie dominorum Inqui-
 sitorum ~~hæreticæ prauitatis~~
 in quo Regiæ Maiestatis mul-
 ta reliqua sūt vestigia & mo-
 numenta & signanter atchi-
 uum Regium. Demum cum
 4 tempore Ferdinandi Secundi
 unitum esset Regnum Ara-
 gonum cum Regno Castellæ,
 ab hac ætate fuerunt creati
 Proreges in Cathalonia, quo-
 rum tribunal supremum est,
 & idem cum Domini Regis
 5 vt tradidi *de offi. iud. & ad-*
uoc. par. 1. quæst. 7. num. 97. Et
 isti Proreges semper vltq. in
 hodiernum diem Regiam
 Sedem Barcinonæ habuerūt,
 licet annis 1634. & 1635. prop-
 ter negocia belli aut alia si-
 milia consilia Gerundæ te-
 nuerint vt scripsi *d. p. 1. quæst.*
15. ex num. 131. quare merito
 Ciuitas Barcinonæ dicta est
 Regia Sedes, Quiba. *de iur. fisco.*

cap. 1. num. 18. Andre. Bosch.
 de titul. honorific. lib. 4. cap. 3. 6
 colum. 1. Nam vt docet Iustus
 Lipsius *Politie. li. 4. c. 9.* Prin-
 cipis auctoritas ex habitatio-
 ne in loco splendido & illus-
 tri augetur, vnde in omnes
 Principatus partes regimen 7
 habeat. Hodie in concordatis
 cum Rege nostro Francorum
 Christianissimo expressū est
 pactum quod Prorex & Con-
 cilium Regiū debeat residere
 in Ciuitate Barcinonæ.

Quam illustris & insignis
 sit Ciuitas Barcinonæ, quam
 plurimi sunt testes. Testis est
 Marineus Siculus relatus a
 Dionysio de Iorba *in libello*
de excellent. Barcin. fol. mihi 3.
 qui scripsit nomen Ciuita-
 tis Barcinonæ horribile fuisse
 potentibus Hispaniæ, Fræ-
 ciæ, & Italiæ, atque etiam Af-
 fricæ. Testis est Petrus An-
 ton. Beuter. *in Chronico. gene-*
rali Hispan. par. 1. cap. 14. vbi
 inquit eandem Ciuitatem
 per mare & terras fuisse po-
 tentem & celebrem in Orbe,
 magistram prudentiæ & ho-
 nestorum morum, dedisseque
 alijs nationibus leges fidei
 & fidelitatis. Testes sunt Gor-
 dius

dius Branu & Franciscus Ho-
 gemberch scriptores Germa-
 ni in *Chronic.* vbi Barcinonā
 vocant Principibus & equi-
 tibus nobilissimam, victu fe-
 racissimam, armis potentis-
 simam & potentiorē omni-
 bus fere Ciuitatibus tam ma-
 ris quam terræ, fama claris-
 simam propter res a suis præ-
 clare gestas & monumenta
 maiorum, nomen & poten-
 tiam eius asserunt fuisse for-
 midini & Franciæ & Africæ,
 & alijs Regionibus & Prin-
 cipibus Mundi, regimē Rei-
 pub. ipsius exemplar exteris
 Ciuitatibus, & denique aiunt
 illam in multis anteponi &
 præferri omnibus Ciuitati-
 bus Orbis terrarū. Quod ag-
 nouerunt Aragonenses quā-
 do Comes Raymundus Be-
 rengarius cum Patronilla fi-
 lia Ramiri Regis Aragonum
 matrimoniū contraxit, quia
 conuentū fuit vt Reges Ara-
 gonū vteretur insignibus Co-
 mitū Barcinonæ prout vtun-
 tur nempe quatuor bacillis
 tutilis in campo aureo vt re-
 ferunt Zurita in *annalib. tom.*
1. lib. 2. cap. 1. Garibay *cap. 31.*
 Testes sūt gloriosissima præ-

lia & victoriæ Barcinonen-
 sium, quas memorant Zurita
lib. 1. c. 9. Bleda in *histor. Mau-
 ror. lib. 3. cap. 23.* Bosch *li. 1. c.*
13. §. 6. Auctor proclamatio-
 nis Barcin. ad Reg. Maiesta.
 §. 6. atque nouissima ac ce-
 leberrima victoria Barcino-
 nensium in monte Iudaico,
 quam attigi *superius §. 3.* quæ
 vim penē omnem potentie
 Regni Castellæ tunc confre-
 git, vbi sexcenti ex nostris
 homines fugarunt nouē mil-
 le hostium aggressorum il-
 lius montis, & magnam at-
 que (quod magis est) nobi-
 liorem eorum partem occi-
 derunt, reliquis cum alijs
 duodecim seu terdecim mille
 peditum & equitum, qui in
 conspectu Ciuitatis in plano
 militauerant, semiuuiis ter-
 ga vertentibus vsque ad Ci-
 uitatem Tarraconæ. *Testes*
 sunt Iacobus Marquilles in
vsatic. sequiam Andre. Bosch.
lib. 4. cap. 3. Dionysii de Iorba.
in prædicto suo libello Ludouic.
Nonius in sua Hispania cap.
88. Brunig. in *sua apologia cap.*
1. qui encomia huius floren-
 tissimæ Ciuitatis ad Cælum
 vsque extollunt, ex quibus
 Bosch

ne Coloniae referuntur.

5. Differentia inter Colonias Romanas & Latinas.
6. Colonia Romana plus fuit quam Civitas Municipalis vel Latina, aut populus confederatus, seu stipendiatus, quo omnes Civitates & populi sub Colonis Romanis erant.
7. Municipalis Civitas Romanae quo fuerit & unde ita diceretur.
8. Municipii Romani privilegium consequuta sunt Ilerrda atque etiam Egara, quae hodie Terracta appellatur.
9. Municipales late sumpto vocabulo dicuntur cives eiusdem Civitatis.
10. Latina Civitas quae diceretur.
11. Italici populi seu qui iure Italico fruebantur, vectigalia Romae non soluebant.
12. Confederati populi qui dicebantur.
13. Stipendiati populi qui nuncuparentur.
14. Barcinonenses probantur nobilitate tam tempore Romano.

rum quam nostro.

5. Mulieres in Cathalonia & praesertim Barcinonae sumunt nomen familiae maritorum tracta consuetudine a matronis Romanis. Et quid in alijs nationibus num. 17.
16. Senatoris filia si nubat, dignitatis paterne particeps non est, sed mariti radijs fulget.
18. Carceres Barcinonae sunt reliquae Romanorum ubi captae extitit S. Eulalia.
19. Gloaca publica Barcinonae sunt reliquae Romanorum.
20. Barcinona fuit Conventus iuridicus & Cancellaria Romana.
21. Adrianus Imperator pro iure reddendo Hispaniam in sex divisit Provincias, quarum una erat Tarraconensis & haec divisa fuit in 14. Cancellarias seu Conventus iuridicos.
22. Barcino erat unus ex Conventibus iuridicis Romae qui omnes erant Colonie.
23. Colonie Romanae privilegium paucis Civitatibus, ijsque meritisimis concedebatur.

§. VIII.

*Civitas Barcinonæ fuit
Colonia & Cancel-
laria Romana.*

Onarunt Ro-
mani Barci-
nonā egre-
gio privile-
gio Coloniz
Romanæ vt
probant Pli-

ni. *de natural. histor. lib. 3.* Dio-
nisi. *de Iorba. de excellent. Bar-
cin. fol. 2.* Don Antoni. Au-
gustini. *dialog. 7.* Pujades *in hi-
storia vnivers. Cathalon. lib. 3.*
cap. 92. Bofch. *lib. 4. ca. 3.* Dia-
go *in noua descriptio. Cathal.*
verbo, Barcinona. vbi ait eam
fuisse vnā ex duodecim Ro-
manis. Colonijs citerioris
Hispaniæ. Molin. *de rit. nupti.*
li. 1. cōparatio. 2. Gutier. *præct.*
99. lib. 3. quæst. 13. num. 7. ego
quoque *de offic. iud. & aduoc.*
par. 2. quæst. 2. num. 61. & pro-
batur *l. i. iuncta l. Lusitania ff.*
de censib. l. 2. §. capta Sardinia
ff. de origin. iur. hoc privile-

gium contulit Barcinonæ Iu-
lius Cæsar Imperator Roma-
nus vel saltem Augustus Cæ-
sar, vnde dicta est Colonia
Iulia Augusta, vt obseruant
Augustinus & Pujades *locis 2*
citatis. Et Augustinus confir-
mat ex lapidibus antiquissi-
mis huius vrbis, in quibus
leguntur hæ notæ F. I. A. P.
BARC. quas legit hoc modo
~~Præsentia Julia Augusta popu-~~
~~li Barcinonensis.~~ Et huiusmodi
lapides plures se Barcinonæ
repperisse subdit Pujades *lib.*
4. cap. 29. aliam scilicet in
Ecclesia Parochiali S. Mariz
de Pinu in Capella SS. Lau-
rentij, Clementis Raymun-
di, & Iacinti sub ara illius,
aliam in vico vocato *del Re-*
gomir prope Capellā S. Chri-
stophori, aliam in vico a pla-
tea S. Annæ ad portam S. An-
geli, aliam in extremo schal-
le palatij vulgo nuncupati
de la Comtesa, olim *de la Rey-*
na, quæ antiquitus erat do-
mus religionis Templario-
rum, & aliam in muro veteri
S. Francisci iuxta mare.

Prærogatiua quas habe-
bant Romanæ Coloniz tem-
pore Romanorum & prop-
ter

ter quas hoc nomine deco-
rabantur, hæ sunt. Colonia
erat Caput & Metropolis
Prouinciæ. regimeñ Reipub-
licæ eius erat ad instar Ro-
mæ, & ciues illius gaudebant
priuilegijs ciuium Romano-
rū. inter quæ illud erat quod
admittebantur ad munera
Reipub. Romanæ obeunda,
& in actibus & electionibus
Imperij suffragium suum fe-
rebant, sicut ciues Romani,
vt docent Pujades *lib. 4. cap.*
35. Bosch. *lib. 4. cap. 3.* Aliæ au-
tem vocabantur Colonie Ro-
manæ, aliæ Latinæ. Romanæ
omnibus priuilegijs, & præ-
eminentijs ciuium Romano-
rum fruebantur, Latinæ dum-
taxat aliquibus, quæ eis con-
cedebantur, erantque tantum
sociæ & amicæ, vt scribunt
Prouotius *cap. 1.* Pujades *d.*
cap. 35.

6 Inferas plus fuisse Colo-
niam Romanam, quam Ciui-
tatem Municipalem vel La-
tinam, aut populum confede-
ratum, seu stipendiatum Ro-
mæ: nam istæ omnes Ciuita-
tes & populi sub Colonijs
Romanis erant, vt scribit Pu-
jades *lib. 4. cap. 34.* Municipa-

lis autem Ciuitas vel popu-
lus Municipalis Romæ erat
ille qui proprijs legibus vi-
uendi priuilegium conseque-
batur, nec Romanas seruare
tenebatur, & eius ciues mu-
nera & honores ciuium Ro-
manorum obtinebant, ideo-
que vocabantur municipes
quasi munerum participes &
ab honorario munere capes-
cendo dicti nuncupabatur ci-
ues Romani, vt author est
Aul. Gelli. *lib. 16. cap. 13.* &
Pratei. *in lexic. iur. ciuil. verbo,*
Municipes. Hoc Municipij Ro-
mani priuilegium in Catha-
lonia assequuta fuit ob serui-
tia Romano Imperio præsti-
ta Ciuitas Ilerdensis indulto
Octauiani Augusti Cæsaris, vt
refert Pujades *lib. 3. cap. 92.*
qui eodem Municipij Roma-
ni priuilegio ornatam fuisse
Egaram (nunc Terraciam vo-
camus) probat *lib. 4. cap. 42.*
quamquā abusue & late sup-
to vocabulo Municipes suos
hodie quisque appellat suæ
Ciuitatis ciues, vt Prateius
aduertit & municipes quo-
que intelliguntur hi qui in
eodem Municipio nati sunt
l. municipes ff. ad municipal.

Latini

10 Latina Ciuitas seu Latinus
populus appellabatur ille qui
licet iurisdictioni Romani
Imperij subditus esset, im-
munis tamen erat a vestiga-
libus & tributis ei soluendis,
sicut populi Italici seu qui
iure Italico fruebantur, illa
non soluebant vt in l. fin. ff.
de censib. non tamen priuile-
gio ciuium Romanorū gau-
debat sicut Municipēs. suas
peculiatē leges habebat. bel-
lo iuuabat Romanum Impe-
rium, sine cuius licentia ipse
alijs mouere non valebat, vt
explicat Paul. Manut. de anti-
quit. Ramon. & Preuoti. cap. 1.

11 Confederati populi sub fi-
de & amicitia Romani populi
constituti opem illi & auxi-
lium in bello nulla cogente
seruitute ferebant, nulloque
12 ab eis stipendio accepto. Sti-
pendiarij autem sub certo cū
Romanis conuento stipendio
pro illis militabāt vt supraci-
tatus Paulus Manutius decla-
rat.

13 Immunitatē Ciuitatis Bar-
cinonæ a vestigalibus & tri-
butis quo Romanorū & quod
iure Italico potitetur, probat
expresse iureconsultus Pau-

lus in l. in Lusitania. ibi. Barci-
nonenses quoque immunes sunt.
& ibi Dyonis. Godofren. ff. de
censib. Ciuitati. tom. 4. obseruat. li.
10. cap. 35. glos. in vsat. Si quis
Iudæo vel Sarraceno, Thomas
Mier. in Curia Regis Alphonsi
Montisalbi cap. 19. num. 19. Si
ergo verbum maternum hi-
dalgos significat nobiles, & vt
author Proclamationis Bar-
cinonæ ad Reg. Maiest. §. 29.
intelligit, dictum est quasi
Italici idest immunes, recte
cum eodem authore inde de-
ducimus tempore Romano-
rum Barcinonenses omnes
fuisse nobiles, sed & hodie
quoque esse, cum hodie etiā
ex priuilegio Caroli Calui
immunes sint.

Cum Ciuitas Barcinonæ
esset Colonia Romana & eis-
dem populi Romani honoribus
& moribus vteretur, nō
nulla adhuc in ipsa reman-
ent pristinae illius ætatis
vestigia, non nullæ consuetu-
dines ab illa tempestate ac-
ceptæ, quæ vigent. Propterea
ego in lib. de offic. iudic. & ad-
uoc. par. 2. quæst. 2. num. 59. ob-
seruaui quod cum apud nos
in hac præsertim Ciuitate

Bar-

- Barcinonæ uxores atque etiā viduæ sumant nomen familiæ maritorum & eo prius cognominentur quam nomine familiæ suæ paternæ, hanc consuetudinem olim traxerunt a feminis & matronis Romanis, quæ illam seruabāt, vt notarunt don Anton. Augusti. *dialog. 10. Pujades lib. 4. cap. 42.* vbi hoc laudat & asserit in iure *Communi fundati* quia *ex l. fœmina ff. de Senatorib.* filia Senatoris si nubat, dignitatis paternæ particeps non est, sed mariti radijs fulget, quamquā in alijs nationibus mulieres relicto maritorum nomine, ex familia sua paterna nuncupentur. sic in loco citato Antusa fœmina Romana nupta Quinto Gratio Optato vocata est Grania Antusa postposito paterno nomine nomini mariti sui.
- Reliquæ quoque Romanorum sunt, Barcinonæ carceres quos, vt notant Steph. Garibay *in compendi. Chronic. lib. 6. cap. 3.* & Petrus Anton. Bauter. *in Chronic. Hispan. lib. 1. cap. 20.* ædificauit Marcus Porcius Cato Romanus, dum
- Barcinonæ moraretur, in quibus scribit Beuter. captam fuisse longo post tempore inuictissimam martyrem & virginem Barcinonensem S. Eulalam huius Ciuitatis patronam. Sunt etiam opera Romanorum cloacæ publicæ Barcinonæ, labor magnificus de quo dixi *supra §. 3.*
- Alio honore illustris fuit Romanorum tempestate Ciuitas nostra Barcinonæ, quia fuit Conuentus iuridicus & Cancellaria Romana, Pineda *in Monarch. Ecclesiast. lib. 4. c. 15. §. 3.* don Anton. Augusti. *dialog. 6.* Ambrosius de Morales *de antiquitat. Hispan. lib. 9. cap. 30.* & 33. Ioan. Mariana *in historia de reb. Hispan. lib. 4. cap. 5.* Petrus Metina *de excellentijs Hispania par. 1. ca. 5.* Boschi *de tit. honorific. Cathal. lib. 4. cap. 3.* Pujades *in Hispan. vniuersal. Cathal. lib. 4. cap. 34.* nam Imperator Adrianus vt

19

20

21

cedere.

cedere, & vt debitus honor
populis benemeritis tribue-
retur, acceptisq; beneficijs ad
ius, pacemque seruandam con-
citarentur, Hispaniam in sex
diuisit Prouincias, quarum
vna erat Tarraconēsis, & hęc
rursus diuisa fuit secundum
veriotem opinionem, de qua
pluribus citatis testatur Pu-
jades d. cap. 34. in quatuorde-
cim Audientias seu Cancet-
larias, quę vocabantur Con-
uētus iuridici, quorum vnus,
22 isq; celebris Barcinona erat,
& omnes Ciuitates, in quibus
præfatæ Cancellariæ & Cō-
uentus iuridici fuerunt con-
stituti, erant Colonia, quod
23 Colonia priuilegium paucis
Ciuitatibus & illis meritis-
simis ac dignissimis concede-
batur, vt prædictus don An-
ton. Augustinus vir, vt verū
& notum sine equuleo fatear,
doctissimus & omni scien-
tiarum genere orna-
tissimus decla-
rauit.

EX §. IX.
SUMMARIVM.

- 1 **R**oma est caput Orbis & communis omnium Patria ita vt quilibet in ea præsens possit conueniri.
- 2 Parisiensis Ciuitas respectu omnium Gallorum in ea re-
pertorum est communis Pa-
tria.
- 3 Barcino est communis Patria respectu omnium Castalano-
rum in ea reperiuntur ita vt
quilibet eorum possit in ea
conueniri.
- 4 Barcino non est communis
Patria inter extraneos qui
non sunt ex Prouincia Ca-
sthalonia.
- 5 Barcino non gaudet priuile-
gio communis Patrię nisi quā-
do tam actor quam reus per-
sonaliter in ea reperiuntur.
- 6 Priuilegio de personaliter
comparendo non potest quis
vbi contra aliquem nisi & ip-
se personaliter adsit.
- 7 Extraneus Barcinona reperi-
tus & conuentus si ex alia iu-
sta & necessaria causa venit,
G habeo

habet ius reuocandi domum si id alleget ante litem contestatam.

8 Ius reuocandi domum quibus ex causis competat.

9 Principis curia privilegium habet ut quilibet in ea repositus conueniatur, habet tamen ius reuocandi domum si ex aliqua iusta & necessaria causa venit.

10 Papa est Iudex ordinarius omnium.

11 Rex vel eius Locumtenens Generalis in Cathalonia ubi adest, ibi quilibet inuentus potest coram Curia iudicibus a quolibet conueniri, si causa sit maior centum librarum, & hoc pretextu euocatur causa ad Regiam Audientiam.

Et has causas non trahit secum Regia Audientia si recedat a Vicaria, num. 12.

In Consistorio autem verbali regio conueniuntur quicunque in Curia reperi, licet causa non sit maior centum librarum, num. 13.

14 Ius reuocandi domum non procedit in quatuor casibus hic expressis.

15 Extraneus in Ciuitate Barcinone repositus non solum

potest conueniri in Regia Audientia, sed etiam in Curia Ordinariorū Barcinonae & coram Gubernatore Cathalonie Barcinonae reposito.

16 Vicarius Barcinonae potest remittere & cōponere delicta commissā.

17 Vicarius Barcinonae prætendit posse remittere quoscumque Prouinciales Barcinonae repositos de quibuscunque delictis extra Vicariā commissis. Cum contradictione tamen Procuratoris Regie Curie, num. 18.

S. IX.

Ciuitas Barcinonae est communis patria Cathalanorum.

Vemadmodū
Ciuitas Romana, quæ est Caput Orbis terrarum, l. i. s. sed & hoc C. de Veter. iur. enucle. est communis patria ita

ita vt quilibet in ea presens possit ibi conueniri nisi speciale priuilegium habeat, Brifon. lib. 3. selectarum cap. 6. Co-
uar. pract. ca. 5. num. 1. Cuman. conf. 72. notauit Cicero in ora-
tione 2. de lege Agraria contra Rullum, & est tex. in l. Roma. & ibi glo. & Bart. ff. ad mun-
cipal. cap. licet lo. 2. de foro com-
peten. Stephan. Gratian. decis. 78. in additio. num. 2. & 3. & si-
militer excellētissima Pari-
sienfis Ciuitas respectu om-
nium Gallorum in ea reper-
torum, vt noster Sigismund. Despujol. infra citandus ob-
seruat: Sic illustris Ciuitas
3 Barcinonæ, quæ est caput Cathalonix, vt supra §. 6. osten-
dimus, communis est patria
Cathalanorum propter sui
excellētiā ita vt quicun-
que extraneus personaliter
in eadem Ciuitate repertus
ad iudicium ibi vocari possit
& vocatus respondere tenea-
tur ex priuilegio Iacobi Se-
cundi eidem Ciuitati conces-
so dat. Valentix 6. Chaleud.
Ianuarij 1306. quod legitur in
2. vol. constitutio. Cathat. sub ti-
tulo de iurisdic. omni. iudic.
Marquill. in vsat. sequiam ver-

fic. nota 6. fol. 215. col. 4. Thom.
Mier. par. 1. collat. 2. ca. 37. Mi-
cha. Ferrer par. 1. obseruatiā. Gu-
bernator. cap. 57. Iacob. Cancr.
Variar. r. solut. par. 2. cap. 2. ex
num. 249. in noua editio. addi-
tionata. Petr. Fontanell. de pact.
nuptiar. tom. 1. claus. 4. glof. 15.
ex num. 123. Sigismund. Despu-
jol. in additio. ad Thom. Mier.
super constitutio. hac nostra. tit.
fol. mat. r. 12. And. Bofch. de
tit. honorific. lib. 4. cap. 3. ad fin.

Dixi patriam communem
Cathalanorum vt intelliga-
mus Barcinonam esse patriā
communem inter Cathala-
nos & regnicolas, secus inter
alios: quare Cancr. Vbi supra
num. 251. obseruat quod Va-
lentinus, Aragonensis, vel
quiuis alius forensis, qui non
sit ex Principatu Cathalonix,
in præfata Ciuitate repertus,
si aliter in ea ratione contra-
ctus aut rei de qua agitur,
vel domicilij, forum non for-
tiatur, non potest ibi conue-
niri, quod decifum refero Mi-
cha. Ferrer 1. part. obseruanti.
Regia Audientia cap. 9. in fin.
& 1. par. obser. Gubernator. Ge-
neral. Cathat. d. cap. 57. & Des-
pujol. Vbi supra num. 13.

Rursus Regius Senatus
 privilegium Barcinonæ in-
 terpretatur vt obtineat quā-
 do vtrāq. pars, actor scilicet
 & reus reperiuntur persona-
 liter Barcinonæ, ita vt non
 sufficiat quod reus sit præsēs
 nisi etiam actor præsens sit,
 nec sufficiat procuratorem
 actoris esse præsentem, Fer-
 rer d. cap. 9. & ita praticari
 subdit Cancer. d. cap. 2. num.
 252. quod Fontanell. d. glo. 15.
 n. 126. tribuit illi iuris theo-
 ricæ quæ docet, vt quis pos-
 sit vti privilegio contra ali-
 quem impetrato de persona-
 liter comparando, debere &
 ipsum etiam personaliter ibi
 adesse, vt notant Dominic.
 de Sanct. Germinia. in cap. vnic.
 de dol. & contu. num. 9. Auil. in
 cap. prætor. cap. 1. glo. donacion.
 num. 18.

Præterea si extraneus Bar-
 cinonæ personaliter reper-
 tus & conuentus pro alia iu-
 sta & necessaria causa venis-
 set, & illam intra terminum
 per constitutionem Cathalo-
 niæ ad opponendum excep-
 tiones liris ingressum impe-
 dientes præfixum allegasset,
 ius reuocandi domum obti-

neret, quod probatur in d. ca.
 licet de for. competen. ibi. nisi
 pro alia iusta & necessaria cau-
 sa venisset, quam si tunc allega-
 set, ius reuocandi domum saluū
 fuisset eidem. & Bart. ibidem
 exponēdo illud verbum, tunc,
 declarat idest ante litem conte-
 statam. tradit Ferrer. d. cap. 9.
 par. 1. obseruan. Regiæ Audien-
 tiæ & d. cap. 57. par. 1. obseruan-
 tiar. Gubernat. Cathal. Cancer. 8
 d. cap. 2. num. 252. & antea nu.
 35. 36. & 37. vbi docet remis-
 siue quæ sint istæ causæ ne-
 cessariæ & probabiles ob quas
 comperit istud ius reuocandi
 domum. Quod scripserūt Ca-
 nonistæ classici omnes in d.
 cap. licet.

Simile privilegium habet
 curia Principis vt quilibet
 qui in ea inueniatur, licet ibi
 non contraxerit vel alias fo-
 rum sortiatur, possit a quoli-
 bet apud curiæ iudices con-
 ueniri. nisi ex iusta aliqua &
 necessaria causa ad curiam
 Principis venerit, quia tunc
 habet ius reuocandi domum,
 Roderic. Suar. in l. post rem in-
 dicatam versic. circa iudicem n.
 21. in 5. q. ff. de re iudic. Bald.
 Angel. & Curti. luni. in l. 2. §.
 legatis

*legatis ff. de iudic. & est argu-
mento tex. in d. cap. licet de for.
competen. quod licet de curia
Romana loquatur, tamen idē
est de curia Principis secularis,
quemadmodum Henric.
& Panor. ibi declarant. Ait
enim glo. fin. in eo tex. quod
cum dominus Papa sit iudex
ordinarius singulorum, nul-
lum fori priuilegium potest
clericus allegare ibi conuen-
tus, & Panor. num. 45. subdit
quod ubi est Papa, ibi est Ro-
ma.*

*Propterea in Cathalonia
ubi dominus Rex vel eius
Locumtenens Generalis est,
ibi quilibet inuentus potest
coram curiæ iudicibus a quo-
libet conueniri, nisi ius ha-
beat reuocandi domum, dum-
modo causa sit maior centum
librarum, & hoc prætextu
causæ ad Regiam Audienciā
euocantur, vt obseruant Fer-
rer par. 1. obseruanti. Regiæ Au-
dien. cap. 9. & cap. 2. & 3. Can-
cer d. cap. 2. num. 33. cum 2. seqq.
quamquam si Regia Audien-
tia recedat a Vicaria illa in
qua erat tempore euocatio-
nis distarum causarum, non
trahit ad se eas, sed ad ordi-*

*rium reuertuntur, nisi euo-
catæ essent ex aliqua quali-
tate extra illam Vicariam, vt
notat Ferrer d. par. 1. cap. 10.
Et intellige quod in Consi-
storio verbali siue Locumte-
nentis Generalis, siue Can-
cellarij, siue Regentis Regiæ
Cancellariam conueniuntur
quicumque in curia reperti,
etiam si causa non sit maior
centum librarum vt præaxis sec-
uat. cōducit Fontanell. de pro-
nupti. tom. 1. claus. 4. glos. 15.
num. 78.*

*Animaduertit Panor. in d. 14
cap. licet num. 49. quod ius re-
uocandi domum non proce-
dit in 4. casibus, nempe quan-
do ipsi extranei agunt quia
tunc tenentur respondere.
Et quando in curia contra-
xerunt. Et quando perfecta
legatione manent in curia
voluntarie. Et in causis que
celeritatem desiderant.*

*In vim prælibati priuilegij
Ciuitatis Barcinonę extra-
neus personaliter in illa re-
pertus nō solū cōueniri potest
in Regia curia seu in Regia
Audiencia Locumtenentis Ge-
neralis Domini Regis in ea
residens, sed etiam in curijs ordi-*

ordinariorum videlicet Vicarij & Baiuli Barcinonę: imo quoque coram Gubernatore seu gerente vice Gubernatoris Generalis Cathalonię seu eius Assessore si Barcinonę existant. cum in Cathalonія sit ipse Ordinarius Ordinariorū: ideoque hoc pretextu quod partes sunt pręsentes in Ciuitate Barcinonę, Gubernator & gerens vice eiusdem existentes in eadem Ciuitate possunt ad eorum Audientias causas forensium Barcinonę personaliter repletorum euocare & de illis cognoscere, sicut & Vicarius & Baiulus Barcinonę possunt de ipsis cognoscere, & ita obseruat Micha. Ferrer. *par. 1. obseruanti. Guberna. cap. 57. in princip.*

- 16 Hinc denique cum Ciuitas Barcinonę sit communis Patria Cathalanorum & Vicarius Barcinonę ex cap. 103. privilegij Petri Secundi vulgo vocati *Recognouerunt proceres in 2. Vol. constit. tit. de las consuetus de Barcelona*, & ex pragmatica Iacobi Secundi directā Vicario & Baiulo Barcinonę 3. Idus Ianuarij 1315.

in d. 2. Vol. tit. de remissio de criminis y composicio de delictes possit facere remisiones compositiones & gratias de delictis, prętendit idem Vicarius cōsuetudine obtinuisse quod possit quoscunq. Prouinciales Cathalonię Barcinonę repletos remittere de quibuscunq. criminibus extra Vicariam commissis, vti complures ex huiusmodi remissionibus reperiantur in Curia Vicarij Barcinonę & multę fuerunt exhibitę in processu causę criminalis vertentis in Regia Curia instante fisci procuratore contra Iacobum Boixa, licet pręfata patria iura non loquantur specialiter de delictis extra Vicariam cōmissis sed generaliter disponant. Huiusmodi remissionibus contradicte procurator Regię Curię, estque de his videndus noster Petr. Fontanel. de pact. nup. cla. 4. glo.

13. par. 2. nu. 70. qui nihil intactum reliquit.

EX §. X.

SUMMARIVM.

- 1 **I** Vscreeādi Magistratus iurisdictionem obtinentes est de Regalibus & quare, & num. 2.
Rex est Caput Reipublice & ~~fontis dignitatum~~ & iurisdictionum & ab eo pendet omnis potestas & iurdictio. ibidem.
- 2 Iurisdictione etiam minima cōferri non potest nisi auctoritate Principis.
- 3 Barcinone Ciuitas sortitur & creat quamplurimos officiales iurisdictionem habentes, & quos.
- 4 Barcinone Ciuitas quomodo creat officiales iurisdictionē habentes.
- 5 Baiulus Barcinone de quibus cognoscat priuatiue ad Vicarium ex decisione Regiæ Audientie.
- 6 Clauarius Barcinone de quibus cognoscat, & quomodo procedat.
- 7 Clauarius Barcinone est etiā iudex omnium officialiū Ciuitatis pro suis excessibus & delictis & quomodo contra eas procedat.
- 8 Officiales Ciuitatis Barcinone a sententia Clauarij ad quos possint recurrere vel non.
- 9 Consules maris & iudex appellationum ipsorum in quibus causis ius dicant.
- 10 Iudices tabule quorum sint Syndicatores.
- 11 Administrator & Subadministrator platearum Barcinone de quibus cognoscant.
- 12 Ædilis Barcinone de quibus cognoscat.
- 13 Ædilis Barcinone ex decisionibus Regiæ Audientie de quibus cognoscat priuatiue ad alios regios officiales atque Regiam Audientiam.
- 14 Operarij Barcinone de quibus cognoscant ex decisione Regiæ Audientie.
- 15 Magister portolanus Barcinone de quibus cognoscat.
- 16 Consul Pontis Barcinone de quibus cognoscat.
- 17 Recursus ad Consules Barcinone a quorum officialium sententijs concedatur.
- 18 Vicarius & Baiulus Barcinone in ingressu sui regiminis

- nis & quot annis iurant in manu Consulum dictæ Ciuitatis sequi & exequi consilia illorum, de quibus liber conficitur.
- 19 Consules Barcinonæ una cū Vicario & Baiulo eligūt Priorem & Consiliarios curiarum dictorum Vicarij & Baiuli.
- 20 Barcinonæ Ciuitas sortitur & eligit cōmentariensem carcerum communitē totius Prouinciæ sola extracti & electi approbatione Proregi relicta.
- 21 Commentariensis carcerum communium Prouinciæ præstat sacramentum & homagium in manu Consulum Barcinonæ a qua etiam capit sui muneris possessionem.
- 22 Carcerum communium iura taxat & statuit Ciuitas Barcinonæ.
- 23 Consules Barcinonæ cū suis Advocatis qualibet hebdomada absente Prorege assistunt in visitatione carcerem communium.
- 24 Barcinonæ Ciuitas creat Cōsules ultra mare & quam iurisdictionem exercet in personis & bonis nationis cuiuscunque.
- 25 Consulatus Panormi non requirit personalem residentiam ex regia decisione.
- 26 Consules Barcinonæ una cū eius ciuibus honoratis quot annis creātcines qui honorati vocantur & priuilegio militari gaudent cum prole nata & nascitura.
- 27 Ius creandi ciues honoratos Barcinonæ regale est, sicut & creatio militum seu militariū dignitatem habentium.
- 28 Ciues honorati Barcinonæ sunt veri milites & veniunt appellatione personarum de genere militari.
- 29 Consules Barcinonæ una cū mercatoribus eiusdem creant mercatores, qui soli munera mercatorum in dicta Ciuitate gerunt.
- 30 Consules Barcinonæ una cū Vicario eiusdem quot annis creant notarios publicos, regiam authoritatem habentes.
- 31 Ius creandi ciues honoratos mercatores & notarios non habet Ciuitas Barcinonæ priuatiue ad dominum Regem. Et hoc regijs sententijs confirmatur. num. 32.
- 32 Rex potest creare curratores solis non obstantibus priuilegijs

legijs Ciuitatis Barcinonæ & Confratrig illorum.

34 Regie potestati nō cōsetur derogatū per aliquā speciale regiam concessionē alicui factā.

35 Mercatores per Ciuitatem Barcinonæ creati an soli possint gerere munera huius Rei publicæ.

36 Ciues honorati a domino Rege creati non admittuntur ad creatūm ciues honoratos Barcinonæ sed ad munera dictæ Ciuitatis subeunda admittuntur.

37 Monetam cudere de Regalibus est.

38 Moneta cuditur Barcinonæ in monetali regio cum interuentu Consulum dictæ Ciuitatis seu duorum hominum per ipsam Ciuitatem pro illis electorum.

Et inde d. Ciuitas dicitur monetam cudere auri argenti, & aris, num. 39.

40 Moneta quæ & ubi cudenda sit & sola constituenda in toto Cathalonie Principatu & Comitatibus Rosilionis & Ceritanie. Et confirmatur regio testimonio n. 42.

41 Munera de bino quo tempore cæpit.

43 Ius indicendi vectigalia de Regalibus est & ad solam Principem pertinens.

Extende tam in terris Domini Regis quam in terris Baronum, num. 44.

45 Immemoralis possessio sufficit Vniuersitati ad imponendum vectigalia sine licentia Regis.

46 Collectas potest imponere Vniuersitas inter homines de vniuersitate sine regio priuilegio & quomodo.

47 Vniuersitatis maior pars potest ligare minorem circa impositionem collectæ.

48 Barcinonæ Ciuitas & tempore immemoriali imposuit vectigalia sine regio assensu tam ciuibus quam exteris.

49 Vniuersitates Cathalonie hodie possunt sine regio priuilegio imponere vectigalia nec rationes earum reddere domino Regi cogantur, quas tamen Barones a suis subditis petere possunt, & num. 50.

50 Vassalli an possint præferre contra Baronem facultatem non reddendi eam eo computa impositionum.

51 Potestas prohibendi subditis ne extruant Castra & propugna.

pugnacula ex Regalibus fuit.
 32 Portus & portalia inter Regalia continentur.

53 Barcinonæ Civitas est domina murorum & turrium & portarum Civitatis & portus & fulcit & munit illa pro sua voluntate atque militum custodias adhibet & quales.

54 Armorum Civitatis Barcinonæ inter Regalia Barcinonæ concessa numeratur.

55 Viæ publicæ inter Regalia computantur & quomodo.

56 Barcinonæ Civitas opera ad publicam utilitatē construit in solo publico sine Regis licentia.

57 Edificiis in loco publico Barcinonæ debet obtinere licentiam ab Operarijs eiusdem & quare.

58 Monasteria nova Barcinonæ non construuntur sine Civitatis assensu iuxta regium privilegium.

39 Barcinonæ Civitas quarum Villarum & Oppidorum sit domina & habeat territorium extra illa pro exercicio iurisdictionis & quate. Et quorum olim fuit domina, nu. 60.

61 Barcinonæ Civitas hodie titulo Regij pignoris possidet

Baiuliam Generalem Cathalonie, eiusque iurisdictiones, & patrimonium Regium in Cathaloniam.

62 Baiulus Generalis Cathalonie dicitur Procurator Cæsaris & non habere Superiorem in Cathaloniam & habere totam Cathaloniam proterrisorio.

63 Ad Baiuli Generalis Cathalonie iurisdictionē casus pertinentes, remittit.

S. X.

Civitas Barcinonæ privilegio suorum Regum habet multa iura Regalia.

VScreeadma. / gistratus iurisdictionem obtinētes esse de Regalibus nemo am

bigit cap. 1. que sint regal. in vsib. feudo. verbo, potestas, ubi subdit Ifernia quod Rex caput est Reipub. & ab eo pendet

det omnis potestas & iurisdictione, & ut ait Bald. in cap. 1. quis dicatur Dux vel Marchio num. 1. in fin. Rex est fons dignitatum & iurisdictionum, & ut inquit ipse Bald. in cap. ad hoc num. 2. de pace iuram. firmand. omnis iurisdictione est Imperatoris: nam ipse est qui iurisdictionem tribuit, magistratus creando vel confirmando, vel prestando auctoritatem creando vel confirmando ut in §. iudices eod. tit. itaque etiam minima iurisdictione conferri non potest, nisi auctoritate Principis. Innocen. in cap. cum ab Ec. lesiarum num. 3. de offic. ordinarij. quod late probant & exornant Don Garcia Mastrillo de Magistratib. lib. 1. cap. 1. Don Ioan. del Castillo de tertijs tom. 7. cap. 41. num. 17. ubi docet Magistratuū & officialium creationem esse de Regalibus & de his quæ ad supremam potestatem & maioriā pertinent, & solos Reges & Principes supremos habere potestatem creando officiales & magistratus ad iusticiā expediendam, non alios dominos inferiores, & in Princi-

pe Cathalonie confirmat Tho. Mieres cap. 3. num. 38. & 39. collatio. 4. in 2. curia Barcinonæ Regis Iacobi II. & in cap. 7. num. 6. collatio. 4. in curia 3. Barcinonæ eiusdem Regis Iacobi II.

Ciuitas Barcinonæ sive ipsius Consules & centum Iuratorum Concilium ex diuersis regijs priuilegijs sortitur & creat quamplurimos officiales iurisdictionem habentes, & præcipua mune a Reipub. nempe Baiulū Barcinonæ, Clauarium Ciuitatis, Consules maris & Iudicem appellationum ipsorum, Iudices tabulæ, Administratorem & Subadministratorem platearum, Ædilem, Operarios, Magistrum Portolanū, & Consulem Pontis Barcinonæ. Quo ad Iudices tabulæ qui sunt tres, & Baiulum, ac Ædilem, atque Magistrum Portolanum, verum est quod pro vno tres sortitur, & quo ad Administratorem platearū, pro vno duos, & Locum tenenti Domini Regis proponit, & hic ex illis vnum eligit, quod non fit in alijs officijs, sed vnum Ciuitas ad sortem eligit & creat ad munus

- 5 obtinendum. Baiulus Barcinonæ est Iudex ordinarius certarum specierum causarum & certarum personarum priuatim ad Vicarium Barcinonæ veluti fureriorum, magistrorum domorum, & moleriorum, de quibus magistris domorum & molerijs fuit ita expresse declaratum regia sententia lata 9. Nouëbris 1579. referentibus Ferret & Ros in causa inter Syndicum Confratrię illorum ex
- 6 vna & iuuenes ipsorum ex altera. Clauarius ex regio privilegio Ferdinandi dat. 17. Iulij 1510. ius dicit contra debitores impositionum & iurium ac debitorum Ciuitatis siue ex administratione frumentorum aut carniū aut alijs quibuscumq. causis pro exactio-
ne ipsorum & ab executione incipit & executiue procedit tanquam pro debitis fiscalibus & regalibus contra personas, & bona debitorum, imo etiam contra heredes debitorum & singulares successores bona tenentes illorum. De iurisdictione Clauarij Barcinonæ aduersus debitores Ciuitatis Peguer. tom. 2. dec. 12. Fontanell. to. 2. de pac. nup.
- claus. 7. glos. 2. par. 10. num. 21.*
Est etiam index omnium officialium Ciuitatis si excedat vel delinquant in suis officijs, ideoq. illos suspendit & priuat & panis pecuniarijs in eos animaduertit, ac si visum fuerit in carceres eos detrudit, qui tamen a sententia Clauarij possunt recurrere ad Consules Ciuitatis, a quorum postea pronuntiatis non potest appellari ad Regiam Audientiam vel alios Regios officiales ex interpretatione Regentis Hieronymi Albanelli anni 1503. Propterea Clauarius in scedendo & incedendo præcedit omnibus officialibus Ciuitatis post Cōsules. Cōsules maris & Iudex appellationum ipsorum, sunt Iudices in causis & factis mercantilibus. Iudices tabule sunt Syndicatores Vicarij & Baiuli Barcinonæ & omnium aliorum officialium ordinariorum Vicariæ Barcinonæ pro purgatione suorum excessuum. Administrator & Subadministrator platearum cognoscunt de causis frumentorum & vinorum, de mixturis granorum & de his qui

- qui triticum fecernūt & cribant, nec non de salarijs nutricum & alijs. Administratori platearum iurisdictionē tribuit Priuilegiū Regis Petri dat. 24. Februarij 1386. in 2. verm. fol. 260. in casibus ibi contentis priuatiuē ad regios officiales, & vult quod ingrediatur molendina regia & pignoret ac puniat muliones in fraude depræhensos.
12. *Ædilis cognoscit de ponderibus & mensuris & taxatione pretij mercium, seruitutibus vicinarum domorum in tus se inter ipsas, falsificatione & mixtura rerum & alijs.*
13. *Sic in Regia Audientia causa vertēte inter Consiliarios & Syndicum Ciuitatis Barcinonæ ex vna & Narcitum Auella mercatorem Ædilem eiusdem Ciuitatis ex altera referēte Sunyer 18. Decemb. 1593. fuit conclusum quod dicti Edilis officium præcipue consistit in recognitione vicinalium, quæ quotidie victui sunt necessaria vt illa iustis mensuris & ponderibus rectis mesurentur, & appendantur & pretio per Consiliarios taxato vendantur. Et*
16. Ianuarij 1532. inter pupillos Mas & Benedictum Mercet causa alia referente Francisco de Vallesicca fuit conclusum Edilem Barcinonæ in vim Rectorum priuilegiorum cognoscere de operibus & seruitutibus domorū eiusdem Ciuitatis. Et vtrumque fuit conclusum referente Sēiust 27. Nouemb. 1597. inter Syndicum cauponum ex vna & Syndicum Barcinonæ ex altera, & quod præfatus Edilis de prædictis cognoscit priuatiuē ad alios regios officiales, & ibi declaratur quod potest cognoscere & iudicare super taxatione pretij vini quod per caupones vel alios Barcinonæ venditur, priuatiuē ad dominum Regem, eiusq. Regiam Audientiam, ita vt nec de prædicta taxatione se intromittere valeant, nec per viam recursus. Quod autem Ædilis de spectantibus ad suum officium cognoscat priuatiuē ad regios officiales, etiam Regentē Cancellariā regiam disponit priuilegium Petri Regis dat. 28. Iulij 1380. in 2. virid. fol. 8. Operarij in spectanti-
14. bus

- bus ad formam vel deformitatem Ciuitatis in plateis, vicis, & vijs, ac riujs & alijs cognitionem habet. Ex fuit ita conclusum in Regia Audiencia 29. Augusti 1600. referente Benac in causa inter Fránciscum Planes & Iacobū Mas & alios. Magister Portolanus circa exactionē iuris impositi pro molle Ciuitatis quod vocatur *dece del encoraje* & circa conseruationem illius.
- 16 Consul Pontis de pannis & tincturis eorum. Et a sententijs Clauarij, Administratorijs platearum, Ædilis Operatoriorum, Magistri Portolani & Consulis Pontis datur recursus ad Consules ipsius Ciuitatis.
- 17 Præterea Vicarius & Baiulus Barcinonæ, qui sunt Iudices regij ordinarij Ciuitatis, & Vicarius totius Vicariæ, nempe Baiulus (vt dixi) in certis personis & speciebus causarum, & Vicarius in reliquis, in ingressu suorum munerum & deinceps quot annis in primo Concilio cētum Iuratorum iurant in manu Consulum præfatæ Ciuitatis sequi eorum consilia &

operis per effectum deducere, quæ ipsis consuluerint ad vtilitatē publicam & fidelitatem domini Regis, & in domo Ciuitatis conficitur & seruatur apud scribam eius maiorem quidam liber huiusmodi consiliorum ab aduocatis ordinarijs subscriptorum ita inscriptus.

Insuper Consules Barcinonæ vnā cum Vicario & Baiulo eligunt & creant Assessorem ordinarium, qui nuncupatur Prior curiarum prædictorum Vicarij & Baiuli, nec non etiam Consiliarios ipsius Prioris seu Assessoris ordinarij, & habetur in cōstitutione Philippī anni 1564. c. 101. quæ. est. *cōstit. fin. tit. de offic. iudic. & assessor. ordinarij.*

Ciuitas quoque Barcinonæ seu eius Consules & centum Iuratorum Concilium fortitur & eligit commentariensem seu custodem carcerum communium, quod deferuntur omnes capti tam a Vicario & Baiulo, quam etiam a Regia curia ex quacunque parte Cathalonix, sola approbatione electi commentariensis relicta Locumtenenti Domini

- Domini Regis, & eo absente Gubernatori Generali Cathalonix, & his absentibus Vicario Barcinonæ, qui huius electionis certiores fiunt. Pre-
- 21 stat suum sacramentum & homagium novus commentariensis in domo Ciuitatis in manu Consulum, quo prestito inde vnus ex eorum vir-
- 22 garijs, ~~ad carcerem~~ se cum commentariensi confert & eum in possessionem sui muneris immittit. Sed & eadem Ciuitas taxat iura carceris a commentariensi & ipsius substituto recipienda, qui secundum eius statuta & taxationem iura sua recipiunt.
- 23 In visitatione carceris & carceratorum, quæ absente Locumtenente Domini Regis semel in qualibet hebdomada a Vicario Barcinonæ tanquam Iudice ordinatio fit, assistunt Consules cum suis ordinarijs aduocatis, recipiunt a carceratis memoria- lia, & ex eis quos velint, coram se apparere faciunt, & cum Vicario conferunt expeditionem & administrationem iustitiæ & causarum. Ex- tat de hoc pragmatica Regia

Petri 3. dat. Montiffoni 11. Martij 1368. in 2. vol. *constitut.* sub. tit. de officio de Carceller meminit Berai. in *specul. visitat.* cap. 22. num. 63. & pro obseruantia præstant præfati Consules quot annis iuramentum in Concilio centum Iuratorum.

Eadem Ciuitas seu eius 24 Consules & centumuirale Concilium ex privilegio Regis Catholici Ferdinandi & aliorum Regum Aragonum atque ex vltu antiquissimo sortitur & creat ultra mare Consules in Ciuitatibus Siciliæ, Neapolis, Genar, Romæ, Panormi, & alijs, vbi Cathalani & Regnicolæ negociantur, & iurisdictionem exercet in personis & bonis Nationis in factis mercantilibus, ipsæque debita iura dictis maritimis Consulibus reddunt. *constitut. 5. tit. de privilegijs & immunitat.* notant Berai. in *specul. visitatio.* cap. 22. num. 18. Bosch. de titul. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1. Brunig. in *apologia Ciuitatis Barcinonæ.* cap. 26. Est quoque de his Re-

25

gia sententia in causa inter Ioan. Baptistam Gori & Petrum

trum de Tamerit referente Sabater conclusione facta 24. Augusti 1598. in qua declaratur Officium Cōsulatus Patnormi non requirere personalem residentiam, sed seruitutē illius posse fieri & preſtari per ſubſtitutos.

- 26 Conſules Barcinonæ vna cum ciuibus honoratis in albo Ciuitatis deſcriptis prima die Maij ex regijs conceſſionibus Ferdinadi & Caroli & antiquiſſima conſuetudine creāt ciues qui honorati vocantur, & priuilegio militari gaudent, vna cum prole ſua & progenie nata & naſcitura, quod obſeruāt Oliba. *de iur. fiſc. cap. 6. num. 44.*

- 27 & *cap. 3. num. 80.* Fontanell. *de pac. nupri. tom. 1. clauſ. 3. gloſ. 2. num. 77.* & *gloſ. 3. num. 91. cum ſeqq.* atque nouiſſime *to. 1. dec. 211. num. 3.* Guillel. a Vallesic. *in uſat. Baiulus interſectus in ſin. Berar. in d. ſpecul. c. 22. num. 17.* qui dicunt hoc ius eſſe Regale: quia is ſolus poteſt dare dignitatem qui tenet Principatum, Bart. *in l. 1. de dignitatib. lib. 12. C. nu. 78. 98.* & *ſeq.* Tiraquel. *de nobilitat. ca. 6. num. 6.* & creatio mi-

litum per Duces, Comites inferiores, & qui Principatum non obtinent, fieri non poteſt, vt miles quis ſit & dignitatem habeat militari, Ioa. de Platea *in d. l. 1. de dignitatibus* & Bart. *d. n. 78.* & *97.* accurate Caſtillo *de terrij. cap. 41. num. 98.* Iſti autem ciues honorati non ſolum priuile- 28 gijs militaribus fruuntur, verum etiam ſunt veri milites & veniunt appellatione perſonarum de genere militari vt probat & deciſione Regij Senatus multis confirmati Fontanell. *d. dec. 211.*

Similiter Conſules Barci- 29 nonæ vna cum mercatoribus qui ſunt de Concilio centum Iuratorum eius, creant mercatores & in albo mercatorum Ciuitatis conſcribunt, & iſti mercatores & non alij negociatores gerunt mercatorum in hac Republica. Ipſi quoque Conſules 30 vna cum Vicario Barcinonæ tabelliones quot annis creāt qui dicuntur Notarij publici Barcinonæ & regiam authoritatem habent ex priuilegio Regis Petri anni 1337. & alijs Meminit Oliba *de iur. fiſc. c. 6.*

num. 44. Berar. in spec. visita-
tio. cap. 22. num. 17.

31 Hanc facultatem creādi siue ciues honoratos siue mercatores siue notarios non habet Ciuitas priuatiue ad dominum Regē, qui per huius facultatis concessionem non censetur eam sibi abdicasse cum non dixerit, ideoq. ~~similes ipse facit ex traditis~~

32 per D. Fontanell. d. decis. 211. num. 4. & quoad ciues honoratos fuit olim decisū in Regia Audientia in causa ciuiū honoratorū Barcinonæ 29. April. 1588. referente Sabater, & quo ad mercatores meo tempore fuit Regia sententia lata 22. Aprilis 1627. definitum referente Aguilo in causa Baldrij Sobias mercatoris & Syndicū Ciuitatis ac

33 Logiæ Maris. Sic 27. Iulij 1557. conclusum fuit in Regio Senatu posse dominum Regē creare Barcinonę curritores collis, non obstantibus priuilegijs concessis dictæ Ciuitati & Confratriæ curritorū collis, per quæ nō censetur abdicata facultas & potestas domino Regi quominus possit concedere gra-

tiam & priuilegium personę sibi bene visę exercendi prælibatam artem curritoris in ipsa Ciuitate. Et 23. Februarij 1551. inter textores velorum sericorum & textores serici pausapini siue vellutens referente Gallart declarauit Reginus Senatus priuilegium regium dictis textoribus velorum sericorum concessum pro tenenda Confratria esse validum attento quod ista sunt præcipua domino Regi ex sua generali iurisdictione & potestate, cui non censetur esse derogatum per aliquam specialem concessionem alij cui Vniuersitati vel alij cui-
cunq. personæ factam, cum vna iurisdicctio alteri accumuletur. Verum est quod in causa prædicti Sobias ciuitas
prætendit saltem mercatores per Regem creatos non posse obtinere officia ipsius Ciuitatis quasi hæc tribuantur mercatoribus, qui secundum ordinationes illius facti sūt. Sed succubuit, non tamē hæc sententia fuit ad executionem deducta, quia tandem prædictus Sobias fuit per Ciuitatem creatus mercator

36 & admissus. Plane ciues honorati a Rege creati non ad-
mittuntur die prima Maij cum ciuibus honoratis Barcinonæ ad creandum alios, vt est notum, attamen ad officia & munera Ciuitatis admittuntur.

37 Monetam cudere ad Regalia quoque pertinet & ad Reges & Principes supremos priuatim spectat *c. vnic. qua sint regal. in vsib. feud. l. vnic. c. de fals. monet. late* Don Ioan. del Castillo *de tertijs c. 41. num. 102. & 103. Valen. Velasq. conf. 30. nu. 10. & seqq.* Barcinonæ autem ex diuersis regijs priuilegijs eidem

38 Ciuitati concessis moneta in monetali regio vulgo *Seca real* cuditur cum interuentu Consulū ipsius Ciuitatis vel duarum personarum per Ciuitatem pro eis ad hoc electarum in custodes & non aliter, notat Brunliq. *in sua apologia cap. 25.* vnde Ciuitas
39 hæc dicitur argenti & auri & cris monetam cudere, vt ita dicit Anton. Oliba fisci
40 regij patronus *de iur. fisc. cap. 6. num. 44. Berar. in spec. visiti. cap. 22. num. 17.* Extat pri-

uilegium Regis Iacobi I. Dat. Chalend. Augusti 1258. quo disponitur quod vna constitutur noua moneta quæ semper sit perpetua & cudatur Barcinonæ & sit legalis moneta ternalis & currat & expēdatur in prædicta Ciuitate, Principatu Cathalonix & Comitatibus Rossilionis & Ceritanix, & non alia, reprobatis omnibus monetis vsq. In eam diem currentibus, quod priuilegium fuit confirmatum alijs priuilegijs diuersorum Regum & duabus Generalibus Constitutionibus Cathalonix nempe constitutione 1. quæ est Iacobi II. anni 1291. & constitutio. 3. quæ est Reginæ Eleonoræ anni 1365. sub titulo *de monetæ valore & forma illius* & ita inuenio declaratum in Regio Senatu conclusionem *facta* 11. Decēb. 1598. in causa verrente inter Catherinam de Toledo & Petrum de la Nucha ex vna, & nobiles Alexiū & Philipum Alberts ex altera referente Sabater, vt videre est in libro conclusionū eius anni, vbi subdit Regia cōclusio monetæ de bino tūc
42 current-

currētem in Villa Perpiniani & Comitatus capisse in
 42 anno 1528. in vim privilegij
 Cæsareæ Maiestatis. Rex Petrus in sua historia quā conscripsit, quæque postea fuit typis mandata cum Chronic. Petri Michaelis Carbonell lib. 3. ca. 8 fol. 129. ait se citasse Regem Iacobum Minoris Comitem Rousillonis & Ceritanicæ feudatarium suum eo quod intra eisdem Comitatus, qui sunt intra Principatum Cathalonix, eudebat monetam, & subiicit hæc verba. *Cum nobis dumtaxat & nulli alij liceat monetam cudere in Cathalonia, hæcque esse debeat moneta Barcinonensis atque eundi intus ipsam Ciuitatem nec nos possimus illam cudere sine assensu & voluntate præfate Ciuitatis, cui antiquis conventionibus per totum Principatum Cathalonix commissum extitit.*

43 Ius quoque indicendi vctigalia de Regalibus est & ad supremam Regū & Principum potestatem attinet d. cap. vnic. que sint regal. in vrb. feud. ca. super quibusdam s. preterea de verb. sign. diffuse Cas-

til. de tertijs cap. 41. a nu. 78. vsq. ad num. 83. Antonin. Diana tract. 3. de Comitibus Regni Sicilia & Neapolis resolutio. 1. cum. 4. seqq. & in Regio Senatu Cathalonix conclusio-
 44 ne facta 2. Augusti 1574. in causa inter Syndicum Capituli Sedis Gerundæ & Vniuersitatem Oppidi de Lloret referente Sabater fuit decisum ius concedendi vctigalia Vniuersitatibus in panis, vino & carnibus & alijs vidualibus & mercibus, in quibus contribuere teneantur tam naturales quam exteri ad Locum declinantes, esse in Regale in toto Principatu Cathalonix & Comitibus tam in terris Domini Regis quam Baronum, adeo vt non requiratur consensus Baronis, neq. ad prelibatas concessiones constitui possit discrimen inter terras Baronum & Domini Regis. Et cōclusionē facta in eodem Senatu 1. Martij 1585. referente Planes in causa inter Syndicum Vniuersitatū Vallis de Aran & Duces Cardonæ similiter fuit decisū præfatas concessiones esse de iu-

- premis Regalibus, tamē possessionem immemorialē sufficere ad præscribendum ius exigendi prædicta vestigalia,
- 46 quod & ipse obseruauit in libro de officio iud. & aduoc. par. 2. quæst. 6. num. 114. & 115. Sane collectas quas vocant *tales* inter homines ipsos de Vniuersitatis corpore pro necessarijs causis potuit semper Vniuersitas absque Regio priuilegio imponere æqualitate inter illos seruata, vt quod homines manus maioris plus soluant & homines manus minoris minus, vt sepius vidi declaratum in officio Magistri Rationalis Regij. Et quod ad hoc non requiratur Regia facultas, probant Cancer, var. par. 3. cap. 3. a num. 130. vsq. ad num. 142. & Rossental. de feudis cap. 5. conclusio. 75. Guid. Pap. decis. 631. num. 5. Vbi num. 6. resoluit maiorem partem Vniuersitatis ligare minorem circa impositionem dictæ collectæ.
- 48 Ciuitas Barcinonæ ex diuersis Regijs priuilegijs & vsu ac cōsuetudine antiquissimis semper imposuit quæ voluit, vestigalia sine Regio

assensu tam ciuibus quā exteris quibuscunque ad Ciuitatem aduentantibus neq. in hoc passa est litem aliquam vel controuersiam. Sed nouissimè capit. 5. in concordatis Cathalonix cum potentissimo nostro Rege Francorum ipse Regiam auctoritatem impendit pro sua benignitate & munificētia vt omnes Vniuersitates Ciuitatum Villatum & Oppidorum huius Prouintix absque alio Regio priuilegio vestigalia imponere possint adeo vt nec eas cōpellat ad reddēdū rationem suarum impositionum, salua punitione Regia ratione doli & fraudis huiusmodi administrationis, & nihil ominus Barones a suis subditis possint petere rationes & computa supradicta, prout est de iure. Et id eo 21. Februarij 1612. conclusione facta in Regio Senatu Cathalonix referente Seniust inter Syndicum Villæ Sancti Cucuphatis & Præpositū Monasterij eiusdem decisum fuit quod dominus iurisdictionis ciuilis plenæ, qualis est dictus Præpositus potest cogere

cogete Iuratos administratores & receptores impositionū Vniuersitatis ipsius Villæ ad reddendum rationem illarum coram prædicto Domino, cum Dominis incumbat cura an recte pecunia Vniuersitatis & sic viduarū pupillorum & pauperum expendatur, non obstante quod ~~nunquam reddiderint coram~~ Domino, sed solum coram Auditoribus computorū ad id per Vniuersitatem electorum, cum non constaret olim de contradictione vassallorū & dicti Domini Prepositi acquiescēcia, vnde potuisset incipere præscriptio.

51 Ex regalia & maioria suprema Principis manat potestas prohibendi & impediendi subditos ne extruant Castra tutres & propugnacula, aut vallo, fossoue suas ædes circudent & fulciant, etiam in proprio solo, maxime quando sunt in limine Regni, tex. est in l. 2. C. de fundis limitrophis lib. 11. Anton. Gomes in l. 46. Tauri num. 14. Castillo de tercijs cap. 41. num. 95. Calix. Ramirez de lege regia §. 26. nu. 64. vbi ait quod

si Castrum fieret ad æmulationem, vel materiam seditionis præberet, poterit prohiberi ne ædificetur, vel si voluerit quis construere Castrum in liminibus Regni, quia soli Regi hoc est permissum. Similiter Portus & portalia inter regalia continentur & Regis sunt, late Sebastian. Neuius *que sint regalia, ex num. 22. Castill. d. cap. 41. num. 117.* Ciuitas Barcinonæ ex priuilegijs suorū Regum, vsu & cōsuetudine antiquissimis est domina murorum & turrium & portarum & portus ipsius vrbis & propugnacula eius omnia, quæ quamplurima sunt, sua sunt, quantumuis sita sit in limine Regni, fulcit & muniat illa & noua opera in eis pro sua voluntate conficit, atque militum custodias adhibet sine stipendio ex Collegijs & Confratrijs artificū & fabrorū Ciuitatis & mercatoribus, & Consul in capite eius est Dux vulgo *Coronell* huius militiæ, præfecti autē cohortium sunt viri honorifici de genere militari, quod obseruauit Brunig. *sua apologia*

- 54 *gia cap. 28. & 19. & ad id habet famigerum atrium armorum siue armamentum, quod inter regalia Barcinonæ concessa numerauit Oliba. de iur. fisco. cap. 6. num. 44.*
- 55 Viæ publicæ inter Regalia referuntur, & solus Princeps potest in eis ædificare vel aliquid facere, priuati nõ possunt sine eius licentia, & minus eas claudere *cap. vnic. quæ sint. regal. in vsib. feud. & ibi Sebastia. Nenius num. 8. 11. 19. ad titulum, Castill. de tertijs d. cap. 41. num. 119. Calixt. Ramirez de lege regia §. 26. num. 31. Masstril. de magistra. lib. 3. cap. 10. ex num. 266.* Ciuitas
- 56 Barcinonæ a tempore immemoriali opera ad publicam vtilitatem construit in solo publico ipsius vrbis sine Regis licentia, vt notat Brunig. in apologia cap. 35. licet aliquando viderim contradictum & figranter quando meo tempore in platea maris ædificauit ampliando Capellam Sancti Sebastiani, quo casu pro Ciuitate vna cum grauissimis Iureconsultis consultus fui. Imo si quis ædificat in loco publico vrbis vt in
- via vel platea, obtinet licentia ab Operarijs præfatæ Ciuitatis, eorum enim est cognitio de forma vel deformitate ædificiorum in locis publicis, quod etiam animaduertit Brunig. d. cap. 35. Sed & religiosi qui noua monasteria in vrbe ædificare volunt, petunt a Consulibus Ciuitatis licentiã, quia habet quoddam Regis Petri priuilegium vt sine Ciuitatis assensu non possint construi.
- Denique hæc nobilissima Ciuitas est domina, cum mœro & mixto imperio plurimũ Baroniarum nempe Villarum de Flix & de la Palma in ripa Iberi fluminis, & Castrorum & Oppidorum de Moncada & de Rexach & Baroniarũ de Monbuy in Valen. & ex priuilegio habet territorium pro exercenda iurisdictione in causis criminalibus suarum Baroniarum tam in domo ipsius Ciuitatis quam in domibus suorum Advocatorum vsq. ad sententiam inclusiue & non ultra nec in exequendo sententiã. Est etiã domina Oppidi Calidarũ de Sterach versus Vil-

iam Mataroni, atque olim
fuit domina Oppidorum de
Elx & Criullen in Regno
Valentiæ, nec non Villarum
Tarragæ & Villæ Grassæ &
Comitatus Empuriarum &
Villarum Tarraciæ & Saba-
delli & Castri de Raona in
Cathalonia ex pignore Re-
gis Martini, qui postea illa
redemit. Fuit quoque domi-
na Castri de Rosanes & Vil-
læ Martorelli, quæ Barcino-
nenses suis armis aduersus
Comitē de Foix anno 1412.
acquisierūt, & meminit Bru-
niq. in apologia cap. 36. Hodie
titulo regij pignoris possi-
det Baiuliam Generalem Cat-
halonię, eiusq. iurisdictiones
& patrimonium regium in
Cathalonia, & Consules ipsi
Ciuitatis gerunt officiū Ba-
iuli Generalis Magistratus
antiquissimi & clarissimi,
qui iure communi dicitur
Procurator Cæsaris, ut notat
Oliba. de iur. fisc. cap. 4. nu. 52.
& 53. & in constitutio. clari-
ficant iii. de iurisdictione de totis
Iurges, dicitur non habere
Superiorem in Cathalonia,
& per Thom. Mieres par. 3.
collatio. 11. fol. mihi 4. colum. 4.

habere totam Cathaloniam
pro territorio vti Iudex pa-
trimonij domini Regis. Ca- 63
sus ad eius iurisdictionem &
officiū spectantes, nobilis
Don Acaſius de Ripoll olim
collega meus cōsultissimus,
cuius edita opera eximiam
Authoris doctrinam & labo-
res in nostra Iurisprudencia
ad omnium vtilitatem, fru-
ctumq. vberissimū susceptor
facile patefaciunt, congestit
Var. resol. cap. 1. a num. 545. cum
multis seqq.

Alia multa Regalia habet
hæc Ciuitas, quæ suis locis
commemoramus. Nunc pro
huius s. opportunitate hæc
sufficiant.

EX § XI.

SVMMARIUM.

1. Iudicium proborum homi-
num Barcinonæ in Crimi-
nalibus quando locū habeat.
 2. Iudicij proborum hominum
Barcinonæ in Criminalibus
forma & praxis.
- Ab eo non datur appellatio
nec

- nec supplicatio, ibidem.
- 3 Privilegium Regis Petri Secundi quo iudicium proborum hominū Barcinonę fundatur.
 - 4 Rex Petrus Secundus multa Barcinonę privilegia laceravit & postea restituit ex capitibus sapientum.
 - 5 Privilegia duo Ludouici Pij Imperatoris, quibus indulgit Barcinonensibus ut ipsi se de omnibus criminibus (non nullis exceptis) iudicarent. Et quę fuerint excepta crimina num. 6.
 - 7 Iudicium proborum hominum Barcinonę in Criminalibus non obtinet presente in Ciuitate vel Vicaria Barcinonę domino Rege vel Prorege, & num. 8.
 - 8 Sententię omnes criminales Barcinonę ferendę sunt in personam Domini Regis vel eius Primogeniti in eadem Ciuitate existentium cum deliberatione Concilij Regij ex privilegio Petri tertij.
 - 9 Iudicium proborum hominum Barcinonę in Criminalibus locum habet etiam procedente Vicegerente Gubernatoris Cathalonie Viceregia ex constitutione.
 - 10 Probi homines illiterati in ipsorum iudicio an in conscientie foro teneantur Assessoris votum sequi.
 - 11 Iacobi Marquilles censura de iudicio proborum hominū Barcinonę in Criminalibus.
 - 12 Homo sine lege ferus est & lege informatus fit benignior.
 - 13 Proverbia duo circa hominis naturam conciliantur.
 - 14 Homines hominū causa generati sunt.
 - 15 Humana natura in deteriore voluntate est procliuor.
 - 16 In iudicio proborum hominū si alicui fiat iniuria, quod superfit remedium. Et patefit exempla decisionis Regij Senatus, num. 17.
 - 17 Vicarius & Baiulus in iniqua proborum hominū iudicio excusantur.
 - 18 Probi homines in suo iudicio an sequentes Assessoris consilium excusentur.
 - 19 Iudicium proborum hominū non expectatur, ubi rei absolutio sequi debet.
 - 20 Sententię absolutorię in Criminalibus non fiunt in Cathalonia, sed alia forma prouidetur.
 - 21 Probi homines Barcinonę suo iudicio

*iudicio Criminali an possint
iudicare causas personarum
de genere militari. & n. 24.*

22 *Milites sunt de foro tantum
Domini Regis in Cathalonia.
Extende ut nec possint a Re-
gio Vicario puniri & quomo-
do hoc procedat num. 23.*

25 *iudicio proborum hominum
Barcinonę an procedente Vi-
cesgerente Gubernatoris Ca-
thalonie Viceregia, cognosci
debeat de casibus regaliarū.*

26 *Gubernator Viceregia an
cognoscat de casibus regalia-
rum, remissive.*

§. XI.

*De iudicio Procerum
seu proborum hominū
Barcinonę in Cri-
minalibus.*

1 Bsēte a Ciui-
tate Barcino-
næ Domino
Rege & eius
Primogeni-
to, qui in om-
nibus illius Regnis Generalis

est Gubernator, iudiciū cri-
minale in ipsa Ciuitate &
eius terminis spectat ad Bar-
cinonenses Consules & Pro-
ceres seu probos homines
hoc est eos qui sint de Con-
cilio eiusdem Ciuitatis, siue
Vicesgerens Generalis Gu-
bernatoris Cathalonie, qui
frequenter appellatur Gu-
bernator Cathalonie, præsi-
deat ~~Viceregia~~ ~~cū regio~~ Se-
natu, siue via ordinaria cum
suo Assessore, siue præsit eo
absente Vicarius vel Baiulus
Barcinonæ respectiue subdi-
tis suis. Formata per Præsi-
dem contra delatos crimi-
num reos inquisitiones ad
Consules prædictos trāsmit-
tuntur, ut illas recognoscant
cum aduocatis Ciuitatis, &
an sint rite factę videant. Po-
stea Consules vna cum vi-
ginti quatuor cōsiliarijs Cō-
cilij centum Iuratorum præ-
fata Ciuitatis omnium or-
dinum ad id ad sortem ele-
ctis ad carcerem se conferūt,
vbi coram omnibus legitur
inquisitionis processus & fa-
cta actorum relatione per Iu-
dicem Regię curię vel Asses-
sorem, & præmisso eiusdem

K voto

voto dumtaxat consultiuo, non decisiuo præfati Consules & Proceres bini alij post alios foras in recessum egrediuntur relictis Gubernatore, Vicario, vel Baiulo præsidente, & cæteris socijs in priori cella, & ibi coram Consule in Capite & vno vel duobus ex prædictis Proceribus & Scriba curiæ Præsidis suffragia sua libere proferunt, quæ ab eodem scriba notantur, & maior ac conformis suffragiorum pars sententiâ facit, a qua nec appellatio nec supplicatio conceditur, sed executioni mandatur. meminit *Ferrer. 1. par. obseruan. Gubernat. c. 86. Bosch de tit. honorif. lib. 4. cap. 3. §. 1. Berar. in spec. visitatio. cap. 22. num. 21. latius Bruniq. in apologia cap. 13. & ego de offic. iud. & aduoc. par. 1. quest. 5. nu. 39. & quest. 13. num. 20.*

- 3 Fundatur hæc antiquissima consuetudo in priuilegio Regis Petri II. Ciuitati Barcinonæ concessio 3. Idus Ianuarij 1283. c. 42. cuius hæc sunt breuissima verba. *Item quod Proceres Barcinona & ceteri indicant homines in crimi-*

nalibus. est situm hoc priuilegium in 2. volum. constitution. Cathal. titulo de las consuetuds de Barcelona, vulgo appellatum. Recognouerunt Proceres. quoniam Rex ille multa Ciuitatis priuilegia lacerauit seu combussit & postea mutato consilio Proceribus præcepit vt illa ex capitibus sapientum recognosceret & in scripto redigerent & reducta prælibato priuilegio confirmauit. refert Michael. Carbonell in Chronic. cap. Del Rey en Pere cognomenat dels Francesos. fol. 77. colu. 1. & 2.

Sed & alijs antiquioribus 5 priuilegijs nititur prædicta consuetudo nempe duobus priuilegijs Ludouici filij Imperatoris datis in Aquisgran in domo regia, altero Chalendaris Ianuarij anno primo sui Imperij & altero 4. Idus Februarij anno 3. sui etiam Imperij, idest priori secundum Chronic. Francorum anno a Christo Domino 815. & posteriori, anno 817. vti obseruauit historia annalis Francorum Petri Pythei ab anno 708. vsq. ad annum 990. Dia-
20 in

go in historia Comitum Barcinonæ lib. 2. cap. 4. Bofch de ritul. honorific. l. 5. cap. 1. quibus priuilegijs Imperator cum Barcinonenses a iugo Maurorum se ipsos liberaſſent, vt ipſemet aſſerit, indulſit eiſdem inter alia vt ipſi ſe de omnibus criminibus, non nullis exceptis, iudicarent ſecundum leges & iura ſua municipalia, & omnia mutuo definirēt, quod eſt iudicium proborum hominum, de quo loquimur, vt ita notat Bruniq. in ſua apologia cap. 1. num. 75. cum aliquibus ſequentibus

6 & Bofch. d. cap. 1. excepta vero crimina puto eſſe tria nēpte homicidij, raptus, & incendiij ſecundum notata per authorē Proclamationis Barcinonæ ad Regiam Maieſtatem. §. 24. quæ tamen exceptiones in diſtuetudinem a tāto tempore abierunt edito maxime diſto nouo priuilegio Regis Petri, in quo iſtæ exceptiones non leguntur.

7 Verum eſt quod præſente in Ciuitate vel Vicaria Barcinonæ non ſolum domino Rege, verum etiam eius Locutēente Generali, qui Al-

ternos vocatur, Regius Senatus, non Proceres ſiue probi homines iudicant in criminalibus, Ferrer & alij ſupra citati: quamquam Ciuitas de ſuo priuilegio ſolita eſt proteſtari in ingreſſu & iuramento noui cuiuſque Proregis vt aduertit Bruniq. in d. apologia cap. 13. num. 1. Iacobus Marquilles antiquus & notiſſimus præſens Cathaloniz in commentarijs manuſcriptis ad Recognouerunt Proceres, quæ de manu in manum ſeruantur, quorum meminit Sigilmundus Deſpujol ad Thomā Mieres lit. V. in verbo, vxor. aſſerit ſuper diſto cap. 42. quod eo non obſtante Princeps vel eius Primogenitus Barcinonæ perſonaliter exiſtētes iudicant in criminalibus cum caſus euenit, quia per illum vel eius Primogenitum aut in perſonam ipſius vel eius Primogeniti omnes ſententiæ criminales in eadem Ciuitate ferri debent cum communicatione vel deliberatione Concilij Regij & alias ferri non poſſunt, vt patere ſubdit per priuilegium Barcinonæ Regis

8

Petri III. *Dat. Barcinonæ 21.*

9 *May 1380. & Regni sui 35.*

Quod autem etiam gubernante Viceregia Vicesgerente Gubernatoris Cathalonie procedat Iudicium Procerum Barcinonæ est const. *Vnic. cit. de la Audient. del Governador Viceregia.*

10 Quam periculosa sint ista Procerum illiteratorum iudicia, & an illi in conscientia foro teneantur votum Assessoris sequi scripsi in libro *de offic. indic. & advocat. par. 1. quest. 5. ex num. 39.* non

11 est cur repetam. Solum adijciam, quia ibi non memini, insignem Iacobi Marquilles locum in *d. cap. 42.* loquentis de iudicio Procerum Barcinonæ & ipsius consuetudine a Rege Petro II. eodem capite confirmata, & quoniam ista commentaria nunquam fuerunt typis mandata, referam verba ipsa authoris. *Miror de tanto Principe (inquit) qui erat Rex Petrus Secundus Rex Aragonum Comes Barcinonæ Victoriosissimus, quique ipsam consuetudinem una cum predictis & subscriptis confirmavit Barcinonæ 3. Idus Ianua-*

rii 1283. quæ confirmatio quo ad hanc consuetudinem ab utriusque iuris pagina improbat, ratio quia iudicium Procerum intra ignorantium speciale in iudicando in criminibus ut hic, admitti non debet ullo modo, quidquid huc usque peractum fuerit: nam ipsa consuetudo expellenda est & procul pellenda tum quia dicti Proceres laici sunt & in similibus minus experti, & per consequens cæcus male indicat de coloribus, tum quia ipsi Proceres in his iudices sunt formati & sic oportet quod sciant distinguere lepram a lepra, ut extra qui filij sint legitimi cap. per venerabilem, cum autem hoc cesset in eis, per consequens cessare debent eorum iudicia; cessante enim causa cessat effectus, extra de iure iuran. cap. & si Clericus; tum quia ad similitudinem Principis, qui voluit consiluisse in condendo leges, prefati Proceres ante sententiã super processu criminali a Iurisperitis consilium petere debent l. humanum C. de legib. & sic guardarsi qui guardarsi ha nam reddituri sumus rationẽ de proprijs factis coram Altissimo. Hactenus Marquilles.

Illud

- 12 Illud obseruatione dignū ex magistra experientia puto, quod sicut legisperitus ad benignitatem ex scitissimis iuris regulis inclinatur, ita legis ignarus ad rigore & crudelitatem fertur. Quia homo sine lege feras est & lege etiā humana, quæ ab æterna detrahatur, informatus fit mitior & benignior: quod sentit Ouidius. *Fastor. lib. 3. ita canens.*

Inde datq; leges ne fortior omnia posset:

Exiitque serpens.

- Hinc prodijt antiquū adagium. *Homo homini lupus est.* & Hierem. cap. 17. *Maledictus homo qui confidit in homine.* & licet aliud reperiatur veterum sapientum prouerbum quod videbatur cōtrarium nempe. *Homo homini Deus est.* hoc tamen dictum est propter necessitatem & indigentiam hominis quod
- 13 homo indiget auxilio hominis. Vnde Stoici Philosophi, ut Cicero *lib. 1. officiorum* refert, docuerunt homines hominum causa esse generatos ut ipsi inter se alijs alij prodesse possint. Humani eam cordis duritiam Saluator no-

ster ostendit *Luce cap. 11.* cū discipulis suis ait. *Si vos cum sitis mali, nostis bona data filiis vestris dare: quanto magis Pater vester de cœlo dabit.* E- 15
tenim humana natura, ut S. Ambrosii. *lib. 1. de uocatio. genti. cap. 2.* profert, in primi hominis præuaricatione uitiata, in deteriorem semper est procliuor voluntatem.

Sed si ab ista Procerum 16
Barcinonæ sententiā, non datur appellatio nec supplicatio, ut supra notauimus ex Brunio. *in d. apologia cap. 13.* nunquid iniuste cōdemnatus carebit remedio? Certe si manifesta ei fiat iniuria, nunquam censeo exclusum boni iudicis officium ad tradita per me ipsum *in lib. de offic. iud. & aduoc. par. 1. quest. 9. nu. 178. & seqq.* ubi quamplurimos allegavi DD. quibus addo Did. Spino *in spec. testam. glos. rubr. par. 12. nu. 48. & 49.* ubi exemplum ponit in hæretico condemnato, qui appellare non potest, & tamen implorare potest officium iudicis per viam querelæ, & subdit ita sequari in Hispania etiam circa hæreticos.

Accidit

17 **Accidit in Regia Audien-**
tia Cathaloniz quod cum in
 Ciuitate Ilerdæ Proceres iu-
 dicēt homines ex regio pri-
 uilegio in criminalibus vt
 obseruari in d. *part. 1. quest. 5.*
num. 39. & quest. 23. num. 20.
 & obseruat Micha. Ferrer 1.
part. o' seruant. Gubernat. cap.
 86. quidam Bernardus Roca
 futurus iudicio Ilerdensiū
 Procerum condemnatus cō-
 questus fuit ciuilit̃ & cri-
 minaliter de illorum iniusta
 cōdemnatione & prodijt ad-
 uersus eos regia sentētia cō-
 clusione facta 23. Ianua. 1598.
 referente Oliba inter d. Ro-
 ca & Carolum de Caldes &
 alios, qua declaratur quod ex
 quo dictus Roca fuit con-
 demnatus per Curiam & Vi-
 cariū Ilerdæ & iudicio Pro-
 cerum quod fustigaretur &
 banniretur & sententia fuit
 exequuta, licet dictus Roca
 instituerit causam crimina-
 lem in Regia Audientia cō-
 tra dictos Proceres pro in-
 iustitia dictæ sententiæ, & li-
 cet fuerint cōdemnati quod
 carcer & longa detentio ce-
 dat pro pœna, tamen quia
 damnorum & iniuriæ nulla

habita fuit ratio, quamuis di-
 ctus Roca hoc simul petiisset,
 & propterea ciuilit̃ iterū
 petijt dictam iniuriā & dam-
 na, ideo quia constat dictam
 sententiam iniustam fuisse,
 dicti Proceres condemnan-
 tur in solidum ad soluendum
 dicto Roca quadringentum
 libras pro emendatione di-
 ctæ iniuriæ & pro æstima-
 tione damnorum ita quod
 vna exactio sufficiat: Vica-
 rius vero & Patiatij cum ex
 debito officij sui teneantur
 respectiue sequi vota dicto-
 rum Procerum causę & sen-
 tentiæ & illius executioni
 assistere, fuerunt absoluti.
 Sunt verba ipsius conclusio-
 nis.

Quando Proceres sequun- 18
 rur Assessoris consilium, etiā
 si quid iniquū iudicauerint,
 excusantur in Syndicatu &
 iudicio contra ipsos institu-
 to si tamen sint imperiti, vt
 ex *Auiles in ca. 1. Prætor. glos.*
a las partes num. 30. scripti d.
par. 1. quest. 5. num. 40. & Na-
uarr. in manual. cap. 25. num. 15.
 subdit quod qui Assessor m
 habet & quem debet contu-
 lit, & eius consilium sequu-

19 *tus male iudicat, non peccat.*
 Si in crimine de quo in-
 quiritur contra reum, secun-
 dum merita processus sequi
 non debet condemnatio, sed
 absolutio, docet Marquilles
in dd. suis commentarijs super d.
cap. 42. non expectari iudi-
 cium Procerum & ita illud
 20 capitulum interpretatur. Sa-
 ne in Cathalonia in Crimi-
 nali Concilio non fiunt sen-
 tentiæ absolutoriæ, sed loco
 sentiæ absolutoriæ fit pro-
 visio quod reus relaxetur à
 carceribus, in quibus detine-
 tur, & aliquando sine expen-
 sis; aliquando autem sub sa-
 cramento & homagio. Fiunt
 & aliæ provisiones in defe-
 ctum probationum tradendo
 reum manulictæ, ut profe-
 quitur Peguer. *in prax. crim.*
cap. 12. §. 15.

21 An Procere Barcinonæ
 suo iudicio criminali possint
 iudicare causas personarum
 de genere militari, si alicuius
 criminis postulatur, in mag-
 nam cōtrouersiam anno 1641.
 22 venire vidi, cum isti rei sint
 de foro domini Regis ut in
 sententia Regis Petri III. in
 2. vol. cōstitutio. tit. de iurisdic-

tio de tots Jutges cap. 6. ibi
Attendentes quod ad nos solum
pertinet iudicare & cognoscere
de personis generosis & non ad
alium quemcunque. Quod est
adeo verum ut nec possint
 23 *in Cathalonia a Regio Vica-*
rio puniri secundum Calici.
in prerogativa militari nu. 29.
& 30. & 31. & in vsatic. pla-
citum mandetur num. 4. versic.
28. quod tunc post duo lami-
na magna Iurisprudentiæ Ca-
thaloniæ Jacobi Cancerij &
Petri Fontanella consultissi-
morum Doctorum secundum
iptorum diuersas traditiones
declaraui ego minimus om-
nium de offc. iud. & ad hoc.
par. 1. quæst. 7. num. 62. & seqq.
& latius a num. 57. Velui præ-
 24 *dictam de iudicio Procerum*
quætionem hoc loco latius
examinare & disceptare. Sed
quia dicto anno 1641. inde-
cisa mansit, propterea natu-
ro consilio pedem retraxi.
videnda sunt ad hanc quæ-
stionem Constitutio unica tit.
de la Audiencia del Gouerna-
dor Vicerogia, Thomas Miéres
par. 3. collatio 10 sub rubrica, ut
causa criminalis per rescriptum
ultra duos menses nequeat im-
pediri

pediri num. 11. in Veteri editione
fol. 37. Marquil. in nostro c. 42.
privilegij Petri Secūdi. Stephā.
Bruniq. Syndicus Ciuitatis Bar-
cinonæ in sua apologia de ca-
dem Ciuitate ca. 13. Micha. Fer-
rer. par. 1. obseruantiarum Gu-
bernatoris Viceregia ca. 45. Ca-
lici. de prerogat. milita. num. 31.

25 Similiter hoc anno 1642.
grauem ortam contentionē
vidi an procedente Viceſe-
rente Gubernatoris Catha-
loniæ Viceregia, cognosci
debeat iudicio Procerū Bar-
cinonæ de casibus regaliarū.
Extat de hac quæſtione vo-
tum excellentissimorum Iu-
reconfultorum Iacobi Can-
cerij & Iacobi Aymerich an-
ni 1615. quod in domo Ciui-
tatis Barcinonæ custoditur,
& ipsa pro se allegat. Audiui
multa pro negativa opinio-
ne a Regijs Senatoribus do-
ctissimè expensa fuisse. Non
est Tridentis mei motos cō-
ponere fluctus. Dīcto anno
1642. per Dominum Guber-
natorem fuit sublata regalia
a casu de quo agebatur, & po-
ſtea iudicio Procerum Barci-
nonæ causam iudicauit. An
Gubernator Viceregia cog-

noscere valeat de casibus re-
galiarum & iudicare in Ca-
thaloniam, tradit Micha. Fer-
rer. par. 1. obseruan. Guber. Gen.
Vicereg. cap. 16. & 43.

EX §. XII.

SUMMARIVM.

- 1 Statuendi facultas Ciuita-
ti Barcinonæ concessa pro
bono & tranquillo Reipubli-
cæ statu.
- 2 Statuendi facultatem habe-
bat Ciuitas Barcinonæ ante
privilegium Regis Iacobi Se-
cundi.
- 3 Statuendi facultas data cen-
setur Concilio ordinario Ci-
uitatis Barcinonæ.
- 4 Statuere quot ex medicis &
chirurgis tempore pestis de-
beant Barcinonæ residere &
super eorum iusto præmio,
spectat ad eandem Ciuitatē
ex decisione Regiæ Audien-
tiæ.
- 5 Statuere & taxare pretia
carnium Barcinonæ ſcinden-
darum & cura prouisionis
ipsarum spectant ad eandem
Ciuit.

- Ciuitatem ex decisione Regij Concilij.*
- 6 *Precibus frustra imploratur quod iure communi conceditur.*
- 7 *Ciuitates etiam Superiorem recognoscences possunt de iure communi statuere in consensentibus administratione rerum Reipublice.*
Ciuitas an possit statuere ne emittatur in territorio suo venari. ibidem.
- 8 *Statuere licet Vniuersitati super modo, & forma tenendi & pascendi pecora ex decisione Regie Audientie.*
- 9 *Ciuitates non agnoscētes Superiorem; vel agnoscences, habentes tamen mærum & mixtum imperium, que statuta cōdere possint.*
- 10 *Ciuitates Superiorem agnoscences, licet iurisdictionem non habentes, que statuta cōficere possint.*
*Quibus tamen casibus hoc fal-
 lat, num. 12. & 13.*
- 11 *Pœnam imponere est quid iurisdictionis.*
- 14 *Statuere quoties potest Vniuersitas an in consequentiam possit pœnam imponere, & quam pœnam.*
- 15 *Barcinonæ Ciuitas multo ampliore facultate statuendi habet, quam alig similes Vniuersitates de iure communi habent.*
- 16 *Ciuitas vnaqueque sibi ius Ciuile constituit, non Prætorium.*
- 17 *Barcinonæ Ciuitas quando in suis statutis solita sit apponere pœnam corporali grauem, & an contra fabricantes falsam monetam.*
Et contra delinquentes in officio de la cana, nu. 18.
- 19 *Præconia tam statutorum quam aliorum decretorij Ciuitatis Barcinonæ quomodo concipiantur & cuius auctoritate publicentur & exequantur.*
- 20 *Termini Barcinonæ qui dicantur & quo vsque extendantur.*
- 21 *Territorium Barcinonæ siue horti & vinea Barcinonæ ita dicta quo vsque porrigantur, & num. 22. & 23.*
- 22 *Intellectus cap. 12. priuilegij del Recognouerunt Proceres in 2. vol. consue. Cathalonie tit. de las consuetuds de Barcelona.*
- 23 *Territorium Barcinonæ antiqui-*

- aliquis aliter designatum.
 24 Statutis Lacumtensis Generalis Domini Regis pro bono publico Principatus ad supplicationē Civitatis Barcinonæ tanquam Capitis ipsius Principatus.
 25 Appellatio an & quādo & ad quē effectū datur ab statutis.
 26 Statutum quod dicatur generale & quod singulare.
 27 Ab statuto appellare quilibet de populo potest & quomodo & an adiri valeat Superior per querelam.
 28 Statutis Civitatis Barcinonæ an ligentur nobiles & de genere militari, & an clerici & num. 32.
 29 Statuta Civitatum & Oppidorum Cathalonie an afficiant milites.
 Et quid si Civitas habeat privilegium statuendi in ipsa Civitate & Criminaliter tñ su. per rebus quā hominibus cuiuscunq. legis & conditionis. num. 30.
 31 Milites & generosi homines an sint de corpore Universitatis & eius Concilij in Cathalonie.
 33 Statuta Civitatis Barcinonæ an afficiat famulos & officiales Domini Regis.
 34 Statutum generale condendo potest Civitas auferre ius privati, ipsique derogare sine dampni compensatione.
 Fallit si statutum non esset universale, sed singulare. num. 35.
 36 Civitas, etiā ex causa publice utilitatis a contractu suo recedens tenetur partialiter ad damna passa & lucra amissa.
 37 Statui que possint ratione publice utilitatis.
 38 Civitas generaliter statuendo neminem dicitur spoliare, & quando tamen hoc faciat.
 39 Civitas non dicitur violare constitutiones liberi commercij in Cathalonie si ob publicam utilitatē statuat merces ante ipsarum venditionem sub jci examini & recognitioni, vel eas denunciari.
 40 Statutis suis Civitas potest gravio rem facere conditionē forensiam quam civium.
 41 Dissolvere potest Civitas super suis statutis.
 42 Statuere non potest Civitas Barcinonæ quicquam contra regia privilegia sicut nec contra constitutiones Cathalonie.

43 Rex non censetur sibi abflu-
lisse facultatem statuendi in
Ciuitate, licet eidem concesserit
potestatem statuendi.

44 Ad Regem pertinet ordina-
tio administrationum & re-
giminum Ciuitatum Villarū
& Locorum Principatus Ca-
thalonie, & quæ debeat esse
regionum priuilegiarum su-
per his obseruatione.

45 Statutum Ciuitatis requirit
causæ cognitionem & partis
citationem si ab illa fiat tan-
quam a Iudice.

46 Priuilegia Ciuitatis statuen-
di circa victualia & circa
custodiam a morbo priuatiue
ad Locum tenentē Generalem
& regios officiales.

§ XII.

*Ciuitas Barcinonæ ha-
bet ius statuendi pro bo-
no Reipublicæ cum pæ-
nis etiam corpo-
ralibus.*

Rex Iacobus Secundus suo
priuilegio dat. Tarraco-
næ 10. Chalendas Februa-

rii 1319. quod est caput vnicū.
in de statuts e ordinacions in 2.
vol. constitutio. cōcessit Ciui-
tati Barcinonæ vt Consules
& Proceres eius perpetuū
possent pro bono & trāquil-
lū illius statu & ad fidelitatē
& vtilitatem regiam & Rei-
publicæ statuta condere in
ipsa Ciuitate & eius termi-
nis cum pœnis pecuniarijs
& corporalibus, etiam mem-
brorum mutilationis & mor-
tis siue vltimi supplicij, ac Vi-
carij & Baiuli Barcinonæ illa
statim atque edita forēt, præ-
conizari & in cōcussu ab om-
nibus obseruari facere tene-
rentur. Fatetur Rex ipse in
hoc priuilegio reperisse Ci-
uitatē in possessione ita sta-
tuendi in ciuilibus & crimi-
nalibus sine regia authorita-
te, itaque libere potuisse hu-
iusmodi statuta facere sine
regia facultate ante præfa-
tum priuilegium, quo tamen
prædictam consuetudinem &
potestatem Ciuitatis confir-
mauit & de nouo indulxit.
Hoc priuilegium quoad Cō-
sules & Proceres statuentes
intelligitur de Cōcilio ordi-
nario Ciuitatis, vulgo dicto

Trentendri & a fortiori de Concilio centum Iuratorum & ita obseruatur. Meminit prælibari priuilegij Andree. Bosch. *de titul. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1. Berar. in specul. visitatio. cap. 22. nu. 22. Bruniquan apologia cap. 12.*

- 4 Sic in Regio Senatu 10. Ianuarij 1561. fuit facta conclusio quod ad Consules & Proceres Barcinonæ spectat iusto & equo arbitrio statuere quot ex medicis & quot ex chirurgis debeant in Ciuitate tempore pestis personarum residere, nec nõ de forma & præmio vt iustum est, eo tempore de publico illis constituendo prouidere. Et
- 5 15. Maij 1528. alia conclusio eiusdem Regiæ Audientix quod ad Consules & Concilium Barcinonæ pertinet statuere & taxare pretia carniũ in eadem sciendandarũ, prout cura abundantix & prouisionis ipsarum.

- 6 Sed quoniam frustra precibus imploratur quod iure communi conceditur l. 2. ff. ad municipa. l. Imperatores ff. de priuileg. credit. Surd. dec. 173. nu. 18. ideoque priuilegium præ-

supponit ius commune esse in contrarium: iure autem communi Ciuitates etiã Superiorẽ recognoscentes possunt statuere in concernentibus administrationem rerum Reipublicæ secundum Bart. num. 30. Angel. num. 5. Iason. num. 2. & ex num. 21. cum seq. in L. omnes populi ff. de insti. & iur. Crauet. conf. 238. nam. 1. Deci. cõs. 197. col. 2. Tiber. Decia. tom. 1. lib. 2. cap. 33. num. 5. vbi ponit exemplum veluti si statueret Ciuitas ne cui liceret in suo territorio sing. licentia sua vel Superioris venari. Francisc. Marc. decis. 804. num. 3. vbi ait Ciuitatem quæ Superiorem habet, posse statuere in concernentibus administrationẽ sine cõfirmatione. Auendaño in cap. 19. Prator. nu. 5. Auiles in cap. 17. Prator. gloss. la hora. & nu. 23. in fin. Gutier. lib. 3. præb. 99. cap. 23. num. 1. & 17. quidquid contrarium sentiat Bonadill. in politic. tom. 2. lib. 3. cap. 8. num. 116. contra quem conferunt tradita per Cabedo dec. 47. num. 3. par. 2. Loze. de iure Vniuersit. part. 1. cap. 2. num. 66. & 67. Purpurat conf.

8 556. *num. 11. & 27.* Sic 25 Iunij 1598. est conclusio Regij Senatus quod Vniuersitatibus licet statuere super modo & forma tenendi & pacendi pecora in terminis ipsarum ex causis bonum publicum concernentibus & omnes incolę obedire tenentur, ne quod semel atque iterum ordo decreuit, paucorum utilitate rescindatur: Ideo videamus breuiter quam statuendi facultatem habeant iure communi Ciuitates.

9 Veritas est quod Ciuitates non recognoscentes Superiorem, vt est Ciuitas Venetiarum, possunt statuta condere etiā poenalia, quia equiparatur Principibus. Recognoscentes autem Superiorem si habeant mixtum & mixtum imperium, possunt etiā poenalia statuta edere, non tamen quę sint contra leges Superioris, sed possunt augere poenam pro maiori obseruantia legis a Superiore statuta. At Ciuitates Superiorem habentes licet iurisdictionem non habeant, possunt circa res suas & circa ea quę concernunt administra-

tionem rerum suarum & ipsorum statuta facere, non tamen possunt poenam imponere, quia poenam imponere est quid iurisdictionis. Fallit vbi poena tantum apponetur inter ipsos de ipso Concilio Vniuersitatis pro obseruatiā statuti, vel si omnes de Vniuersitate obligatē se ad poenam. fallit item si id facerent ex consuetudine præscripta vel ex privilegio Superioris habentis iurisdictionē. Ita probatur ex late traditis per Iason. in d. l. omnes populi in 2. lectu. *num. 34. & 35.* & Tiber Decian. *so. 1. tractat. crimin. lib. 2. cap. 33. a nu. 1. vsque ad num. 5.* & nostrum Cancr. *var. resol. par. 3. cap. 13. a nu. 350. vsq. ad nu. 360.* qui tamen *nu. 357. cum 3. seqq.* censet quoties Vniuersitas potest statuere, posse ipsam in consequentiam pro statuti obseruatione apponere poenā saltem pecuniariam pro statuti obseruatione, ne illud statutum fiat inutile; sed pro executione poenę ad eundem esse Ordinarium, qui exequatur, & cum Cancerio in his concordat Bouadill. in *posit. lib.*

lit. lib. 3. ca. 8. n. 158. & n. 360.

& Cabedo dec. 47. nu. 3. par. 2.

Hinc infertur Ciuitatem

- 15 Barcinonæ quæ pro bono & tranquillo illius statu potestatem habet in Ciuilibus & Criminalibus condēdi statuta in ipsa Ciuitate & eius terminis cum pœnis non solum pecuniarijs sed etiam corporalibus, & mutilationis membrorum & mortis, multo maiorem facultatē habere quā alix Vniuersitates Superiorem recognoscentes habent vigore legis *omnes populi ff. de instit. & iur. ex qua dicit Benuenut. Stracta de mercatura tit. quomodo procedendum sit in causis mercatorum n. 35.* quod vnaquæque Ciuitas sibi ius Ciuile constituit, non Prætorium. Verum est quod raro solita est nostra Ciuitas apponere pœnam corporalem grauem, veluti mutilationis membrorum & vltimi supplicij, nisi tempore pestis vel belli. Vidi tamen in domo Ciuitatis prædictæ in quodā libro præconizationū & ordinationum ipsius quandam ordinationem eius sub die 11. Iulij 1556. qua imposuit pœ-

nam mortis contra fabricantes fallam monetam, & legitur voce præconia per Vicarium Barcinonæ publicata. Sed & vidi cōclusionem Regiæ Audiētix factā 17. Octobris 1497. super delictis perpetratis per Petrum Pujol paratorem pannorum in officio *de la Cana* & concluditur in ea quod soluat pœnam quingentarum librarum vel quod amputetur ei manus sinistra secundum quod elegerit propter obseruantiam ordinationis factæ per Consiliarios Barcinonæ, & satisfaciatur damna partibus & banniat. quæ conclusio facta fuit instantibus Proceribus paratorum pannorum.

Nota quod præconia statutorum Ciuitatis Barcinonæ cōcipiuntur nomine Vicarij vel Baiuli ipsius Ciuitatis, cuius autoritate & nomine præconizantur & publicantur sicut & exequutioni pœnarum illorum dentandatur, vti cernere est in *cap. finali. tit. de lloguers & in ca. 2. tit. de cōpra y venda in 2. vol. constitut.* vbi habes huiusmodi præconia & statuta Barcinonæ, & passim

sim in domo eiusdem Ciuitatis. At alia decreta Ciuitatis præter statuta non præconizatur nomine & auctoritate Vicarij seu Baiuli, sed ipsorum Consulū ipsius Ciuitatis, & ita obseruatur, adeo ut euocata causa criminali ad Regium Concilium, si Ciuitas velit denuntiantibus delinquentem & delictum probantibus, promittere premia, præconia suo nomine faciat, & voce præconia per loca solita ipsius vrbis publice sine interuentu aut nomine alicuius regij officialis vel iudicis.

20 Circa declarationem terminorum Ciuitatis Barcinonæ obserua dari terminos & dari territorium Barcinonæ. Termini Barcinonæ sunt qui in prænarrato priuilegio Iacobi Secundi de anno 1319. concedente facultatem statuendi designantur, nempe a Montecati vsq. ad Castrum Felix, & a Montecateno seu loco de Fenestrellis, & a colle de Erolla, & de Gauarra, & de Vallentraria, & a Villa Molendinorum Regalium Lupricati vsque ad duode-

cim leucas infra mare. Ita quoque illos refert Solzona in libello styli capibreniandi post ipsum tractatum capibreniandi sub titulo *Termens de Barcelona*. Eosdem etiam descriptos reperies in primo virido eiusdem Ciuitatis sub titul. *Protentio terminorū Barcinonæ fol. 36*. Territoriū autem Barcinonæ, quod & alio nomine dicuntur horti & vinectum Barcinonæ, declaratur esse quantum protendūtur limites Ecclesiarum Parochialium prætaxæ Ciuitatis & eius subvrbij, & Parochiæ Sæcti Martini de Preëfals, & Parochiæ de Sarriano, & Parochiæ de Sans, & non vltra. Ita explicatur in sententia arbitrari, quæ legitur in 2. *Vol. constitutio. tit. de dret emphiteotic. versic. Hortos autem & vinectum*. & est apud omnes Notarios publicos Barcinonæ receptissimum. Ita quoque inuenio decisum in Regio Senatu conclusione facta 10. Octobris 1598. inter creditores bonorū Ioannæ Sala & Santapau & procuratorem Hospitalis Generalis Sanctæ Crucis Barcinonæ re-

21

22

næ referente Salba; vbi fuit
conclusum domum & terras
specialiter obligatas in in-
strumento violarij sitas in
Parochia Sanctæ Mariæ de
Bitulona esse extra vineta &
hortos. Ciuitatis Barcinonæ,
qui tantum se extendit quā-
tum limites Ecclesiarum Pa-
rochialium dictæ Ciuitatis,
& eius subvrbij, & Parochiæ
Sancti Martini de Proensals,
Parochiæ de Sarriano, & Pa-
rochiæ de Sans, & non vl-
tra, sicque firmam dominij
ratione in illis factam tan-
quam extra vineta & hortos
quo ad temporis prioritatē
& iuris potioritatem nihil
operari saltem in prejudiciū
creditorum, quibus iam an-
tea fuerat ius quæsitum in
dictis bonis. Quæ conclusio
optimam continet declara-
tionem ad cap. 12. privilegiij
del Reconouerūt procures in 2.
vol. cōstit. Cathalonia tit. de las
cōsuetuds de Barcelona. Quam-
quam aliqd forte in antiquio-
ribus seculis fuit habitum
territorium Barcinonæ: quia
inuenio antiquissimam Re-
giæ Audientiæ conclusionē,
qua 18. Decembris 1489. Fuit

cōclusum quod Ciuitas Bar-
cinonæ potest apponere im-
positiones super carnibus,
quæ vēduntur in Parochijs
Sancti Baudilij de Lupricato
de Bitulona, de Sarriano, &
de Hospitaletto territorij Bar-
cinonæ.

Quando aliquid extra Ci-
uitatem Barcinonæ & eius ²⁴
terminos pro bono publico
expedit ordinare, supplicem
ad id petitionem porrigunt
Consules ipsius Ciuitatis tā-
quam capita Prouinciæ Lo-
cumtenenti Generali Domi-
ni Regis, vt ipso ordinet, quē
admodum in Regio Senatus
13. & 27. Aprilis 1521. & ita
sepius, conclusione facta ad
supplicationem Syndici Ci-
uitatis Barcinonæ attenta pe-
nuria, de qua constabat per
informationem receptā, in-
uenitur conclusum quod fie-
rent præconizationes quod
frumenta & alia grana non
extraherentur a Principatu
& Comitatibus & quod du-
raret prohibitio secundum tē-
pus constitutionis.

A statutis Ciuitatis si ge- ²⁵
neralia sint, non datur appel-
latio quo ad effectum suspē-
siuum,

suum, sed quò ad deuolutiũ
dumtaxat, sicq. Bart. in l. vlti.
de appellationib. recipien. & post
eum Felicianus de Solis de
censib. lib. 1. cap. 9. versic. Sexto
in hanc partem. Cancer. var.
par. 3. cap. 3. num. 97. asserunt
appellationem a statuto quod
generaliter factum est, non
impedire vim & effectũ eius-
dem statuti: secus tamen sen-
tiunt si statutum esset singu-
lare in odium vnius aut cer-
tarum personarũ, & ita meo
tẽpore in causa Syndici Bar-
cinonẽ fuit decisum referen-
te Bonet in tertia Aula Re-
giæ Audientię. Et quod sta-
tutum dicatur vniuersale &
quod singulare, declarant
Bald. in l. iudicibus. C. de appel.
26 Olasc. decis. 17. Admittitur
autem ad appellandum a sta-
tuto Vniuersitatis quilibet
de populo, vel iudicis officio
vel conditione l. ambitiosa
ff. de decret. ab ordin. facien. vt
not. Fel. in c. cũ omnes n. 17. de
const. Ioan. Garc. de nobil. gl. 3.
§. 2. num. 17. & citra appella-
tionẽ per viam querelæ adiri
Superior potest ad statuti
rescissionem, vt idẽ Felin.
docet.

Quero an nobiles & de ge- 28
nere militari Barcinonenses
ligẽtur statutis Ciuitatis Bar-
cinonæ. Sane Calicius in tra- 29
statu, quem nomine Præro-
gatiuę militaris inscripsit, a
num. 11. accuratẽ & effusẽ ad-
modum dilcepat an in Ca-
thalonía statuta Ciuitatum
Villarum & Oppidorũ, etiã
Regiorum, in quibus milites
& generosi non sunt de or-
dine Concilij, sed in eis do-
micilium suum fouent, affi-
ciant ipsos circa vestimenta
& ornamentum personarum
eorum & vxorum & filiorũ
& circa delationem ensis, ita
vt prædictis statutis obligẽ-
tur & barina ac pœnas statu-
torum ipsorum incurrãt. Et
demum num. 25. resoluit ne-
gatiue in prædictis vestimẽ-
tis & ornamentis & delatio-
ne ensis & in ijs quæ tangũt
speciale priuilegium & spe-
ciale prærogatiuã dictorũ
hominum: secus in alijs quæ
attinent ad politicam & or-
natum Ciuitatum Villarum 30
& Oppidorum. Et postea ex
num. 26. disputat an idẽ di-
cendum sit si Ciuitas habeat
regium priuilegium statuen-
di in

di in ipsa Ciuilliter & Criminaliter, etiam ad mutilationem mēbrorum vel mortem naturalem inclusiue tam super rebus quā hominibus cuiuscunq. legis vel conditionis existant, & *num. 29.*

31 & 42. concludit idem dicendum esse. Præcipua fundamenta Calicij sunt quia dicti milites & generosi non sunt de corpore Vniuersitatis & Concilij, & quia ipsi sunt tantum sub potestate & iurisdictione domini Regis & suorum Gubernatorum & Vicariorum regionum, & nō Prælatorum, Baronum, Baiuorum, vel Paciariorum seu Consiliariorum Ciuitatum, Villarum, & Oppidorum.

32 Sed quoniam in Ciuitate Barcinonæ milites generosi sunt de corpore & ordine Concilij ipsius Ciuitatis, Calicij resolutio nobis non satisfacit. At Iacobus Marquies in commentarijs ad cap. 42. *privilegiū del Reconnerūt Proceres.* in terminis nostram questionem absoluit docens statutis Ciuitatis Barcinonæ ligari & affici etiam milites seu homines de genere mili-

tari & generosos neq. ab illis se defendere posse. Conducit Cancer. *par. 3. cap. 3. num. 137. & cap. 4. nu. 227. & seq.* Imo decreta seu statuta Ciuitatis facta ob publicā Reipublicæ vtilitatem clericos etiam ligant, vt notant Bald. Felin. & alij in cap. *Ecclesia Sancta Maria de constitutio.* Laderchi Imolensis *cons. 103.* Oliba. *de iur. fisc. cap. 14. n. 133.* Peguer. *dec. 56. par. 1.* Cancer. alios allegans *par. 3. cap. 4. nu. 225. & seqq. & num. 277.* maxime si edita sint ratione artis officij vel negotiationis ipsorum clericorum, vt ijde DD. docent.

Refert Bruniq. *Sindicus Ciuitatis Barcinonensis in d. sua apolog. c. 12.* tēpore Regis Ferdinandi Secundi suscitatum fuisse dubium an famuli & officiales domus & curiæ Regiæ tenerētur seruare statuta Ciuitatis prædictæ, quæ ediderat super vestitu & ornatu ciuū & prætendentibus præfatis famulis & officialibus se illis statutis & ordinationibus nō ligari, declarasse dominū Regē quod tenebātur seruare prælibata statuta.

Potest

- 34 Potest Civitas condendo statutū generale auferre ius privati & iuri alicuius derogare, nec tunc aliquam facere tenetur damni compensationem, Bart. in l. *Antiochen-
sum* per illum tex. de *privil. credit.* Surd. *conf.* 210. num. 64. Vol. 2. & *conf.* 313. num. 99. & 100. li. 3. Stephā. Gratian. *disc. forens.* tom. 5. cap. 891. num. 57. & 58. ubi etiam Doctores contrarium tenentes citat. Gozadin. *conf.* 5. nu. 21. Monter. *dec.* 50. num. 10. & ego notari de
35 *offic. iud.* & *advoc. par. 1. quaest. 9. nu. 212.* Fallit tamen si statutum non esset vniuersale sed singulare l. *si priuatus ff. qui & a quibus* quod aduertit
36 Bart. *ubi supra.* Fallit item quia si Civitas, etiam ex causa publicæ utilitatis a contractu suo recederet, teneretur partialiter ad damna passa & lucra amissa, licet aliter non posset consuli publicæ utilitati, ut fuit cōclusum in Regio Senatu 20. Martij 1540. referente Pont in causa inter nobilem Bernardum de Ulmis, & Civitatem Barci-
37 nonæ. Quæ possint statui ratione publicæ utilitatis, non

obstare tollatur ius alterius, tradit Alderan. Mascard. de *gener. statut. interpret. conclus.* 8. num. 58. & *seqq.* & ex his defendes sententias Regij Senatus aduersus imburseatos & adscriptos ad sortem officiorum Vniuersitatis Iaras, quas refert Cancer *par. 3. cap. 3. num. 107. & 108.*

38 *Insuper illud est obseruatione dignum, in quo multi decipiuntur, quod Civitas generaliter statuendo neminē dicitur spoliare, vnde 19. Aprilis 1537. in Regio Senatu referente Montaner in facto furneriorum & flequeriorū contra Consules & Syndicū Barcinonæ inuenio conclusum Civitatem aliud statuendo non spoliasse furnerios & flequerios, quia possessio quā ipsi prætēdebāt habere emēdi frumenta in plaza Barcinonæ & vendendi publicē in illa panes flequæ, erat permissio & tolerātia dictæ Civitatis, quæ non inducit possessionem: nam fuit permis- sum quatenus vtile Reipublicæ fuit visum, cui incumbit utilitati publicæ consule- re, & circa modum & formā*

vendendi frumenta & panes ordinare & statuere. Hæc theorica fallere videtur vbi non moera permissio & tolerantia vt dictum est, sed possessio allegari posset, ad tradita per Postium *de manten- tio. observatio. 46. nu. 16. & Petr. Fontanel. 10. 1. dec. 295. nu. 16. & 17.*

39 Nec dicitur Ciuitas violare constitutiones liberi commercij in Cathalonia, si ob publicam vtilitatem statuat merces anteipsarum venditionem subijci examini & recognitioni ad occurrendū fraudibus, vel ad eundem finem eas denunciari iubeat, vti primum fuit conclusum in Regio Senatu 28. Ianuarij 1588. in causa Confratriæ paratorum pannorum lanæ referente Oliba & alterum 26. Ianuarij 1577. congregatis Aulis Senatorum.

40 Potest etiam Ciuitas suis statutis grauiorē facere conditionem forēsiū quam ciuium & subditorum, vt post Curtiū iunior. nor. Decian. *conf. 44. nu. 102. vol. 5. & post Decian. Cancer. var. par. 3. ca. 3. num. 97.*

Posse Ciuitatem super suis statutis & decretis quantumcunq. antiquis dispensare iuri consonum est, argumento *tex. in l. nihil tam naturale ff. de reg. iur. Soto de inst. & iur. li. 1. quæst. 7. artic. 3. Bald. conf. 209. lib. 5. ideoque 3. Octobris 1598. in Regio Senatu referente Pineda in causa inter Syndicum Collegij Notariorum Barcinonæ & Syndicum prædictæ Ciuitatis fuit per maiorem partem Senatorū conclusum quod Conciliū centum Iuratorum Barcinonæ potuit dispensare super ordinationibus antiquis eiusdem Ciuitatis, quibus statutum est ne possint nominari & examinari nisi duo Notarij, & quod consequenter potuit præfatum Conciliū discernere vt ultra duos Notarios eo anno 1597. nominaretur, & examinaretur vnus filius Notarij publici Barcinonæ. Non tamen potest Ciuitas Barcinonæ quicquam statuere contra regia priuilegia ipsius Ciuitatis, sicut nec contra cōstitutiones Cathalonix *cap. cum inferior de maior. & obedi. & liquet per supraf-**

- 43 *supra*scripta de facultate statuendi Ciuitatum ex *Tiberio Decian & alijs*. Nec Dominus Rex confetur sibi abstulisse facultatem statuendi in ipsa Ciuitate cum omnis iurisdicatio intelligatur concessa cumulatiue *l. fin. C. de iurisdic. omn. iud. cap. per hoc de heret. lib. 6. & clem. eod. tit. l. 1. C. de offic. prefec. urb. Tho. Gram. dec. 30. num. 9. Menoc. de presumptio. lib. 2. presump. 18. n. 26.*
- 44 & in Regia conclusione facta 3. Augusti 1587. in facto supplicationis Syndici Peruzzæ fuit dictum quod ad Dominum Regem pertinet ordinatio administrationum & regiminum Ciuitatum Villarum & Locorum Principatus Cathalonix & cognitio quæ personæ debeant ad eorum regimen admitti & quæ debeat esse regionum priuilegiolorum super his concessorum obseruatia. Sed vide maxime quo ad Barones Canceller. *var. par. 3. cap. 13. ex n. 161.*
- 45 Nota denique quod si Concilium Ordinarium Ciuitatis Barcinonæ quicquam diceretur statuere seu deliberare tanquam iudex alicuius

ius causæ, requireretur causæ cognitio & partis citatio, ad tradita per Petr. Fontanell. *tom. 1. dec. 195. num. 19. & 20.* vbi sic interpretatur quandam Regij Senatus sententiã, quæ requirebat prædicta in ordinatione Concilij eiusdẽ Ciuitatis.

Speciale habet Ciuitas Bar. 46
cinonæ priuilegium Regis Ferdinandi *dat. 16. Nouembris 1511. in 3. Virid. fol. 161.* quo Consulibus & probis hominibus illius curam annonæ & panis & omnium victualium Ciuitatis commendat volens vt de his statuunt & deliberent, etiam priuatiue ad Locumtenentem Generalem & omnes regios officiales, ita vt non possint de huiusmodi se intromittere sed exequi debeant statuta Ciuitatis. Id ipsum eodem modo tribuit Consulibus & electis Ciuitatis prædictæ priuilegium Ferdinandi *dat. 17. Iulij 1510. in 1. Virid. fo. 141.* circa pertinetia ad custodiam eiusdem Ciuitatis a morbo,

EX §. XIII.

SUMMARIVM.

- 1 **C**ollegia eorum qui eandē artem profitentur vel idē exercent officium, de iure communi sunt permiffa. Collegia regulariter sunt illicita, nifi que iura fpecialiter permittunt. ibid.
- 2 Collegia & Confratriæ artificum & fabrorum Barcinonæ non permittantur fine authoritate regia vel dictæ Cuitatis.
- 3 Vniuerfitates in Cathalonia non poffunt fe congregare, nec habere arcam communē, nec creare Syndicum & Conſules fine facultate Regis vel Baronis.
- 4 Congregare fe plures fi uelint in forma Collegij pro aliquo negotio, qua licentia indigeant.
- 5 Barcinonæ Cuitas feu eius Concilium Ordinarium diuerſa obtinet priuilegia creandi, & reuocandi; uniendi, & ſeparandi Collegia & Confratrias artificum & fabrorum, atq. ſtatuendi in ipſis.
- 6 Priuilegium primum Barcinonę proſtatuendo circa Collegia & Confratrias artificum & fabrorum.
- 7 Priuilegium ſecundum, quo tamē nō utitur Cuitas Barcinonæ.
- 8 Priuilegium tertium, idque ampliffimum.
- 9 Priuilegium quartum, idque continens clauſulam irritantem.
- 10 Clauſula irritantis qua ſi vis & effectus.
- 11 Priuilegium quintum, continens tamen clauſulam dante mæra voluntate.
- 12 Priuilegium ſextum, cuius tamen forma non ſeruat.
- 13 Procere Confratriarum quomodo eligantur ad ſortem in domo Cuitatis Barcinonæ.
- 14 Collegia & Confratriæ artificum & fabrorum aſtante priuilegio Ferdinandi anni 1506. poſſint creari per dominum Regem & poſſit in eis ſtatuta condere.
- 15 Statuta alicuius Confratriæ fabrorum per Cuitatē Barcinonæ condita & regio poſtea priuilegio confirmata, an poſſit tandem eadem Cuitas reuo-

reuocare & alia contraria
facere vigore priuilegij Fer-
dinandi anni 1506. aut alias.
& num. 16. & 20. & 21.

17 Clausula, Quatenus sit in
usu, in confirmatione statuti
vel priuilegij apposita, an sit
probandus usus & possessio.

18 Statuti usus an debeat pro-
bari ab eo qui in statuto se
fundat & quid de constitu-
tione Regni.

19 Statuta an præsumantur usu
recepta, & quando abrogata
censeantur.

21 Confirmatio in forma com-
muni qua sit & quid opere-
retur.

22 Clausula, Confirmamus &
quatenus opus sit, de nouo
concedimus. in dubio intel-
ligitur posita de stilo nota-
riorum & non mutat natu-
ram confirmationis.

23 Statuta ab habente statuen-
di facultatem facta nõ indi-
gent confirmatione Superio-
ris.

24 Statuta & ordinationes sui
natura sũt reuocabilia, sicque
equiparantur ultimis volun-
tatibus.

25 In statutis seu ordinationi-
bus conficiendis solet Ciuitas

Barcinone cũ expressa clau-
sula retinere facultatem illas
reuocandi, mutandi, & corri-
gendi.

26 Vniuersitas an possit reuocare
statutum per eam factũ, quod
Superioris auctoritate cõfir-
matum fuit.

27 Confratriam fabrorum seu
Collegium artificum per Do-
minum Regem creatũ an pos-
sit postea Ciuitas Barcinone
extinguere seu reuocare. &
num. 28.

28 Collegiũ sui natura est per-
petuum.

29 Statutum seu ordinationem
alicuius Confratrie per Ci-
uitatem Barcinone factam
an possit dominus Rex con-
trario priuilegio reuocare.

30 Statuta siue ordinationes
suas an Ciuitas Barcinone
reuocare possit pendente lite
in Regio Senatu super inter-
pretatione illarum inter Syn-
dicũ d. Ciuitatis & Syndicũ
alicuius Confratrie.

31 Confratrias ad pias causas
& usus possũt sibi facere fa-
bri sine auctoritate Ciuitatis
Barcinone cum licetia Epif-
copi, & quæ negocia dum ta-
xat possint in eis tractare &
num.

num. 35. Et quid si alia negocia conferant num. 33. Et an una ab altera impediatur. num. 35.

32. Confratria causa pietatis & ad pios usus facta sunt a iure permiffa, non tamen solent admitti sine auctoritate & licentia Episcopi & quare. Et antutius fit obtinere quodque licentiam a regis officialibus. num. 36.

34. Confratres piarum Confratriarum censentur voluntarii neq. ex necessitate teneri seruare placita Confratrie.

37. Confratrie alicuius officij vel artis an aliqua & qualia statuta possint inter ipsos Confratres facere. & an possint inter eos imponere collectam.

38. Confratrum maior pars non potest obligare minorem in personis pro debitis Vniuersitatis.

Proceres Confratriarum non possunt pro inurbanitatibus capi facere Confratres sicut faciunt Consules Barcinone, nec illos priuare vel ad longum tempus suspendere a suis officijs pro culpis. ibid.

39. Confratres in vim pacti, non

statui possunt se ad quaecumq. honesta obligare.

40. Confratrum maior pars non obligat minorem passiscendo, sicut statuendo.

§. XIII.

De facultate statuen-
di circa Collegia & Cō-
fratrias artificū
& fabrorū.

Vamque iure Ciuili Collegia eorum qui in aliqua Ciuitate vel Oppido eandē artē pro-

fitentur vel idem exercent officium, sunt permiffa & approbata l. penul. §. quibusd. Collegijs ff. de iur. immunit. Ban. in l. fin. num. 8. ff. de Collegijs illicit. Francisc. Mare. dec. 801. num. 1. Anton. Faber in Rationalibus ad Pandectas ad l. neq. societas i. ff. quod cuiusq. Vniuers. nom. circa fin. Nicola. Lo-
ze. de iur. Vniuersi. par. 1. cap. 2.

num.

- 2 *num. 80. alia autem Collegia regulariter sūt illicita & reprobata nili quæ iura ipsealiter permittunt l. 1. ff. quod cuiusq. vniuers. nomine l. Collegia §. in summa ff. de colleg. illicit. Bar. in l. 1. & fin. ff. illo tit. & in l. ex hoc iure num. 7. ff. de iusti. & iur. Decian. in criminalib. tom. 2. lib. 7. cap. 20. nu. 2. Aloysi. Riccius in collectan. decisio. par. 3. collectan. 633. Nauar. lib. 1. num. 31. de offi. iud. ordinari. conf. 5. nu. 3. Boer. in tracta. de seditiosis cap. 5. n. 1. 3. & 4. tamen in Ciuitate Barcinonæ nulla sunt Collegia artificū seu Confratriæ fabrorū, quæ auctoritate Superioris, nempe aut domini*
- 3 Regis priuilegio aut statuto Concilij Ordinarij ipsius Ciuitatis non sint erecta, nec aliter permittantur. Et generaliter obseruat Iaco. Marquilles in vsu. si contradixerit quæst. 11. & 16. & post eum Iacob. Cancer. var. par. 3. cap. 3. num. 137. & cap. 13. num. 167. 168. & 170. quod in Cathalonia Vniuersitates non possunt se congregare nec habere arcam communem, nec creare Syndicum nec Consu-

les sine regia facultate si Regia sint, aut Baronis, si Baronis sint. Quod adeo verum est vt si multi simul in forma Collegij quod auctoritate Superioris non habent, se congregare velint pro aliquo tractando negotio, indigeant licentia iudicis Ordinarij, nempe in Cathalonia Vicarij vel Baiuli, & ita seruetur, idque probat Rebuff. in tractat. de Magist. artific. §. non defendens glos. 1. effuse scripsi de offic. iud. & aduoc. part. 1. quæst. 10. ex n. 78. vsq. ad n. 87.

Ciuitas ergo Barcinonæ seu Cōsules & Proceres eius, id est Concilium ordinarium ipsius Ciuitatis diuersa obtinet regia priuilegia, ex quibus potestatem habet creandi & reuocandi, vniendi & separandi Collegia artificum & Confratrias fabrorū eiusdem Ciuitatis, nec non statuendi & ordinandi in ipsis, atque mutandi, corrigendi & reuocandi dicta statuta preter eam facultatem quam a iure communi omnes Ciuitates habent ex l. omnes populi ff. de iusti. & iur.

Primum est priuilegium
N Regis

Regis Iacobi Secundi *Dat. Tarracona 10. Chalend. Februarij 1319.* insertum in corpore iuris Municipalis *Vol. 2. lib. 1. tit. 12. de statuts, y Ordinacions cap. Vnic.* de quo late egimus *in §. proximo.* quo Ciuitati Barcinonæ perpetuam impartitur facultatem statuendi in ipsa & eius terminis ad bonū & tranquillum statum Reipublicæ & ad fidelitatē Regiam & ipsius cum pœnis etiam corporalibus vsque ad vltimum supplicium: aut potius declarat hanc facultatē ex antiqua cōsuetudine præfata Ciuitati competere, vt *§. precedenti demonstrauius.*

7 Secundum est priuilegium Regis Petri *Dat. Gandesiæ 12. Chalend. Iulij 1337.* collocatum in 2. *vermil. fol. 208.* quo Consulibus Ciuitatis Barcinonæ licentiam concelsit vt ipsi cum assensu & voluntate Vicarij Barcinonæ possent eligere Consules in officijs mechanicis, in quibus constituti non erāt, & tribuit præfatis Consulibus Barcinonæ facultatem consiciendi statuta & ordinationes in prædictis officijs, & hoc priuilegium

continet clausulam, *durante placito Regis.* Sed Ciuitas isto priuilegio vsa non est cū habeat alia ampliora priuilegia.

8 Tertium priuilegium est Regis Ferdinandi *Dat. in Castro nouo Neapolis 30. Nouemb. 1506.* positum in 3. *virido. fol. 38.* quo declaratur & valdē augetur & extenditur prædicta statuendi facultas Ciuitati Barcinonæ in præchaldato priuilegio Regis Iacobi anni 1319. tributa. Et quia super isto Ferdinandi priuilegio inferius aliqua *suffra-*bo dubia, vt clare liqueat, verba eius inferam & sunt quę sequuntur. *Item com per antich priuilegi real la Ciutat pusca e sic en possessio de ordenar en Ciuil. y Criminal per lo bon stament de la dita Ciutat e ha je setas moltes, y diuersas ordinacions en los officis, y Confrarias en la dita Ciutat, y quiscun die se hazen de fer nouelles ordinacions en virtut de dit priuilegi segons las concurrencias del temps e moltes dels poblats en la dita Ciutat per passions, y propis interessos hazen obtingue e quiscun die obtinguen diuersos priuile-*

privilegis particularis de sa Al-
teza per los quals pretenen no
esser tinguts a seruar ditas ordi-
nacions per la dita Ciutat fetas
en gran dany, y prejudici de la
Republica è del dit privilegi que
es perpetuo, y necessari a la dita
Ciutat, per tant los dits Conse-
llers è prohomens de la dita Ciu-
tat supplican a sa Alteza li pla-
cia manar, y prouehir que tots los
habitans è habitants en la dita
Ciutat hajen è sien tinguts ob-
seruar los dites ordinacions de
la dita Ciutat fetas ò fahedoras
segons forma del dit privilegi no
contrestant qualscuulla promi-
ssions ò privilegis que de sa Al-
teza hajen impetrats ò per auant
impetraran. Plau a sa Alteza.

9. Quartum privilegium est
eiusdem Regis Ferdinandi
Dat. in Oppido Vallisolei 5.
Aprilis 1509. quo dominus
Rex pro maiori obseruantia
præfati sui privilegij anni
1506. subiungit eidem clau-
sulam inhibitionis & decreti
irritantis. Huius autem clau-
sulæ decreti irritantis tanta
vis est quod actus contrarij
sunt ipso iure nulli, Menoch.
conf. 83. vol. 1. Gomez, de gra-
tys & expectatiuis num. 18. &

19. DD. in clem. cum ei de con-
cessio. praben. & non solum
inficit titulum contrarium
sed etiam possessionem, Gar-
cia de benefic. par. 5. cap. 1. num.
413. & seq. & nu. 418. Marta
de clausul. par. 1. claus. 255. num.
8. & privilegia continentia
hanc clausulam, non dero-
gantur per non vsû vel per
contrarium vsû, Pute. decis. 5.
num. 5. par. 1. Verul. decis. 134.
nu. 4. par. 3. Rota Gemma decis.
180. num. 8.

Quintum privilegium est 11
Philippi Regis Dat. Dertuxæ
5. April. 1564. transcriptum in
3. Vermil. fol. 308. quo conce-
dit & largitur expresse Cõ-
sulibus & Concilio Ordina-
rio Ciuitatis Barcinonæ fa-
cultatem libere erigendi & creandi : diuidendi & sepa-
randi atque vniendi quæcun-
que Collegia & Confratrias
cuiuscunque a. tis & officij
prædictæ Ciuitatis, nec non
condendi in eis & circa ea
quecunque statuta & ordina-
tiones ipsi Ciuitati benevi-
fas, quæ ab omnibus obser-
uentur Confratribus. Hoc
privilegium continet clau-
sulam, durante nostra mœra &

libera voluntate. Sed parui interest, cum Ciuitas habeat ad id alia priuilegia.

- 12 Sextum priuilegium est Ferdinandi Regis *Dat. Granata 6. Nouemb. 1499.* quo Ciuitati Barcinonæ indulget vt Proceres omnium Confratrum ipsius ad sortem extrahantur ex bursis Concilij centum Iuratorum eiusdem Ciuitatis, licet plures Confratriæ haberent priuilegia eligendi sibi suos Consules, quæ eodem priuilegio reuocantur, & idem constat ex interpretatione Hieronymi Albancelli Regentis Regiæ Cancellariam *acta 28. Noueb. 1504. in 3. viri. fol. 18.* Hoc priuilegio Ciuitas sub hac forma non vtitur, sed Consules eiusdem Ciuitatis habent diuissim bursas omnium Confratrum in quibus nomina Confratrum qui sibi videntur, imponunt, & ex illis Proceres ipsarum Cōfratrum ad sortem eligunt in domo eiusdem Ciuitatis.

- 14 Stante prænarrato priuilegio Ferdinandi anni 1506. quod tantum tribuit Ciuitati circa facultatē statuendi præ-

sertim super Collegijs & Cōfratrijs artificum & fabricorū, de multis vidi dubitatum in domo eiusdem Ciuitatis & decisum in Regio Senatu.

Primum an Dominus Rex possit constituere & creare aliquod simile Collegium seu Confratriam & in ipsis statuta condere, vbi Ciuitas nihil statuit, vel præter statuta Ciuitatis. Et obtinuit quod ita possit, & huiusmodi regia statuta in domo Ciuitatis obseruantur & secundum ea euenientibus casibus per Assessores Ciuitatis ius dicunt, & nonnullæ sunt Cōfratriæ fabricorū in hac Ciuitate, quæ regijs priuilegijs erectæ sunt & regijs statutis reguntur: sicque regia sententia lata 15. Maij 1601. referente Senatus in causa inter Syndicum Confratriæ sartorum & Reuenditores vestimentorum veterum siue *ropanellers* Barcinonæ fuit declaratum validum regium priuilegiū Philippi *Dat. 13. Iulij 1599.* quo fuit dictis Reuēditoribus erecta Confratria & condita statuta per Dominum Regem, & fuit factum decretum executio-

cutionis 14. Junij 1601. Aliā
similem decisionē Regij Se-
natus factā 13. Februarij 1551.
inter textores velorum se-
ricorum & textores serici
pausapini siue *Velluters* Bar-
cinonę referente Gallart qua
fuit pronunciatum legitimū
& validum regium privile-
gium pro tenenda Confra-
tria dictis textoribus velo-
rum sericorum cōcessum nō
obstantibus privilegijs dictę
Ciuitatis, tradidi supra in §.
10.

35 Secundum sit dubium utrū
statuta alicuius Confratrię
cessdonum per Ciuitatem cō-
dita & regio postea privile-
gio confirmata, possit tandē
Ciuitas ipsa reuocare & alia
cōtraria facere. Et posse fuit
scēpius in Regio Senatu de-
cisum, & imprimis regia sen-
tentia lata 21. Augusti 1587.
in causa textorum serici, qui-
bus cum essent per Consules
& Concilium Ordinarium
Barcinonę quędam ordina-
tiones factę & postea regio
privilegio confirmatę fuis-
sent, declarauit Regius Sena-
tus motus prælibato privile-
gio Ferdinandi Regis anni

1506. potuisse deinde illas
per eandem Ciuitatem reuo-
cari, vt clarē postquam dictū
Ferdinandi priuilegium pro
motiuo allegauit, subiungit
his verbis. *Ex quo constat po-
tuisse Consiliarios & Conciliū
Barcinonę facere dictas ordina-
tiones, etiam si essent derogato-
rie ordinationibus cum regia
privilegio confirmatis. Præte-
rea alia regia sententia lata* 16
22. Maij 1603. relatore Be-
nar, quę legitur in libro sen-
tentiarum 1. fol. 16. in domo
Ciuitatis Barcinonę custodi-
to cum albificatores pellium
haberent quandam ordina-
tionem a prædicta Ciuitate
conditam & regio privilegio
confirmatam, declarauit Re-
gius Senatus potuisse eam
postea per Concilium Ordi-
narium eiusdē Ciuitatis re-
uocari, duplici motiuo, scili-
cet altero ex prædicto priui-
legio Ferdinandi anni 1506.
quo Barcinonę tribuitur sta-
tuendi facultas, non obstan-
tibus quibuscunq. regijs pri-
uilegijs, altero vero quia in
regia confirmatione ordina-
tionis fuit adiecta clausula,
*quatenus albificatores pellium
sint*

- sint in possessione dictæ ordina-
 tionis, ipsæque sit in usu, & non
 17 constabat de tali usu & pos-
 sessione, pro quo videndus
Marta de clausul. par. 1. clausu.
125. de clausula, quatenus sit in
usu. num. 2. vbi docet stante
hac clausula in confirmatio-
ne priuilegij vel statuti, de-
bere probari usum, vt confir-
 18 *ficere quod usu præsumantur*
recepta. & Marta de iurisdic-
tio par. 4. centur. 1. claus.
19. num. 13. & 19. asserit quod
usus statuti debet probari ab
 eo qui in statuto se fundat;
 19 secus sentiens de constitutio-
 nibus Regni, quia illas dicit
 facere ius Commune in Reg-
 no. *Ar. Alderan. Mascard. de*
generat. statut. interpret. concl.
6. ex num. 94. vsq. ad num. 99.
 20 probat statuta præsumi usu
 recepta. & *conc. 11. num. 11. &*
35. declarat an & quando præ-
sumantur abrogata. Insuper
alia regia sententia ista 26.
Augusti 1621. relatore Maga-
rola: quæ in domo Ciuitatis
Barcinonæ legitur in senten-
tiarum lib. 3. fol. 66. decisum
similiter fuit quandam aliam
ordinationem Albificatoribus

peillum in Concilio Ordina-
 nario dictæ Ciuitatis confe-
 ctam & regio priuilegio con-
 firmatam potuisse per eandem
 Ciuitatem & eius Concilium
 dissolui & tolli non obstante
 regia confirmatione, & hæc
 sententia non continet mo-
 tiua, cum sit in causa appel-
 lationis a deliberatione præ-
 libati Concilij Ordinarij in-
 terpositæ, sicut in Cathalo-
 nia sententiæ causarum ap-
 pellationum non solent ad-
 ducere motiua.

Meo iudicio nihil mirum
 est quod Ciuitas *Barcinonæ*
 possit ordinationes Contra-
 riarum ab illa editas & re-
 gio priuilegio confirmatas re-
 uocate, etiam si memoratum
 priuilegium Regis Ferdinan-
 di anni 1506. non extaret, tū
 quia istæ ordinationes con-
 firmantur per dominum Re-
 gem in forma communis, quæ
 confirmatio non operatur am-
 plius quam ipsæ ordinationes,
 etiam si contineat clausulam,
confirmamus & quatenus opus
sit de nouo concedimus. Nam in
 dubio intelligitur appositæ
 solum de stylo Notariorum
 & ad cautelam & non mutat
 naturam

- naturam confirmationis, ad tradita per Bossi. in tit. de Principe & eius privilegijs nu. 338. Parisi. cons. 19. num. 45. & 46. Vol. 1. fufe Cancer. var. par. 3. ca. 3. num. 177. cum multis seqq. maxime num. 182. & 188. nec
- 23 statuta ab habente statuendi facultatem facta indigent confirmatione Superioris. Francisc. Marc. decis. 804. num. 7. & num. 3.
- 24 Tum quia statuta & ordinationes sui natura sunt reuocabiles secundum rerum vicissitudines & experientiam morum, ideoque æquiparantur vltimis voluntatibus, non contractibus Iaso. in l. non solum §. morte num. 45 ff. de noui oper. nunc. & in l. ita stipulatus nu. 17. ff. de verb. obligat. Bart. in l. centesimis §. fin. num. 9. & 10. ff. eod. & in l. omnes populi num. 33. ff. de insti. & iur. Me. noc. cons. 50. num. 21. & seq. &
- 25 cons. 97. num. 24. & cons. 150. num. 46. & 47. tum denique quia in ordinationibus Confratrum solet Ciuitas Barcinonæ quando illas conficit, ad finem apponere clausulam, quod retinet sibi facultatem illas mutandi. corrigendi & reuocandi, id coque in confirmatione regia eadem inest clausula & cum eadem confirmatur. An vniuersitas possit reuocare statutum per eam factum, quod Superioris auctoritate confirmatum fuit, late disputat Felin. in ca. cum accessissent de constitutio. & ex traditis per eum & alios consuluit Vniuersitati de Ceret Cácer. par. 3. cap. 3. num. 134.
- 27 Tertium sit dubium vtrum si Dominus Rex suo privilegio aliquam Confratrum fabrorum seu Collegium artificum creauerit, possit postea Ciuitas Barcinonæ illud extinguere seu reuocare. De hoc casu meo tempore præter Aduocatos Ordinarios ipsius Ciuitatis quorum vnus eram, consuluit illa consultissimos viros Iacobum Cancerrum & Petrum Fontanella fama propter sua egregia scripta volumina apud omnes Iurisperitos Orbis notissimos, & in hac præsertim Patria insignes ipsi vero responderunt negativè vñs privilegij supra relatis, & signatè præfato privilegio Ferdinandi

18 dinandi anni 1506. & multis
ex supra memoratis senten-
tijs. Constituerant enim dif-
crimen inter alias ordinatio-
nes regias Confratriarum,
quæ, vt scripsi, sui natura
sunt reuocabiles, & nouam
institutionem seu erectio-
nem alicuius Confratriæ per
Dominum Regem suo pri-
uilegio factam, quia hæc sui
natura nõ est reuocabilis sed
perpetua, & dixerunt quod
illas alias regias ordinatio-
nes Confratriarum sui natu-
ra reuocabiles poterat forte
Ciuitas reuocare, eam vero
institutionem & erectionem
Confratriæ sui natura per-
petuam, minimè.

29 Quartum sit dubium utrũ
ordinationem alicuius Con-
fratriæ per Concilium Or-
dinarium Ciuitatis Barcino-
næ factam possit Dominus
Rex contrario priuilegio re-
uocare & non loquor de re-
uocatione per viam appella-
tionis vel querelæ, quasi or-
dinatio iniusta sit: nam hæc
reuocatio certissimũ est quod
salua est Domino Regi ex sua
regalia. Igitur circa dubium
propositum reperio negati-

ue decisum in Regio Conci-
lio. sententia regia lata fuit
19. Iulij 1576. cuius verba
sunt. *Assento quod per priuile-
gium Regis Iacobi Dat. Tarra-
conæ 10. Chalend. Ianuarij anni
1319. cõstat cõcessã fuisse facul-
tatẽ Cõsiliarijs Ciuitatis Barcino-
næ faciendi ordinationes ad fideli-
tatẽ & vilitatẽ Domini Regis
& Reipub. & ad bonum & trà-
quillum statum ipsius Ciuitatis:
Constat etiam per priuilegium
Catholici Regis Ferdinandi da-
tum in Castro nouo Ciuitatis
Neapolis die 13. Nouemb. 1506.
concessum fuisse eisdem Cõsiliarijs quod ordinationes per eos
factæ & faciendæ obseruaren-
tur, non obstantibus quibuscũ
prouisionibus & priuilegijs in
contrarium impetratis seu impe-
trandis: cui priuilegio cum alio
eiusdem Regis priuilegio dato in
Oppido Vallissolei die 4. Apri-
lis anno 1509. fuit addita clau-
sula decreti irritantis: & quia
constat per ordinationes factas
per dictos Cõsiliarios die 29.
Aprilis 1501. dispositum fuisse
quod electio curritorũ fieret per
Cõsiliarios & Procures dictæ
Ciuitatis & non alio modo: &
licet per priuilegium curritori-*

bus auris per dictum Catholicum Regem concessum Barcinonæ die 19. Iunii 1503. constet inter cætera illis cõcessum fuisse quod filij carritorum ætatis 20. annorum quotiescunque admitti voluerint ad officium curritoris, precedente Præpositorum informatione per Consiliarios Barcinonæ admitti debeant & quibusvis alijs præferri: attamen attentò quod per dictum privilegium si indistincte intelligatur, per indirectum tolleretur vel saltem valde restringeretur facultas quam dicti Consiliarij in dictis ordinationibus anni 1501. sibi retinuerunt circa liberam electionem curritorum, quod non videtur fuisse regie intentionis, attenta maxime dispositione supradicti privilegij dat. in Castro novo Ciuitatis Neapolis die 30. Nouemb. anno 1506. &c. sua Excellencia dictam insequendo conclusionem sententiat pronunciat & declarat bene fuisse & esse per dictos Consiliarios processum ad prouisionem supradictorum officiorum curritorum Vacantium per obitum Ioannis Orpi, Iacobi Puig, Francisci Alies defunctorum absque filijs habilibus ad obtinenda dicta officia.

Quæro utrū lite pendente in Regio Senatu inter Syndicum Ciuitatis Barcinonæ & Syndicum alicuius Confratriæ super interpretatione alicuius ordinationis per eandem Ciuitatem factæ, possit Ciuitas illam tollere & reuocare ordinationem. Videtur sic asserendum quia lis illa sequitur ordinationem, qua cessante cessat lis l. i. §. si quis sub conditione §. bellissime ff. de legat. nom. caue. Bald. con. 150. in fin. lib. 5. Ias. conf. 16. lib. 1. conducunt Petr. de Ancarran. conf. 84. num. 4. in medi. Nata conf. 315. num. 16. & ita vidi in domo Ciuitatis sententiatum. Sed si aliqua suboritur suspicio quod Ciuitas in emulationem litis coram Superiore vertentis facit reuocationem, non potest reuocare, ad tradita per Panorm. conf. 98. vol. 1. & ita meo tempore vidi Ciuitati consultum per grauissimos DD. Iacobum Cancerium & Petrum Fontanella.

Prætereundum hoc loco non est quod cerdones siue fabri & artifices Barcinonæ sine authoritate Ciuitatis, cū

licentia tamen Episcopi pos-
 sunt sibi facere sodalitates &
 Confratrias causa pietatis &
 ad pios vsus & causas tatum
 in quibus nihil possunt tra-
 ctare de pertinentibus ad sua
 officia vel artificia vel alia,
 sed solum concernentia ad
 pios vsus & causas: quia hu-
 iusmodi Confratriæ sunt a
 iure permisse l. 1. §. *sed reli-*
gionis ff. de colleg. illicit. can. si
qui clericorum & ibi glo. 11. q.
1. can. sane 16. quæst. 7. Archi-
diaco. per illum tex. in cap. si
quis despiciat. 42. dist. glo. &
DD. in l. Collegium C. de hæ-
red. insti. Francisc. Marc. decis.
801. num. 1. Nauar. lib. 1. tit. 31.
de offic. iud. ordina. conf. 5. nu. 3.
Petr. Gregor. in Syntag. iur. vni-
uers. tom. 1. lib. 15. cap. 32. nu. 11.
Rebuffus tom. 2. commentar. ad
constitutio. regi. tit. de confr-
trij num. 1. & 6. tamen ne sub
 colore religionis homines
 ad malum finem congregen-
 tur, non solent admitti, nisi
 cum licentia & autoritate
 Episcopi, vt notant *Tiber.*
Decian. tom. 2. criminali. lib. 7.
cap. 20. num. 15. Iean. Gutier.
canonic. qq. lib. 1. cap. 35. num. 1.
 Immo si alia negocia confe-

rant quam pias & religiosas
 causas eb quas sunt instituta
 ista Collegia, in legis pœnâ
 incidunt & puniuntur, *Bart.*
in l. 2. ff. de extraordin. crim. &
in d. l. 1. §. sed religionis. Et isti
 Confratres sæpe intelligun-
 tur esse voluntarij neq. ex
 necessitate teneri seruare
 placita Collegij quod ex in-
 tentione ipsorum Confratrū
 Collegium cōstituentiū pro-
 uenit vt expendit *Nauar. d.*
conf. 5. num. 4. Inuenio Regij
 Concilij cōclusionem 5. No-
 uemb. 1566, Relatore Ioffio
 in causa inter Prepositos Cō-
 fratriæ B. Mariæ de Solitudi-
 ne & economum Conuentus
 Sancti Francisci, in qua de-
 claratur Cōfraternitates ad
 Dei cultum & misericordiæ
 opera exercenda de iure fieri
 posse sine Superioris facul-
 tate & licentia, dualque es-
 se posse eiudem nominis &
 inuocationis in diuersis Ec-
 clesijs aeq. vnam ex eis posse
 ex ista causa impediri ab al-
 tera, nisi aliud Superiori ad
 quem spectet, visum fuerit
 iustis ex causis. Ego credo
 tutius esse istis Sodalitijs &
 fraternitatibus obtinere li-
 centiam

ecclia tā ab Episcopo quā a Vicario Barcinonę provt in prædicta causa legitur quod altera ex duabus sodalitatibus pijs, de quibus agebatur, impetraverat licentiā a Vicario Barcinonę, & altera ab Excellent. Locumtenente Generali.

37 Possunt etiam Confratres alicuius artis vel officij Confratriam habentes quædam levia statuta facere dum tantum statuunt inter ipsos & in pertinentibus ad suam artem vel officium. *l. fin. ff. de colleg. illicit. & ibi Bart. n. 20. idem Bart. in l. omnes populi nu. 6. ff. de inst. & iur. Nicola. Lo. sans de iur. vniuers. par. 1. cap. 2. num. 66. & 67. Tiber. Decia. d. cap. 20. nu. 11. Bellug. in spec.*
 38 *Princip. rub. 2. num. 6. Girond. de gabell. par. 2. §. 2. num. 17. & sic possunt sibi imponere collectionem, non tamē posset maior pars obligare minorem in personis pro debitis Vniuersitatis. Nec potestas Procerum istarum Confratrum extenditur vt possint etiam pro inurbanitatibus capi facere. Confratres, sicut faciunt Consules Barcinonę, nec vt possint pro culpis pri-*

uare vel ad longum tempus suspendere Confratres a suis officijs, sed pro his adire debent ad Cōsules Barcinonę.

In vim autem pacti, non statuti possunt omnes pacificentes Confratres se ipsos libere obligare ad quæcunque honesta. *l. si. ff. de colleg. illicit. ibi: his autē potestati facit lex pactione quā velint sibi fore. & ibi. Quidquid hi disponunt ad inuicē firmum sit. Bonadil. in polit. to. 2. li. 5. n. 17. & 21. Petr. Antiboli. de munerib. & honorib. 2. p. §. restat. n. 6. Petr. Gregor. in Syntag. iur. vniuers. to. 1. li. 15. c. 32. n. 18. Castren. in consuetud. Burgū. rubr. 13. §. 6. glos. de poete nu. 9. Sed est magnū discrimen quia quādo agitur in vim statuti maior pars ligat minorē. *l. quod maior ff. ad municip. quando autē in vim pacti, solū tenentur qui ita pacti sūt & suo se pacto deuinxerūt Bonadil. qui supra. n. 22.**

EX §. XIV.

SUMMARIVM.

1. Privilegiū Ferdinandi Secundi pro iurisdictione Ciuitatis

- nitatis *Barcinonæ* circa Collegia & Confratrias artificum & fabrorum & cognitione causarum ipsarum. Et priuilegiū prædicti obseruantia. num. 2.
- 3 Priuilegium *Caroli Imperatoris* pro iurisdictione Ciuitatis *Barcinonæ* circa Collegia & Confratrias & officia artificum & fabrorū & cognitione causarum ipsorū. Et de praxi huius priuilegiū, num. 4.
- 4 Cause Collegiorum & Confratriarum & officiorū *Barcinonæ* si de facto ad Regiam Audientiam euocantur, eisdem Ciuitati sine salario restitui debent, ex sententiā Regij visitatoris, & de praxi huius sententiæ remissiuē.
- 5 Constitutio *Cathalonie* pro Ciuitate *Barcinonæ* ad cognoscendum de causis Collegiorum & Confratriarum.
- 6 De causis criminalibus Collegiorum & Confratriarū an cognoscat Ciuitas *Barcinonæ*, & quis, & quomodo n. 9.
- 7 Consules *Barcinonæ* ex consuetudine pro inurbanitatibus & leuibus delictis capi faciunt Confratres & Proceres eorum per Vicarium *Barcinonæ* vel alium Regiū officialem sine processu.
- 8 Consules *Barcinonæ* qualiter suspendant & priuent Proceres, & Confratres Confratriarum a suis officijs propter excessus.
- 10 Cause Collegiorum & Confratriarum *Barcinonæ* an in secunda instantia possint ad Regiam Audientiam euocari. Pars negatiua, num. 11. Pars affirmatiua num. 12.
- 13 Cause Collegiorum & Confratriarum ac Officiorū *Barcinonæ* non obstantibus Ciuitatis priuilegijs, ad Regiam Audientiam, etiam in prima instantia euocantur si agatur de interpretatione regiorum priuilegiorum ubi & de abusu huius motiui.
- 14 De causis Collegiorum & Confratriarū *Barcinonæ* diuersæ quæstiones remissiuē ad eundem Authorem.
- 15 Confratres an possint omittere iudiciū Consulū *Barcinonæ*, & iurisdictionē Vicarij eiusdē Ciuitatis prorogare.
- 16 Subditi inuito domino an possint alterius iurisdictionem prorogare.

17 *Confratres an possint declinare iudiciū Ciuitatis Barcinonæ prætenu alicuius militiæ suæ vel immunitatis. Miles existens in Collegio nō potest euadere iurisdictionem Rectoris illius Collegij prætenu cuiuscunque militiæ, exemptionis, seu dignitatis ibid.*

18 *Clericus ratione artis & officij potest coram iudice laico conueniri.*

19 *Clericus delinquens in officio regio potest per iudicem secularem puniri ciuilitè & quomodo.*

20 *Rex an suo privilegio possit unam aut alteram Confratriam eximere a iurisdictione Consulū Ciuitatis Barcinonæ & submittere eam priuatiue Vicario vel Baiulo Barcinonæ.*

21 *Rex licet alicui concesserit priuilegium exigendi lezdam, nō censetur abstulisse sibi regaliam concedendi alicui exemptionem a solutione lezdam.*

22 *Rex licet Baroni concesserit omnem iurisdictionem alicuius Oppidi, potest postea unū ex vassallis creare militem & sic eximere a iurisdictione*

Baronis.

23 *Exceptio incompetentiæ iurisdictionis est ordo & fundamentum iudicij & non potest ad merita causæ referuari.*

24 *Syndicum Ciuitatis vel Collegij an citari sufficiat ad iudicium verbale, vel sine citādi Cōsules Ciuitatis seu Proceres Collegij.*

Citatio prima debet esse personalis. ibid.

Syndicus Vniuersitatis an possit citari pro Vniuersitate citanda. ibid.

25 *Sententia lata contra aliquas personas alicuius artis vel officij habet tractum successuum cōtra successores in eadem arte vel officio & cōtra Collegium postea erectū. & num. 26. ubi decisiones Regij Senatus.*

Et facta intimatione nouo artificij vel officiali, an possit contra eum fieri exequutio sententiæ, & procedi virtute vsatici, iudicium in curia datum, num. 27.

28 *Decreta ambitiosa fieri non possunt per Cōsules Barcinonæ in Collegijs & Confratrijs.*

- 29 Decreta ambitiosa que dicta.
tur, & num. 30. & 33.
- 30 Decernere non possunt Con-
sules Barcinonæ ut unū of-
ficium cōficiat opera alterius
officij, & ibi decisio.
- 31 Officiū alterius ut quis exer-
cere possit, oportet ut sit exa-
minatus & fiat de Collegio,
& quare.
- 32 In Collegijs recipiendi tan-
tum sunt qui sunt eius artis.
- 33 Proceribus Confratriarum
sine iusta causa renitentibus
admittere iuuenem ad exa-
men officij, possunt illum ad-
mittere Cōsules Barcinonæ,
& his similiter renitentibus,
Superior, & ibi decisio.
Et quomodo in remittentiā Proce-
rū & confratriarū admittāt Cō-
sules huiusmodi iuuenes n. 34.
- 35 Cōfratriarum Proceres pos-
sunt cogi ad aggregandum
suis Confratrijs peritos ali-
bi iam examinatos & gra-
duatos, licet nondidicerint
officiū in Ciuitate Barci-
nonæ per annos ordinationū
ipsarum Confratriarum, &
quare & ibi decisio.
- 36 De examine syronum alicu-
ius artis vel officij, remissiuē.
De graduatione magistrorū

alicuius artis vel officij re-
missiuē ibid.

Operatoriū alicuius artis vel
officij qui possint tenere, re-
missiuē ibid.

37 Iudæi sanguinis infamia in
Cathaloniam notari familie no-
uiter conuersorū cœperūt ab
anno 1400. & qua occasione.
Et ab hoc tēpore sufficit cuiq.
probare se a Christianis ge-
nitū, ex regia decisione. ibid.

38 De monopolij cerdonū artifi-
cū & fabrorū multa remissiuē.

§. XIV.

De iurisdictione Cini-
tatis Barcinonæ circa
Collegia & Confra-
trias artificū & fa-
brorū ipsius.

EX Ferdi-
nandus. Se-
cūdus Cini-
tati Barcino-
næ suo Re-
gio priuile-
gio concef-

lit, ut eius Consules cognos-
cerent

cerent de causis Confratriarum & Confratrum artificum & fabrorum prefatæ Ciuitatis, in quibus de ordinationibus eiusdem Ciuitatis vel de incidentibus aut dependentibus ex illis ageretur, neque prætextu paupertatis, viduitatis aut pupillaritatis possent ad Regiam Audientiam euocari. Ideo si in istis causis de alijs negocijs Confratriâ, non ordinationes Ciuitatis concernentibus controuersia erat, euocabantur ad Regium Concilium: Vnde signanter 22. Aprilis 1521. in facto textorum pannorum libri Barcinonæ facto verbo per Pastorem, quia tractabatur de loco in quo congregandi erant dicti textores super quo nulla ordinatio prædictæ Ciuitatis ostendebatur, & consequenter constabat non agi de ordinationibus ipsius Ciuitatis vel de incidentibus aut dependentibus ex eisdem, iuxta tenorem privilegij Regis Ferdinandi Secundi concludit Regius Senatus locum non esse exceptioni positum ad impediendum litis ingressum, sed ad vltiora esse proce-

dendum, vt cernere est in libro conclusionum dicti anni.

Attamen postea Carolus Imperator aliud Regium privilegium Dat. 16. Nouemb. 1537. Barcinonæ impartitus fuit, quo eam cognitionem & iurisdictionem Ciuitatis in causis Confratriarum & Confratrum latius extendit ad causas quoque officiorum, & eas etiam in quibus de ordinationibus ipsius Ciuitatis non ageretur, sed tamen de concernentibus ad Confratrias & officia cum magna inhibitione Regiæ Audientię. Verba huius privilegij quod hodie ad vāguem obseruatur, sunt quæ sequuntur.

Nos Carolus, &c. Perçolo los Syndichs de la Ciutat de Barcelona supplican a V. Magestat que li placia consentir, y atorgar a la dita Ciutat que de totes y qual seuol causas que sien è per auant seran entre las Confrarias è Officis de la dita Ciutat è Confreres de aquellas per rao de cosas de la Confraria è Offici encara que no deuallessen de ordinations de la dita Ciutat pus fossen causas de cosas concernents la Confraria è Offici entre ells, sien

sien Iurges los Concellers de la dita Ciutat qui son, y per temps ferman ab concell dels advocats de la dita Ciutat o laltre dells sens salari algu e ningun altre no puga esser Iutge ne ditas causas puxan esser euocadas a la Real Audiencia de V. Magestat ni de vostre Lloctinent General ne del portant Vens de Governador General en Cathalunya per qualssevol calitat o motiu inhibint e abdicant tot poder al Canceller Vitecanceller e Regent la Cancellaria de euocar ditas causas ni decretar ni prouehir las supplications ab decret de nullitat encaraque las parts sen concordassen, y prorogassen la Jurisdiccio. Plau a sa Magestat.

4 Extrat quoque Regia sententia Didaci Clauero Regentis Regiam Cancellariam in supremo Regni Aragonum Concilio & Regij visitatoris generalis Regionum officium Cathalonix lata 10. Ianuarij 1605. qua pro obseruantia præfati priuilegij declarauit quod si de facto euocarentur memoratæ causæ ad Regiam Audientiam, Ciuitati sine aliquo salario resti-

tuerentur. Memini tam prælibati priuilegij Catoli Imperatoris, quam memoratæ sententiæ ego in libro de offic. iud. & aduoc. par. 1. quæst. 10. ex num. 68. vbi cumulaui varias decisiones Regij Senatus in obseruantiam eiusdem priuilegij & praxim & interpretationem prædictæ sententiæ, quas hic non repetam.

Habet etiam Ciuitas Barnonæ vt citato loco tradidi, præter prænarrata specialia priuilegia generalem constitutionem Cathalonix, quæ est penult. tit. de euocationi de causis curiarum anni 1585. cap. 114. qua prohibitum est ne causæ Confratriarum spectantes ad cognitionem & administrationem Consulium Ciuitatum, & Oppidorum, ad Regiam Audientiam in primis instantia euocentur, etiam prætextu paupertatis, viduitatis, aut miserabilitatis, & notat Peguer. in præc. ciuil. rubr. 4. num. 9.

6 Jurisdicctio & cognitio, quæ Ciuitas Barcinonæ in causis Confratriarum & Officiorum atque Confratrum obtinet

tinet, in Ciuitibus est, non in
 criminalibus pro his enim
 vel Syndicus Ciuitatis adit
 Regiam Curiam vel Consu-
 les eiusdem Ciuitatis vocant
 Vicarium Barcinonæ & eius
 Priorem ad domum ipsius
 Ciuitatis, & in ea nomine Vi-
 carij recipitur per Priorem
 informatio delicti, capitur-
 que delinquens & per domi-
 num Regem vel eius officia-
 les punitur. Excipio quod
 7 Consules Barcinonæ ex con-
 suetudine propter inurbanita-
 tes & leuia delicta capi faci-
 unt Confratres vel eorum
 Proceres & aliquot dies in
 carcere detinēt, sine proces-
 su tamen vel ad summum di-
 ctis testium in scriptis reda-
 ctis pro veritatis attestatione
 & sui exoneratione sine for-
 ma inquisitionis & commissi-
 sionis causæ in scriptis. Et
 8 hoc quoque modo suspendūt
 & priuant a suis officijs Pro-
 ceres & alios Cōfratres prop-
 ter suos excessus si casus oc-
 currat, vt metas regij priui-
 legij quod omnia iudicia vult
 9 esse verbalia, non excedant.
 Similiter si in aliqua causa
 huius generis ciuili veniat

incidenter aliquod delictum
 quamuis graue alicuius Cō-
 fratris, capi eum facient &
 regij officiales punient.

10
 Obserua discrimen præter
 alia vnum inter Caroli pri-
 uilegium & constitutionē ci-
 tatam quod priuilegium sim-
 pliciter vetat causas, de qui-
 bus agitur ad Regiam Au-
 dientiam euocari, constitu-
 tio autem dicit in prima in-
 stantia. Vnde prætendit Syndi-
 cus Barcinonæ prædictas cau-
 sas neque in prima neque in
 secunda instantia a domo sue
 Ciuitatis euocari posse, saluis
 Domino Regi causis secūda-
 rum appellationum ex sua
 regalia argumēto illius theo-
 ricæ quam tradit Micha. Fer-
 rer 3. par. obseruantia. ca. 41. de
 primis appellationibus in-
 terpositis per subditū a fen-
 tētia lata per dominum Ca-
 stri, quas regulariter Regia
 Audientia non admittit. Cō-
 trariū tamen reperi decisiū in
 Regio Senatu facta conclu-
 sione 18. Februarij 1584. inter
 Syndicum Cōfratriæ fabro-
 rum Barcinonæ & Franciscum
 Seldenilla ligni fabrum
 referentē Celestales, qua per

maio rem partem fuit con-
 clusū quod quia in privile-
 gijs Barcinonæ non reperi-
 tur cautū quod a causis nul-
 litatum & grauaminum, quæ
 fierent per Consiliarios Bar-
 cinonæ in causis, quæ in pri-
 ma instantia coram eis duc-
 rentur, non possit interponi
 appellatio seu recursus ad
 Regiam Audientiam, cum
 similes causæ appellationum
 ad Supremam Maiestatem,
 nisi specialiter à se abdicatæ
 fuerint, pertineāt, ideo pro-
 cederetur ad vltiora non
 obstante exceptione dilatoria
 opposita, licet regio privile-
 gio sit simpliciter dispositū
 quod causæ Confratriarum
 & officiorum Barcinonæ nō
 possint ad Regiam Audien-
 tiā euocari cū clausulis adēp-
 tionis potestatis & decreto
 nullitatis. Nota cōclusionem
 factam fuisse per maiorem
 partem, quasi præsupponatur
 alios fuisse Senatores pro Ci-
 uitate sentientes, & pro Ci-
 uitate audiui declaratum in
 Regio Concilio in causa vi-
 duæ Iserna relatore Bonet,
 sed non vidi sententiam nec
 cōclusionem.

Sane huiusmodi Confra-
 triarum & officiorum causæ
 a domo Ciuitatis Barcinonæ
 sæpe, etiam in prima instan-
 tia ad Regiam Audientiam
 euocantur cum motiue, quod
 agatur de viribus seu de in-
 terpretatione regionum pri-
 uilegiarum, & signanter ex
 causis Confratriarū vidi ser-
 uatum in causa veleriorum
 & pauperum mulierum re-
 latore Vinyes, & ex causis
 extractionis officiorum Ci-
 uitatis vidi expresse decisum
 in causa Petri de Tamarit su-
 per officio Baiuli cuporum
 relatore Sabater & nuper vi-
 di seruatum in causa nobilis
 Vincentis Magarola & T.
 Brauo super eodem officio
 cuporum. Velim in his ser-
 uari theoricam quam fufe-
 scripsi in lib. de offic. iud. &
aduoc. quæst. 7. ex num. 31. vbi
num. 37. exposui abulum pra-
xis huius pretextus in Re-
gio Senatu in præiudiciū
præsertim Ciuitatis Barci-
nonæ.

An Cōsules Ciuitatis Bar-
 cinonæ irrequisito Consilio
 Aduocatorum domus ipsius
 Ciuitatis vel alterius eorum
 pos-

possint in domibus suis causas confratriarum, & officiorum (vt aliquando accidit) sententiare, scripsi in d. lib. de offic. iud. & aduoc. par. 1. quæst. 5. num. 47. & quod votum dictorum aduocatorum in præfatis causis sit tantum consultum, non decisum; etsi prætermitti non possit d. q. 5. num. 26. & quemadmodum a sententijs istarum causarum recuratur, & recurri valeat, & an recursus impediatur executionem sententiæ quæst. 10. num. 26. & 27. in qua quæstione ferè per totam quam plurima resoluti dubia quæ ad huiusmodi causas, vt putà summarissimas accommodari possunt. An Confratres possint omittere iudicium Consulū Barcinonæ & iurisdictionem Vicarij eiusdem Ciuitatis, vel alterius iudicis prorogare, & coram eo comparere, non est cur disputemus, cum ipsum Caroli priuilegium definiat hoc in Ciuitatis fauorem, quem articulum extra hoc priuilegium an subditi inuito Domino possint alterius iudicis iurisdictionem prorogare tractat

Vincen. Anna allegatio. 59. ex num. 13. Surdus cons. 47. num. 36. lib. 1. Amade. a Ponte in quæst. laudimial tit. quis sit iudex in caus. feudal. nu. 20. Anton. Thesau. decis. 266. num. 8. Iacob. Cancer. & alij per ipsum relati par. 3. cap. 10. num. 25. & seqq. Illud etiam certum est 17 quod Confratres in casibus prælibati priuilegij non possunt declinare iudicium Ciuitatis prætextu alicuius militiæ suæ vel immunitatis per tex. in l. fi. C. de iurisdic. omn. iudi. per quem Barr. Bald. & Salycet. in eo tex. afferunt quod miles existens in Collegio non potest euadere iurisdictionem Rectoris vel Prepositi illius Collegij ex causa cuiuscunq. militiæ aut exceptionis seu dignitatis. Consert Afflict. decis. 24. num. 3. & ibi 18 latius per Vrsul. vbi ait clericum cum ratione, artibus & officij posse coram iudice laico conueniri & Hieronym. Pontol. ad Molin. in §. clericus, post prin. vbi subdit clericum delinquentē in officio Regio posse puniri ciuilitate, priuatione nepe officij & pena pecuniaria per iudicē secularem.

- 20 Sed an dominus Rex stante allegato Caroli Imperatoris privilegio possit vnam aut alteram Confratriam fabrorum Barcinonæ eximere suo privilegio a iurisdictione Consulum dictæ Ciuitatis & submittere eam priuatiuè Vicario vel Baillo Barcinonæ: Decisum fuit quod possit die 9. Nouemb. 1579. Regia sententia lata referente Michaeli Ferrer in causa Syndici molitorum & architectorum ex vna, & Syndici Barcinonæ nec non iuuenum magistrorum domorum ex altera partibus. Conducunt tradita per *Jacob. Cacer. par. 3. cap. 3. num. 316* vbi asserit quod licet Rex concesserit alicui privilegium exigendi lezdam, non ideo censetur abstulisse sibi regaliā & supremā potestatem cōcedēdi alicui exemptionem, quia in dicto privilegio suprema Regis autoritas censetur reseruata & *num. 318*. vbi docuit quod licet Rex concesserit alicui omnem iurisdictionem alicuius Oppidi, potest vnum ex vassallis postea creare militem, & sic ab eius iurisdictione liberare vtendo sua suprema potestate creandi milites de qua in *l. neminem cum ibi not. C. de re milit. lib. 12.*
- Quando per Syndicū Ciuitatis Barcinonæ vel alium quemcunque litigantem opponitur coram iudice exceptio incōpetentiæ iurisdictionis, obseruatione dignum est quod hæc exceptio incompetentiæ iurisdictionis est ordo & fundamentum iudicij *ad tex. in §. fin. Institut. de pœn. temer. litigan. Speculat. in tit. de citatio. in princ. & sic non potest ad merita causæ reservari* vti fuit decisum in Regia Audientia conclusionē facta 24. Ianuarij 1573. in causa inter Syndicum Barcinonæ & Ioannem Rossell referente Vilana & meo tempore vidi idem decisum referente Astor in eodem Senatu in causa supplicationis a quadam prouisione facta in domo Ciuitatis, qua exceptio incompetentiæ iurisdictionis fuerat ad diffinitiuam remissa.
- Vidi quoque dubitatum an sufficiat in iudicijs verbalibus prima citatione citare Syndi-

Syndicum Ciuitatis seu Collegij an vero necesse sit citare Cōsules Ciuitatis vel Proceres Collegij, & meo tempore in Regia Audientia referente Senius in causa Syndici Barcinonæ & Elisabethis Agussi fuit decifum citationem Syndici prædictæ Ciuitatis in iudicio verbali Excellentiſſimi Locumtenētis Generalis Domini Regis factam, licet eſſet prima citatio, quæ regulariter debet eſſe perſonalis, & non procuratoris, ad tradita per *Peguer. in prax. ciuil. rubr. 6. num. 5. legitimā eſſe. Si vis citare vniuerſitatem, an poſſis citare Syndicum, tradit Bart. in l. ſi Ciuitates num. 1. ff. quod cuiuſq. vniuerſit. nomin.*

25. Sententia lata contra aliquas perſonas alicuius artis vel officij habet tractum ſucceſſuum contra ſucceſſores in eadem arte vel officio & cōtra Collegium poſtea erectum, ſicque fuit decifum in Regia Audientia concluſione facta 14. Octob. 1586. inter Collegium Pharmacopolarum & Collegium Dulciariorum Barcinonæ referen-

te Hieronymo Planes, ideoque eadem concluſione fuit declaratum rem iudicatam & ſententiam inter plures Dulciarios virtualiter comprehendere omnes ſucceſſores in dicta arte, & Collegium eorum poſtea erectum, & etiā eidem ſententiæ debere ſtare 26 Conſiliarios & Ædilem Barcinonæ. Verum eſt quod licet cauſa fuiſſet cæpta contra aliquos Dulciarios nominatim, tamen ſententia generaliter lata fuit dicendo non licere Dulciarijs, mercatoribus, reuenditoribus in Ciuitate Barcinonæ tenere aut vendere certas ſpecies in ſententia expreſſas, itaque apparebat ſententiam latam fuiſſe reſpectu artis Dulciariorum & exercitij quarumcunq. perſonarum, quæ prædictas ſpecies haberent venales. Vidi hanc concluſionem ſuo loco præter relationem *Caucerij qui par. 3. ca. 17. a num. 190. vſq. ad num. 197. eam refert, & aliam ſimilem prouiſionem Regiæ Audientię referente Mobergat 21. Octob. 1560. factam aduerſus quosdam Notarios, & hunc articu-*

- articulum optime explicat & nonæ decernere, vt vnum
 27 declarat, vbi quemadmodum officium conficiat opera al-
 facta intimatione sententiæ terius officij. Sic in Regia
 nouo artifice seu officiali, po- Audientia 15. April. 1581. in-
 test contra eum fieri execu- ter Confratriam Sartorum
 tio sententiæ, & procedi vir- Gerudæ & Confratriam Ca-
 tute vsatici, *Iudicium in curia ligatiorum eiusdem Ciuita-*
datum per regaliā, & secus tis Gerundenſis referēte An-
 contra eum qui tempore sen- tonio Roſ per maiorem par-
 tentiæ iam erat artifex vel tem Senatorum fuit conclu-
 28 officialis & non fuit citatus. ſum quod licet Conſiliaſſi
 Eſſi Conſules Barcinonæ poſſint vnire & diuidere Cō-
 in Collegijs & Confratrijs fratrias: tamen non poſſunt
 iam dictis iurisdictionem ha- ea quæ ſunt propria vnius
 beant, non tamen poſſunt fa- officij concedere alteri offi-
 cere decreta ambitioſa & ſa- cio, & declaratur quod Cali-
 cta per recurſum ſeu appel- garij poſſunt facere caligas.
 lationem veniunt reuocanda Sartores vero pallia, & non
 29 *l. i. l. ambitioſa ff. de decret. ab econtra. Conducit Georgi.* 31
ordine faciendi. Ambitioſa & Cauedo *decif. 158. par. i. vbi af-*
 prohibita ſunt omnia ſtatuta ſerit quod vt quis alterius
 quæ ſunt in beneficium cer- officium exercere poſſit, o-
 tarum perſonarū, & in alia- portet vt ſit examinatus &
 rum damnum ſine rationabi- fiat de Collegio, vt ſi illi Col-
 li cauſa *cap. cum omnes de con- legio imponatur aliquod o-*
 ſtitutio. & ibi DD. Denique nus vel munus a Rege vel
 ambitioſa decreta interpre- Republica, teneatur ad illud,
 tatur Bald. *in l. nulli C. de ſen- & allegat tex. in l. fin. ff. de*
ten. & interlocut. om. iudic. ea Colleg. *illicit. & glo. in l. 3. C. de*
 omnia quæ rationi non ſunt fabricens. *lib. ii. l. unat quoque* 32
 30 complacent, faciūt. Non et- Petr. Gregor. *in Syntag. iur.*
 go poſſunt Conſules Barci- *Vniuerſ. tom. i. lib. 15. cap. 32. nu.*
 14. & 15. vbi probat quod in Collegijs recipiendi tantum
 ſunt

sunt qui sunt eius artis.

33 Effet quoque decretū amb-
bitiosum si Proceres Con-
fratriæ alicuius officij vel
Consules Barcinonæ sine ius-
ta causa recusarent admitte-
re aliquem iuuenem ad exa-
men publicum dicti officij,
tunc enim ob renitentiam Pro-
cerum, Consules: & ob reni-
tentiam Consulum, Superior
posset admittere. Sic 22. No-
uembriis 1602. in Regia Au-
dientia referente Torner in-
ter Iacobū Guimera & Syn-
dicum Villæ Perpiniani de-
claratū fuit quod quotiescū-
que Consules & Collegium
chirurgorū dictę Villę absq.
causa iusta & legitima recu-
sant, admittete aliquem iu-
uenem ad examen publicum
artis prædictę, talicasu in re-
nitentiam illorum possunt
hoc facere Consules præfa-
tę Villę Perpiniani, non obs-
tante priuilegio regio con-
cesso Collegio memorato;
quod nec potest nec debet
habere locum, quotiescunq.
Collegium est renitens sine
iusta & legitima causa. Ita
34 quoque aliquoties cum essem
Aduocatus Ciuitatis Barci-

nonæ, obsetuatū vidi quod
sine causa renitentibus Pro-
ceribus Confratriarum ad-
mittere iuuenes ad examen
sui officij, admittebant eos
Consules Barcinonæ eligen-
do peritos vt examinent,
& facta peritorum relatione
creabant eisdem Magistros
illius officij, & de corpore
Confratriæ. Bene ista probā-
tur ex d. Baldi doctrina in l.
nulli C. de senten. & int. omnes
ind.

35 Possunt etiam cōpelli Cō-
sules seu Proceres alicuius
artis vel officij ad aggregan-
dum suo Collegio seu Con-
fratriæ peritos alibi iā exa-
minatos & graduatos licet
non didicerint artem vel of-
ficium in Ciuitate Barcino-
næ per annos ordinationum
illius Collegij vel Confra-
triæ: quia isti non compre-
henduntur sub ordinationi-
bus & priuilegijs dispen-
sationibus, quod graduandi & ag-
gregandi Collegijs debeant
ediscere artem per aliquot
annos Barcinonæ: vt ita fuit
decisū in Regio Senatu con-
clusionem facta 4. Nouembriis
1581. inter Syndicum Colle-
gij

gij Pharmacopolarum Barcinonæ & Michaellem Llifcano Pharmacopolam referente Ioanne Pontio Cescases in fauorem dicti Llifcano cōtra prędictum Syndicum, attenta magna peritia, vsu, & exercitio, examine, & graduatione artis dicti Llifcano alibi factis, non obstat quod nō didicerit ipse Llifcano artem Barcinonæ per tempus quinquennij & extra eam in Cathalonia per tempus triennij iuxta priuilegia regia & ordinationes ipsorum Pharmacopolarum, tum quia de huiusmodi personis non fit in illis mentio, tum quia in his personis cessat ratio, & ideo debet cessare dispositio, præsertim hoc suadente publica utilitate, cum inter sit Reipublicæ ut in Ciuitate populosa, prout est Ciuitas Barcinonæ, adsit copia peritorū. Conferunt tradita per DD. in l. ad bestias 31. ff. de pœnis. De examine tyronum & graduatione magistrorū alicuius artis vel officij, & qui possint tenere operatoriū, multa Rebuff de magistris artis. & monop. s. & sans suivre

glos. vnic. per totum iuncta glos. vnic. præcedentis s. in fin. & s. lo quel toutes fois glos. vnic. & de matricula artificis Alphonsi. Narbona ad leges regi. par. 2. lib. 4. tit. 1. lege. 20. glos. s. num. 2. & seqq.

Circa infamiz notā propter quam Collegia multos sibi aggregare recusāt quod dicantur de familia Iudaica sanguine infecta obseruari conclusionem Regij Senatus 8. Februarij 1580. factam in fauorem Gregorij Iouer Artium & Medicinæ Doctoris contra Syndicum Collegij Medicorum Ciuitatis Barcinonæ, qua declaratur quod ab anno 1400. quo plurimi Iudæi per prædicationē Sancti Vincētij Ferrer conuersi fuerunt, familię neophitorū & nouiter conuersorum in ceperunt ea infamia notati in matrimonijs contrahendis & alijs actibus, & cōcluditur dictum Iouer ab antiquis Christianis & sine Iudaici generis nota genitum fuisse, & non esse remouēdū a præfato Collegio, ex quo probauit a dicto anno 1400.

De monopolijs cerdonum 38

artific.

artificum & fabrorum, quæ frequens materia est, accurate & fuse agūt Tiber. Decian. tom. 2. criminalium lib. 7. cap. 21. Rebuff. de magistris artific. §. nous defendons glos. 2. per tot. Portolex ad Molin. verbo, Confratria num. 4. Marant. tit. de inquisitio. nu. 129. & 130. Mandos. in tractat. de ingrat. ca. III. dodos. in praxi. cap. 132. & maxime pro foro interiori Pater Leonard. Lessi. de iusti. & iur. li. 2. c. 21. dub. 21. ubi hanc materiã varios casus distinguēs clarè explicat & resoluit.

EX §. XV.

SUMMARIVM.

- 1 **P**riuilegium Petri Secundi Ciuitati Barcinonæ concessum super testamentis sacramentalibus.
- 2 **P**raxis huius priuilegij in domo Ciuitatis.
- 3 **S**ententia super processu testamenti sacramentalis.
- 4 **T**estamēti sacramentalis forma.
- 5 **T**estamenti sacramentalis cō-

suetudo an obtineat tam in testate Barcinonæ quam extra & num. 6.

- 6 **T**estamenti sacramentalis priuilegium an sit concessum tantum ciuibus Barcinonæ ubi vis testantibus vel etiam forensibus.
- 7 **T**estes duo an sufficiant in testamento sacramentali.
- 8 **A**uthoris opinio circa hanc questionem.
- 9 **T**estes duo sufficiunt in testamento inter liberos & ad pias causas & quando agitur tantum de declaranda voluntate testatoris defuncti.
- 10 **T**estes in testamento sacramentali an possint esse fœminæ.
Feminae in testamentis an & quando testes esse possint. ibid.
- 11 **I**uramentum super altari S. Felicis martyris quare præstent testes in testamentis sacramentalibus.
Iuramentum bellicum siue battallicum præstabatur olim super altari S. Felicis martyris ibid.
- 12 **T**estes super testamentis sacramentalibus quod iurent infra sex menses, quare inductum sit.

Q

Obli-

- Oblivio quanto tempore for-
metur & præsumatur. *ibid.*
- 13 Testes in testamentis sacra-
mentalibus an debeant esse
rogati. & nu. 15. ubi decisio.
& num. 16. & num. 19.
- 14 Testes in testamentis sacra-
mentalibus esse rogatos mul-
tum interest, & quare, &
num. 15. ubi decisio.
- 16 Testamenta sacramentalia
reducta sunt ad ius gentium,
quo sola voluntas defuncti cū
animo testandi attenditur,
& num. 22.
- 17 Testium rogatus an & quan-
do iure communi exigatur in
testamentis.
- 18 Testium rogatus in testamen-
tis sacramentalibus multo mi-
nus requiritur tempore pe-
fuit, vel a pias causas, ubi
decisio.
- 19 Consuetudo testamentorū sa-
cramentalium Barcinonæ est
vna ex legibus Gothorū que
hodie in Cathaloniam reman-
ent.
Leges Gothorum solo iure
naturali attento vti quisque
libere de bonis suis disposuif-
set & legasset, ita ius esse vo-
luerunt, *ibid.*
- 20 Notarij copia quamquam
fuiſſet, an nihilominus valeat
testamentum sacramentale.
- 21 Testamenti sacramentalis
præcipuum requisitum quod
constet de animo testandi.
- 22 Testamentorum sacramen-
talium priuilegium censetur
relaxare omnes solemnitates
iuris ciuilibus, & rem reducere
ad ius gentium, & ad instar
testamenti militis, & inter
liberos, & ad pias causas:
sed quo ad probationem, non
quoad substantiā testamenti.
- 23 Verba sola, Te heredem fa-
cio, vel, Bona mea tibi re-
linquo, nō sufficiūt ad indu-
cēdū testamentum sacramen-
tale nisi alia concurrant qui-
bus constet de testādi animo,
& que, & ibi decisio.
- 24 Verba iocosa blandiendi, vel
iactandi causa non sufficiunt
ad testamentū sacramentale.
- 25 Testes in testamentis sacra-
mentalibus si deponāt deſm-
ctum habuisse animum testā-
di, non sufficit, nisi reddant
congruam rationem ex ver-
bis testatoris vel alijs signis
& attribus extrinsecis, & ibi
decisio.
- 26 Coniecturæ ex quibus infer-
tur testandi animus.

27 Testamentum sacramentale valet ad exclusionem prioris testamenti solennis.

Testamentum solenne si prece-
dit, maior probatur in sub-
sequenti testamento sacra-
mentali privilegiato & spe-
ciali, ibid.

28 Testamentum sacramentale
an possit fieri ad interroga-
tionem alterius, & num. 29.

29 Testamentum ad interroga-
tionem alterius factum an
valeat.

30 Et quid si testator nutu
tū vel per signa consentiat
interrogationi vel per signa
constet de voluntate testato-
ris.

31 Et quid si concurrat impor-
tunitas interrogantis.

32 Circa testamentum sacramen-
talia casus frequens decidi-
tur, & num. 33. 34. 35.

33 Testator si faciat exemplar
eorum quæ in testamento dis-
ponere preparabat, talis bre-
uiatura non habet vim testa-
menti nec codicillorum.

34 Testator si corā testibus vo-
luntatem suam declarauerit
dicens ut vocaretur nota-
rius, ante cuius aduentum

postea decedit, non censetur
cum testamento mori, etiam
ad pias causas.

35 Distinctio optima Iacobi Can-
cerij circa hunc casum.

36 Testamentum nuncupatiuum,
seu inscriptis, si solemnitates
deficiant, an possit ad sacra-
mentale redigi.

37 Privilegium testamentorum
sacramentalium Barcinonæ in
quo differat a iure communi.

38 Testamentum de iure aliud
est nuncupatiuum, & aliud in
scriptis & utriusque requisita.

39 Testamentum nuncupatiuum
quomodo fiat, & quomodo
in scriptis.

40 Testamentum nuncupatiuum
ex sui essentia non requirit
scripturam.

41 Scriptura tam in testamen-
tis quam in contractibus est
ex accidentalibus quæ possunt
adesse & abesse præter sub-
iecti corruptionem.

42 Testamentum sacramentale
est species nuncupatiui.

43 Testamentum sacramentale
consuetudinis seu privilegij
Ciuitatis Barcinonæ est ma-
gis privilegiatum quam sa-
cramentale iuris communis,
& quare.

§ XV.

*Ciuitas Barcinonae de-
clarat per sacramē-
ta voluntates mo-
rientium.*

In priuilegio Regis Petri Secundi Ciuitati Barcinonę concess-
so 23. Idus Ianuarij 1283. vulgo appellato,
Recognouerunt Proceres in 2. Volum. constitutio. Cathal. tit. de las consuetuds de Barcelona. lc. gitur capitulum 48. sub his verbis. Itē est consuetudo quod si aliquis fecerit testamentum presentibus testibus in terra vel in mari, ubicunque sit, in scriptis vel sine scriptis, seu suam vltimam voluntatem, etiam aliquo notario non presente in ipsa voluntate verbo tenus dicta, vel scripta, quod valeat ipsa vltima voluntas sine testamentum, dum testes qui interfuerunt ipsi vltimę voluntati vel testamento, infra sex menses ex quo fuerint

in Barcinona, iurent in Ecclesia Sancti Iusti super altare Sancti Felicis martyris, presente notario, qui tale testamentum confecit, & alijs personis, quod ipsi testes ita viderunt & audierunt scribi seu dici, sicut in illa scriptura continetur, siue in vltima voluntate verbo tenus ab ipso testatore dicta, & quod tale testamentum vocatur sacramentale.

Praxis huius capituli est 2. quod per præsum hæredem offertur supplicatio Vicario Barcinonenſi, qua narratur N. morti proximum coram personis fidedignis animo testandi declarasse suā vltimam voluntatem, instituendo hæredem P. & legando T. & rogando præſentes vt sibi testes essent: ideoque dictus P. supplicat personas, quę fuerunt præſentes, examinari iuxta formam priuilegiorum Ciuitatis Barcinonę, & ipsarum informationem recipi, & declarari præſatam vltimam voluntatem vim validi & solennis testamenti sacramentalis habere, & in scriptis redigi, & consequenter prædictam hæreditatem adiudicari dicto P. & causam

causam committi alteri ex Aduocatis ordinarijs domus Ciuitatis Barcinonæ (duo officia sunt creata priuilegio Regis Ferdinandi vulgo nūcupato de *Regimine Ciuitatis Barcinonæ* anni 1498.) qui de præconio solito & alijs opportunis provideat iuxta stylum & iustitiam administret. Fit ~~consilio~~ ^{hinc} causæ per Vicarium Barcinonæ alteri ex antedictis Aduocatis & scriba est proprius notarius obtinens officium scribæ testamentorum sacramentaliū. Promissio subsequitur Aduocati Ciuitatis quod fiat præconium per loca solita Ciuitatis Barcinonæ, quatenus interesse putantes compareant die t. (aliquando dicitur sexta, non nunquam decima, & aliquoties decimaquinta post præconium, arbitrio iudicis) in Ecclesia Parochiali Sancti Iusti & Pastoris in Capella Sancti Felicis Martyris ad videndum iurare testes iuxta stylum. Fit & publicatur præconium, & postea die statuta conueniunt in prædicta Ecclesia & capella Vicarius Barcinonæ, Aduocatus Ciuitatis,

scriba testamentorum sacramentalium, Rector aut Vicarius Ecclesiæ Sancti Iusti, & testes, atque non nunquam partes aduersæ, quæ porrigunt supplicationes & interrogatoria testium, & ibi Rector aut Vicarius Ecclesiæ recipit iuramentum testium & ipsi per dictum Assessorem examinantur & per eundem scribam depositiones illorum in scriptis rediguntur. Postea loco publicationis testiū notarius coram omnibus alta voce legit omnes depositiones testium ipsis testibus presentibus, qui statim flexis genibus ante altare Sancti Felicis iurant in suis dictis respectiue stare & perseverare. Fit processus ex illis actis & per scribam ad Aduocatum 3 Ciuitatis defertur, qui ordinat sententiam in hunc modum. Magnificus Reges Vicariam Barcinonæ visa supplicatione, &c. Viso, &c. Attento per informationē iuxta priuilegia Ciuitatis Barcinonæ receptā & alias constat N. animo testandi declarasse, &c. his & alijs, &c. de consilio infrascripti Assessoris &

ris & Aduocati Ciuitatis Barcinonæ sententiat pronunciat & declarat dictam ultimam voluntatem dicti N. sicut proxime dictum est, factam & declaratam vim habere validi & solennis testamenti sacramentalis nuncupati, & in scriptis redigi debere prout redigi mandat & consequenter hereditatē dicti N. adiudicandam dicto P. fore & esse prout cum prædicti adiudicat eum iuriū plenitudine: & quod fiat scriptura per G. notarium publicum Barcinonæ scribam testamentorum sacramentaliū, quę vocetur testamentum sacramentale, in qua suam interponit auctoritatem pariter & decretum vt. R. Regēs Vicar. Barcinonæ. vt. X. Aduocatus Ciuitatis, & Assessor. Demum præfatus notarius conficit prælibatam testamenti scripturam vigore huius sententię, cuiusmodi testamenti plures formę apud eū reperiuntur, & duas tradit Marquilles in suis commentarijs manuscriptis ad priuilegium *del Recognouerunt Proceres in d. cap. 48.*

Primū mouet Marquilles supracitato loco dubium an cōsuetudo nostri capituli 48. *del Recognouerunt.* obtineat in testante in Ciuitate Barcinonæ, & refert quendam Raymūm Ballestarium qui tenuit non habere locum nisi in testate extra Barcinonam propter illa verba ipsius capituli ibi *infra sex menses ex quo fuerint in Barcinona.* quę quidem verba hoc innuere videntur. Sed subdit Marquilles locum etiam habere in testante Barcinonæ vt ex lectura eiusdem consuetudinis constat maxime ibi. *in terra vel in mari vbicunque sit.* & ita asserit obseruari, & ita quoque sæpius ego vidi seruatum & vt Aduocatus Ciuitatis Barcinonæ seruauit.

Iacobus Cancerius *Var. re. fol. par. 1. in editione additamenta cap. 4. nu. 91.* censet hoc priuilegium esse concessum ciuibus Barcinonensibus vbi vis testantibus siue intus siue extra Barcinonam: verū hęc testandi formam esse inductā indistincte testantibus Barcinonæ, etiam forensibus: itaque forenses modo prædicto

Bar.

Barcinonæ testantes hac cōsuetudine, etiam quo ad bona vbiq̃ue existentia vti posse. sed cur non forenses extra Barcinonam testantes, ego non video, si in loco & sub forma consuetudinis nostræ iurent testes & redigatur in scriptis testamentum, & ita fieri vidi & a Iureconsultis consuli: nam hac cōsuetudo non magis loquitur de ciuib⁹ quam de forensibus, licet loquatur de Ciuitate Barcinonæ.

7

Docet quoque Marquilles vbi supra citatus in casu nostræ consuetudinis sufficere duos testes ad testamenti validitatem per tex. in *Usutic. Accusatores in versic. Duo aut tres testes tit. de testimonis.* At Cancerius cum in diuersis partibus Cathalonie in testamentis non sufficiant duo testes sed iuxta ius commune septem requirantur, vt in partibus Perpiniani, Tarraconæ, Gerundæ, & Dertusæ, vt ipse notauit par. 3. cap. 3. nu. 174. & cap. 20. nu. 409. voluit p̃r̃t. 1. in noua editione additionata cap. 4. num. 74. in testamentis sacramentalibus

de quibus agimus, non semper sufficere duos testes in casu nostræ consuetudinis, sed tantum in locis vbi duo sufficiunt in testamentis testes, veluti Barcinonæ, non in alijs. Ego credo in casu nostræ consuetudinis sēper sufficere duos testes, cum hoc casu res sit reducta ad ius gētium quo ad formam probatoriam, sufficiatque iuris gētium probatio, vt ipse Cancer. asseuerauit in d. cap. 4. nu. 76. & nos inferius dicemus, & in ore duorum vel trium stet omne verbum, vt sacræ litteræ ostendunt, *Deutr. 17. Mathe. 18. & cap. relatum 1. nov. de testamen.* sicut & duo testes sufficiunt in testamento inter liberos l. hac consultiſſima §. ex imperfecto C. de testam. & in testamento ad pias causas d. cap. relatum. cap. cum esses illo tit. & quando non agitur de probanda sed de declaranda voluntate defuncti, *Surd. cens. 356. num. 8. & 9. lib. 3. Menoch. de præsumptio. lib. 4. præsumptio. 36. num. 15. & 16. & idem Cancer. par. 3. cap. 3. num. 174. & cap. 20. num. 410. & seq.*

Insuper

10 Insuper Marquilles vbi supra citatus asserit in casu nostræ consuetudinis testes esse debere masculos, & tales qui in testamento esse possunt testes, atque aliàs non valere testamentum. Super quo obseruandus est Hieronym. Censuallos *commun. contra commū. quæst. 220.* vbi an fœminæ in testamentis esse possint testes, ad vtrâque partem disse-rit, Iul. Clar. in §. *testamentum quæst. 55. Michael Crassus §. testamentū quæst. 18. Cancer. var. par. 3. cap. 2. num. 231. & par. 1. in editio. additio. cap. 4. num. 3.* vbi resoluit iure Canonico, & sic in Cathalonia fœminas in testamento non posse testes esse, nisi ex numero aliorum testium fides supplere-
tur & ex aliorum legalitate. Spino. in *spec. testamen. glo. 31. principal. de testib. num. 16. & num. 42.* vbi ex multis probat & tenet fœminas, etiam de iure Canonico non posse esse testes in testamento, nisi ad pias causas. Contra tamē opinionem dicti Marquilles videndus Vasqui. de *successio. progress. lib. 2. §. 11. nu. 72. Farinac. de oppositio. contra perso-*

nas testium quæst. 59. casu 3. limit. 7. num. 80. Deci. in l. fœmina num. 31. de reg. iur.

Observat Marquilles eodem loco quare in casu nostræ consuetudinis præstetur iuramentum super dicto altari Sancti Felicis Martyris & subdit propter antiquam cōsuetudinē Barcinonæ quia super hoc altari præstari solebat iuramētū bellicū quod vocat iuramentum batallicum, & etiam iuramentum Iudæorum super plagis. Nam quod
12 consuetudo voluit infra sex mēses iurare testes, hoc forte voluit ad vitandam obliuionem, quæ paruo tempore formatur in teste, ad tradita per Corne. *conf. 261. num. 12 sub litter. L. vol. 4.* vbi ait non esse facile retinere interrogacionem super negotio post lapsam alicuius notabilis tēporis. Cephal. *conf. 164. num. 5. vol. 2. Bossi. in prax. tit. de respons. a reo facienā. nu. 5.* Iul. Clar. in *prax. crim. §. fin. quæst. 60. versic. & generaliter. Menoch. de recup. remed. §. num. 53. & conf. 98. nu. 34. volum. 1.* nā memoria sæpe vacillat & labitur, eamque sensim fuga-
ces

ces dies & anni furantur. vt inquit Ioan. Petrus Bimus *conf. 277. num. 47. vol. 3.*

13 **Quæro** in casu noſtræ cōſuetudinis an teſtes debeant eſſe rogati. Dic quod nō debent eſſe rogati, ſic enim receptū eſt per noſtrū c. 48. *Del Recognouerunt Proceres.* circa teſtiū rogatū iuri cōmuni derogari, ita vt neceſſarius minime ſit : & probat in iſſis terminis noſtri priuilegij Celſus Hug. *con. 116. n. 1. 2. 3. & 7.* qui cū Barcinonę præſens eſſet, caſū habuit in teſtamēto Iacobi Baſtida ciuis Barcino-

14 **næ.** Veruntamen plurimi intereſt quod rogati ſint teſtes quia ex hoc conuincitur deſunctū potuliſſe animo teſtandi verba quæ dixit, cum alias hoc ſit difficiliſſis probatio-
15 **nis.** Vtrūque probatur ex cōcluſione Regij Senatus 26. Septēb. 1586. referente Sabater facta inter Petrum de Linyet & Nob. Ioannē Linyet, qua deciditur quod licet teſtium rogitus ad validitatem ſimilium teſtamentorum ſacramentalium non ſit neceſſarius, cum ſufficiat quocun- que modo conſter de volun-

tate teſtatoris iuxta diſpoſita in priuilegio *Recognouerunt Proceres. Regis Petri cap. 48. incipienti.* Item eſt conſuetudo artamen talis conuocatio & rogitus teſtium declarat animum diſponēdi: quia qui teſtes conuocat, teſtari vult.

In alia quoque regia con- cluſione 17. Maij 1610. referente Senjuſt facta inter Ioā- nem Borrell & Michaelē Puigjaner in voto Cancellarij Agullana, quod in hoc di- ctæ conſuſioni non aduerſatur, dictum fuit quod rogitus teſtium iuxta priuilegium *Recognouerunt Proceres.* non eſt neceſſarius in teſtamēto ſacramentali, ſed res reducitur ad ius gentiū ſecundū quod ſola volūtas cū animo teſtandi attēditur. Cōfirmat quoque iſta Canc. in terminis noſtræ conſuetudinis *par. 1. in editio. additionata cap. 4. num. 74. cui adde. num. 77. in fin.* ſicut de iure in teſta-
17 **mento militis** non requiritur teſtium rogitus *l. diuus ff. de milit. teſtam. §. plane inſtit. eod.* & ſicut de iure communi ſecundum multorū DD. ſententiam non eſt neceſſarius

in testamento ad pias causas licet alias de iure quoque Canonico regulariter exigatur, uti utrumque tradit Spino. *in spec. test. gl. 31. princip. nu.*
 18 29. & *num. 45. & 46.* Multo minus requireretur testium rogitus in similibus testamentis sacramentalibus per dictum privilegium si fieret tempore pestis vel ad pias causas, quemadmodum his concurrentibus, licet testes non fuissent rogati, fuit declaratum conclusionem facta in Regio. Concilio 9. Octob. 1592. referente Oliba inter Margaretam Pla & æconomum Monasterij Sanctæ Catherinæ validum testamentum sacramentale tempore pestis factum & scriptum in quodam papyro loco memorialis per fratrem Conuentuale prædicti Monasterij, hoc modo quod testator petijt venire dictum fratrem & illum rogauit quod scriberet suam omnimodam voluntatem, & ipse frater per capita illam scripsit, videlicet legata pia, & quod bona reliqua relinquebat eidem Monasterio pro suffragijs animæ suæ, & quod

reuocabat alias vltimas voluntates, & frater ille legit dictum memoriale volente & approbante contenta in eo, dicto testatore, & presentibus duobus testibus, qui tamen non fuerunt rogati.

Ratio bona prædictorum 19 esse potest quia nostrum *cap. 48. del. Recognouerunt Proceres* ut testatur Mieres in *constitutio. confirmans Curia Regis Alphonsi Quarti quæ est 4. dista curia num. 32. fol. 13. pag. 4. collatio. II.* est vna ex legibus Gothorum, quæ hodie in Cathaloniam remanent, quæ leges Gothorum solo iure Naturali attento, uti quisque de suis bonis liberè disposuisset & legasset, ita ius esse voluerunt. Nec crederem admit. 20 tendam ad *d. cap. 48.* interpretationem quam a quibusdam aduocatis pro suis clientibus expendere vidi, ut solū locum habeat, prælibatumque testamentū fieri liceat, quando non hebetur copia notarij, coram quo testator suam voluntatem explicare potuerit.

Præcipuum requisitum ad 21 validitatem testamenti sacramen-

- mentalis, de quo agimus in casu nostræ cōsuetudinis seu priuilegij est quod constet defunctum verba quæ dixit, declarando suam voluntatē, 23 protulisse animo testādi: nā licet illud priuilegium censeatur relaxare omnes solennitates iuris ciuillis in testamentis condendis, remque reducere ad ius gentium & ad similitudinem testamenti militaris, & inter liberos, & ad pias causas vt ita receptū est: hoc tamen intelligitur quoad probationē, nō quoad substantiam testamenti, quæ consistit in animo deliberato & voluntate testandi. Sic in 23 d. conclusionē anni 1586. referente Sabater concluditur quod verba sola, *Ego tehare-dem facio. vel, bona mea tibi relinquo.* non sufficiunt ad inducendum testamentum sacramentale nec per illa probatur disponendi animū habuisse defunctum, etiam si verba probentur plene per duos vel tres testes, nisi alia concurrant, videlicet quod defunctus protulerit ea verba deliberate & animo testandi ac disponendi, qui ani-
- mus colligi potest vltra verba ex factis, vt si defunctus cum esset infirmus & in crimine vitæ constitutus & nullos haberet in promptu notarios ad suum testamentū recipiendum, protulerit ea verba & rogauerit testes pro dicta dispositione facienda, nam (subdit inferius) *priuilegium del. Recognomunt Proce-res cap. 48. requirit quod constet de voluntate testatoris & quod verba in actu testandi prolata sint & non iocosa, blandiendi, vel iactandi causa, pro vt plerūque aliqui faciunt pro gaudio & latitia alicuius ac blandiendi animo & non disponendi dicēdo. Ego tehare-dem facio. vel, bona mea tibi relinquo.* 25 corroborat quoque hæc Cancer d. cap. 4. ex num. 75. vsque ad num. 85. vbi num. 76. & 77. extendit vt neque sufficiat quod testes deponant defunctum habuisse animum testandi, nisi reddant congruam rationem ex verbis testatoris vel alijs signis & actibus extrinsecis vnde colligi id possit. & ita preter decisionem quam Cancerius allegat, vidi meo tempore in Regia

Audientiam declaratum reuocando prouisionem Aduocati Ciuitatis, qui filius in dictis testium qui afferebat defunctum verba sua ipsis presentibus protulisse testandi animo, dicendo quod instituebat heredem quendam militem Ville Ceruarię propinquum suum, sententiam dederat pro testamento mandans in scriptis redigi & publicari.

26 Coniecturas ex quibusdeducitur & infertur testandi animus, quę pauca admodum sunt, prosequitur ibi Cancorius *vbi supra*, & Menoch. *de presumpti. lib. 4. pręsumpt. 8. num. 37.* & *de arbitrar. iudic. casu. 496.* Maynard. *decis. 15. num. 16. lib. 5.* Crauet. *conf. 117.* Florez Diaz de Mena. *lib. 1. var. 99. quęst. 1.* Mant. *de coniectur. vltim. lib. 2. tit. 15. nu. 16.* Adde Stephan. Gratian. *dis. fer. 550. n. 14.* & 56. vbi docet quando verbum *volo* disponat.

27 Illud verum est quod quauis quando præcedit testamentum solenne & subsequitur sacramentale priuilegiatum & speciale, magis enixe debet constare de animo testā-

di in sacramentali testamento, tamen si constat, valet hoc sacramentale priuilegiatum & speciale etiam ad exclusionē prioris testamenti solennis ex Magonio *dec. 32. n. 33.* Franc. Becci. *conf. 86. num. 2.* Ioan. de Anania. *conf. 57. in fin.* & fuit ita decissum in nostra Regia Audientia referente Sabater 29. Iunij 1591. in causa inter nobilem Stephaniā Requesens ex vna & D. Ioānem de Vilanova ex altera.

28 Aliam interpretationē inuenio ad nostrum priuilegiū seu consuetudinem dicti cap. 48. in d. regia conclusione anni 1610. referente Seniust in d. voto Cancellarij Agullana quod regię conclusioni in hoc non est contrariū, dum asserit iuxta idem priuilegiū *del Recognouerunt Proceres.* posse testatorem ad interrogationem alterius suam declarare voluntatē nec ideo minus validum esse testamentum, quia in d. priuilegio sola declaratio voluntatis animo testandi requiritur, nec fit aliqua distinctio si motu proprio suo vel ad interrogationem alterius illam aliquis

quis declarauerit, & vbi lex
 non distinguit nec nos di-
 29 stinguere debemus. Et quod
 possit hoc testamentum fieri
 ad interrogationem alterius
 probat *glos. in verb. quemadmo-
 dum in l. iubemus C. de testamē.
 Menoch. de præsumptio. lib. 4.
 præsumptio. 8. num. 2. & 10. &
 sufficit pro validitate testa-
 menti, etiam solennis, vt tes-
 tator respondeat per verba
*Sisi, vel Nono, vt tradit Alex.
 conf. 12. num. 6. Vol. 1. & conf.
 33. lib. 2. Afflic. decis. 143. num.
 3. Gamma. decis. 46. & ibi ad-
 dit. Blasij Florez, Camil. Bor-
 rel. conf. 37. num. 15. & 16. &
 conf. 44. num. 36. & 37. Gra-
 tian. tom. 5. dis. for. cap. 843. nu.*
 30 29. Imo sufficit quod testator
 nutu consentiat interroga-
 tioni, *Cels. Hug. conf. 120. nu.
 33. & 34. Anton. Gabri. com-
 mun. conclus. lib. 4. tit. de testa-
 men. conclu. 2. num. 1. Roman.
 conf. 306. num. 2. & 6. Simon
 de Pret. de interpret. vlt. volun.
 lib. 2. interp. 1. dubit. 2. solut. 1.
 num. 51. Et quod de iure Can-
 onico testamentum solen-
 ne valeat, etiam si per signa
 constet de voluntate testato-
 ris, refert plures additio *lit.***

*D. ad decis. Hieronymi Mago-
 nij Lucen. 32. Quidquid aliud* 31
*fit, quando concurrat impor-
 tunitas interrogantium, Me-
 noc. conf. 45. num. 35. Clar. in
 s. testamentum quest. 37. nu. 7.*

Propono casum frequen- 32
 tem, quem egregia *decis. 221.*
 sui Senatus resoluit Antho-
 nius de Gamma. Egrotus in
 discrimine vitæ positus ab
 amico interrogatus an veller
 facere testamentum, respon-
 dit bona sua esse Petri, seque
 Petrum velle sibi heredem
 & iussit tabellionem ad te-
 stamētum conficiendum ac-
 cersiri, qui cum ad domū eius
 peruenisset, iā infirmus ani-
 mam efflauerat & obierat.
 Decidit præfatus Senatus cō-
 tra testamentum declarando
 defunctum ab intestato de-
 celsisse. Quam sententiā am- 33
 plectitur ibi Gamma, quo-
 niam si testator faceret exē-
 plar eorum quæ in testamen-
 to præparabat disponere, ta-
 lis breuiatura non habet vim
 testamenti nec codicillorum
*l. fideicommissa 2. Verffe. 1. dele-
 gat. 1. l. ex ea in prin. ff. de testa-
 men. ex quo inferebat Deci
 conf. 159. num. 4. quod si testa-
 tor*

tor coram testibus declarauit voluntatem suam dicens
 ¶ 34 vt vocaretur notarius, illa declaratio voluntatis censetur potius preparatio testamenti quam testamentum, & ideo decedens cum prædicta declaratione non censetur cum testamento mori nec declaratio illa vim codicillorum habet secundum eundem Decium *conf. 488. num. 2. Carol. Ruin. conf. 2. num. 2. lib. 3.* ita vt nec ad pias causas testari visus sit secundum Oldrad. *conf. 119. & tradit Couar. in cap. relatum num. 9. de testam.* Secundum d. decisionem 221. Antonij de Gamma reperi notatum pronunciasse pluries nostrum Regium Senatuum Cathalonix scilicet referente Ioan. Amell. & nob.
 ¶ 35 Ludou. a Peguera & alijs Doctoribus Regij præfati Concilij. At Iacobus Cancerius *part. 2. in editio. additionata. d. cap. 4. num. 96. 97. & 98.* qui nihil intactum reliquit, quamquam non meminit allegatæ decisionis 221. Antonij de Gamma nec aliarum nostri Senatus, hunc discutit articulum, & cum distinctione

concludit, quod si constat testatorem protulisse aliqua verba dispositiua animo tunc testandi quamuis postea petat notarium & ante eius aduentum moriatur, habetur illa voluntas pro perfecta respectu voluntatis & esset testamentum validum sacramentale: veruntamen si primum petijt notariū & postea protulit verba dispositiua declaratoria suæ voluntatis, & antequam notarius accedat, moriatur, esset illa dispositio imperfecta respectu voluntatis, sicque nec fauore piæ causæ, liberorum, aut militis valeret neque vt testamētum sacramentale, & subiungit in dubio dispositionē huiusmodi testatoris ante aduentū & rogatum notarij factam habendam esse tãquam imperfectam respectu voluntatis, nisi vbi testamentum esset scriptum vel subscriptū manu testatoris.

Cōtrouersia est inter DD. 36 an testamentum nuncupatiuum seu in scriptis, si solemnitates deficiant, possit ad sacramentale redigi. negat Gama *decis. 62. num. 9. cum seqq.* affirmant

affirmant. veto Mantica de
coniectur. vlti. volunt. lib. 1. tit.
6. num. 7. Spino in specul. testa.
in glos. rubric. par. 2. num. 34. &
ita sentire videtur noster Cā.
cer. d. cap. 4. num. 98.

- 37 Demum vt materia huius
§. liquet, exponendum duxi
priuilegium nostri cap. 48.
de quo agimus, in quo diffe-
rat a iure communi seu quid
plus tribuat quam ius com-
mune. Et dico de iure com-
muni duplex esse testamen-
tum scilicet alterum nuncu-
patium & alterum in scrip-
tis, vt obseruant DD. in l. hac
consultissima. §. per nuncupati-
um C. de testamen. quid vnū
quodque sit, & cuiusque re-
quisita bene docet Spino in
spec. testam. in glos. rubric. part.
2. n. 28. & 29. & glos. 31. prin-
cipali num. 33. & num. 20. cum
seqq. & Stephan. Gratian. dis-
39 forens. tom. 5. cap. 973. Testa-
mentum nuncupatiuum fit
à testatore coram testibus re-
quisitis, & tabellione, decla-
rata manifestè coram omni-
bus voluntate testantis, quod
vulgari sermone in Regno
Castellæ appellatur testamen-
to abierto. At vero testamen-

tum in scriptis fit a testatore
explicita voluntate sua scrip-
tum manu sua vel alterius,
quod sic clausum tradit ta-
bellioni coram testibus re-
quisitis, & insuper septem
subscriptiones testium & ip-
sius testatoris apponuntur, &
vocatur in dicto Regno tes-
tamento cerrado. Quia testes
nihil ex contentis in eo in-
telligunt nec sciunt neque
ipse tabellio. Sed quia testa- 40
mentum nuncupatiuum de
sui essetia nō requirit scrip-
turam, vt ex communi sen-
tentia resoluit Spino vbi su-
pra d. part. 2. num. 29. vbi sub-
dit scripturam in testamen-
to non esse ex natura actus,
sed ex accidenti, & sic ex vo-
luntate testatoris volentis suā
voluntatem in scriptis redi-
gi, quemadmodum & reliqui
actus qui celebrantur inter vi-
uos, in scriptis constituuntur
potius ex voluntate contra-
hentium, quam ex natura ip-
sorum actuum qui scriptu-
ram non desiderat, vt in prin-
cip. in §. de empti. & vendi-
41 est enim scripturam in te-
stamentis quam in reliquis
contractibus ex accidentalibus,

bus, quæ possunt adesse & abesse præter subiecti corruptionem, vt tenet glos. in d. princip. inst. de empt. & vend. quam esse communiter approbatam testatur relati per
 42 cundē Spino vbi supra d. part. 2. num. 30. ideo per testamentum nuncupatiuum non excluditur sacramentale, sed testamentum sacramentale est species nuncupatiui, sicque mirum non est quod dicat Cancerius in d. cap. 4. nu. 72. testamentum sacramentale innumeris sententijs fuisse appellatum *nuncupatiuum*, & est de iure communi notum & validum, si essentialibus requisitis non deficiat, Mantica de coniectur. ult. voluntat. lib. 1. tit. 4. Stephan. Gratian. discepta. forens. cap. 550. vol. 3. C. Fabri. lib. 6. tit. 22. de fideicommiss. de fin. 15. Veruntamen testamentum sacramentale nostri privilegij del Recognouerūt. est magis privilegiatum, quia receptum est vt in multis iuri communi deroget, quod significauit, Cancer in d. cap. 4. num. 73. ideoque supra ostēdimus per illud privilegium rem esse redactam

ad ius gentium, & relaxari omnes solemnitates iuris ciuilis, neque rogatum testium esse necessarium.

EX §. XVI.

SUMMARIVM.

- 1 Saluusconductus deferentiū victualia ad Ciuitatē Barcinonę ex privilegij Petri Secundi.
- 2 Alius eorundem saluusconductus ex privilegio Petri Tertij.
- 3 Securitas a Constantino Imperatore concessa nauicularijs annonam ad aliquē populum transuehentibus.
- 4 Nauicularij victualia transferentes, onera Reipublice subire non tenentur.
- 5 Mercatorum domus ab onere hospitandi milites, eximuntur.
- 6 Obseruantia privilegiorū victualium Barcinonę ex pluribus regijs decisionibus.
- 7 Doctores qui agunt de privilegij victualium Ciuitatis Barcinonę.

- 8 Syndici Ciuitatis Barcinonæ solo verbo creditur in curia Vicarij eiusdem, asserendo aliquem victualia deferre ad ipsam Ciuitatem.
- 9 Seruus gaudet guidatico victualium Ciuitatis Barcinonæ ex regia decisione.
- 10 Priuilegia Locorum specialia ignorari possunt: non tamen si sint clausa in corpore iuris.
- 11 Priuilegium Petri Tertij de deferentijs victualia ad Ciuitatem Barcinonæ declaratur ex Iacobo Marquilles.
- 12 Priuilegia guidatici victualium Barcinonæ procedunt etiam in debitis iuratis & cum clausulis guarentigijs, & cum renunciatione omnium gratiarum & priuilegiorum.
- 13 Et an in censualibus & ciolarijs.
- 14 Priuilegia guidatici victualium Barcinonæ an obtineant in debitore suspecto de fuga. Dispositio l. 1. C. de nundi. an procedat in debitore suspecto de fuga. ibid.
- 15 Priuilegia guidatici victualium Barcinonæ an Ecclesiasticæ quoque Potestates seruent.
- 16 Et qua ratione.
- 17 Edilis Barcinonæ an cognoscat de causis clericorum circa concernentia suum officium.
- 18 Edicta Principis secularis reprobantia arma proditoria & pacis publicæ perturbatiua an ligent clericos.
- 19 Clerici in concernentibus politicam temporalem eundem cum laicis habent Rectorem Principem secularem, cuius legibus gubernantur.
- 20 Clerici tenentur seruare statuta secularia moderantia pretia rerum, & contraveniendo mortaliter peccant.
- 21 Clerici quando tenentur seruare statuta secularia, obligantur ex vi rationis naturalis, & contrafaciendo puniuntur per suos Iudices Ecclesiasticos, neque pœna ipsorum statutorum.
- 22 Guidatico victualium Barcinonæ gaudent infideles, hostes, fures, alijq. facinorosi, & an latrones publici, & moneta falsæ fabricatores, & alij qui per iura patriæ guidari prohibentur.
- 23 Et an inimici Domini Regis, & quid si fuerint rebelles.
- 24 Et an qui contra Ciuitatem

Barcinonæ deliquerunt.

- 25 *Et an qui post guidaticū delictum perpetrarunt.*
- 26 *Saluusconductus an ad futura delicta extendatur.*
- 27 *Saluusconductus presumitur animo delinquendi petitus, quando paulo post quis delinquit.*
- 28 *Saluusconductus victualium Barcinonæ non suffragatur, si probetur reorum fraus. ubi decisio.*
- 29 *Securitas non iuuat si dolo impetrata sit, vel cum quis illa abutitur.*
- 30 *Guidaticum non prodest debitori post executionem inceptam vel habitam notitiā petite securitatis iudicij contra eum.*
- 31 *Guidaticum victualium Barcinonæ an pro sit tradito manulente & relaxato a carceribus cum fideiussoribus & cautione de se representando. Captus an dicatur traditus manulente & relaxatus a carcere cum fideiussoribus & cautione de se representando. ibid.*
- 32 *Guidaticum victualium Barcinonæ an locum habeat si na-*
- vis vi vëtorum præter mercatorum intentionem ad orā Ciuitatis proiecta fuit, & num. 35.*
- 33 *Gabella non debetur si naus vi ventorū, vel fugiens propter piratas de vno territorio in aliud ad portum venit.*
- 34 *Pœna non committitur si naus vi fortunę in portum prohibitum venit.*
- 35 *Priuilegia saluiconductus victualium Barcinonæ an sint fauorabilia vel odiosa.*
- 37 *Fauorabile probatur ex principali ratione concedentis vel statuentium priuilegium vel statutum.*
- 38 *Saluiconductus victualium appellantur potius beneficia quam priuilegia.*
- 39 *Et late sunt interpretandi.*
- 40 *Guidatus guidatico victualium Barcinonæ tempore citationis non tenetur comparere.*
- 41 *Priuilegium Ciuitatis Barcinonæ vulgo dictum, vi vel gratis.*
- 42 *Et sententia regia illud confirmans, & qualiter hæc obseruentur, & declarentur ex decisione Regis Audiētis.*
- 43 *Penuria annonæ existente*

in Ciuitate, licet citra speciale priuilegium apprehensiones facere frumentorum.

§. XVI.

*Ciuitas Barcinona pro
ciuium victu debitori-
bus & delinquentibus
tribuit securitatem
& cogit om-
nes.*

1

EX Petrus Tertius suis priuilegijs Ciuitati Barcinonæ concessis, altero 8. Chalendas Iunij 1337. & altero 6. Martij 1375. quæ in 2. Volum. constitution. Cathalonie lib. 2. tit. 17. de *guaitges*. quasi iura Patrie, non minus quam totius Principatus Cathalonie inuiolabiliter obseruanda leguntur, cupiens in magnum præfate Ciuitatis fauorem omnes allicere ad traducendum in eam a toto ter-

rarum orbe victualia, plenissimam sub Regia fide indulgit securitatem & saluum conductum omnibus, etiam exteris siue delinquentibus siue debitoribus & inimicis quoque Regiæ, imo etiam Diuinæ Maiestatis & infidelibus & illarum personis, mercibus, rebus, & nauibus, lignis, vel armentis, aut animalibus, qui frumenta vel alia quæcunque victualia per terram vel per mare ad Ciuitatē iā dictā appellerent, ita vt nec capi nec publicari seu confiscari vel etiā detineri aut quacunque iniuria seu molestia affici vlla ratione vel causa possēt, & cum his etiam inimici Domini Regis actu contra cum bellum gerentes, victualia tamen ad Ciuitatem Barcinonæ transuehētes ponuntur sub fide, protectione, & saluaguardia Regiæ, ac si essent veri Naturales & vasalli sui in eadem Ciuitate populi.

His priuilegijs Rex Petrus Tertius auxit aliud priuilegium antecessoris sui Petri Secundi eidem Ciuitati concessū 3. Idus Ianuarij 1283.

vulgo dictum *Recognouerunt* Proceres, sicutum in 2. vol. *constitution. tit. de las consuetuds de Barcelona. vbi sub cap. 13.* Rex Petrus Secundus, quod iam ex antiqua cōsuetudine Barcinonæ receptum erat, confirmat, ne victualia quæ ad prædictam Ciuitatem ducuntur nec pretium de ipsis habitum, nec mercimonia inde empta, neque ligna vel iumēta quibus dicta victualia afferuntur, pignorētur vel retineantur, nisi in contractibus Barcinonæ celebratis.

3 Extendit quoque legē Cōstātini Imperatoris quæ est, *de nauicularijs li. 11. c. per quā nauicularij seu naucleti annonarias species transferentes plena ad eundū & redeundū securitate potiuntur.* Hæc tamen securitas a violentia & iniuria tantum est, vt explicat *Glos. ibi in verb. securitate.* Sūt enim in iure huiusmodi nauicularij seu magistrī nauū victualia ad aliquē populū transportantes valde fauorabiles ita vt onera Reipublicæ subire minime teneantur *l. 3. §. negotiatores ff. de iure immū. l. 1. c. tot. tit. c. de nauicular. lib. 21. c. & ob eam*

rationem demus mercatorū ab onere hospitandi milites eximuntur *l. pen. c. l. in quolibet c. de merc. lib. 12.* notat Ioan. de Henia Bolaño *in labyrinth. cōmerc. lib. 3. c. 4. n. 60.*

65 Præcitata priuilegia victualium Barcinonæ sunt in viridi obseruantia & pro eis sæpius nostri Regi, Senatores sententias pronunciarunt, ac signanter 26. Aprilis 1602. in fauorem Philippi Fornier vouentibus Fontanet, Salba, & Seniust, & 11. Maij 1611. in fauorē Lucæ Fabiani referēte Ioan. Magarola, & an. 1632. in fauorē Iuliani Larnech vouentibus Astor & Guerau, in qua vltima causa pro Syndico Ciuitatis patrociniū præstiti & iuris allegationes editi, & in omnibus istis causis Syndicus Ciuitatis (vt semper solet) se opposuit, & simul in eius fauorem prodierunt sententiæ. Alias pro Ciuitate sententias & varios casus in terminis eorundē priuilegiorum decisos referunt & fusè de ipsis priuilegijs diserunt Iacobus Marquill. *in cōmentarijs ad d. priuilegiū del Recognouerūt d. cap. 13. Micha. Ferr. 3. p. obser. 4 cap. 364. cū 6.*

7
seq.

*sequen. & p. r. de observantia gener. Gubernat. Viceregi. cap. 57. Iosephus Ramoni. conf. 11. & 12. Petr. Fontanell. tom. 1. de-
cis. 233. & decis. 297. D. Acafi. de Ripoll variar. resolut. cap. vlti. de executio. censuali. a nu.
191. vsq. ad num. 197.*

8 Imo adeo prædictorū priuilegiū obsequantia viget, & tanta est, quod in curia *Vicarij* Barcinonæ si bonis alicuius deferētis victualia ad ipsam empara instante aliquo creditore fiat, solo verbo Syndici eiusdem Ciuitatis absque testibus vel alia probatione comparentis in curia & verbo tenus asserentis debitorem adducere victualia ad eādem Ciuitatem, cancellari solet statim empara, & hæc praxis est.

9 Tanti fuit semper habitus horum priuilegiū obsequantia quod in libris regiarum conclusionum inuenio quādam factam 5. Iulij 1488. qua fuit conclusum in Regio Concilio guidatū victualium Barcinonæ prodesse etiā seruo venienti cum quadam triremi, quæ victualia deferbat ad eandem Ciuitatem: nā quia seruus veniebat pro

seruitio dictæ triremis, ei guidatū suffragari declaratur, & ideo cōcluditur, quod relaxetur à carceribus, in quibus coniectus fuerat.

Cū hæc priuilegia in corpore iuris Municipalis clausa sint, a nemine ignorari possunt: quia quamuis specialia Locorum priuilegia ignorari valeant *cap. 2. de constitutio. lib. 6.* fallit tamen in priuilegijs, que in corpore iuris posita sunt, vt notat Geminia. *in cod. cap. 2. num. 12. Deci. in l. regula num. 44. ff. de reg. iur. Thom. Mier. in consuet. Hac nostra rit. dissol. lo. matrimoni num. 9. & 10.* nam tunc sicut legis ignorantia non excusat *l. leges sacratissimæ ff. de legib.* ita neque priuilegiū. 10

Marquilles supra citatus in *d. cap. 13. del Recognouerunt.* declarat illa verba eiusdem capituli ibi, *nisi in contractibus Barcinonæ celebratis.* quod priuilegium non habet locum in contractibus Barcinonæ celebratis scilicet per illos qui ipsa victualia Barcinonā deferunt: secus si per alios. Vnde si huiusmodi deferentes victualia, dum Barcinonæ negociantur, aliquem cōtra-

atum

ctum ineant, in hoc non obtinet priuilegium: Declarat insuper illa verba quæ nimis confusè in eodem capite 13. apposita videntur ibi, *pro debito alieno*, & infra, *tam pro alienis debitis quam proprijs*, nã quicquid alij dixerint, intelligit hoc priuilegium in omnibus dictis suis indistincte nec pro debitis proprijs nec pro alienis emparam de qua agitur, fieri posse.

- 12 Priuilegia guidatici virtualium Barcinonę procedunt etiam in debitis iuratis, & cum clausulis guarentigijs & (vt nos loquimur) scripturæ tertij roboratis, imo etiam non obstantibus quibuscunque renũtiationibus, quę per debitore in instrumento debiti fiant omnibus gratijs & priuilegijs, saltem si Syndicus Ciuitatis Barcinonę pro guidatico se opponat, cū dicta priuilegia Ciuitati concessa sint, vt asserunt & de obseruantia restantur, quicquid de iure communi in similibus guidaticis his casibus tenendum sit, Ioseph. Ramon. *conf. 11. num. 30. cum seqq.* Petr. Fontanell. *com. 1. decis. 233. nu.*

20. & seqq. & *decis. 297. a nu. 6. vsq. ad nu. 15.* & antea Tho. Mierces *part. 1. collatio. 6. tit. de elongamentis num. 3.* & an quę idem sit de censualibus & violarijs in Cathalonia attingunt Ramon. *d. conf. 11. nu. 33.* D. Acasti. de Ripoll *var. resol. cap. fin. nu. 191.*

Magna controuersia est an eadem priuilegia virtualium Barcinonę locum habeant in debitore suspecto de fuga, & obtinuit locum habere, vt decisum referunt & late disputant Ioseph. Ramon. *d. conf. 11. nu. 5. 8. 23. & 24. & d. conf. 12. num. 19. 20. 29. & 30.* vbi in calce Concilij regiã provisionem recitat, Petr. Fontanell. *d. decis. 233. a nu. 8. vsq. ad nu. 16.* vbi de veritate huius opinionis dubitat nixus doctrinæ Angeli tenētis dispositionem *l. 1. C. de nudi nũ* procedere in debitore suspecto de fuga, quem multi sequuntur ab eodem Fontanella *d. decis. 233. num. 12.* & Ramon. *conf. 12. num. 29.* relati, quibus adde Baptist. Patomba *de regimine officialium regula 7. num. 40.*

Ecclesiasticæ quoque Potestates

- testates obseruāt prefata priuilegia victualium Barcinonę, quicquid dubitet doctissimus Petrus Fontanell. *deci. 297. num. 16.* quem remitto ad Iacobum Marquilles *in vsa. tic. quoniam per iniquum num. 2.* vbi notat quod in Cathalonia gudaica Domini Regis non solum laici subditi, sed etiam Ecclesia seruare habent, & videmus scēpe hereticę prauitatis Inquisitores, alioquin in causis fidei integerrimos & in puniendis & vndique inquirendis hæreticis, tanquam Christianę Reipublicę hostibus acerrimos, eis tamen ad oram seu portum Barcinonis cum victualibus venientibus aut remeantibus saluumcōductum prædictorū priuilegiorū Barcinonę custodire. Ratio desumetur ex bono cōmuni & publica vtilitate Reipublicę, cōducū tradita per Micha. Ferrer 3. p. *obser. c. 233. & 234.* vbi de cognitione Edilis Ciuitatis Barcinonę circa concernentia suū officium in causis etiam clericorū, Peguer. *decis. 56.* vbi an edita Principis secularis reprobantia
- arma proditoria & pacis publicę perturbatiua ligēt clericos. Inuat doctrina Parris 19 Molina de *iusti. & iur. disputatio 31. conclusio 6.* Domini ci Soto *lib. 1. de iusti. & iur. quest. 6. art. 2.* & Iacobi Menochij *conf. 100.* dicentium quod Principi seculari est demandata a Deo in temporalibus cura populorum, & quod laici & clerici in concernentibus politicam temporalem eundem habēt Rectorem Principem secularē, cuius legibus gubernantur. Similiter Soto *in 4. sententi. 20 dist. 25. quest. 2. art. 2.* Nauar. *in Manual. cap. 23. num. 88.* Vincen. de Franchis *decis. 9.* afferunt clericos teneti seruare statuta secularia moderantia pretia rerum & mortaliter peccare cōtrauenientes, quia clerici dicuntur ciues & veniunt appellatione ciuium. Subijcit tamen Ignatius Salzed. *in praxi Bernardi. Dic. cap. 57.* non esse intelligendū 21 clericos teneri ad obseruantiam similium legum seu statutorum quatenus lata sunt per secularē Potestatem, sed ex vi rationis naturalis super qua

qua fundantur, & sic mortaliter peccare & esse puniendos per suos Iudices Ecclesiasticos, non tamen pœna ipsarum legum seu statutorum, cū dicta ratio naturalis, qua sunt obnoxij, non magis vnā quam alteram pœnam transgressoribus infligat.

- 22 Infideles, hostes, fures, aliosque facinorosos homines priuilegijs securitatis & guidatici victualium Barcinonę contineri decisum nō semel in Regio Senatu fuisse memorat Ramon. *conf. 11. num. 8.* qui tamen *conf. 54. nu. 15.* notat pluribus sententijs fuisse in Regia Audientia pronunciatum non comprahēdi latrones publicos, & moneræ falsæ fabricatores, aliosque qui per Patriæ iura guidari prohibiti sunt: quia hæc priuilegia in casibus non specialiter exceptis intelligi debēt.
- 23 Sed & ego audiui quod licet expressē loquantur de inimicis Domini Regis, fuit quoque decisum in Regio Concilio non complecti rebelles, quasi intelligantur de simpliciter inimicis, non vero de rebellibus, de quorum

odio iura proclamant. Nec 24
veniunt sub eorundem priuilegijs securitate & saluo conductu qui contra Ciuitatem Barcinonæ, cui illa concessa fuere, deliquerunt, si Syndicus ipsius Ciuitatis pro delicti punitione instet, vt tradit Ferrer *3. part. obser. cap. 368.* vbi etiam quid si Syndicus non instet contra prædictum delinquentem, vel supplicet pro illo, & est optimo argumētō *tex. in c. fin. de immum. Eccles. cap. in audientia de senten. ex com. cap. quia frustra de vsur. Surd. conf. 37. num. 3.* Non etiam hoc guidatico victualium gaudet, qui post ipsum guidaticum delictū aliquod perpetravit, vt reperio conclusum in Regia Audientia 2. Iunij anno 1523. Nam 26
saluus conductus ad futura delicta non extenditur, vt multis probat Farinac. *de carcerib. & carcerat. q. 29.* Vincen. de Franchis *deci. 258.* qui tamen declarat quando delictum est graue, lecus si leue sit. Cabed. *decis. 90. num. 2.* Præsumitur autē animo delinquendi saluum conductū 27
petitū, quando paulo post illum

lum impetratum quis delinquit. Menoch. *de arbitrar. casu* 337. num. 15. Farinac. *d. quæst.* 29. num. 61.

28 Insuper saluſcōductus viſtualium Barcinonæ debitoribus non ſuffragatur ſi probetur eorum fraus, ſicque 22. Nouemb. 1513. in factio Ioannis Trullols contra Mathiam Ioan factio verbo per Orrit in Regio Senatu fuit cōcluſum attento dictus Trullols inſtante dicto Ioan fuerat conuentus in Regia Audientia & pēdebat in ea lis indeciſa corrente termino ad probandum partibus, quo durante idem Trullols ingreſſus fuit Ciuitatem Barcinonæ cum tribus quartanis ordeī pro aſſerto guidatico viſtualium cauſa potius litigandi cum ipſo Mathia Ioan, quam ipſam Ciuitatem prouidendi, nec cauſa vendendi illud ordeum, ſed fraudādi ſuos creditores, ideo guidaticum de quo agitur, non ſuffragari ipſi Trullols, ſed eſſe procedendum in cauſa, qua per dictum Ioan conuentus fuit, ſeruatis conſtitutionibus ſuper detentione perſonę eius-

dem Trullols. Non enim iuuat ſecuritas dolo impetrata vel cum quis eius priuilegio abutitur. Menoch. *de arbitrar. casu* 337. num. 14. Surd. *de ciſ.* 307. Paul. Bellon. *de poteſt. eo. quæ ſi. incontinenti. lib. 2. cap.* 10. num. 4. Sic poſt executionem inceptam vel habitam notiā petiæ ſecuritatē iudicij contra eum nō prodeſt debitori guidaticum, quia dicitur in fraudem exequutionis. Ferrer 3. part. *obſer. cap.* 364. 365. 369. & 377. Idem Ferrer. ca. 366. ſcribit an tradito manuleutę & relaxato a carceribus cum fideiuſſoribus & cautione de ſe repreſentando proſit prædictum guidaticum viſtualium Barcinonæ hanc tamen Ferrerij obſeruantiam in controuerſiam deducit Ramon. *conf.* 54. *in fin.* impugnatur enim tā hoc loco quam *conf.* 53. num. 16. & ſeqq. quod talis traditus manuleutę & relaxatus a carcere cū fideiuſſoribus & cautione de ſe repreſentando dicatur captus, quo fundamento Ferrerius contra reum in cauſa guidatici prædicti concludit.

T

Sed

32 Sed quid si naus onusta mercibus & victualibus ventorū & fortuna duce præter mercatorum animum ad orā Barcinonæ proiecta fuerit, nunquid gaudebunt securitate & guidatico priuilegiiorum? Prima facie non videntur frui, cum hæc naus per inde censetur ac si delata non fuerit, ideoque nō tenetur ad gabellam, sicut & quæ aufugit de vno territorio ad aliud propter piratas, Bart. in l. i. C. de naufrag. Bapt. Palomba de regimine officiali. reg. 7. num. 2. & quæ vi 34 fortunæ in portum prohibitum deuenit, pœnam prohibitionis euadit, Suarez allegatio. 18. num. 3. Bouadill. in politic. tom. 2. lib. 4. cap. 5. nu. 39. 35 ante fin. Sed si mutato consilia mercatores merces & victualia exonerent in portu vt veniant in Ciuitate, cur non vtentur guidatico? eum in ea causa sit naus ac si ab initio eò destinata esset, argu- mento tex. in l. fin. §. si autem auaritia. C. commun. de legat. maxime quia vt saluifconditus profit, principaliter peditur commoditas & vtilitas

Ciuitatis & eius ciuium & quod venditis mercibus & victualibus abundant, & causa finalis attendi debet l. fin. ff. de hered. instit.

Hinc in dubium venire 36 potest an præfata priuilegia saluifconditus victualium Barcinonæ sint fauorabilia vel odiosa, ideoque late vel stricte interpretanda. Et tenendum est fauorabilia censenda esse, cum principaliter fauorem Reipublicæ respiciant, & vbertatem & copiam annonæ, fructuum, & victualium Ciuitatis attendat, Alderan. Mascard. de gener. interpr. statut. conclus. 4. num. 141. & 148. Decian. respons. 38. num. 6. lib. 2. & respons. 30. num. 13. Vol. 3. quoniam ex principali ratio- 37 ne statuentium probatur fauorabile priuilegium vel statutum, Roman. cons. 4. num. 7. & cons. 328. nu. 2. Parisi. cons. 83. num. 4. lib. 3. & quia huiusmodi saluifconditus beneficia potius quam priuilegia Principis appellantur, vt declarat Menoch. de arbitr. lib. 2. cas. 336. n. 24. & 25. Castreñ. cons. 422. lib. 1. Farinac. de carcera. q. 29. n. 52. Ioseph. Ramo. 38 conf.

39 *conf. 11. num. 17.* & in materia saluiconductus cōcessionem latē esse interpretandam docēt complures relati per Farinac. *d. quæst. 29. num. 39.* & per Ramon. *d. conf. 11. num. 18.*

40 Illud inuenio regijs sentētijs definitum quod guidatus guidatico victualium Barcinonæ tempore citationis nō ~~tenetur~~ comparere, vt cernere est in conclusione Regij Senatus facta 17. Iunij 1514. & iterū 12. April. 1528. in facto Annæ Flacana contra Hieronymum Caldes, & die 31. Maij 1521. quod huiusmodi guidatus non tenetur comparere in causis pro pace & treuga fractis.

41 Non multum dissimile est aliud insigne regium priuilegium, quo Ciuitas Barcinonæ potitur omnibus notissimum populis & vulgo nuncupatum *Priuilegium vi vel gratis*. Nam serenissimus Rex Petrus suo priuilegio dat. Barcinonæ 3. Augusti 1364. vt hæc florentissima Ciuitas omni genere victus vberissima abundaret, concessit eidem vt in ea vi vel gratis omnia grana & victualia

exonerari facere posset pro vt erat antea fieri assuetum: sicque detinere & compellere naues per mare, & iumenta per terram frumento & alijs victualibus onusta transcūtia, provt detinet & compellit.

Id ipsum Ciuitatis ius confirmatum extat quadam regia sententia eiusdem Regis Petri lata 6. Aprilis 1374. & pro isto priuilegio socius Regius Senatus pronunciauit, atque signāter reperi cōclusionem in eo factam 13. Augusti 1505. qua retereferente Ioanne Llonch super facto cuiusdam mercatoris Florentini & Consiliariorum Barcinonæ fuit cōclusum & deliberatū benè & legitimè fuisse frumentum dicti Florentini per dictos Cōsiliarios in vim regij priuilegij Regis Petri Ciuitatis Barcinonæ concessi 3. die Augusti 1364. & in vim regie sententiæ eiusdem Regis latę Barcinonæ 6. Aprilis 1374. exemptum in plagia maris prædictæ Ciuitatis, & quod dicti Consiliarij non fuerunt nec sūt obnoxij nec obligati soluere

uere dicto Florentino pretiū
ipſius frumēti, neque alia dā-
na per eū prætenſa & petita.

- 43 Ad vtendum hoc priuile-
gio non eſt neceſſe probare
penuriam victualium: nam
ca exiſtente alijs quoque Ci-
uitatibus & Oppidis ſimilia
facere liceret: Vnde 4. Ia-
nuarij 1526. fuit facta cōclu-
ſio Regij Concilij per maio-
rem partem Senatoriū quod
Vicarius & Iudex ac Iurati
Ciuitatis Gerundæ potuerūt
facere in Villa Sancti Felicis
apprehentionem & exporta-
tionem frumenti attenta pe-
nuria & quia remanſit in di-
cta Villa competens ſumma
frumenti & potuerunt pro-
cedere per breues terminos,
attenta qualitate rei, in qua
mora erat periculum allatu-
ra. Conducunt per me ipſum
tradita de offic. iud. & aduoc.
part. 1. cap. 9. ex num. 200. cum
ſeqq. Marta. de iuriſdic. part. 4.
centur. 1. caſu 2. Bouadil. in po-
lic. tom. 2. lib. 3. ca. 4. nu. 66. &
cap. 3. num. 14. Auilez in cap.
Prætor. 17. Gloſ. arazonables
num. 7. & ſeqq. & num. 26. &
num. 14. Mexia de pane con-
cluſio. 1. num. 3. & 5.

EX §. XVII.

SUMMARIVM.

- 1 **R**epreſaliarum ius Ciuita-
tis Barcinonæ.
- 2 Doctores qui de repreſalijs
Ciuitatis Barcinonæ tractant.
- 3 Sententia regia in confirma-
tionem iuris repreſaliarum
Ciuitatis Barcinonæ.
- 4 Praxis repreſaliarum Ciui-
tatis Barcinonæ.
- 5 Repreſaliæ Ciuitatis Barci-
nonæ conſuetudine, non iure
communi defenduntur.
- 6 Repreſaliæ de iure communi
per quem & quomodo fieri
poſſunt.
- 7 Repreſaliæ locum non habent,
donec ſupereſt Superior qui
ius dicere valeat.
- 8 Repreſaliæ per eum dumtaxat
poſſūt decerni per quem
potest bellum indici & an ex
leuioribus cauſis.
- 9 Ante repreſaliarum declara-
tionē requiritur Curia Par-
lamenti Regni Franciæ ex
decifione Regiæ Audiētiæ.
- 10 Ad repreſaliarum declara-
tionem non ſufficit faſica iu-
ſtitia

- stitiſſe reperta in Iuſtitia Ara-
gonum, quando Locumtenens
Regis eſt præſens in Regno,
ex deciſione Regiæ Audien-
tiæ.
- 11 Ante repreſaliarum declara-
tionem ſcribitur Regi Fran-
ciæ ex deciſione Regij Con-
cilij & ſtilo Regiæ Audiētiæ.
- 12 Repreſaliæ conceduntur quā-
do non eſt tutus acceſſus ad
Superiorem, & quando dica-
tur non eſſe tutus acceſſus.
- 13 Repreſaliæ conceduntur quā-
do nulla poteſt ſperari à Su-
periore iuſtitia.
- 14 Locus don Ludouici a Pe-
guera notatus.
- 15 Doctores qui fallentias re-
preſaliarum notant.
- 16 Conſtitutiones Cathalonie
aliter de marchis diſponunt
quam iure communi conſtitu-
tum eſt de repreſalijs.
- 17 Marcarum, & repreſaliarū
eadem eſt ſignificatio, nec
ſunt nomina Latina, ſed vul-
garia Gallica.
- 18 Repreſaliæ quomodo latine
vocentur.
- 19 Marcarum Cathalonie re-
quiſita.
- 20 Marchæ non poſſunt decla-
rari inter duos Regios offi-
ciales, ex deciſione Regij Cō-
cilij.
- 21 Marca non obtinet nec exe-
qui poteſt in perſonis niſi eo-
rum qui in contrāctu ſe obli-
garūt, ex deciſione Regiæ Au-
dientiæ.
- 22 Marcham qui male decla-
rari facit, cōdemnatur in in-
iuria, damnis & expenſis, ex
deciſione Regiæ Audiētiæ,
nec excuſatur quod proceſſit
authoritate iudicis.
- 23 Iudicis authoritas an aliquē
excuset ab actione iniuria-
rum.
- 24 Ciuilititer quando agitur, non
requiritur dolus ad condem-
nationem damnorum, nec cau-
ſa iniuſta excuſat.
- 25 Repreſaliarum Barcinonæ
exequutio an extēdatur Ul-
tra perſonas, & bona in ipſa
Ciuitate reperta.
- 26 Conſuetudo tantum habet de
potentia quātum de actu nec
proēditur de caſu ad caſum
nec de perſona ad perſonam
nec de re ad rem.
- 27 Conſuetudo eſt probanda in
eadem ſpecie & eiſdem qua-
litatibus concurrentibus.
- 28 Conſuetudo eſt actus practi-
cus.

- 29 Represalie Barcinonæ an possint fieri contra totum Comitatum si in aliquo eius Oppido sit a ciue Barcinonæ exactum vectigal.
- 30 Represalie Barcinonæ sine fatica iustitiæ declarari dicuntur.
- 31 Represalie Barcinonæ an fieri possint contra vniuersitatem & eius singulares, si a ciue Barcinonæ non dicta vniuersitas, nec officialis ordinarius ipsius, sed Baiulus patrimonij regij lezdam exegit.
- 32 In causis represaliarum & alijs similibus exequutiuis, si pars ante prouisionem executionis compareat rationes deducendo an admittatur & procedatur inde auditis partibus, & quid si compareat post declarationem & ceptam executionem.
- 33 Assessor Ciuitatis Barcinonæ an in causis represaliarū & alijs in scriptis sibi commissis teneatur verbum facere in Consistorio Consulum.
- 34 Represalie an possint declarari per Ciuitatem Barcinonæ in fauorē Oppidi de Tona quod ex regio priuilegio habetur pro uiso eiusdem Ciuitatis, & num. 41.
- 35 Ciuem esse & esse procieum an idem sit & an procieus sit verus ciuis.
- 36 Ciuis appellatione an veniat procieus in his quæ sunt stricti iuris.
- 37 Et an in materia statutorum.
- 38 Priuilegia quæ conceduntur ad instar, nunquam tercio præiudicant.
Talem esse & haberi pro tali an idem sit. ibid.
- 39 Represaliandi ius est exorbitans a iure communi, & uti consuetudinarium Barcinonæ cum usu regulandum.
- 40 Represalie concessæ contra ciues Ciuitatis an comprehendant suburbia & comitatus uos seu habitantes in territorio.
- 42 Arepresaliarū executione qui eximantur.
- 43 Represalie an possint exequi contra alienigenas Barcinonæ domiciliatos & contra clericos & eorum bona, ex regij decisionibus.
- 44 Processus soni emissi Ciuitatis Barcinonæ pro defensione suorum ciuium & quomodo declaratur & exequatur.

§. XVII.

De represalijs & ho-
ste vicinali Cini-
tatis Barci-
nonæ.

Civis Barcinonæ ex diuersis Regijs priuilegijs & preffertim ex priuilegio Regis Iacobi 18. Chalend. Ianuarij 1323. eidem Ciuitati concessio fuit a solu-
tione quarumcunque gabel-
larum vectigalium & impo-
sitionū per totam ditionem
Domini Regis immunes &
liberi, quæsiuit Ciuitas ex
antiquissima cōsuetudine nō
nullis Regijs sententijs com-
probata ius egregium, quo si
aliquis cinis alieni siue in
Cathalonia siue extra eam
contra priuilegiolorum dicto-
rum tenorē vectigal. aliquod
soluere compellatur, & Ciui-
rati conqueratur, ipsa id est
ipſius Consules ex prouiso-

ne alterius ex suis Assessori-
bus sine partis citatione pro
recuperatione iurium inde-
bite exactorum, dampnorum,
& expensarum, & donec ciui
satisfactum sit, declarant &
exequuntur represalias ad-
uersus personas & bona illo-
rum, qui sunt de Vniuersita-
te Oppidi vel Ciuitatis, quæ
seu cuius officialis & Pote-
stas Regia vel Baronis ciuica
prædictum ad impositionem
soluendam coegit, licet ciuis
ille copiam iudicis corā quo
iudicialiter comparere & ius
suum petere posset, haberet
atque si male exacta cū dam-
nis & expēsis non restituan-
tur, ex pecunijs mercibus &
rebus apprehēsis & ipsarum
vēditione sit satisfactio. Fuit
de hoc insigni iure represa-
liarum Barcinonæ agunt Ia-
cob. Cancer. *var. resol. part. 3.
cap. 5. de sono. emissio. num. 47.
cum. 3. seqq.* Petr. Fontanell. *de
pact. nupti. tom. 1. claus. 3. glā. 2.
num. 9. & ex nu. 22. vsq. ad 72.*
Gabri. Berar. *de visitatio. cap.
22. num. 19.* Andre. Bosch. *de
titul. honorific. lib. 4. cap. 15.* Ti
Bruniq. *in apologia. cap. 27.*
Quamobrem 21. Nouembris

1597, inter Gabrielem Hieronymum Real Insulæ Maioritarum & Syndicum Ciuitatis Barcinonę referente. Astor declarauit Regia Audiētia quod Consules Barcinonæ sunt in possessione faciēdi marcarū declarationes & pignorationes de bonis in Ciuitate Barcinonæ repertis quæ sint ciuiū & habitantiū in Ciuitatibus & Locis, in quibus cōtra tenorē Regionū priuilegiōrū dictæ Ciuitatis ciues Barcinonę cogūtur tallia, iura, & impositiones soluere.

Praxis harum repretaliasum est quod ciuis Barcinonæ iter aliquod facturus si sibi per Cathaloniam, vel extra eam transeunti molestiā super exactione uestigalium inferri timeat, accipit e domo Ciuitatis Barcinonę quādam, quam *frankisiam* vocāt, & est fides quædam, quam Consules ipsius Ciuitatis omnibus officialibus, tam regijs quam Baronum, Iuratisq. seu Consulibus Vniuersitatum, & alijs omnibus faciūt, quod ille est ciuis Barcinonę quodque ciues Barcinonę ex regijs priuilegijs sunt ab om-

nī uestigali & impositione per terram Domini Regis exempti, vbi in eadem fide inseritur totus tenor præcitati priuilegij Regis Iacobi. profectus iste ciuis, si alicubi ab eo gabella seu uestigal exigatur, ostensa franquisia requirit officialem Loci & exactorem, seu Iuratos Vniuersitatis exigētis penes aliquem notarium ne molestetur, alioquin cum instrumentis requisitionis & franquisiæ ac præsentationis ipsarum comparet in domo Ciuitatis Barcinonæ corā ipsis, Consulibus porrigendo eisdem supplicem petitionem cum exhibitione dictorum instrumentorum offerendo si opus sit, incontinenti informatiōne, vt de uestigalis exactione constet, & petendo statim fieri declarari & exequi iuxta stilum repretalias contra personas & bona eorum, qui sunt de Vniuersitate, quę seu cuius Officialis ab eo impositionem exegit, nec non cōtra bona illius Vniuersitatis pro recuperatione iurium exactorum, damnorum, & expensarum & commissa supplica-

plicatione alteri ex Affessoribus Ciuitatis, absq; aliqua partis citatione, recepta si necesse sit, prædicta informatione, prout necesse est quando ex responsione ad requisitionem facta de vestigialis exactiōe non constat, facto ex actis processu sit represaliarum petita promissio, & cū interuentu alicuius regij officialis executio.

- 5 Hæc praxis & obseruantia consuetudine, non iure communi defenditur. Iure namque communi represaliæ concedi non possunt per Ciuitatem, quæ Superiorem recognoscit: quia solum possunt fieri per Principem, atque requisito prius Superiore eius qui damnum, propter quod petuntur represaliæ, intulit, eoq; deside & negligente iustitiā ministrare,
- 7 donec enim superest damnū dantis Superior, qui ius dicere valeat, represalijs locus
- 8 non est: vnde DD. asserūt per eum dumtaxat posse represalias decerni, per quē potest bellum indici, atque ex eisdem etiā causis, quamquam leuior sufficit causa ad repre-

salias quā ad bellum. ita probant Bart. in tractat. de represalijs part. 2. quæst. 3. num. 5. Co-
uar. in reg. peccatum 2. part. 5.
9. num. 4. Franc. Marc. decis. 767. num. 6. Vol. 1. Guid. Pap. decis. 32. & 33. Camil. Borrel. ad Bellug. in specul. princip. rubric. 11. §. iam supra in verb. represalijs, Fontanel. de pac. nup. tom. 1. et al. 3. ptofa. num. 23. & 24. Molin. de iusti. & iur. tom. 1. tractat. 2. disputatio. 121. Peguer. decis. 11. Cancer. par. 3. var. cap. 5. num. 50.

Sic 15. Nouemb. 1509. reperitur conclusio Regij Concilij in facto supplicationis oblatæ per Hieronymū Margarit domicellum & alios super mercibus & rebus eisdē venientibus a nundinis Lugduni ablatiis facta referente Dominico Boffill, quod scribatur curiæ Parlamēti Regni Franciæ quod pro obseruantia capitulorum pacis & guidatici ac fidei datæ omnibus euntibus & venientibus ad nundinas vel a nundinis Lugduni restituat seu restitu faciant dicto Margarit & alijs merces & res eisdem in debitē & violanter ac incognitio-

tionaliter ablatas, & hoc fiat libere a quibuscunque expensis absque lite & figura iudicij, alioquin procedetur ad represaliandum, atque postea anno 1513. prætenu renitentia fuerunt decretæ represalia contra omnes Francigenas. Et 22. Martij 1515. est
 10 alia conclusio Regij Senatus declarando nō sufficere quod constet de manifesta fatiga iustitiæ reperta in iustitia Aragonū, quando Locumtenēs domini Regis est presens in Regno: quia cum sit Superior dictæ iustitiæ, debet adiri & faticari seu requiri, & 10. Iunij 1523. attēta desidia, negligentia, & manifesta fatiga iustitiæ reperta in Locumtenēte Regni Aragonum & iniustitia dicti Regni ac Villæ Fragæ, cum requisiti noluerint executionē facere, ideo
 fuit conclusum marchandos, & represaliandos esse districuales Villæ Fragæ & submissos iustitiæ dicti Regni Aragonum vsq. ad centum
 11 libras petitas & expensas. Et 9. Ianuarij 1528. legitur alia conclusio Regiæ Audientia super represalijs instatis, qua

fuit deliberatum quod attentato ante adiudicationem represaliarū requiri debet Superior damnum inferentis, sequendo Audientia stilum fiant litteræ directæ Regi Frācorum & alijs officialibus, ut in similibus est fieri assuetum & 25. Februarij 1529. fuit cō-
 12 clusum quod quia non potest adiri Superior nec est adeum tutus accessus, concedantur represaliæ & marchæ, & quod tunc dicitur non tutus accessus, quia inter Reges Franciæ & Hispaniæ est bellum. Et 13
 27. Nouemb. 1592. super facto supplicatium, qui a Luteranis more piratarum spoliati fuerāt, extat alia Regij Senatus conclusio quod concedantur represalia ommissa requisitione Superioris eo prætenu quod nulla poterat sperari de eo iustitia, nec erat
 tutus accessus. Vnde miror 14
 quod de contraria obseruantia & stylo curiarum atque nostri Regij Concilij scripsit Peguer. d. decis. 11. in fin. in additio. Videas de prædictis & 15
 alijs limitationibus Bartol. Guid. Pap. cū addit. in verb. stilus Font. & Bor. sup. citat. locis.

Nihilo.

16 Nihilominus in Cathalo-
nia quādo officialis vnus ter-
ritorij aliquo creditore in-
stante requisitus cum litte-
ris *ulgo de fediga seu de re-
questa* per alium officialē al-
terius territorij, vt contra
debitorem iustitiam exequa-
tur, eam administrare negli-
git, constitutiones *sub tit. de
marchas, y penyora-ments in 1.
Vol.* aliter de reprefalijs dis-
ponunt, quam iure commu-
ni statutū sit, nec iuris com-

munis omnia requisita ser-
uāt. Est enim marcharum &
reprefaliarum eadem signi-
ficatio, & nomina synonyma
sunt, quamquam nullum eo-
rum est latinum sed vulgare
Gallicū, vt obseruat Peguer.
d. decis. 11. num. 4. Guid. Pap.
decis. 32. latine autem vocan-
tur *impignorationes*, vt notat

18 Molina *d. disputatione 121.* &
sic appellat Roma. Pontifex
*in cap. vnic. de iniurijs & dam.
dat. lib. 6.* vbi de hac materia
agitur, *clarigationes* latine nū-
cupat Alciat. *in l. Provinciales
ff. de verb. signi.* Requisita mar-
charum dictarum constitu-
tionū refert & declarat Fon-
tanell. *d. claus. 3. glos. 2. ex n. 50.*

19 declarantur etenim hæ mar-
che seu reprefalię inter duos
officiales ordinarios si ambo
sint Baronum vel vnus Re-
gius, alter Baronis: secus si
ambo Regij sint, vt *in constit.
5. d. tit. exceptis Vicario &
Baiulo Barcinonæ*, qui licet
sint Regij officiales, soliti sūt
marcham declarare contra
quoscunque alios, etiam Re-
gios ordinarios officiales *ex
pragmat. Petri III. dat. 5. Cha-
lend. Maij 1360. in 2. Vol. con-
stit. tit. de marchas, y penyora-
ments.* siue ex consuetudine.
Vnde sequitur quod vt de-
clarationi istarum nostrarum
marcharum locus sit, non re-
quiritur vt copia Superioris
qui paratus sit iustitiam mi-
nistrare, haberi non possit,
vti iure communi opus est.

Vidi declarationē Regiæ 10
Audientiæ in causa *marchæ*
declaratę per Vicarium Vil-
lę Montis Albi contra homi-
nes Villę *de las Borias blan-
cas* Vrgelli instante N. Vidal
legum Doctore, quia preten-
debat d. Vicarius Montis albi
desidiā seu faticā iustitię
reperisse in Baiulo d. Villę
de las Borias blancas quod lit-

teris eius requisitorijs non obtemperasset. Nam causa ad Regium Senatum per appellationem a declaratione dictæ marchæ euocata fuit re latore nobili Michaelē Sala auunculo meo qui postea fuit Regēs Regiam Cancellariā, & pronūciauit Senatus prædictæ marchę locum nō fuisse quia tam Vicarius Montis Albi quam Baiulus de las Borias blancas erat officialis Regius. & inter duos Regios officiales non habet marcha locum *ex constitut. 5. tit. de marchas, y penyoraments in 1. vol. & pragmat. Regis Petri III. dat. Barcinonę 5. Idus Augusti. 1339. cap. 3. in ordine eod. tit. in 2. vol.*

21 Fuit item decisum quādo locus est marchæ, eam non obtinere nec exequi posse in personis nisi eorum qui in contractu se obligarunt, sed tantum fieri debere executionem marchæ in bonis *ex pragmat. Regis Iacobi primi dat. Valentia 12. chalendas Aprilis 1269. cap. 1. d. tit. de marchas in*

22 2. vol. & pars cōdemnata fuit in iniuria, damnis, & expensis ante appellationem factis, nec excusata fuit quod au-

thoritate Iudicis procederet. Et hoc confirmatur quia si 23 quid iniustum Iudex ad instantiam partis fecit, pars nō excusatur quo minus actione iniuriarum vel alia teneatur; Nauar. *in c. si quando in 7. causa nullitatis num. 12. de rescrip. faciunt tradita per Iul. Clar. in pract. crim. quæst. 28. num. 2.* & quando ciuilitur agitur, nō 24 requiritur dolus, nec causa iniusta excusat, Farinac. *conf. 12. nu. 22. & latius in additio. lit. F. Represalias si quis soluerit, an possit repetere ab eo qui fuit causa quod datae fuerint, tradit Petrus Santarena in tract. de sponson. par. 4. n. 34. & 35. & Viuius communii opinionū lit. C. opinio 35.*

Redeo ad represalias Barcinonę, vnde pro clariori ipsarum intelligentia digressus sum, & nonnulla dubia enodabo, quæ meo tempore dum aduocatus eiusdem Ciuitatis sui, suscitata fuerunt. Primum sit dubiū an si prouisus per Assessorem Ciuitatis represalijs contra personas & bona hominum alicuius Vniuersitatis, nullus ex his nec eorum bona aliqua Barci-

Barcinonę repetiatur, in quibus possit fieri exequutio representarum, reperiantur tamen in alijs territorijs aliarum Ciuitatum vel Oppidorū, possit Ciuitas Barcinonę subsidiarijs litteris vti ad officiales aliarum Vniuersitatum, & eo modo in alijs territorijs exequutionē facere in dictis personis, & bonis. Respondeo consuetudinem Barcinonę non extendi ultra personas & bona in ipsa Ciuitate reperta, & nunquam fuerunt inuenta alia exemplaria, & hoc significauit imo expressit regia sententia supra relata in causa Hieronymi Real Insulę Maioricarum referente Astor lata. Notum enim est consuetudinē rā-
 26 tum habere de potentia quantum de actu & vfu & non ultra l. i. §. si quis hoc interdicto vbi Bart. not. ff. de itin. actuque priuat. & non protenditur de casu ad casum, sicut nec de persona ad personam & de re ad re, Bald. in l. fin. C. vtriusq. iudic. Nara. conf. 96. nu. 2. Crauet. conf. 30. num. 9. Becc. conf.
 27 73. num. 14. & est probanda in eadem specie, & eisdem qua-

litatibus concurrentibus, vt fusc scripsit Surd. decis. 131. n. 8. vnde Rota Romana apud Farinac. decis. 288. num. 4. li. 7. in recentior. Gratian. discip. forens. 88. num. 18. Peregr. conf. 102. num. 30. vol. 1. aiunt quod
 28 consuetudo est actus practicus, ideoque non debet habere maiorem potētiam, quam vsus ei concesserit.

Quid si a ciue Barcinonę
 29 fuerint exactę lezda seu vetigalia in aliquo Oppido alicuius Comitatus qui plura alia Oppida continet, nūquid poterūt decerni representalię contra personas & bona hominum totius Comitatus vel tātum illius Oppidi, vbi & per cuius Iuratos seu collectorem iurium fuit ex-
 cutio facta? Doctores consulentes in occurrenti casu responderunt Ciuitati debuisse
 requiri caput Comitatus vt cōtra totum Comitatum decerni representalię possent, alioquin solum fieri posse contra
 Oppidum præfatum requisitis dictis Iuratis seu iurium
 collectore: nam Baiulus seu
 30 Vicarius & Officialis Regius seu Baronis aliquoties præter-
 mit-

mittitur & non requiritur,
& nihilominus in Ciuitate
Barcinonæ reprefaliæ decla-
rantur: vnde iſtę reprefalię
Barcinonę dicuntur ſine fá-
tica iuſtitię declarari.

31 Accidit quod à ciue Barci-
monę veſtigal, nec Vniuerſi-
tas Oppidi ſeu ipſius Iurati,
nec Officialis ordinarius il-
lius exegerunt, ſed Procura-
tor Regius ſeu Baiulus patri-
monij domini Regis ciuem
Barcinonęſem compulſit ſol-
uere regiam lezdam vel aliud
indebitum ius, in dubium ve-
nit an reprefalię contra Vni-
uerſitatem & eius ſingulares
homines, eorumq. perſonas
& bona decerni valeát. Quid
enim commune habet Vni-
uerſitas & eius homines cum
Regio Procuratore? Hoc quo-
que caſu obſeruátũ vidi con-
tra Vniuerſitatem & eius ſin-
gulares perſonas & bona re-
prefalias declarari, repertę
que alia exemplaria, ex qui-
bus vñũ fuerat regia ſenten-
tia referente Ioanne Maga-
rola tacite approbatum, de-
ducta cauſa liquidationis ad
Regiam Audientiam, ibique
per ſententiam definita.

Illud obſervatione dignũ 32
cēſeo quod licet Ciuitas Bar-
cinonę in cauſis ſuarum re-
prefaliarũ tam rigide & exe-
cutiue procedat: ſi tamen an-
te prouiſionem illarum pars
aduerſa in Ciuitate compa-
reat deducēdo cauſas quibus
excusetur, admittitur & au-
ditur, indeque auditis parti-
bus in cauſa proceditur: ſecus
tamen ſi ita compareat poſt
declarationē & cōeptam exe-
quutionem reprefaliarũ: quia
tunc nō auditur imo nec co-
pia proceſſus conceditur, niſi
prius ſoluat. Quã diſtinctio-
nem non ſolum in domo Ci-
uitatis cum eius aduocatum
agerem, ſed etiam in Conſi-
ſtorio Regio Baiulię Genera-
lis Cathalonię, cum eius
Aſſeſſoris officio fungerer,
in ſimilibus exequentiis cau-
ſis, etiam interueniente El ſci
patrono Regię Audiētię ap-
probari & ſeruati vidi, & ſer-
uauī, & approbauī.

Aſſeſſor cui cauſa reprefa- 33
liarum committitur, ſolet ſu-
per earum declaratione ver-
bum facere in Conſiſtorio
dominorum Conſulum Ci-
uitatis: non tamen de nulli-
tate

tate sententiæ dici posset, si illud omitteret, cū in his causis, quæ in scriptis cōmittuntur, votū decisivum habeat, nec aliquod sit privilegium vel statutum quod eū ad verbum faciendum compellat, ad tradita per me ipsum de offic. iud. & advoc. par. 1. quæst. 23. num. 22. & 23.

34 **Quæro de questione** quæ anno 1624. evenit. Oppidum de Tona habet regium privilegium ut habeatur provoco Ciuitatis Barcinonæ & illius oppidani & municipales pro ciuibus Barcinonæ, eisdemque gaudeant privilegijs & prærogatiuis, subsequente etiam fuit acceptatio Barcinonæ. Ergo quidam ex incolis de Tona cum in Ciuitate Vicensi per exactorem iurium compulsus esset vestigal soluere, comparuit Barcinonæ petens contra Vicensem Ciuitatem & eius ciues represalias declarari. In dubiū incidit an hæc cōsuetudo Barcinonæ faciendū represalias obtinere posset in fauorem Oppidorum Cathalonie, quæ plura sunt habentia privilegia Vicorum eiusdem Cini-

tatis: nā in iure aliud est esse ciuem & aliud est esse prociuem, Iason. in §. si quis agens num. 10. Inst. de action. Bart. in l. 3. §. si emancipatus ff. de bonor. posses. contra tabu. Gamma. dec. 322. num. 7. Marquill. in VATIC. ciues autem & burghenses quæst. 19. qui tamen quæst. 18. ait ciuem per constitutionem factum esse verū ciuem & venire sub statuto loquente de ciue, nisi aliud consuetudo habeat. Ideoq. in ijs quæ stri- 36 etiam interpretatione habet, appellatione ciuis non venit prociuis apud Iason. citatum & Alderan. Mascard. de gener. interp. statut. conclus. 6. nu. 172. & 173. asserit statutum de ci- 31 uibus non porrigi ad ciues per privilegium factos, quia respectu ipsorum non operatur præiudicium, cum quod est inuentum in fauorem: & privilegium in odium retorqueri non debeat, & Aluar. Velasq. consultati. 12. nu. 3. dicit quod privilegia quæ con- 38 ceduntur ad instar, nunquam tertio præiudicare possunt, & Hieronym. González ad reg. 8. Cancel. glos. 43. ex nu. 24. Ioseph. Ramon. conf. 15. num. 24. Petr.

Petr. Fontanel. *decif. 211. num. 9. 10. & 26.* multa coegerūt ad illud quod aliud sit esse talē &
 39 aliud haberi pro tali. At ius represaliādi est exorbitans a iure cōmuni & ideo parcissime interpretādum argumēto tex. in *l. si vero §. de viro ff. solut. mati.* cumque sit in Ciuitate Barcinonæ consuetudinarium, cum vsu & obseruātia dumtaxat regulari debet, vt præter supracitata inquit Surd. *conf. 308. num. 5. & conf. 262. nu. 11.* Et Camil. Borrel. in *additio. ad Bellug. spec. Princip. rub. 12. §. iam supra in verb. represalijs.* probat quod represaliæ concessę cōtra ciues Ciuitatis non compræhendunt homines Villarum & calalium seu suburbiorum. & Fontanel. *de pac. nupt. claus. 3. glos. 2. num. 37.* docet neq. in eorum fauorem posse exerceri, & Stephan. Gratian. *decif. 96. num. 6.* asserit represalias concessas contra Florentinos non complecti comitatios seu habitantes in territorio. Nihilominus in præfato casu Loci de Tona Assessor Ciuitatis Barcinonæ cui
 41 causa prædicta commissæ fue-

rat, qui erat D. Iosephus Gilbert collega meus represalijs locum esse declarauit attento priuilegio ipsius Oppidi & acceptatione Ciuitates Barcinonæ. & quod reperit iam antea pro eodē Oppido fuisse similem declarationem factā per alium Assessorem, audiui tamen quod ab ea in Regio Senatu causa pendebat.

Qui a represaliarum executione eximantur, tradūt Bart. in *tract. de represal. quest. 7.* Guid. Pap. *decif. 34.* Borrel. ad Bellug. *vbi supra*, Nauar. in *manual. ca. 27. nu. 136.* Peguer. *decif. 11. num. 12.* Fontanell. *d. glos. 2. num. 34. cum 4. seqq. & pro marchis Cathalonie nu. 62.* vbi quoq. de rebus quæ pignorari non possunt *cum nu. seq.* Ego vidi duas conclusiones Regij Senatus nempe alteram factam 22. Octobris 1544. in facto Hieronymi Mongollas & Annæ Benedictæ Sampso referēte Clariano, qua fuit deliberatum represalias non posse concedi contra alienigenas Barcinonæ domiciliatos & alteram 9. Aprilis 1557. in facto Antho-

thonij Reset, Ioannis Català, aliàs Priuat, referente Miralles, qua fuit conclusum reprefalias non poffe exequi contra clericos nec corū bona nec contra Barcinonę domicillatos, licet exteros.

- 41 Denique Ciuitas Barcinonę ex antiquiffima confuetudine pro defenfione fuorū ciuium folet proceffum foni emiffi in alijs Vicarijs exercere, vt ita notant Calici. de fono emiffio q. 6. Cancr. variar. part. 3. cap. 5. num. 47. Berar. de Vifitatio. cap. 22. num. 19. Bruniq. in d. apolog. ca. 27. qui obferuat quod ille fonus emiffus feu hostis vicinalis occafione damni vel iniurię Ciuitati vel ciuibus eius illātorum cum interuentu Vicarij declaratur, & tollitur vexillū Ciuitatis, & pro emēda feu refectioe damni & iniurię contra aggreffores & damnū dantes manu armatu iterfit.

~~~~~

EX §. XVIII. SUMMARIVM.

1 Immunitas Ciuitatis Barcinonę de tempore Romanorum

& de tempore Maurorū remiffue.

2 Immunitas Ciuitatis Barcinonę de tempore Francorum, nempe Caroli Magni, Ludouici Pij, & Caroli Calui.

3 Seruitutim per dominum Regē in Curia generali postulari folitū an fis actus Prouincię mōre Voluntarius.

4 Seruitiū prædictū an vniū contradictione impediatur.

5 Franquifię fuerunt appellatę a Gallis immunitates Ciuitatis Barcinonę.

6 Cathalani quare dicti funt Franci.

7 Comes Barcinonę quare non fuit Rex appellatus.

8 Legibus Gothicis quo tempore regebatur Cathalonia & a quibus fuerunt conditę.

9 Vfati Ciuitatis Barcinonę quo tempore & quo fuerunt editi. Cōstitutiones Cathalonię quo tēpore cōperunt fieri & quomodo, ibid.

10 Barcinonenfes a tempore Regum Francia fuis femper vixerunt legibus.

11 Immunitates Ciuitatis Barcinonę a Prioribus Principibus concessas pofteriores Domini successiue feruauit, & auxerunt.

- 12 *Immunitas Ciuitatis Barcinonę ex priuilegio Iacobi primi anno 1232. & Iacobi secūdi anno 1323.*
- 13 *Immunitatū Ciuitatis Barcinonę cōfirmatio a Petro II.*
- 14 *Et alia a Petro Tercio.*
- 15 *Regię plures decisiones in cōfirmationem immunitatū Ciuitatis Barcinonę.*
- 16 *Immunitas alia Ciuitatis Barcinonę ex priuilegio Iacobi anno 1299.*
- 17 *Barcinonę Ciuitas tūm ex regijs priuilegijs, tūm ex interpretatione illorum & obseruantia subsequuta, tūm ex possessione immemoriali semper libera habita fuit a regijs oneribus, quibus alia Vniuersitates Cathalonie sunt obnoxie.*
- 18 *Barcinona immunis est a iuribus Coronagij & Maritagij, vbi decisiones.*
- 19 *Iura Coronagij & Maritagij sunt consuetudinaria tā inspecto iure Cōmuni quā Municipali Cathalonie.*
- 20 *Alphonfi Regis litterę pro immunitate Coronagij Oppidi de Caro titulo & aliorum quod sint vici Ciuitas Barcinonę.*
- 21 *Aqualatę villa immunis est a iure Coronagij quia vicus est Barcinonę.*
- 22 *Barcinonę Ciuitas immunis est ab onere hospitadi milites. Milites quemadmodū in Cathalonie hospitari teneantur a Prouincialibus, ibid.*
- 23 *Barcinonę Ciuitas immunis est a seruitute insequendi forum emissum.*
- 24 *Et ab onere vehendi ligna ad nauale regiū pro cōstructione regiarum trirerum.*
- 25 *Prouinciales Cathalonie an & qualiter sint obnoxij onere vehendi ligna ad nauale regium secundum sententiam regiam.*
- 26 *Et quid obtinuerit Curia Generalis circa remissionem buius iuris.*
- 27 *Barcinonę antiqua immunitas a quinto suarum impositionum Regi soluendo, secundum suorum omnium ipsius Ciuitatis consultorum sententiam.*
- 28 *A quinto suarum impositionū Regi soluendo sunt hodie immunes omnes Vniuersitates Cathalonie ex concordatis cum domino Rege.*
- 29 *Barcinonę Ciuitatis priuilegia*

- gia propter quas honorificas causas fuerunt concessa.
- 30 Seruitia Ciuitatis Barcinonæ liberalissime suis Regibus præstata decerpta remissuè ex varijs locis.
- 31 Barcinonenses uti liberalissimos potius ad voluntaria seruitia concitare, quam impositis vectigalibus premere sui Reges voluerunt & prudentius existimarunt.
- 32 Barcinonæ Ciuitas an censenda sit libera a collectis propter publicam urgentem necessitatē superuenientem post sua regia priuilegia impositis, & nu. 33. & 34. & 43. ubi sententia Authoris.
- 33 Immunitas ab oneribus, etiā generalibus verbis concessa non excusat ab oneribus ratione belli vel pestis.
- 36 Renuntiatio generalis casuū fortuitorum non intelligitur de insolitis & raro contingentibus.
- 37 Et quid si promissum sit de omnibus casibus qui imaginari possunt & pro quacunque causa, quæ dici vel excogitari possit & adsint verba apta includere casus inopinatos & maiores expressis.
- 38 Priuilegia simpliciter concessa pro tempore carestie, non procedunt pro immoderata & extraordinaria.
- 39 Vectigalia nona an possint imponi in Cathalonia ex causa magnæ necessitatis publicæ Principatus.
- 40 Doctores an in casu necessitatis teneantur hospitari milites.
- 41 Leges & statuta etiam iurata an possit iudex urgente causa transgredi.
- 42 Salus populi suprema lex est cui cedunt omnes leges & cōventiones humane, & quando.
- 44 Pestis causa an maior sit quā causa belli.
- 45 Barcinonenses an sint immunes a iure marquis de qua hic, & quare, ubi regia decisio.
- 46 Constitutiones Cathalonie prohibentes noua vectigalia an limitentur in casu urgentis necessitatis publicæ defensionis Prouinciæ ab hostibus & belli defensionis, variæ decisiones.
- 47 Pecora Ciuitatis Barcinonæ possunt depascere per quæcūque prædia inculta sine incursum banni ex priuilegio Iacobi, nec comprehenduntur in præconijs imponentibus similia banna, ubi regia decisio.

48 *Barcinonę Ciuitas potest imponere banna in suo territorio.*

In banni concessione persona concedentis censetur excepta, ibid.

49 *Immanis est Ciuitas & ciues Barcinonę a soluendis decimis & primisijs de certis fructibus, non tamen de omnibus, ubi regia decisio.*

50 *Saluaguardia seu protectio Regia domus Ciuitatis Barcinonę & eius Officialium nec non Scholę eiusdem, & quid operetur.*

51 *Et est publicanda de quinquennio in quinquennium in capite Vicariis.*

•••••

§. XVIII.

De immunitate Ciuitatis Barcinonę.

ita fuit, de qua superius §. 8.

scripsi, præterita quoq. exemptione, quam in infelici tempestate Maurorum obtinuit & §. 4. & 5. obseruari, immunitatem & exemptionem huius Ciuitatis deducam a tempore quo excusso Saracenorum iugo ab innumeris calamitatibus respirauit, quando Christianissimis Francorum Regibus se subiecit, nimirum inniuitissimo Carolo Magno Imperatori, Ludouico Pio eius filio, & Carolo Caluo nepoti, a quo Guisfredus Comes Barcinonę relaxationem feudi sui Comitatus adeptus maasit supremus Princeps nullum agnoscens Superiorem vt §. 4. dixi. Nam præfati potentissimi Reges Franciæ admiserunt Barcinonenses saluis ipsorum ciuium libertatibus consuetudinibus & priuilegijs, concedendo eisdem vt se ipsos suis proprijs legibus iudicaret, neque aliquod regium seruicium vel tributum soluerent, neque aliquod posset eis imponi vestigal, quod si aliquando soluerent, nullam in posterum necessitatē seu obligationem census induceret,

ret, neque inde vsus aut consuetudo allegari valeret, & alias præterea exemptiones libertates & immunitates ipsi impartiti fuerunt, vt constat tribus regijs priuilegijs, altero Ludouici Pij dat. Chalend. Ianuarij anno sui Imperij primo, id est a Christo nato 815. altero eiusdem Regis & Imperatoris 4. Idus Februarij anno sui Imperij tertio, id est 817. & alio Caroli Calui 10. Iunij anno sui Regni quarto, id est 844. Gregor. Tholosan. in *Repub. lib. 6. cap. 6.* Diago in *hystor. Comit. Barcinon. lib. 2. cap. 4.* Zurita. *lib. 1. cap. 6.* Andre. Bosch. *de real. honorific. lib. 5. cap. 1. nouissime Author. Proclamationis ad Regi. Maieft. cap. 23. & 24.* Et confirmatur citata priuilegia constitutionibus prohibentibus noui vectigalia præsertim r. 10. & 20. tit. de *Veſtigals, y leu. Mieres part. 1. colla. 2. cap. 10. Calici. in extragrau. cap. 7. nu. 29. Despujol. in indice ver. Veſtigal imponitur, Cancer part. 3. cap. 3. num. 120.*

Verum est quod dicta priuilegia non solum respiciunt Barcinonam, sed & reliquam

Cathaloniam, atque inde Curia Generalis Cathalonie sæper tenuit quod seruitium in Curia per dominum Regem postulari solitum, est adus mære voluntarius, neque in oblatione seruitij semper protestatâ fuit, quod populus Cathalonie liber est ab omni exactione seruitij & ille adus a libera voluntate curiæ procedit, & in consequentiâ trahi nō potest, imo opinio Curie est quod vltus contraditio impeditet donatiuum in Curia offerri, vt notat Barnaba Serra olim Regius Senator in suis adnotationibus super cōtrouersijs quæ in curijs generalibus suscitatur, editis anno 1563. adnotatio 5. nu. 1. & 3. vbi tamen num. 40. subdit fuisse declaratum & decisum sufficere decretum maioris partis circa donatiuum Regi fiendum.

Huiusmodi immunitates & libertates prædictorū priuilegiarum fuerant a Gallis vocatæ *franquise* & ab eis hoc nomen mutuati fuerunt nostri Cathalani, vt notatur in indice rerum ab Aragonum Regib. gesta. sub anno 844.

ideo.

- 6 ideoque Cathalani dicti sunt *Franci*, nō a natione, sed a frā-
 quilia siue immunitate, vt Ca-
 rolus Caluus inquit in d. suo
 7 priuilegio. Proptereaque in-
 signis ex nostris historicus
Corbera in vita sororis Marie
Cervellō sit quod Comes Bar-
 cinonæ licet Superiorem nō
 recognoscat, non fuit Rex
 appellatus, sed Comes, quia
 subditi tam liberi & exemp-
 ti, cum ipso potius conregna-
 re videntur, & Rex Iacobus
 in historia a se scripta clamat
 nullum esse in orbe terrarū
 populū ita immunem & frā-
 cum sicut est noster.
- 8 Leges quarū meminimus,
 quibus Barcinonenses & ce-
 liqui populi Cathalonie tem-
 pore quo serenissimis Gallo-
 rum Regibus se subdiderūt,
 nec non etiam antea Mauro-
 rum tempestate regebantur,
 erant leges Gothicæ, quibus
 quoque tota Hispania gu-
 bernabatur, conditæ a Rege
 Eurigo siue Henrico cum in-
 terventu septuaginta Episco-
 porum sui Regni, inter quos
 intererat noster Divus Se-
 uerus Episcopus Barcinonæ:
 9 Et postea fuerunt editi vfa-
 tici Barcinonæ tempore Co-
 mitis Raymundi Berengarij
 sub anno 1040. quando prio-
 res Curix Generales Catha-
 lonie celebratæ sūt: fuit enim
 promulgator vñaticorū præ-
 libatus Comes Raymundus
 Berengarius cum consilio &
 laudatione terræ suæ mag-
 natum, & postea factus fuerūt
 ex tempore Petri Secundi in-
 curia Barcinonæ cap. 14. con-
 stitutiones sub lege pacti in-
 ter Dominum Regem ex vna
 & Vniuersitatem totius Pro-
 uinciæ, quæ in tribus brachijs
 representatur, parte ex al-
 tera, vt hæc omnia probant
Oliba de iur. fisco. cap. 1. num. 3.
8. 14. 17. 18. & de actianib. 10.
1. lib. 3. cap. 2. num. 7. 8. 21. 22.
Bruniq. in apologia cap. 1. num.
79. cum. 4. sequentib. & alij per
eos citati. Diago lib. 2. cap. 58.
& 59. Vnde infertur & con- 10
 cluditur Barcinonenses a tē-
 pore prædictorum Regum
 Franciæ iuxta præfata corū
 priuilegia suis semper vixisse
 legibus & constitutioni-
 bus. Reliquas etiam immuni-
 tates & libertates eorundem
 priuilegiorum seruauit suc-
 cessoriue posteriores Principes.
 pes.

pes, vt animaduertit Bosch. *de lib. 5. cap. 1.* atque hæc sunt fundamenta, quibus fundantur, & origo vnde dimanant omnia alia priuilegia libertates & exemptiones Barcinonensis Ciuitatis, quia non solū priores libertates cōseruarūt Principes subsequētes, sed etiam multis auxerūt *indultis*.

- 12 Rex Aragonū Iacobus Primus suo priuilegio dat. pridie Idus Aprilis 1232. & Rex Iacobus Secundus alio priuilegio dat. 18. chalend. Ianuarij 1323. concesserunt Ciuitati Barcinonæ & eius ciuibus & habitatoribus vt immunes & exempti essent cum rebus & mercibus suis a solutione cuiuscunq. leude, pedatici, portatici, mensuratici, pensi, vsatici & quarumcunq. collectionum, gabelatarum, iurium, impositionum, quæ cogitari valerēt, & impositæ essent vel in posterum imponerentur in Ciuitatibus Oppidis & Castris ditioni Domini Regis subiectis & per omnia loca dominationis regis tam per terram quam per mare. Sed
- 13 & Rex Petrus Secundus in

constitut. 4. tit. de *Veſtigals.* y *llendas in 1. Vol. constitution. Cathalonie* prædicta priuilegia Barcinonæ & vsū huius immunitatis præfatæ Ciuitatis & ciuium confirmauit. Confirmauit quoq. eandem exemptionem Rex Petrus Tertius suis litteris directis Gubernatori Maioricarū dat. Barcinonæ 5. Aprilis 1353. idemque probat quamplures Regiæ sententiæ, quas refertur Petrus Fontanell. *de pact. nup. tom. 1. claus. 3. glos. 2. num. 6. & 7.* atque Andræ. Bosch. *de tit. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1. Cancer. variar. part. 3. cap. 5. nu. 49. & 50.* quibus inuenies in Regio Concilio Cathalonie pro immunitate ista Ciuitatis Barcinonæ & eius ciuium declaratum 3. Decembris 1572. cōtra Syndicum Villæ Granulariorum & eius impositiones, & 9. Aprilis 1583. contra Ciuitatē Dertusæ & eius gabellas & 22. Septembris 1597. cōtra Ciuitatē Maioricarum & eius veſtigalia, atque his adde aliam conclusionē eiusdem Regij Senatus. 12. Nouembris 1493. factam pro eadem exemptione Ciuitatis & ciuium

ciuium Barcinonæ cōtra lez-
darios & alios collectores iu-
rium Celzonæ & eius Ciui-
tatis collectas. Insuper Rex
16 Iacobus alio priuilegio Ciui-
tati Barcinonæ pridie cha-
lendas Ianuarij 1299. conces-
so indulgit eidem & eius ci-
uibus quod perpetuo immu-
nes esset ab omnibus quistijs
& quantitatibus seruitalibus.
17 Ex his & alijs pluribus pri-
uilegijs Barcinonæ, nec non
ex interpretatione & obser-
uantia illorū subsequuta, cu-
ius tanta vis est, vt ex multis
scripsi *de offic. iud. & advocat.*
par. 2. quest. 6. num. 56. ad tex.
in l. si de interpretatione & in l.
minime ff. de legib. & ex pos-
sessione immemoriali, quæ
habet vim tituli ex traditis
per Anton. Oliph. de iur. ff. de
cap. 13. num. 8. & 9. ad tex. in l.
hoc iure §. ductus aquæ ff. de
aqua quorid. & essi. efficitur
quod Ciuitas Barcinonæ a re-
gijs oneribus, quibus aliæ
Vniuersitates Cathalonie ob-
noxie fuerunt, semper libe-
18 *ra habita fuit. Sic immunis*
est a iuribus Coronagij &
Maritagij, de quibus in titu-
lo de Coronarjes, y maridatjes in

1. & 2. *vol. constitutionum Ca-*
thalonie, quæ tamē aliæ Vni-
uersitates soluūt. Declaratio-
nem circa ius maritagij pro
Ciuitate Barcinonæ in Con-
sistorio Magistri Rationalis
Regij factam refert Fontan.
tom. 2. de pact. nup. claus. 5. glos.
4. num. 50. & ego in vtroque
iure seruatum vidi, & licet 19
doctissimus Fontanell. dicat
non vidisse Ciuitatis ad id
priuilegia, sufficeret tamen
hæc duo iura esse consuetu-
dinaria, prout sunt tam de iu-
re communi l. i. de iur. C. de anvo-
cronario lib. 10. & ibi glos. &
Luc. de Penna Bellug. in spec.
Princip. rub. 26. versic. sunt &
alia nu. 1. Caslan. in Catal. glor.
mund. part. 1. cons. 2. Henr. Ro-
sental. de feud. cap. 5. concl. 77.
& 78. Calici. in extragrauat.
curia. casu 162. Ioan. Socarrat.
in commen. Petri Alberti cap.
si aliquis dominus num. 102. Fo-
tanell. d. claus. 5. glos. 4. nu. 17.
Cancer. variar. cap. 2. nu. 276.
quam de iure speciali Catha-
lonie, Calici. d. casu. 162. So-
carrat. in d. cap. si aliquis domi-
nus num. 102. Fontanell. d. glos.
4. num. 28. nulla enim est con-
stitutio seu lex municipalis
Catha-

Cathaloniz, quæ statuat ista iura, sed quæ illis præsuppositis disponat circa illorū exemptionem aut solutionem; Barcino autem nunquam soluit, sicut nec eius ciues. Sufficit quoque possessio immemorialis, quæ habet vim tituli & priuilegij vt prædixi, & subsequuta obseruatiā prædictorum priuilegiorum, quæ supra retuli. Sed & extant litteræ Regis Alphonsi die 30. Aprilis 1425. directæ receptoribus Coronagij, quibus præcipit ne ius Coronagij ab Oppido de Carotitulo & alijs habentibus priuilegia, quod sint vici Ciuitatis Barcinonæ & veri ciues illius, exigatur, vbi rationem adiicit quia Ciuitas Barcinonæ ab illo onere immunis est. Et eodem iure obtinuit me patrono causæ Villa Aqualatæ 30. Octobris 1626. in Cōsistorio Magistri Rationalis Regij in sui exemptionem circa ius Coronagij declarati, quia ex priuilegio Regis Petri dat. 9. Iulij 1385. & altero Regis Ioannis dat. 20. Decēbris 1392. est quoque vicus Barcinonæ & eius fruitur pri-

uilegijs, efficiunturque homines prælibatæ Villæ, veri ciues Barcinonæ.

Sic etiam Ciuitas Barcinonæ immunis est ab onere hospitadi milites, quos prouinciales in Cathalonia hospitari tenentur cum modificationibus tamen, de quibus in cōstitutionibus 3. 12. 13. *Et fin. tit. de offi. de Alcajz. Capitans & in constitut. vnic. tit. de offi. de Apofentadors, & in cap. 45. curiarum anni 1599. Rolād. a Valle. conf. 66. Bouadill. in politic. tom. 2. lib. 4. cap. 1. num. 12. 21. & 27. Calici. in Margarit. fife. dubi. 6. casu. 307. Cācer. var. part. 3. cap. 5. num. 60. cum sequen.* neque inuitis ciuibus Barcinonæ in domibus priuatis acceperūt milites in ea hospitium propter priuilegium Ciuitatis ipsius, quod d. constitutio vnica insinuauit, & nouissimè in cōcordatis Prouinciæ huius cum Rege nostro Francorum cap. 10. in fin. approbatur & confirmatur.

Seruitutem insequendi sonum emissum, qua aliæ Vniuersitates & earum homines domino Regi & eius Vicarijs

in Cathalonia seruūt ad tradita per Calici. *de sono emisso quæst. 8. Cancer. part. 3. cap. 5. eod. tit. num. 9.* Ciuitas Barcinonæ tanquam priuilegiata & eius ciues non exhibent.

- 24 Ab onere vehēdi ligna ad nauale regium pro constructione regiarum triremium, quod aliæ Vniuersitates Cathalonie nō priuilegiatæ, grauius contradicente tamen filci procuratore Generalis Cathalonie, passæ sunt. Ciuitas Barcinonæ tanquam priuilegiata semper h. ita fuit exempta, & eius ciues exēpti
- 25 habiti sunt. Nam 5. Octobris 1598. inter Syndicum Villæ Granullariorum & Laurentium Torres referēte Peguera fuit conclusum in Regio Concilio quod provinciales omnes in viam iuris tenentur locare plaustra ad ligna vehendum ex locis circum vicinis ad nauale Ciuitatis Barcinonæ ad opus fabricæ regiarum triremium & quod ad huius seruitutis præstationē tenentur cum suis mulis, bobus, vel plaustris, soluta eis solita mercede, nisi speciali priuilegio excusentur, & quod

in sumptibus & expensis faciendis ultra mercedem regiam in dictis lignis ad dictū nauale vehendis tenentur contribuere omnes particulares Vniuersitatis ad solidum & libram seu ad modum foga-gij, & quod pro prædictis potest procedi per commissarios Capitaniæ Generalis via executiua per præcepta quinque dierum vel breuioris spaciij pæna centum librarum vel alia. Cōquesta fuit Curia Generalis anni 1599. domino Regi vt in capitulo curiæ 48. dictatū curiarum cernere est, & solum obtinuit quod augetetur præfata regia merces duobus denarijs pro quolibet quintali, vt in eodem capitulo continetur. Pressæ sunt postea Viuersitates hoc onere, proclamante iam dicto Generali Cathalonie, sed Ciuitas Barcinonæ & eius ciues in tuto fuere.

A quinto suarum impossitionum, quod aliæ Vniuersitates Cathalonie nō in hoc priuilegiatæ domino Regi soluebant, Doctores quos Ciuitas Barcinonæ consuluit, cōsulerunt eidē ipsam per diuersa

uerſa priuilegia immunē eſſe, ſiſci tamen Procuratore contrariū prætendēte, propter quod tempore Philippi Tertij hæc Ciuitas legatum ad Regiam Curiam tranſmiſit & multo tēpore habuit, & poſtea tēpore Philippi Quarti in Conſiſtorio Officij Magiſtri Rationalis Regij ex regio præcepto fuit ſuper hoc cauſa mota, quæ inſu Ducis Cardonæ tunc Proregis per prædictum Magiſtrum Rationalem mihi vt Aſſeſſori præſati Officij quantumcunque inuito & reuerti commiſſa exitit. Non fuerunt in hac cauſa per Syndicum Barcinonæ exhibita ſua priuilegia neque vidi illa dum Aduocatus eiſdē Ciuitatis fueram, quia eo tempore prætenſio ſiſci procuratoris circa quintum impoſitionū ipſius Ciuitatis ſemper ſiluit.

28 Non fuit proſequuta cauſa: & fruſtra modo tempus in hoc conterem, cum nunc potētiffimus noſter Rex Chriſtianiffimus in concordatis cum Principatu Cathalonix omnibus Vniuerſitatibus illius Quintū remiſerit, & eas

a cætero ab iſta præſtatione, quam hæc Prouincia ſemper exiſtimauit indebitam, abſoluerit, & liberauerit.

Tot, tantaque priuilegia huic nobiliſſimæ Ciuitati a ſuis indulta Regibus non ſine cauſa conceſſa ſunt. Tria priora præchalendata Regū Frácię cauſam continēt quod Barcinonenſes ſuo ſe ſanguine a Sarracenorum poteſtate redemerunt & Carolo Magno Imperatori, Ludouico filio, & Carolo Caluo nepoti ſubmiſerunt, vt hic præſertim ſuo priuilegio expreſſe proficitur. Reliquis regijs priuilegijs cauſam dedere innumera & ingentia ſeruitia, quæ ſuis Regibus iſdem Barcinonenſes liberaliſſimè præbuerūt: in quibus poſſē multū excutere, lōgè latiſſimeque vagari: ſed ne nimis ab inſtituto mea digrediat

30 ratio, legas præcipue tria priuilegia, duo ſcilicet Regis Iacobi anni 1299. quibus referuntur immenſæ pecuniarū ſummę, quas Ciuitas hæc Regię Maieſtati dono dedit, tertium Regis Ioannis anni 1393. quo commemoratur ſeruitiū

decem triremium, quibus armatis, solutoque victu & stipendio militum ad quatuor menses, cum Regem in expeditione belli aduersus Sardiniam adiuuauit. Ad eas nouissimè Proclamationem ipsius Ciuitatis ad Regiam Maiestatem anno 1640. editam §. 7. ubi tam incredibilia narrantur *seruitia ab illa Ciuitate omnibus suis Regibus & maxime, olim Philippo Quarto præstita*, modo tot militum copijs, modo tanta pecunia- tum vi, modo, tot nauibus & triremibus seruendo vt non possis non in magnam passim rapi admirationem. Videas propositionem curiarum generalium Regis Mattini, ubi Cathalanos & præsertim Barcinonenses & eorum erga se liberalitatem & munificentiam ad cælum vsque summis laudibus extollit. Satius & vtilius prudentissimi nostri Reges existimarunt vrgentibus Regni necessitatibus liberalissimos Barcinonensium necos animos ad voluntaria seruitia cõcitare, quàm impositis operibus & vectigalibus illos premere.

Circa præhalendata pri-
 uilegia Regum Iacobi primi
 & secundi super immunitate
 Ciuitatis & ciuium Barcino-
 næ doctissimus noster Petr.
 Fontanell. *de pact. nupt. tom. 1.
 claus. 3. glos. 2. ex num. 10.* non
 nulla sulcitac & resoluit du-
 bia, & (quod grauioris pon-
 deris & momenti est) ad pri-
 mum dubium a num. 10. ad nu.
 16. discussa quæstione an Ci-
 uitas acciues Barcinonæ per
 eadem priuilegia tensesantur
 exempti a collectis: propter
 publicam vrgentem necessi-
 tatem superuenientem postea
 impositis, concludit affirma-
 tiuè propter ampla enixa
 geminata & prægnantia ver-
 ba dictorum priuilegiolorum,
 & quia concessa hæc priuile-
 gia fuerunt per viam contra-
 ctus in remunerationem ser-
 uitiolorum. Quam resolutione
 limitat si tam vrgens occur-
 reret necessitas vt nullatenus
 ei prouideri posset, nisi im-
 munes & exempti cõtribue-
 rent, & in casu belli diuini id
 est pestis, nisi adesset obser-
 uantia subsequuta in contra-
 rium, vtpote quod successisset
 casus priuilegiati ob quos ci-
 ues

ues Barcinonæ licet potuissent compelli ad contribuendum, non tamen contribuissent. Hęc sententia mihi placet. Sane Gasp. Anton. Thesaur. *qq. forens. lib. 1. quest. 13. n. 5.* quamplurimis citatis Doctoribus qui omnes magis communem testantur, asserit secundum veriorē & magis communem opinionem immunitatem ab oneribus, etiā generalibus verbis concessam non excludere ab oneribus ratione belli vel pestis. Stephā. Gratian. *discep. forens. 10. 1. cap. 195. a nu. 7. vsq. ad nu. 12.* communem & veriorē profert sententiā quod generalis renuntiatio casuum fortuitorū non intelligitur de insolitis & raro contingentibus, vbi inter alios plures DD. allegat Hieronymum Ceuallos *quest. 702. vbi nu. 4.* hanc veriorē, testatur & Petrum Surd. *conf. 61. nu. 65. & decis. 326. num. 52.* vbi ait hoc esse verius licet promissum fuerit de omnibus casibus, qui imaginari possūt & pro quacunque causa, quæ posset dici vel excogitari, & licet adsint verba apta includere casus in

opinatos & maiores expressis. Vincentius Caroci. *decis. seu casu 35. num. 1.* docet priuilegia concessa pro tempore carere simpliciter, non procedere pro immoderata & extraordinaria. Ioannes de Socarrat. *ad consuetudines Cathalonie in cap. si aliquis dominus ex nu. 98.* late disputat an in Cathaloniam, vbi noua vetustigia vt supra scripsi, sunt prohibita, possint tamen ex causa magnę necessitatis publicę huius Principatus imponi, & affirmat posse imponi. Iacobus Cancer. *part. 3. cap. 5. num. 73. & 74.* circa immunitatem Doctorum ab onere hospitandi de quo agit, casum necessitatis exceptit. Guido Pap. *quest. 206.* probat iudicem urgente causa posse leges & statuta, etiā iurata transgredi, quæ tamen verē transgressio non est, ad quod alios allegavi & declaravi ego de *offic. iud. & aduoc. part. 1. quest. 7. num. 53.* vltra quos tenent Caball. *resolut. crimin. 97. nu. 9. ceter. 1.* Gramma. *deci. 36. ex num. 2.* Farinac. *tom. 2. criminalium tit. de iudici. & tortur. quest. 37. nu. 79. & seqq.* quia
salus

salus populi supremā lex est,
 vt eleganter expendit Antō.
 Faber. in *Rationalib. ad Pan-*
dec. tit. quod cuiusq. Vniuersit.
nomi. ad l. i. idcoq. saluti Rei-
pub. cedunt omnes leges &
cōuentiones humanæ, & exi-
stente necessitate illius lici-
tum est recedere a legis dis-
positione, quod quando obti-
neat & quæ sint ad id requi-
sita fuisse docent don Iean. del
Castillo Sotomayor lib. 7. cō-
trouerf. iur. cap. 41. a num. 73.
& dō Ludouic. a Peguer. dec.
51. Ego in casu supra relato-
rum priuilegiōrū Barcinonę
& publicæ necessitatis acci-
 43 *dētis multum tribuerem in-*
tegrī recti aq. prudentis ar-
bitrio iudicis, neque crederē
quacunque pestis causa ci-
uem Barcinonæ seu Ciuitatē
ab his priuilegijs excludi,
neque in omni belli causa sub
eis includi, & parū aut nul-
lum constituerem discrimen
inter pestem, bellum, & famē
 44 *Reipub. pari necessitate exi-*
stente, quamuis maior ab ali-
quibus putetur causa pestis
quā belli, quia maior est ho-
stilitas Dei quam hominum,
Ripa de peste in princip. num. 9.

Gaspar. Anton. Thesaur. d. q.
 13. num. 6. vbi quod exceptio-
 ne in priuilegio facta de casu
 belli, non intelligitur excep-
 tus casus pestis, quod bellum
 diuinum appellat.

Inuenio conclusionem in
 45 *Regio Senatu 7. Ianuar. 1587.*
inter Syndicos Ciuitatis Bar-
cinonæ & Logiæ Matis ex
vna & conseruatorem iuris
vocati de les Marques de Ara-
go y de França & creditores
dicti iuris ex altera referen-
te Francisco Puig facta, qua
concluditur quod licet ciues
Barcinonæ sint immunes a
soluendo quasunque impo-
sitiones per Vniuersitates Ci-
uitatum & Villarum huius
Principatus impositas & im-
ponendas tam per mare quā
per terram, etiam in terris
Regnorum Coronæ Arago-
num & ei applicatorū & ap-
plicandorū: tamen non sunt
exempti a prastatione præ-
dicti iuris Marquæ attento
quod fuit impositum pro cō-
seruanda pace inter Reges
Aragonum & Franciæ, quia
(inquit) casus publica & com-
munis vtilitatis, & pacis con-
seruanda non comprehenditur in
 priuile-

privilegijs exemptionum concessis Civitati Barcinonæ & Logie maris, maxime (subdit) quia ex diuturnitate exactionis eius iuris publicè & palam Barcinonæ facta præsumitur eandem Civitatē & eius Cōcilium creationi & impositioni ipsius iuris cōsensisse & acquiescisse. Et de hoc iure postea emanavit cōstitut. 17. curiarum anni 1599.

46 Similiter quod cōstitutiones Cathalonix prohibentes nova vectigalia limitantur in casu vrgētis necessitatis publicæ defensionis Provinciæ ab hostibus & belli defensionis, reperiuntur variæ Regij Concilij conclusiones, & signanter 28. Iulij 1551. & 27. & 29. Aprilis & 10. Maij 1562. & 27. Martij 1574. sed ut dixi, non quælibet necessitas excusat, & sæpe fisci procurator Generalis Cathalonix proclamatur.

47 Alijs pluribus immunitatis privilegijs Civitas Barcinonæ gaudet, & signāter privilegio Regis Iacobi dat. 16. chalendas Aprilis 1266. quo Vniuersitati Barcinonæ concedit quod pecora eius libere depascere possint per quæ-

cunque prædia inculta tam priuatorum dominorum quā alia in omni ditione & Regno ipsius Regis sine incurſu alicuius banni seu pœnæ, soluant tamen damni emendam si quod dederint. Vnde quibuscunque præconijs & præceptis siue Baiuli Generalis Cathalonix siue aliorum regiorum aut aliorum Officialium imponēribus banna pecoribus in aliquibus incultis terris depascētibz, nunquā pecora Civitatis Barcinonæ comprehenduntur, nec comprehendendi valent, & ita observari sæpe vidi. Et respectu territorij Barcinonæ disponit idem quædam ordinatio Consulū & proborum hominum siue Cōcilij Ordinarij dictæ Civitatis facta 24. Nouembris 1477. & fuit decisū in fauorē Syndicū eiusdem Civitatis & arrendatariorum carniū eius & contra hortulanos & terrarū possessores territorij Barcinonæ referēte Salba 2. Martij 1598. quæ sententia etiam fundatur quia Civitas Barcinonæ ex regijs privilegijs (sūt privilegia Regis Iacobi pridie chalen.

chalé. Iulij 1317. & Regis Petri 20. Februarij & 23. Iulij 1375. & Regis Alphonsi idib. Nouemb. 1329. & Regis Iacobi 10. chalendas Februa. 1319. quod vltimum est in 2. vol. cōstitut. cap. 1. tit. de statuts, y ordinations) potest imponere banna in territorio Barcinonæ & in bannorum & pœnarum concessionibus persona concedentis censetur excepta.

- 49 Immunis est quoque Ciuitas Barcinonæ prout eius ciues a soluēdis decimis & primitijs de certis fructibus, qui in eius territorio colligūtur, & designantur in cap. 37. & 38. priuilegij del *Reconouerrunt Proceres* prout in eodem priuilegio continetur. meminit Ferrer. 3. par. obser. ca. 278. Gabri. Berar. in specul. visitat. cap. 22. n. 20. & Andræ. Bosch. de titul. honorific. lib. 4. ca. 3. §. 1. non tamē habent generalem immunitatem non soluendi decimas in d. territorio de omnibus fructibus, vt fuit decitum in Regio Concilio. cōtrarium illis pretendētib. referente Fontanet 29. Octobris 1598. inter Rectorem Parochialis Ecclesię de Pinu &

Franciscum Famadas & alios, vbi declaratur non constare de tali prætenso priuilegio ciuium Barcinonæ, quinimo priuilegium in corpore iuris Patrię clausum vocatum *Reconouerrunt Proceres*, concedēs exemptionem decimarum de certis fructibus, firmare regulā in cōtrariū quoad alios fructus ibi non expressos.

Demum Domus Ciuitatis 50 Barcinonæ & eius res & pecunię & Officialium personę bona & familię, nec non schola Barcinonensis & eius cathedratici & scholares sūt ex regio priuilegio sub protectione seu saluaguardia domini Regis, quę operatur quod si quis illorum offēdatur, proceditur per viam regalij, & contra milites ex militia generosa agitur sine partis instātia. Eximie etiam a marchis & represalijs. Sed 51 ex cōstitut. 4. tit. de guarijes y saluaguardas de quinquennio in quinquenniū in capite Vicarię est publicanda, & alias nō prodest. Priuilegia immunitatū quę corpori Ciuitatis adaptari nō possūt sed ciuib. non est mei instituti referre.

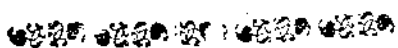
SVMMARIUM.

- 1 Mensa cōmunium depositorum Civitatis Barcinonæ qualis sit & quæ & qualiter pecuniæ deponantur in ipsa.
- 2 Privilegiū Regis Ioannis mēse numariæ Civitatis Barcinonæ concessum.
- 3 Cōfirmatio privilegiorum mēse numariæ Civitatis Barcinonæ per Regem Ferdinandū.
- 4 Clauarij Civitatis Barcinonæ pūcta in mēsa numaria eiusdem.
- 5 Pūcta prædicta fieri non possunt si debitum requirit altiore indaginē. ubi decisio.
- 6 Debitum si non sit liquidum, sed agitur de iure prætenso, neque siscus potest pro eo exequiue procedere.
- 7 Notario ad cuius soltam pecunia est in mēsa numaria Barcinonæ deposita an possit a iudice præceptum fieri ne soltam tollat, stantibus privilegijs dictæ mensæ.
- 8 Quid super hoc declaraverit Regia Audientia.

177
§ Et quid rursus super empara facta Notario solet.

- 10 Notarius ad cuius soltā fuit deposita pecunia in mēsa numaria Barcinonæ quid tantum possit cognoscere.
- 11 Notarius dicitur iudex cartularius.
- 12 Dubia Officialium mensæ numariæ Barcinonæ quemadmodum proponantur & declarentur.
- 13 Solutio per mensam numariā Barcinonæ a debitore facta est legitima nec recusari a creditore potest.
- 14 Moneta in mensa numaria Barcinonæ currēs reputatur in Principatu Cathalonie legitima & quisque eam recipere cogitur. & ibi decisio.
- 15 A mensa numaria Barcinonæ si quis falso nomine pecuniā extrahat, cui cedat damnum, ubi votum regiorum Senatorum. & nu. 16. ubi qualis subsequatur sententia.
- 16 Deposita facta in mensa numaria Barcinonæ non sunt propria & vera deposita sed impropria & irregularia & mutui naturam sortiuntur. & n. 17. ubi an in aliquibus servent privilegia veri depositi.

- 17 Pecunia in mensa numaria Barcinonæ creditori deposita, statim habetur pro consumpta, ita ut nulla possit fieri auocatio per priorem creditorem hypothecarium.
- 18 Pœna qua punitur qui falso nomine ex mensa numaria Barcinonæ pecuniam extrahit.
Fur pro uno furto non condemnatur in Cathalonia pœna mortis, nisi furtum ascendat ad summam cētum librarū, vel ultra, ibid.
- 19 Actio non datur realis, nec hypothecaria, sed personalis creditori quando pecuniæ in mensa depositæ transfertur dominium in depositarium.
- 20 Bona campforum seu mensariorum in Cathalonia sunt creditoribus suis tacite obligata.
- 21 Mensariorum unus mensæ numariæ quilibet in solidum tenetur actione personali & hypothecaria creditoribus in Cathalonia ubi decisio.
- 22 Et de hoc affertur opinio Iacobi Cancery contra alios contrarium defendentes, non visa decisione.
- 23 Et quid de iure communi.
- 24 Inter creditores mensæ numariæ nō datur prioritas temporis, sed simul omnium ratio habenda est, non spectato ordine quo deposuerunt.
- 25 Creditores mensæ numariæ in pecunijs mensæ præferuntur alijs creditoribus mensarij hypothecarijs, non ita ob publicam utilitatē privilegiatis, licet anterioribus.
- 26 Mensarius quando decoxit, quo ordine creditores vocentur, remissive.
- 27 Libri numulariorū siue campforum quam fidem faciant iure communi.
- 28 Et quid in Ciuitate Barcinonæ.
- 29 Libri mensæ numariæ Ciuitatis Barcinonæ quam fidem faciant.
- 30 Computum suum in mensa numaria Barcinonæ an & quando alicui ab officarij mensæ ostendatur.

§. XIX.

*De Argētaria seu mē-
sa communium depo-
sitorum Ciuitatis
Barcinonæ.*

E Amatissima, pari-
terque ditissima &
probatissimæ fidei
atque & indeficiē-
tis pecuniæ est duplex men-
sa numaria quā Ciuitas Bar-
cinonæ habet vbi omnes pe-
cuniæ huius præsertim Prin-
cipatus Cathalonix, siue do-
mini Regis, siue Generalis
ipsius Prouinciæ, siue Eccle-
siarum, siue Vniuersitatū om-
nium Ciuitatum Villarum &
Oppidorum, siue singularium
præter pecunias prædictæ Bar-
cinonensis Ciuitatis deponū-
tur, non regulariter vt eadem
pecuniæ in eadem specie qua-
si obsignatæ vel in sacco clau-
sæ reddantur, etsi non pau-
cæ, vt & multi thesauri hac
lege ibi custodiantur, sed vt
eadem numero summa pecu-
niæ quandocunque petenti-

bus creditoribus restituatur.

Hanc mensam Rex Ioan-
nes insigni suo priuilegio Ci-
uitati Barcinonæ 16. Octobris
1472. cōcesso celebrem ac tu-
tissimam fecit, quo securam
reddit & guidat eandem mē-
sam & omnes pecunias in ea
depositas, ita vt neque per suū
Locumtenentem Generalem
neque per aliquem eius offi-
cialem vel alium quemcun-
que possint sequestrari, em-
parari, vel quoquo modo de-
tineri, neque prætextu alicu-
ius debiti ciuilibus, neque præ-
textu alicuius criminis vel
delicti, etiam læsæ Maiestatis
in quocunque capite. Præte-
rea in curijs generalibus Re-
gis Ferdinandi Secundi sub
anno 1503. cap. 42. quæ est cō-
stitutio vnica tit. de la taula de
la Ciutat de Barcelona. attento
maxime commodo & benefi-
cio quod ex supradicta men-
sa nō solum Principatus Ca-
thalonix sed etiam alia plura
Regna & ditiones suæ Maie-
statis percipiebant, sanctum
fuit vt omnia priuilegia eidē
mensæ per ipsum Ferdinan-
dum Regem & prædecesso-
res suos concessa inuiolabili-

ter ab omnibus obseruaretur.

- 4 Seruatur ad vnguem Regis Ioānis priuilegiū: sed quia ex tritissimis iuris regulis quod in fauorem concessum est, nō debet in odium retorqueri, & illud priuilegiū Ciuitati indultum est, & ex alio Regis Ferdinandi priuilegio, cuius suo loco meminimus, Clauarius ipsius Ciuitatis debitores eius exequitur, inde quotidie efficitur quod nō obstāte priuilegio eiusdem mensæ aduersus huiusmodi debitores habētes in ea pecunias depositas dictus Clauarius punctū (vt nostri loquūtur) in eadē mēsa facit, id est præceptū mensarijs ne sinant tales debitores ex suis computis in mensa præfata quicquam expendere vel recipere donec
- 5 Ciuitati satisfactum sit. Non tamen potest Ciuitas Barcinonæ vel ipsius Clauarius impedire alicui creditori mensæ vsum pecuniæ, si res requirit altiore indagine. Vnde 26. Iunij 1508. in facto Michaelis Carauau Mercatoris, cōtra Syndicū Ciuitatis Barcinonæ fuit in Regio Senatu referēte Orrit cōclusū quod

attento prætenſa per dictum Syndicum exigebant altiore indaginē, & attenta cautione per ipsū Carauau oblata, poterat idem Carauau vtī pecunijs quas in mensa communium depositorum prædictæ Ciuitatis habebat, & poterat dicere & scribi facere eas illi vel illis quibus ipse vellet. Nam vbi debitum vō 6 est liquidum sed agitur de iure prætenſo quod discussionē & altiore indagationē desiderat, neq. fiscus potest executiue procedere l. pen. c. de delator. lib. 10. Peregr. de iur. fisc. lib. 6. tit. 7. num. 5. & seqq. Oliba. de iur. fisc. cap. 15. num. 3. & 4. alios ad id congeſsi DD. in lib. de offic. iud. & aduoc. par. 2. quæst. 6. num. 26.

Cum ex citato priuilegio 7 in mensa argētaria istius Ciuitatis non possit alicuius pecunia emparati sequeſtrari vel detineri, queritur si in hac mensa in alicuius creditū deposita sit pecunia ad soltam (vt aiunt) seu deliberationem notarij alicuius, an ex causa iusta citra violationem ipsius priuilegij possit a iudice fieri præceptum notario ne soltam tollat.

tollat. Dico nihil proponi cur non possit expediri: cū enim pecunia illa non fuerit liberè deposita creditori sed iudicio notarij liberanda, quod subditum est boni viri id est iudicis cognitioni & iudicio, merito asserendum est præcepto priuilegium non obstare, maxime quia cum mandata iudicis non sunt mensarijs & numularijs ipsius mensæ, minus difficultatis res habet.

- ⁸ Sic 11. Decembris 1509. & iterum & melius licet per maiorem partem Senatorum 3. Ianuarij 1610. fuit deliberatum & conclusum in Regio Concilio mandatum factum cuidam notario quod non tollat solum pecuniarum in mensa cambij Barcinonæ depositarum esse iustum & legitime factum & non esse contra priuilegium seu guidaticum ipsius mensæ. Verum est quod ⁹ 10. Februarij 1541. inter Gasparem Vincentium Compte & Petrum Compte referente Clariana reperitur alia Regiæ Audientię conclusio, qua fuit decissum pro obseruantia priuilegiorum & guidaticorum Ciuitati & mensæ numariæ

Barcinonæ concessorum comparas in curia Vicarij Ioanni Llunes notario ratione soltæ appositæ in partita scripta in dicta mēsa dicto Gaspari Vincentio Compte factas per dictum Petrum Compte fideicommissarium prosecutate fideicommissi, cancellandas esse. Et 30. Maij 1581. inter Ludouicum Desualls & Petrum Mambra Notarium publicum Barcinonæ referente Vilana extrat alia Regij Senatus conclusio, qua fuit resolutū Notarium ad cuius solum pecunia fuit deposita in mensa cōmuniū depositorum, tantummodo ante solum teneri cognoscere an creditor cui pecunia scripta est, firmauerit apocham & definitionem, & non an illam recipere possit. Facit quia tabellio dicitur iudex cartularius, vt notatur *in authent. de tabellionib. in princ.* vbi de eorum officio agitur.

Observatur in Domo Ciuitatis Barcinonæ praxis antiqua quod si notarius prædictæ mensæ vel numularij & officiales librorum eius quicquam dubitant super admitenda vel reiicienda aliqua partita,

partita, formant & a partibus interesse habentibus cōpelli possunt formare dubium in scriptis & dominis Consulibus illud offerunt, qui id in calce dubij per scribam maiore alteri ex aduocatis eiusdem domus cōmittunt, isque auditis officiali & parte, vocato etiam nō nunquam Syndico Ciuitatis & diuersis aliquādo porrectis scedulis prouidet quod iuris est, & dubiū sua prouisione vernacula lingua declarat mandando officiali quod admittat vel repellat partitam, de qua agitur.

13 Non potest in hoc Principatu creditor aliquis solutionem sui debitoris per partitam mensæ Ciuitatis Barcinonę factam recusare, quia legitima censetur solutio sicut quæ sit pecunia numerata & ita quotidie declaratur in iudicijs, quod ex constitutio. 2. tit. de depositis, y depositis de execucions cōfirmatur, vbi pecuniæ ab executionibus debitorum processu in mensa prædicta iubentur deponi, nec nō constitutio. vnic. tit. de la taula de Barcelona vbi hæc mensa a Principatu Cathalonie ap-

probatum & eius priuilegia omnia seruari præcipitur. Similiter moneta in præfata mensa currēs, semper in hoc Principatu reputatur legitima & quisque eam accipere compellitur. Sic 5. Octobris 1492. inter Petrum Mas & pupillos Vallterra referente Mag. Regente Regiam Cancellariam fuit in Regio Senatu decusum quod solutio facta de moneta, quæ currit in tabula Ciuitatis Barcinonæ, est legitima solutio: quia illa loco monete de terno soluitur.

15 Quid si falso nomine, falsis litteris, falso procuratoris mandato aut alia falsitate cōmissa ex mensa cambiij siue depositorum Barcinonæ & alieno computo quis pecuniam fortuē extrahat? Nunquid cederet damnum creditori mensæ vel Ciuitati? Pro huiusmodi casu olim Ciuitas consuluit (vt ex licentia Proregis aliquoties consulere solet) quosdam ex Regijs Senatoribus inter quos erat doctissimus Senator Hieronymus Astor, & reddito in scriptis voto, quod adhuc in domo Ciuitatis custoditur, cōsulerunt Ciuitati ipsam creditori

16 ditori teneti eandem pecunie quantitatem soluere, neq. creditoris fuisse periculum sed Ciuitatis, siue culpa aliqua siue sine culpa lata, leui, vel leuissima numulariorum & officialium mensæ casus euenerit: quia huiusmodi deposita pecuniarum quæ non dantur obsignatæ & in sacco clausæ ut eadem in specie reddantur, sed eadem tantum quantitas & numerus expectatur, non sunt propria & vera deposita sed impropria & irregularia & mutui naturam habent, nā dominium & possessio pecuniæ in depositarium transferatur, ut ea ad libitum utatur, ad tex. in l. naue Sauphei & ibi per illum tex. DD. ff. locat. & in l. 2. & ibi Ripa a nu. 8. cum. seqq. ff. si cert. petat. Hoc votum meo tempore in informationibus similium casuum exhibebant Ciuitati creditores mensæ, qui suis erant frustrati pecunijs, & secundum illud in fauorem creditorum facili negotio pluries Assessores Ciuitatis declarauimus. dato regressu eidem Ciuitati contra officiales mensæ si culpa laborarent. Post suprascriptū votū puto nostros mu-

nicipes sapientissimos DD. in terminis eandem sententiam tradidisse & comprobasse, Cancr. var. part. 3. cap. 8. num. 63. cū 2. seqq. Peguer. tom. 1. decis. 38. n. 2. 4. & 7. Fontanell. de pact. nup. tom. 2. claus. 5. glos. 8. part. 7. n. 13. & ex num. 6. vsq. ad num. 21. & idem docuerunt Vincent. Hōdede. conf. 43. vol. 2. Anton. Gomes. tom. 2. var. cap. 7. num. 3. Castil. Sotoma. controuers. iur. li. 3. cap. 16. num. 35. & 37. Gaspar Roderic. de annuis reddit. lib. 3. qua. 11. num. 37. Laderchi. conf. 133. num. 11. Mantic. de tacit. & ambig. conuenticio. lib. 10. tit. 2. nu. 10. Capel. Tolos. quest. 168. Barbosa. in l. si mora 2. part. ex num. 82. ff. solut. matri. Inde Petrus 17 Fontanell. supracitato loco infert ad multa valde notanda, & præsertim quod statim atq. per debitorem est dicta & scripta pecunia in mensa suo creditori. habetur pro consumpta, ita ut nulla possit per priorē creditorem hypothecarium prætendi auocatio quasi extantis pecuniæ, & tamē censet & probat prædicta deposita, etsi irregularia & impropria, tamen in aliquibus cōseruare priuilegia veri & proprii depositi.

Alia

18 Alia quæstio est qua pœna puniatur is qui falso procuratoris nomine vel falsis litteris ex argentaria Barcinonæ & alieno computo pecuniam extraxit, pro qua quæstione adeundus est Micha. Ferrer. 3. par. obser. cap. 360. & post eū Despui. ad Mier. lit. F. in verb. *furti pœna*. vbi quod licet regulariter in Cathalonia fur pro vno furto non condemnatur pœna mortis nisi furtū ascendat ad summam centum librarū vel ultra ex Peguer. *decis. 27. num. 8.* tamen is qui falso mādātī instrumēto quādā pecunię quantitatē, quānis modicā a præfata mensa Barcinonæ extraxit, pœna mortis naturalis per Regium Cōcilium condemnatus fuit. nō tamen concordi omnium voto sed maioris partis, quæ ut Ferrerius annotat, considerauit præcipuē saluum conductum & guidaticū dictę mensæ, & furtum rei Ciuitatis ac pecunię publicę. Pro quo cōducit tex. in §. *item lege Julia peculatus Instit. de public. indic.* Peguer. d. *dec. 27. num. 5.*

19 Quamquam iure communi quando pecunię in mensa de-

positę transfertur dominium in depositarium vt ipse ad libitum vratur pecunia, nō datur creditori actio realis nec hypothecaria sed personalis, vt animaduertit Peguer. *tom. 1. decis. 38. nu. 14.* tamen in Cathalonia adest constitutio Regis Iacobi Secundi in Curia Herdæ quæ est 2. tit. *de depositis, y cambiadors*, qua cauetur bona campforū seu mensariorum creditoribus suis ita tacite obligari, ac si scriptura publica dicta bona essent eis generaliter, aut specialiter obligata, itaq. iudicatum refert Peguer. d. *decis. 38. nu. 15.* & 17. & docent Cancer. *variæ. par. 1. cap. 22. in noua editis. nu. 33.* Fontanell. d. *claus. 5. glos. 8. part. 7. num. 12.* vbi alia Regij Senatus decisione confirmat. Imo si sint plures mensarij vnus mēse numaria quilibet eorum insolidum tenentur actione personali & hypothecaria, sicque 4. Nouēb. 1573. inter Ioannem Gacirera & Narcisum Ferran referente Ferrer in Regio Senatu per maiorem partem Senatorum fuit deliberatū & conclusū quod creditores banchi
sue

siue mensæ argentariæ habēt
hypotecata omnia bona ban-
cheriorum siue mensariorum
& cuiuslibet eorum insolidū
& possunt personali & hypo-
thecaria aēione agere contra
ipsoſ & eorum quemlibet in-
23 solidum. Quam decisionē non
vidit sed magni fecisset Can-
cer. *variar. part. 1. d. cap. 22. in
nōua editio. num. 35. vbi istam*
opinionem quod in Cathalo-
nia si sint plures mensarij si-
ue bancherij vnus mensæ,
quolibet teneatur insolidum,
multis defendit & tenet con-
tra quosdam aduocatos con-
23 trarium sentiētes, licet de iu-
re communi quilibet regula-
riter pro virili teneatur ex
prædictis mensarijs, vt resol-
uit Mestri. *decis. 135. & in casu*
de quo Cancerius tacitis par-
tiū nominibus loquitur, ego
multis ab hinc annis consul-
ui, & allegationes in scriptis
24 in lucem edidi. Non datur ta-
mē prioritas temporis inter
creditores mensæ, sed simul
omniū ratio habenda est non
spectato ordine quo deposue-
runt, Ioan. Gutier. *præct. qq. li.*
3. quæst. 100. num. 15. Peguer. d.
25 *decis. 38. nu. 16. & 17. vbi etiam*

quod in pecunijs mēse præfe-
runtur alijs creditoribus mē-
sarij hypothecarijs, non ita
ob publicam vtilitatem pri-
uilegiatis, licet anterioribus,
Cancer. *part. 3. cap. 8. num. 64. 26*
qui & *part. 1. d. cap. 22. num. 33.*
& *part. 3. d. cap. 8. num. 70. re-*
missiue tradit quando mensa-
rius decoxit, quo ordine cre-
ditores vocantur.

Iure quidem communi li- 27
bri numulariorū siue campso-
rum non probant pro scribē-
te, sed contra scribentem, Ab-
bas in *cap. 2. de fide instrument.*
Bart. Iason & communis DD.
schola in *l. admonendi ff. de iur.*
iurand. Couat. in *præct. cap. 22.*
num. 8. pro tertio autem vel
contra tertium si sint iurati,
faciūt semiplenam probatio-
nem, Iason in *d. l. admonendi n.*
134. Cancer. part. 1. in noua edi-
tio. cap. 22. nu. 7. & 10. At Bar-
28 cinonæ ex priuilegio Petri
Secundi eidem Ciuitati 3. Idus
Ianuarij 1283. *cap. 57. concessio*
vulgo vocato *Recognouerunt*
Procereſ in 2. Vol. constitut. sub
tit. de las consuetuds de Barcelo-
na libris campforum si sint
iurati penes Vicarium Barci-
nonæ, plena fides adhibetur

super solutionibus per eosdē
cāpsores factis alicui credito-
ri nomine sui debitoris, quod
Cancer. d. cap. 22. num. 26. de-
clarat procedere etiam si isti
libri seu eorum partitæ alibi
extra Barcinonam producan-
29 tur. Qua ratione & quia men-
sa numaria Barcinonæ est ap-
probata expressa constitutio-
ne 1. tit. de la taula de Barcelona.
& ex generali & inuiolabili
cōsuetudine libri præfatæ mē-
sæ pro Ciuitate & contra Ci-
uitatem & pro tertio & con-
tra tertium plenissimam fidē
faciunt, quid quod liber om-
nium partitarum regitur per
vñū ex notarijs publicis Bar-
cinonæ, qui de illis fidem fa-
30 cit. Nemini autem in hac mē-
sa per officarios eius ostendi-
tur computum sui debiti &
crediti in libris publicis, nisi
prius iurauerit se nullum cō-
fecisse vel habere computum
aut librum suarum rationum.

•••••

EX §. XX.

SVMMARIVM.

Nominari quomodo solebant
olim Concilium generale

Romæ, eiusque Consiliarij, &
Priores ipsorum.

2 Et quomodo in Colonij Romanis qualis erat Barcino.

3 Legatum 7500. talentorum a
Cecilio Optato Barcinonensi
Concilio relictum.

4 Concilium Ciuitatis Barcino-
næ nomine sapientis donati.

5 Decurionum Concilij Barcino-
nensis zelus circa sua priuile-
gia ab historicis relatus.

6 Concilium generale alicuius
Vniuersitatis quid sit.

7 In Concilio Barcinonæ omnes
olim per capita domorum con-
gregabantur iussu Vicarij, &
ubi & quomodo.

8 Iuramentum Vicarij & Baiuli
Barcinonæ de non conuocando
Parlamentū generale nisi ad
requisitionem Consulum eius-
dem, & quod hoc sit.

9 Concilium Barcinonæ in Cæno-
bio sanctæ Catharina Mar-
thyris congregatum & quo
tempore & ubi.

10 Concilium Barcinonæ in Cæ-
nobio sancti Frācisconi congre-
gatum, & quando & quomo-
do.

Et quo anno in proprijs edi-
bus capis conuenire.

11 Quot essent olim de Concilio Bar-

- Barcinonæ pro diuersitate tēporis & priuilegiū usque hodie.
- 22 Concilium ordinariū Barcinonæ qualiter fiat ex Concilio generali.
- 23 Conciliorum centumuiralis & Ordinarij Barcinonæ potestas.
- 24 Concilium generale alicuius Vniuersitatis quid possit.
- 25 Decreta Concilij parui alicuius Vniuersitatis rescinduntur per Concilium magnum.
- 26 Concilium Barcinonæ ex quorum ordinum personis olim componebatur usque ad annum 1455.
- 27 Et postea ab anno 1455. ex priuilegio Alphonsi.
- 28 Milites in Concilio Barcinonæ quo tempore ceperunt admitti & quot numero & quemadmodum.
- 29 Concilium Barcinonæ hodie quot hominibus cōstat, & quorum ordinum, & quorū præsensia sufficiat ad habendum Concilium.
- 30 Et quid de iure cōmuni, quidque in alijs Vniuersitatibus Cathalonie.
- 31 Nobiles quando & quot & quemadmodum ingressi sunt Concilium Barcinonæ.
- 32 Milites quando non possint interesse in Concilio Barcinonæ, ubi & quid de Consule milite. Barones an semper possint interesse in Concilio Barcinonæ si non sunt milites. ibid.
- 33 Concilium Vniuersitatis debet conuocari auctoritate Superioris seu Domini iurisdictionis, qui tamen nisi ex iusta causa, non potest negare licentiam Vniuersitati se congregandi, & ibi deciso.
- 34 Quid de Concilio Ciuitatis Barcinonæ siue Centumuirali siue Ordinario.
- 35 In Concilio Vniuersitatis præsens esse debet dominus iurisdictionis seu eius officialis, nisi de ipsius interesse tractetur & quid de Concilio Barcinonæ.
- 36 In Concilio Ordinario Barcinonæ quæ tractantur & agantur & per ipsū expendantur.
- 37 Recursus Officialium Barcinonæ a Concilio Centumuirali ad Ordinarium dantur, & quando ac quomodo.
- 38 Consules Barcinonæ an & quando suffragium suum ferant in Concilio siue magno

sue paruo & in cōgregationibus personarū ipsius Ciuitatis & quo ordine voueant. *Visitasio Officialium Ciuitatis Barcinonæ ex priuilegio Philippi. ibid.*

29 Sententia quæ præualeat in Concilijs & congregationibus Ciuitatis Barcinonæ.

30 Decreta Concilij Vniuersitatis ut valeant, maior pars interessentium Decurionum cōsentire debet & an ad maiorem partem attendatur personarum dignitas.

31 Maiori parti ne stetur in actibus Vniuersitatis non valet statutum vel consuetudo.

32 Consules Barcinonæ an liberam habeant facultatem proponendi quæ velint tam in magno quam in paruo Concilio & an aliquid in hoc possint Decuriones & quis dirimat controuersiam.

33 Conciliū centūrale Barcinonæ de quibus cognoscat & puniat & quemadmodū. & nu. 34.

34 Consules Barcinonæ an possint cognoscere de excessibus Decurionū Concilij vel instare contra eos in regia Curia.

33 Conciliū Barcinonæ nihil potest discernere contra regia

priuilegia : potest tamen illa ad usum suum interpretari prout utilius est Reipublicæ. ubi decisio regia hoc declarans. & num. 36.

36 Vniuersitas potest ad vitandas fraudes eligere ad sortes quos solita erat antea eligere ad voces, non obstante regia priuilegio, quod primo modo fuerat obseruatum.

Verbum, eligo, sui natura equaliter cōprehēdit electionē ad sortē & ad voces. ibid.

37 Tabelliones cum de actibus Concilij Vniuersitatis instrumentum conficiunt, an debeāt exprimere nomina Decurionum interessentium Concilio. ubi & decisio. Et quid de Concilio Barcinonæ. & nam. 38.

39 Vniuersitatis an censeatur actus, cum in instrumento dicitur quod homines talis Oppidi deliberarunt.

40 Actus facti intus domos Concilij, probari possunt per eosdem de Concilio.

Testes de Vniuersitate nō probāt in causis decimarū. ibid.

41 Conciliū ut sit legitime cōgregatum, requiritur ut omnes consiliarij vocentur, licet sufficiat quod interfint due partes

partes Concilij in eodem.

42 Statuta omnium consensu facta reuocari possunt a maiori parte.

43 Statutum requirens ad aliquem actum consensum omnium tollitur contrario statuto maioris partis, nisi sit confirmatum a Principe.

44 In actibus mære voluntarijs an requiratur consensus omnium de Concilio.

45 Decuriones nō separatim, sed simul in loco affucto debent sua suffragia ferre.

46 Absentes a Ciuitate an & quando sint vocandi ad Concilium, & an eorum vel recedentium absentia noceat.

47 Concilium facere possunt tres homines.

48 De Concilio Vniuersitatis an pater & filius atque duo fratres possint esse, & unus suffragium prodesse alteri.

49 Actus gestus per Vniuersitatem in qua sunt persone habiles & inhabiles an validus sit.

50 Decretū Concilij an valeat si non appareat de propositione.

51 Decurionatus est dignitas & quæ sint Decurionum priuilegia, ubi plura recensentur.

52 Decuriones nisi expresse cōtra

dicant quando aliquid damnosum & illicitū tractatur in Concilio, tenentur & puniuntur.

53 Decreta Concilij Vniuersitatis in fauorem aliquorum facta an reuocari possint.

54 A Concilio deputati pro aliquo negotio an possint alios in locum suum substituere.

55 A Concilio deputati cēsentur deputati ipsi vel maior eorum pars, debet tamē vocari omnes.

56 A Concilio deputati non possunt aliquid providere contra statuta Vniuersitatis, nisi in casu ut hic.

§. XX.

De Cētumuirali Concilio Ciuitatis Barcinonæ, tum etiam de Ordinario.

ICVT olim Conciliū generale Vniuersitatis Ciuitatis Romanę appellabatur Senatus, & qui erat de hoc Con-

Cōcilio, *Senatores*, Priores vero & Præsidentes eiusdē Concilij & Ciuitatis, *Consules*: ita in Colonijs Romanis, qualis erat Ciuitas Barcinonē, Concilia Vniuersitatum vocabantur, *Curia*, & qui erant ex his Concilijs, *Decuriones*; Priores vero & Præsidentes huiusmodi Conciliorum & Vniuersitatum, si erant duo, dicebantur *Duumuiri*, si tres, *Triumuiri*, & sic de alijs, ita obseruant Paul. Manuti. *de antiqu. Roman.* Aul. Geli. *lib. 16. ca. 13.* Pisa. *lib. 1. ca. 1. & cap. 11.* Pujad. *lib. 4. ca. 35.* & notant quoq. glos. & Ioan. de Platea & alij DD. *ad rubric. C. de decurionib. & quibus modis a fortuna curia liberentur, lib. 10.*

3 Fuit tempore Romanorum insigne & celebre Concilium & regimen Ciuitatis Barcinonæ: Vnde in notis antiquis domus eiusdem, vt refert eius Syndicus Stephan. Bruniq. *in apolog. cap. 1. num. 70.* legitur Imperāte Romanis Marco Antonio, qui anno 164. a Christo nato regnare cepit, Luciū Ceciliū Optatū testamēto legasse Consulibus & Concilio Barcinonensi 7500. ta-

lenta, quæ fœnori darent pro ludis publicis quot annis 4. idus Iunij celebrādis. A tempore immemorabili hoc Cōcilium donatum fuit nomine sapientis, quod tanquam proprium, debitumque sibi merito ac iure optimo acquisiuit ita vt sapientis Cōcilij appellatione intelligatur istud Cōcilium. De eius Decurionibus dixit Ioan. Boter. *in relatione vniuersali orbis* quod magna cura priuilegia sua zelantur & etiam pro minimis conseruandis magnos sumptus erogant.

Cum Concilium generale alicuius Vniuersitatis, Ciuitatis, vel Oppidi sit congregatio totius populi per capita domorū, vt declarat Bart. *in l. ambitiosa de decret. ab ordi. facien.* Anton. Thesaur. *decis. 257.* Nicol. Lozæu. *de iur. Vniuers. part. 1. ca. 3. nu. 49. & part. 3. cap. 11. nisi ex Principis priuilegio sit minori numero vicem populi representans*, vt docet Alphons. de Azeuedo *de curia Pisana lib. 2. cap. 18. n. 22.* tale fuit antiquitus Conciliū generale Ciuitatis Barcinonæ. Omnes ciues per capita

pita domorum in Concilio cōgregabātur iussu Vicarij Barcinonæ voce præconia in platea quæ vocatur adhuc platea Regis. Sedebant Consules in gradibus lapideis aule regiæ, nunc adhuc existentibus : & cœteri de Concilio in eadem
 8 platea. Propterea Vicarius & Baiulus Barcinonæ hodie in ingressu suorum officiorum & quot annis in Concilio cētumvirali iurant penes Consules Barcinonæ quod nisi ad eorundem Consulum requisitionē non conuocabunt parlamentum generale, quod est prædictum Concilium totius populi, quod in præfata platea iungebatur. Deinde conuenit Conciliū generale Barcinonæ in Cœnobio Fratrum Prædicatorum sanctæ Catharinæ Martyris in capella SS. Virginū, quæ prope ianuam ipsius Conuentus ad manum sinistram existeret sumptibus
 9 (vt fertur) dictæ Ciuitatis cōstruata, nunc autem ex ea factum fuit hospitium exterorum. Postea translatum fuit
 10 Concilium ad Monasterium sancti Francisci, quo veniebant Consiliarij cum magna pompa & celebritate tubarum & tympanorum, & hic fuit exiguo tempore celebratum : nam cito Ciuitas emit ædes, quæ est hodie Ciuitatis Domus, in cuius aula magna fuit habitum primum Concilium anno 1369. vt notat Brunig. *in d. apologia cap. 5.*
 Sexto Chaldas Augusti 11 1245. Rex Iacobus Consilibus Barcinonæ concessit vt ipsi tot quot vellent in exitu sui muneris eligerent Concilium Ciuitatis : sed anno 1257. Rex sanxit quod essent ducētū, & anno 1274. quod essent numero centum eligendi singulis annis in die Sancti Andree, & anno 1387. ex nouo priuilegio Regis Ioannis cōstituti sunt cētumviginti pro Concilio Ciuitatis, & anno 1455. alio priuilegio fuerunt 128. & anno 1493. additis sex decim ciuibz fuerūt alio priuilegio 144. vt hodie sunt ex dicto priuilegio anni 1493. & alio anni 1498. Regis Ferdinandi & faciunt Concilium generale, quod nihilominus vocatur centūvirale seu Con- 12
 cilium centum Iuratorum, &

ex hoc facta quolibet anno ad sortem in quatuor partes diuisione ita vt singulæ partes pro tribus mēſibus inſeruiāt, creatur Conciliū parū, quod nominatur Concilium Ordinarium ſiue *Trentenari*, licet 36. homines cōtineat ſcilicet, octo ciues, quatuor milites, octo mercatores, octo artifices, octo fabros. Cōcilium cētumvirale pleniffimam habet in domo Ciuitatis potestatem & tantā quantā Cōſules & omnes Officiales Ciuitatis nec non Conciliū Ordinariū habent & multo maiorē & eſt ſuper omnes illos, & illud. Cōcilium autem Ordinarium limitatā facultatem gerit. quod cōgruit cum doctrina Alphonſi de Azevedo de curia Piſana *lib. 2. ca. 18.*

14 *num. 22.* vbi aſſerit Concilium magnū generale alicuius Vniuerſitatis poſſe omnia quæ a Principe vel lege diuina ſeu humana ei prohibita nō ſūt. & doctrinæ Bart. in *l. ambitio. num. 6. ff. de decret. ab. ordi. faci.*

15 vbi ait regulariter decreta Concilij parui Vniuerſitatis poſſe reſcindi per Concilium magnum generale ipſius.

Vſq. ad annū 1455. licet Cō- 16
cilium Barcinonæ ex perſonis omnium ordinum ſeu (vt vulgo dicitur) ſtamentorum componeretur, multo tamen maiori numero erat ex ciuibz honoratis Barcinonæ, id eſt ciuibz qui nulla manuum ſuarum opera ex redditibus bonorum ſuorum vitam ducebant, qui eo iam tempore ex antiqua conſuetudine priuilegio militari fruebantur, vti hodie ex priuilegio Regis Ferdinandi anni 1510. & Caroli Quinti anni 1537. iuxta eorundem priuilegiorum formā gaudēt. At anno 1455. 17
Rex Alphonſus ſuo priuilegio diſpoſuit quod prædictum Concilium ex perſonis omnium ordinum equali numero conſtitueretur, & idem in nominationibus perſonarum pro negotijs Ciuitatis tractandis obſeruaretur. Sed milites 18
ad regimen & Cōcilium Ciuitatis non fuerunt admiſſi vſque ad annum 1498. quo illos admiſit priuilegiū Ferdinandi, & idem Rex alio priuilegio anni 1510. cauit quod in præfato Cōcilio ſexdecim eſſent milites ita tamen quod vnus

vnus appellaretur ordo ciuium scilicet honoratorum, non militum, neque milites in sedendo vel loquendo ciuibz præcederent, sed ex
 19 omnibus antiquiores, & hic status hodie seruatur per supra relata priuilegia, sicque centumuirale Concilium est
 144. personatum, nempe 32. ciuium, 16. militum, 32. mercatorum, 32. artificum, & 32. fabrorum, & nota quod dum præsens adsit maior pars dictorum 144. hominū in Concilio, nō habita ratione quod ex omnibus ordinibus adsint, neq; si totus vnus ordo abesset, celebratur Concilium, & reputatur legitimum, quam-
 20 quam de iure cōmuni vt dicatur legitime cōgregatum, requiritur præsentia duarum ex tribus partibus eorum qui sunt de Concilio l. 2. & 3. ff. de decret. ab ordin. facien. glo. in l. quod maior. ff. ad municipa. & in l. 2. ver. b. solenniter C. de decurionib. lib. 10. Nicol. Lofe. de iur. Vniuer. par. 1. cap. 3. num. 75. Thesaur. decis. 257. num. 3. & ita seruatur in alijs Vniuersitatibus Cathalonie pro vt est de iure cōmuni, & tabel-

lio in suo instrumento debet fidem facere quod aderant duæ ex tribus partibus cōsiliariorū, in quo illi creditur donec probetur contrarium. Alex. cōf. 195. n. 3. & 4. Vol. 7. Rolan. cons. 90. num. 7. Vol. 1. Lofe. d. cap. 3. nu. 77. Tandem
 anno 1621. priuilegio Philippi Regis regimen & Concilium Ciuitatis Barcinonæ ingressi sunt nobiles, qui antea nūquam, etiam inter milites ingressi fuerant, & in prædicto Concilio sic admittuntur quod ex dictis sexdecim militibus quatuor sint nobiles, & reliqui duodecim sint simpliciter milites. Verū est quod per prædicta priuilegia milites nō interfunt nec suffragium ferunt in Concilio Centumuirali quādo in eo de negocijs ad Comitatus Principatus spectantibus agitur: hæc tamen interessentia & votum in eodem Concilio & rebus non denegatur Baronibus si non sint milites, licet Comitatus ingrediantur tanquā Barones, nec pro his negocijs excluditur a Concilio Consul militaris ordinis, qui neque dicta Comi-
 B b   tia

tia ingredi potest ex interpretatione Hieronymi Albanell anno 1503.

- 23 Iure communi Concilium Ciuitatis debet cōuocari auctoritate Superioris & aliās conuocatio non valet, & omnes actus Concilij nulli sunt l. 2. c. 5. glo. ff. de decret. ab ordi. facier. l. 2. C. de decurion. li. 10. Bart. in l. omnes populi num. 16. ff. de insti. & iur. Roland. con. 90. n. 3. vol. 1. fitq. inde inquisitioni & pœnæ locus, Marc.

decis. 800. nu. vlt. vol. 1. Boesi.

decis. 80. num. 12. Lozz. de iur.

Vniuers. part. 1. cap. 3. nu. 66. &

14. Octob. 1592. inter Præ-

ceptorem de Asco & Syndi-

cum eiusdem Oppidi refe-

rēte Oliba fuit in Regio no-

stro Senatu decisam Vniuer-

sitatem non posse congrega-

ri nec teneri Concilium si-

ne licentia Domini iurisdic-

tionis, cum tamen non pos-

se Vniuersitati denegare li-

centiam se congregandi nisi

ex iusta causa. At Concilium

Centumuirale Barcinonę li-

- 24 cet cōuocetur sub banno vi-

ginti solidorum voce præco-

nia nomine Regentis Vica-

riam ex consensu Cōsulum,

tamen Ciuitas a Vicario ex tempore immemoriali nullam petit licentiam, sed conuocare faciunt ijdem Consules Concilium quando sibi videtur, irrequisito Vicario, vel alio Regio Officiali, & banna exequitur Clauarius Ciuitatis. Ad Concilium autem Ordinarium Barcinonę conuocandum nec postulatur licentia nec exigitur auctoritas dicti Vicarij vel alterius Regij Officialis.

Similiter iure communi 25 non solum in congreganda Vniuersitate requiritur auctoritas Superioris: verum etiam debet is interuenire & esse presens in Concilio quādo celebratur nisi de ipsius Superioris interesse tractetur, Barthol. Socin. in l. 1. num. 24. & 25. ff. quod. cuiusq. Vniuers. nomi. Lozc. vbi supra num. 67. sic in Concilijs aliarum Vniuersitatum Cathalonix solet Baiulus interuenire. At in Concilijs Ciuitatis Barcinonę nullus vquam Regius interest Officiarius.

In Concilio ordinario Ciuitatis Barcinonę aguntur 26 nego-

negocia, quæ sibi per Concilium Cētumuirale committuntur. Item recursus à provisionibus & deliberationibus Consulum. Insuper statuta & ordinationes concernentia Politicam Reipublicæ ex privilegio Regis Iacobi anni 1319. iuxta supra scripta §. 12. atque decreta & statuta circa collegia & Confratrias artificum & fabrorum ex privilegio Regis Ferdinandi anni 1506. & alijs de quibus supra §. 13. quamquā potest etiam Concilium Cētumuirale circa præfatā Politicā, Collegia & Cōfratrias statuere, imo statuta Concilij Ordinarij reuocare, quod tamen non potest tollere statuta dicti Concilij generalis.

27 Spectant quoque ad Concilium Ordinarium ex privilegio anni 1503. quæ vocatur declaratio Regētis Cancellariam Hieronymi Albanell, recursus officialium ad sortem in Concilio, Centumuirali extractorum, qui in Cōcilio eodem generali inauditi declarantur inhabiles: quia ex prædicto privilegio possunt ad Ordinarium Cō-

cilium recurrere prætextu facilioris expeditionis causæ, licet alias hoc Concilium nullam habeat superioritatē ad Concilium Cētumuirale, fiatque hoc contra appellationis naturam, quæ est de minore iudice ad maiorem prouocatio. *l. præfati ff. de minor. glof. et DD. in cap. 2. de consuetud. lib. 6.*

In Concilio Centumuirali Censules Ciuitatis non ²⁸ vouent nisi in casu paritatis votorum sed vouenda proponunt, & deliberationum Concilij quæ inde sunt, exequutores sunt. Idem est in Concilio Ordinario, si excipias quod in hoc Consules suffragium suum dant in negocijs, quæ a Concilio generali ad eos & ipsum Concilium paruum committuntur, & in sententijs Syndicatus, siue visitationis Consulū præcedentis anni & Officialium Ciuitatis, quæ singulis annis in domo Ciuitatis ex privilegio Philippi Regis dat. 13. Iulij 1599. fit: quia ita disponit hoc privilegium: nec nō in cōdendis statutis & ordinationibus; quia hanc facultatem

ratem tribuunt priuilegia (vt suo loco scriptum) Consulibus & probis hominibus Ciuitatis: non tamen ideo si in Concilio generali statuta conficiuntur, Consules vouent. Non vouent in congregatione 24. personarum quæ tempore Curiarum generaliū Principatus congregantur, vt anno 1626. consultis DD. vidi ita resolutū quia ita fuit repertum ab antiquo obseruari. Vouent tamen in cōgregatione 24. procerum qui pro iudicijs criminalibus cōueniūt, vulgo *Iuy de Proms*. Sunt autem vltimi in vouēdo quando in Concilio vel congregatione vouent. Denique in vtroque Concilio Centumuirali & Ordinario præualet sentētia illius Decurionis, cui plura suffragia adherent, licet non sit maioris partis Concilij, quod est contra iuris communis dispositionem secundum quod vt decreta Concilij valeant, maior pars interessentiū Decurionum consentire debet, *l. quod maior & ibi glo. & DD. ff. ad municipa. l. nulli cum l. seq. & ibi glos. & Bald. num. 2.*

ff. quod cuiusq. vniuers. nom. late Nicol. Lozæ. de iur. vniuers. cap. 3. num. 82. & 83. vbi etiam quod isto calu non dignitas & autoritas Decurionū est attendenda, sed præualet simpliciter maior pars, quod notauit Bart. in l. i. C. de spectaculis lib. 12. & Alex. cons. 192. per tot. volum. 6. Adde quod scripsit Afflictis decis. 3. num. 4. & 5. non valere statutum 31 vel consuetudinē vt in actibus gerendis non stetur maiori parti.

Cum autem in Concilio 32 Centumuirali propositio sit Consulum Barcinonæ, possintque ipsi proponere vouēda quæ velint nec teneantur quæ Decuriones proponi petunt: hi autem semper iuxta propositionē vouere debeāt, frequens est controuersia in hoc Concilio an vetum aliquid extraneū sit factæ propositionis seu extra propositionem. Hanc quæstionē dirimebant olim consulti Aduocati: nunc autem a multis annis dissoluit ipsum Concilium quod per suffragia sua hoc declarat. In Concilio ordinario aliud est quia ex quadam

dā ordinatione Ciuitatis potest obligare Consules ad aliquid proponendū quod vtile sit Reipublicæ.

33 Cognoscit iudicialiter Cē-
tumvirale Cōcilium defraudibus & excessibus in officio commissis non solum officialiū Ciuitatis, verum etiā ipsorum Consulū durante Consolatū anno atque legatorū eiusdem Ciuitatis, eosq. ab officijs suspēdit & priuat, aliquando imperpetuū & aliquando ad tempus ex priuilegio Regis Ioannis & alijs, quæ meo tempore fuere exhibita per Syndicum Barcinonæ in causa eiusdē & Doctoris Ioan. Iudouici Vileta vertente in Regia Audientia, quod non est a iure alienum iuxta tradita per Boeri. *decis. 9. Isernia & Afflict. ad constitutio. Magister Iustitiarius.*

34 *rus.* De excessibus tamē Decurionum vt de verbis iniurijs, & alijs in ipso Concilio Centumvirali commissis non possunt cognoscere Cōsules, etiam si contra eos crimen esset; sed dūtaxat ipsum Concilium ex quadam ordinatione Ciuitatis super

hoc edita, qua etiam prohibentur Consules instare contra illos in Regia Curia, quæ tamen procul dubia cognosceret si delictum esset graue vel totum corpus Concilij delinqueret.

Non potest Concilium generale Ciuitatis Barcinonæ quicquam decernere contra regia priuilegia regiminis ipsius Vniuersitatis: sed præter eadem priuilegia, vt sæpe consultum fuit, & signanter voto plurium Regionum Senatorum a Ciuitate anno 1619. consultorum in scriptis edito super causis declarandi inhabiles ad officia in *versic. Sexro.* Tamen si hæc horum priuilegiorum violatione potest Concilium illa in praxim deducere & intelligere pro vt vtilius est Reipublicæ. Propterea 27. Iulij 1598. in Regio Senatū inter æconomū Monasterij de Petris albis & Syndicum Villæ Appiariæ referente Sabater fuit decisum quod non obstante regio priuilegio electionis Iuratorum dictæ Villæ, & licet cursū tēporis hanc praxim habuerit quod Iurati fuerint

fuerint ad voces per Concilium electi, tamē absque violatione eiusdē privilegij attentō damno Vniuersitatis & abusu ipsius privilegij quod ad voces eligebantur inhabiles intultu consanguinitatis vel amicitiz, à cetero eligerētur ad sortem, quia verbū eligēdi quo Rex vsus fuit, sui natura & proprietate virāq. electionē ad voces & ad sortem æqualiter & pariformiter comprehendit, & quia iusta & legitima causa concurrente licitum erat vt occurreretur fraudibus, ab ea forma eligendi ad voces, quę Vniuersitati nociua erat, recedere citra privilegij violationem.

- 37 Solent tabelliones cum de actibus Conciliorum Vniuersitatum instrumenta conficiunt, nomina congregatorum exprimere, qui tamen notariorum stilus non seruatur circa Cōcilium Ciuitatis Barcinonę: solū enim notarij hoc casu fidem faciunt quod maior Decurionum pars interuenit, forte propter munus publicitatem. At 30. Maij 1559. inter Vniuersitatē

Oppidi de Ribelles & Gispertū de Pons in Regia Audiencia referente Ferrer per maiorem partem Senatorum reperio conclusum & declaratum obligationem seu impositionem vigesimi factam per homines Castri de Artesia cōgregatos in Ecclesia dictę Villę esse validam, etiā si nomina cōgregatorum non sint designata, quia sufficit illa indefinita & generica designatio, & simul fuit decisū talem contractum cēseri celebratum nomine Vniuersitatis, quia illa dictio, *homines*, est indefinita & æquipollet vniuersali præsertim quia nō est posita simpliciter, sed cū signo & adiectione Castri de Artesia: nā appellatione hominum alicuius Oppidi seu Ciuitatis intelligitur realiter proprie & vere Vniuersitas illius Oppidi vel Ciuitatis designata.

27. Iulij 1571. inter Syndicum Oppidi de Guimera, & dominū eiusdem Locī in Regio Concilio referente Llobregat fuit conclusum & decisum quod actus facti intus domos Concilij probari possunt.

sunt per eosdē de Concilio: testes tamē de Vniuersitate nō probant in causis decimarū prōpter propriū interesse.

- 41 De iure communi vt Concilium Vniuersitatis dicatur legitimē congregatum, requiritur vt omnes consiliarij vocentur: vnde contemptus vnus plus obest actui quam multorum cōtradictio c. bone 2. c. quia prōpter c. quod sicut c. venerabilē de elect. licet sufficiat quod intersint duę partes Concilij in eodē vt supra scripsi, & maioris partis interuentium sententia praeualeat, adeo vt statuta omniū consensu facta renocari possint a maiori parte, Bald. in l. fin. nu. 1. C. de authorit. praestan. Felin. in cap. cum omnes de constitutio. & statutum requirens ad actum aliquem omnium consensum, tollitur cōtrario statuto maioris partis, Deci. in d. c. cum omnes. quia sibi nō potuerunt decuriones legem imponere a qua non liceret eis recedere, Castrens. in l. 1. ff. ad l. falcid. Bald. in l. 2. ff. de seru. export. notat Alciat. in l. collegarum ff. de verb. signific. nisi primum statutū a Prin-

cipe confirmatum esset. Est tamen cōtrouersia an in actibus mōre voluntarijs, veluti in donationibus, requiratur omnium consensus, & requiri tenet glo. quam approbat Innocen & alij per Felin. ibi *Ripoll. con-* relati in c. cum omnes de con- *lit. 1. 334.* stitutio. Stephan. Gratian. dis. for. tom. 5. cap. 933. num. 5. & est communis opinio, ubi Felinus docet, licet aliqui cōtrarium teneant prout cōtra eam communem opinionem seruat Ciuitas nostra in suo Concilio. Debent autem decuriones communiter & simul in loco publico & as-
45
sueti, non autem separatim consensum praeberē & suffragia ferre l. 2. ff. de decret. ab ordi. facien. Bart. in l. omnes populi nu. 18. ff. de iust. & iur. fuisse explicat Loxx. de iur. vniuersit. part. 1. ca. 3. nu. 84. Aloffi. Ricci. in collect. decision. part. 4. collec. 988. vbi subdit quod suffragia sunt praestanda collegialiter & in cōmuni. Ab-
46
sentes a Ciuitate vel Oppido an & quando sint vocandi ad Conciliū, & an & quando eorū absētia noceat, Frac. Marc. decis. 1032. n. 1. & decis.

1036. par. 1. Cancer. in 2. respō-
so inserto ad part. 1. var. resol.
in noua editio num. 141. cum. 4.
seqq. Si aliqui Consiliarij re-
cedant, an remaneat ius Col-
legij in his qui non recedunt
Francisc. Marc. decis. 783. par.

1. Gratian. dis. forens. 933. nu. 8.

- 47 Insignis est glosa in cap. 1. de
elec. quę asserit quod tres ho-
mines possunt facere Conci-
lium, vt colligitur ex can. 1.
15. quęst. 7. facit tex. in l. Ne-
rattus ff. de ver. sig. Iosephus
Malcard. de probatio. conclusio.
319. nu. 2. vol. 1. & conclu. 584.
num. 9. vol. 2. Marc. decis. 801.
num. 3. & decis. 1341. num. 1.

- 48 In Concilio Vniuersitatis
suffragiū patris prodesse filio
& filij patri ac fratris fratri,
et eosque omnes posse simul es-
se de Concilio, quia non vt
domastice sed vt publice per-
sonę voces & suffragia sua
dant, probat tex. in l. 5. & 6.
& ibi Bart. & Anton. Faber.
in Rationalib. ff. quod cuiusque
Vniuers. nom. Castrensis. in l. 3.
num. 10. & 11. ff. illo tit. Franc.
Marc. decis. 629. num. 2. & 6.
vol. 1. quod tamē nostris tem-
poribus vix seruatur, & præ-
sentit Faber in d. l. 6. laudans

hanc cōsuetudinem propter
seculi infelicitatem & exi-
guam fidem hominum. An
actus gestus per Vniuersita-
tem in qua sunt personę ha-
biles & inhabiles, validus sit,
late disputat Panor. in ca. cō-
sulti de procuratoribus.

Quęro si reperiatur decre-
tum seu deliberatio Concilij
& non appareat de proposi-
tione, an valeat. DD. resoluūt
affirmatiue, Roland. cons. 90.
num. 13. cum. 2. seqq. vol. 1. Ca-
strensis. in l. 1. num. 2. ff. de con-
stitut. Princ. Iason in l. Vniuer-
sis. num. 2. C. de precib. Imperat.
offeren. Bart. & Angel. in l. 2.
C. de decurion. lib. 10. extendit
Lofæ. d. cap. 3. num. 88. etiam
si extet statutum quod non
fiat decretum nisi præceden-
te propositione per Priores
Vniuersitatis, & nu. 89. pro-
bat etiam si facta sit proposi-
tio per personam inhabilem,
valere Concilij decretum.

Decurionatus est dignitas
l. 6. in pri. ff. de decurio. l. ne
quis C. de decurio. lib. 10. Bart.
in l. omnes 49. num. 1. C. illo tit.
ideo non possunt torqueri
nec quæstionem pati excep-
to crimine læsæ Maiestatis l.

16. & 17. C. de questio. l. vlti. ff. illo tit. Hypoth. de Marfil. in prac. crim. §. expedita. num. 27.

Nec licet contra eos ferre sententiam inconsulto Principe nec iudex ordinarius eos ad mortem condemnare potest l. moris §. istæ fere ff. de pœn. l. i. in l. 1. nu. 14. ff. de offic. Assessor. l. pœn. ff. ad l. Corneli. de fratr. l. diui fratres §.

1. ff. de pœn. & habent privilegium in iure quod si facultatibus lapsi sunt, de publicis bonis & redditibus alimenta illis decerni debent, maxime si ob munificentiam in patriâ patrimonium suum exhaurerint l. 8. ff. de decurio. Principes id est principales personæ Civitatis vocantur in d. l. diui fratres §. 1.

- 52 Decuriones debent expresse contradicere quando in Vniuersitatis Concilio aliquid damnosum, & illicitum tractatur, alias tenentur & puniuntur, scripsi de offic. ind. & aduoc. part. 3. quest. 4. num. 5. & præter ibi citatos probant Marc. decis. 962. vol. 1. Lozæ: d. ca. 3. num. 98. & Vniuersitas quando dicatur delinquere & pro delictis suorum civium

teneatur, Farinac. de delict. & pœn. quest. 24. ex num. 197.

Decreta Concilij Vniuersitatis in fauorem aliquorum facta an reuocari valeant, DD. in l. quod semel ff. de decret. ab ordi. facien. Cancet. var. part. 3. cap. 3. num. 156. cum 2. seqq. Gaspar. Anton. Thesaur. 99. forens. lib. 1. quest. 37. num. 5.

Quæro de deputatis a Concilio pro alicuius negocij explicatione, an possint potestatem sibi commissam & arbitrium in alios transferre. Dic negativè quia censetur electa industria personæ, & aliàs distinguè vt Bart. in l. 6. §. 1. ff. quod cuiusq. vniuers. nom. Isti licet simpliciter sint deputati, censentur deputati ipsi vel maior eorum pars si alij sint absentes: debent tamen requiri & vocari quia forte horum præsentia traheret alios ad suam sententiam, Bart. in l. 11. n. 1. ff. de pac. lason. in l. 10. nu. 1. & 2. ff. eod. Lozæ. d. cap. 3. nu. 106. & 107. vbi quod isti deputati a Concilio non possunt aliquid prouidere contra statuta Vniuersitatis nisi necessitate urgere vel ex magna & euidenti causa.

EX §. XXI.

SUMMARIUM.

1 **C**onsules Barcinonę quibus nominibus antiquitus vocabantur.

2 Ecclesia S. Pauli de Cāpo constituta sub protectione Procerum Barcinonę.

3 S. Francisci accessus ad Civitatem Barcinonę & nova eius religionis institutio in eadē urbe ad petitionē Procerum illius.

4 Consulum Barcinonę electio pro diversis temporibus a quo & quo die & quemadmodū facta fuerit & quot fuerint creati.

5 Consules Barcinonę pro diversis temporibus ex quibus ordinibus electi & creati fuerint.

6 Consules Barcinonę & eorum virgarij olim quibus vestibus induebantur.

7 Consulum Barcinonę ætas necessaria & quemadmodum intelligatur.

8 Consulatū Barcinonę ad obtinendum quę sint requisita.

9 Muneri Consulum Barcinonę quę incumbant.

10 Quod quę cuiusquę sit onas & an omnia ipsorum onera cōmunia sint.

11 Consules novi Barcinonę ante iuramentum præcedūt veteribus & administrant, & an hoc sic contra iuris dispositionem.

12 Consules Barcinonę gaudent priuilegio Magnatum, quęquę sit eorum præcedentia.

13 Et sedent capite cooperto coram domino Rege.

14 Consules Barcinonę ex priuilegio quomodo iuccedant per totam Cathaloniam ac ditionem domini Regis.
Consul unus Barcinonę est Dux exercitus gentis totius Cathalonię. ibid.

15 Cōsules Barcinonę sunt Consiliarij Domini Regis.

16 Et sunt protectores & defensores regiarum præbementiarum.

17 Rex Ferdinandus primus Consulem in capite Barcinonę executores sui testamēti dimisit.

18 Regina Violans consors Regis Ioannis primi Cōsules &

Cons-

- Concilium Barcinonæ executorem sui testamenti reliquit.
- 19 Consules Barcinonæ sunt arbitri grauiorum negotiorum Principatus Cathalonie. ubi diuersa exemplaria recensentur.
- 20 Monasterij de Petris albis institutio a Regina Aragonū sub protectione Consulū Barcinonæ concessione loci vniuersitatis absq. alia dote recipiendæ.
- 21 Religionis B. Marię de Mercede institutio ministerio Consulū Barcinonæ.
- 22 Censui decem morabatinorū quem naues Genuenses ex regio indulto Ciuitati Barcinonæ tribuebant.
- 23 Consules Barcinonæ ex regia facultate in processionibus & alijs actibus publicis gradu & locum assignant personis illustribus.
- 24 Religiosi a Consulibus Barcinonæ petunt licentiam construendi noua monasteria, ex priuilegio.
- 25 Consules Barcinonæ durante Consulatu anno conueniri nō possunt pro suis debitis & an hoc sit iuri communi conforme circa maiores Magistratus & quid pro delictis in officio commissis, etiam durante ipso Consulatu. & in casibus regalie.
- 26 Fabri exercentes officia vilia ad Consulatum Barcinonæ nō admittuntur.
- 27 Consulum Barcinonæ cognitio de fraudibus & delictis officialium Ciuitatis priuatue ad Regiam Audienciam in prima & secunda instantia, & quid quo ad Clauarium. Et Consulum eorundem cognitio de causis Confratriarū & collegiorum ibid.
- Votum maioris partis interuentum, licet non sit maioris partis omnium Consulum Barcinonæ facit sententiam, etiam si esset votū duorum Consulum ibid.
- 28 Consulum Barcinonæ cognitio de mulieribus adultaris & ad quem effectum.
- 29 Et eorundem mandatum de capiendō pro inurbanitatibus & iniurijs contra decorem Consulare.
- 30 Consulum Barcinonæ exercitium iurisdictionis tempore pestis quod & quale sit.
- 31 Iuratorum Vniuersitatis Cathalonie certificatorijs de salute

- nitare sine interuentu alicuius notarij plene credendum est. ubi decisio.
- 32 Administratoris annonæ publicæ simplici iuramento tempore pestis credendum est. ubi decisio.
- 33 Officiales Reipublicæ qui nõ possint recedere tempore pestis & quomodo contra eos si recedant, procedatur. ubi decisio.
- 34 Syndicatus Consulum & officialium Ciuitatis Barcinonæ quomodo fiat & de quibus in eo cognosci dumtaxat possit & an sit iuri communi conformis.
- 35 Assessor Syndicatus Ciuitatis Barcinonæ an & in quibus votum decisum habeat, & quid de Aduocato Fiscali.
- 36 Consules Vniuersitatum de iure dicuntur habere mandatum cum libera & generali administratione, & an possint donare & debitum liquidum remittere & quid de Consulibus Barcinonæ.
- 37 Et an possint transigere super re dubia Vniuersitatis & an cõfiteri solutionẽ Vniuersitati factam.
- 38 Et an vendere & impositiones Vniuersitatis locare, & agere nomine Vniuersitatis & facere ea quæ speciale mandatum requirunt.
- 39 Et an pecunias mutuo dare vel accipere pro Vniuersitate.
- 40 Et an possint cõstituire Syndicum seu actorem Vniuersitatis, nisi ipsa Vniuersitate legitime congregata, illiusque accedente consensu. ubi decisio.
- 41 Decretum maioris partis Consulum præualeat, & quid in more voluntarijs.
- 42 Consulum & administratorum Ciuitatis quilibet insolidum illi tenetur & quemadmodum ab alio repetat.
- 43 Et quid quando fuit eis diuisa administratio. ubi decisio.
- 44 Et an isti habeant beneficium diuisionis & ordinis sicut conuatores.
- Et qualiter de negligentia & an etiam de leui & leuissima culpa, casu forinito, uitioque naturali teneantur. ibid.

§. XXI.

*De Consulibus Ciu-
tatis Barcinonæ.*

Consules Bar-
cinonæ anti-
quitus vt ob-
seruat Steph.
Bruniqu. in
apolog. cap. 1.

num. 87. vocati sunt *Proceres*
sive *Promens* postea *Patiarij*,
sive *Paers* & decem *Consilia-
rij*, quos hoc libello appella-
ui *Consules* vt distinguantur
a *Consiliarijs* id est decurio-
nibus *Conciliorum*.

Sic in notis antiquis Do-
mus eiusdem Ciuitatis legi-
tur quod anno 1127. secundi
institutores Ecclesię S. Pauli
de Campo Barcinonæ con-
stituerunt eandem sub pro-
tectione Procerum Barcino-
næ, qui vna cum B. Olegario
Archiepiscopo Tarraconen.
& Episcopo Barcinonē. eam
fidei & religioni Butilandi
Abbatis S. Cucuphatis Val-
len. commēdarunt. Itē quod
anno 1214. cum S. Franciscus

Barcinonā accessisset & vna
cum socijs in hospitali S. Ni-
colai moraretur, *Proceres*
Barcinonæ ab eo petierūt vt
quosdā ex suis fratribus Bar-
cinonæ dimitteret pro fun-
datione monasterij suę Re-
ligionis vt & ipsi in eadem
Ciuitate illud instituerunt.

Vsq̃ue ad annum 1249. 4
Consules Ciuitatis Barcino-
næ a Comitibus & Regibus
eiusdem eligebātur: at anno
1249. 6. Chalendas Augusti
Rex iacobus concessit præ-
fatis Consulibus qui tunc Pa-
tiarij vocabantur, & erant
numero quatuor, vt ipsi in fi-
ne anni sui regiminis alios
quatuor eligerent Consules,
& ita singulis annis seruare-
tur, & sic seruatum quot an-
nis fuit in die Ascensionis
Domini, quo a veteribus qua-
tuor nouorum Consulū fie-
bat electio. Sed anno 1260.
Cōsulū aucto numero fue-
runt sex, & anno 1265. iterum
cum regio priuilegio ad qua-
tuor fuerunt reduci eligen-
di in die Pentecostes, & po-
stea anno 1274. sanxit Do-
minus Rex quod essent nu-
mero quinque & anno 1641.
tem-

tēpore turbationū Principatus ex deliberatione centūviralis Cōcilij sex iterū creati cōperūt. Facta fuit Cōsulum electio ad voces vsq. ad annū 1498. quo Rex Ferdinandus voluit suo priuilegio in posterū ad sortē fieret, ipseque priorū nomina, qui ad sortē concurrerent, appellauit.

Vsq. ad annū 1455. Cōsules Barcinonæ omnes fuerunt electi ex ordine ciuium honoratorum id est qui ex redditibus sui patrimonij nulla propria marum suarum opera vitā viuēbāt qui & tūc ex consuetudine priuilegio militari utebantur: at anno 1455. cū aliorū ordinū ciues querulū eīset & ad Regiā curiā legatos seu syndicos pro querimonijs & disidijs explicādis trāsmisissent, Rex Alfonso nouo priuilegio cauit quod ex quinque Cōsulibus duo priores essent ciues honorati, complexis Iurisperitis & Medicis, tertius vero mercator, quartus artifex, & quintus faber. Deinde anno 1493. ad sedandas ciuium diuersorum ordinum discordias quæ non modicæ erant,

alio priuilegio Rex Ferdinā-
 dus disposuit quod tres priores Cōsules essent ciues honorati, quartus mercator, & quintus alternatim vno anno artifex & altero faber. Sed idē Rex priuilegio anni 1498. admisit milites indistinctē vna cū ciuibz honoratis ad munus Cōsulatus, & priuilegio anni 1510. expressit quod ex tribus prioribus Cōsulibus vnus esset miles (qui ab anno 1621. quo ad Ciuitatis munera nobiles fuerūt admissi, potuit esse nobilis) & reliqui duo essēt ciues honorati. Hac lege viximus vsq. ad dictum annum 1641. quo tēpore vno addito Cōsule quintus semper est artifex, & sextus faber.

Induebantur antiquitus 6
 Cōsules Barcinonæ veste viridi, qui a multis annis purpurea vtuntur: virgarij vero eorum, qui erant dumtaxat duo, diuersis simul coloribus vestiti incedebant. Hi a multis annis tot sunt quot Cōsules & ex illis duo clauam gerunt & omnes vestiuntur diebus festis colore de minorum, diebus vero negociali-
 bus

bus nigro cum signo purpureo.

- 7 *Ætas Consulum Barcinonæ non eadem est omnium: nam Consul in capite debet esse ætatis quadraginta annorum, tertius triginta, reliqui vero triginta quinque ex privilegio Philippi anni 1587. & annus inceptus tanquam in fauorabilibus pro cōpleto habetur, quicquid in alijs officijs Ciuitatis eiusdem sit, ut fuit per Regios Senatores dictę Ciuitati consultum anno 1619. quod consiliū transiit postea in statutū ex deliberatione Concilij centumuiralis 13. Decembris eodem anno.* Hunc præterea Consulatum consequi non valent qui nati non sunt in Cathalonia vel filij natorū in Cathalonia, ex privilegio Philippi anni 1587. & interpretatione prædicti Concilij anni 1619. quod illud verbum *naturals de Barcelona e del Principat de Cathalunya o Comptars de Rossello, y Cerdanya* in ipso privilegio positum ita declarat. Insuper ut Consules fiant requiritur quod Barcinonæ domum per se habeant & in

eadem Ciuitate habitent & qui ex Ciuitate vel Vicaria Barcinonæ non sunt originarij, necesse est ut a decem annis prædictam domum in ea retineāt ex privilegio anni 1582. & 1599. Philippi Regis. Milites autem & nobiles speciale est quod ut Consules eligantur, debent esse nati Barcinonæ vel in Vicaria Barcinonæ aut uxorem habere Barcinonensem vel ex Vicaria Barcinonensi, ex privilegio Ferdinadi anni 1498. & Philippi anni 1621. ultra quod debent habere Barcinonę domum & habitationē. Omnes Consules matrimonium contraxisse debent & in Cathalonia tempore electionis esse præsentēs ex privilegio Ferdinadi anni 1498.

Munerē Consulum Barcinonæ multa incumbunt: Sed ut in pluteis veterum scripturarum & monumentis antiquis eiusdem legitur, olim in fine sui regiminis & ultimo Concilio centumuirali de tribus specificè rationem reddebant, nempe de annona Ciuitatis, defensione privilegiorum ipsius, & pace publica ci-

ca ciuium, qualem in his curam & diligentiam adhibuissent. Vltra quæ curare Consules debet custodiam & politicam Ciuitatis, vrbs munimina, & formam, collectarum & gabellarum exactiorem & publicarum pecuniarum erogationem, ac bonum commune non solum Reipublice suæ, sed tanquam Capita Cathalonix, aliarum quoque Ciuitatum & Oppidorum & Potentum ipsius, atq. totius Principatus, quorum sæpe sedant discordias, congaudent in prosperis, dolent in aduersis ac iouant. Licet muneris Consularis onera sint Consulibus omnibus communia; tamē solet precipuē Consul in capite procurare custodiam Ciuitatis & excubias militū. Secundus victum frumentorum, Tertius carniū, Quartus rationes & computa officiariorū & publicanorum seu conductorū gabellarū, Quintus & hodie Sextus negocia Confratriarum & Collegiorum artificū & cerdonum. Et de omnibus quæ partes suæ sunt, in fine anni nouis Consulibus ante-

quam a domo Ciuitatis discedant, referunt statum Reipublicæ, quod vulgo vocatur *Consulum testamentum*. Est autem obseruatione digna huius Ciuitatis cōsuetudo quod noui Consules antequam iurent, præcedunt antiquis, & ipsi, non veteres iurisdictionem & administrationē Reipublicæ exercent. Quod est contra notissimas iuris regulas secundum quas officialis antequam iuret, non potest iurisdictionem gerere & gesta sunt nulla, nec antecessori præcedit, Auiles in cap. *Prætor. in proem. glos. en los casos num. 1. & 14. Cancer. part. 2. Var. cap. 8. in noua editio. ex nu. 123. Vincen. de Franch. decis. 393. part. 2. & ego larius plures allegans de offic. iud. & aduoc. part. 1. quæst. 24. nu. 152. & 153.*

Consules Barcinonæ vti tam nobilis & antiquæ Ciuitatis & Capitis seu Metropolis totius Principatus Cathalonix gaudent priuilegio magnatum, virorumque illustrium, dignitatem & titulū Comitatus & Marchionatus habentium, & sic Baronibus.

Comi-

Comitibus, & Marchionibus præeunt, vocanturque Dominationes, ex congestis per Bouadill. in politic. lib. 3. cap. 8. num. 20. Marin. Freccia de subfendis Baronum lib. 2. de differentijs inter feud. regi. nu. 16. 17. & sequen. Bellug. in spec. Princip. rub. 6. num. 23. & in terminis Consulium Barcinonæ Gabriel Berar. in spec. visitatio. cap. 22. num. 11. Bruniq. in apolog. ca. 17. vbi quod Comitibus in sedendo & cūdo præcedunt, & quod in Ecclesijs & locis publicis vbi ipsi adsunt, nemini permittitur nisi personæ Regiæ, vel Proregi, aut Cardinali, habere puluinar vel stratum siue *Es-trado* & c. 20. vbi quod in Ecclesijs in eorū præsentia tolere faciunt sedilia maxime si ipsi nō sedeāt in humilibus.

- 13 Sedent propterea coram domino Rege capite cooper-to, & obtinent dignitatem de *Grandes* quod ius a tempore immemoriali acquisuerunt, vt scripsi supra §. 6. nonnullis citatis, quibus adde Petrum Fontanell. de pact. nupt. tom. 1. claus. 3. glos. 1. num. 9. & dom Didacum de Guzmā Patriar-

cham Indiarum in Vita Regine Margareta de Austria lib. 2. cap. 2. qui ita quoque afferunt de Consulibus Barcinonæ. Et de iure communi fundatur ex congestis per Mastril. de Magistratib. lib. 4. cap. 6. num. 25. & 26. & cap. 13. nu. 169. & 170. Surgen. de Neapoli. Illustr. lib. 1. cap. 23. num. 28. & 29. Callane in Catalog. glor. mund. part. 5. consider. 43. Felin. in ca. statum de maior. rit. & obedi.

Huc quoque referri possunt alix duæ prærogatiuæ Consulium Barcinonæ, quas retuli d. §. 6. altera nempe quod per totum Principatū Cathalonix & per totam ditionē Regiæ Maiestatis incedunt cum insignibus & togis consularibus & virgarijs suis ac tubicine præeuntibus, vt meminit Petrus Fontanel. vbi supra num. 9. Bruniq. in apolog. cap. 22. altera vero quod Dux exercitus gentis totius Cathalonie tempore belli vnus est ex prædictis Consulibus.

Hinc Consules Barcinonæ sunt Consiliarij domini Regis, eique in negocijs arduis

- non solum petenti, sed & nō petenti & extra Principatum Cathalonix existenti consilium dant, & ad id si opus est, accedunt Regiam Curiam, vel legatos ad eam transmittunt, & ita ab antiquissimo tempore consueverunt, sicque sui Reges diuersis privilegijs hoc concesserunt, nēpe Rex Petrus privilegio dat. 15. Decembris 1363. Rex Alphonsus anno 1425. 25. Iunij, Rex Ferdinandus anno 1517.
- 16 9. Aprilis. Similiter ex eisdē & alijs privilegijs sūt & vocantur Protectores & defensores Regiarum præminentiarum, quod attigit Bruniq. in *apolog. cap. 20.* Rex Ferdinandus Primus suo testamento Ioannem a Fiualler Consulem in capite Barcinonæ executorem suę Regię & ultimę voluntatis dimisit. Pariter Regina Violans cōsors Regis Ioannis Primi Consul & Consilium centumvirale Barcinonæ executorem sui testamenti reliquit. Sunt
- 17 18 19
- 17 idem Consules arbitri grauiorum negotiorum Cathalonie, quia propter suā præcipientiam, eorum committuntur arbitrio. Sic anno 1397. dominus Rex & Comes Empuriarum litem inter se habentes ipsorum Consulum Barcinonæ arbitrio & iudicio componi concordarunt. Et anno 1432. eandem auctoritatem eisdem Consulibus tribuerunt Comes Cardonæ & Comes de Prades inter se litigantes. Regina Aragonum 20 domna Elizendis de Montcada instituit & dotauit in signe Monasterium Monialium de Petris Albis, illudque constituit sub protectione Consulum Barcinonæ, ideoque concessit eisdem in eodem Cœnobio perpetuum locū vnius Monialis absque alia dote recipiendæ. Anno 1218. Barcinonæ ex diuina reuelatione exordiū cœpit Religio Sācta Beate Marię de Mercede in die S. Laurentij, quā Diuus Raymundus a Penyasfort B. Petrus Nolascū primo induit habitu præfatę Religionis presentibus Rege Iacobo & Consulibus Barcinonæ, voluitque dominus Rex eisdem Consulibus indulgendo hanc Religionem, vt refert Zurita in *annalib. part. 1. lib. 2. cap. 71.*
- deco.

- decorare antiquis insignibus Comitum Barcinonæ, quæ religiosi in pectore gerunt.
- 22 Anno 1127.2. Nouēbris Comes Barcinonæ & Marchio de Proença Raymundus Berengarius qui aduersus Genuenses bellum gerebat, fœdera pacis cū eis inuit cum pacto quod naves Genuenses mare nostrū nāgantēs censum decem morabatorum ei tribuerent, quem antiquitus Ciuitas & Consules Barcinone ex Regio indulto recipiebant. Denique ex diuersis Regijs epistolis Ciuitati Barcinonæ transmissis commissum est Consulibus illius aliud honorificum munus assignandū in processionibus & alijs actis publicis locum & gradum personis illustribus, & eorum cuiq. inde graduationes ex regia facultate
- 23 ad eos pertinere dicuntur. Religiosi qui Barcinonæ noua monasteria instituire volūt, iuxta priuilegium Regis Petri ad id facultatem a Consulibus petunt.
- 25 Anno Consulatus durante Consules Barcinonenses cōueniri in iudicio non possūt,

quod est iuri communi consentaneum in l. 2. ff. de in iur. vocand. qua cauetur quod Consules durante munere Consulatus cōueniri non possūt. & in l. pars litterarum, ff. de iudic. vbi ita quoque respondetur de maioribus Magistratibus. & in l. nec Magistratus ff. de in iur. vbi contra maiores Magistratus durante officio iniuriarum agi non potest. & in ca. prohibentur 2. quæst. 1. Scac. cin. reg. 2. Tuscus præct. litt. O. conclus. 100. Alphons. Narbona. ad leges regias par. 2. lib. 4. tit. 1. lege 20. glos. 20. num. 13. pro delicto tamen in officio commisso, etiam durante ipso, conueniri possunt, l. iubemus. vbi glos. verb. administrat. C. ad leg. Jul. repetit. quā singularem dicit Romā. cons. 415. cap. iubemus 1. quæst. 1. cap. sancimus 2. quæst. 7. auth. vbi iudic. sine quoquo suffrag. §. si quis vero C. §. si quis autem iuno. glos. ibi verb. habētes. DD. add. munitur in dd. iurib. & Narbona vbi supra. Idem existimo in casu regalium cum regalia a communibus regulis censeantur excepta & sub generalibus cōstitutionibus nō

contincantur, ad tradita per
Anton. Oliba. *de iur. fisco. cap.*
14. num. 107.

26. *Et si fabri diuersorum of-*
ficiorum etiā vt supra scripti,
ad sortem Consulum Barci-
nonę adferibantur, vt Consu-
les. tanquā Capita totius po-
puli ex omniū ciuium ordi-
nibus conficiantur, & omniū
saluti & beneficio consulant
& prospiciant: nunquam ta-
men exercentes officia vilia,
sicque repelluntur. Ianiones
provt & ribicines qui ad hec
munera Barcinonę non ad-
mittuntur. Admittuntur tamen
in alijs Vniuersitatibus Ca-
thalonię, quia 25. Augusti
1584. inter Iacobū Portell, &
Ioannē Pou & Syndicū Villę
Mataronis in Regia Audiētia
referēte Frācisco Puig deci-
sum reperitur officium la-
nionis, quod tempore quo
dictus Portell ad munus Iu-
rati tertij præfatę Villę ex-
tractus fuit, exercebat, inha-
bilem cum ad ipsum Iurati
munus obiciendum non red-
didisse, & sic iniuste repulsum
fuisse, ideoque esse ad idem
munus admittendum a moto
dicto Ioanne Pou secūdo ex-

tracto cum ensolumentis.

Consules Barcinonę iudi-
cialiter cognoscunt de frau-
dibus & delictis omnium of-
ficialium Ciuitatis, in officio
commisisis, quamuis & de eis
possit quoq. Clauarius cog-
noscere, qui est ordinarius
eorum iudex, quo casu recur-
sus a prouisionibus & senten-
tijs Clauarij ad Cōsules spe-
ctant, & probat sæpe citata
declaratio, seu priuilegium
Regentis Albanell. & hæc
cognitio est priuatim ad Re-
giam Audientiam in prima
& secunda instantia, & con-
ducit quoque constit. penul-
tim. *de euocati. de caus. Cognos-*
cunt etiam de causis Confrat-
riarum & Collegiorum ar-
tificum & fabrorū, vt scripti
supra §. 14. & nota quod vo-
tum maioris partis interes-
sentium licet non sit maio-
ris partis omnium Cōsulum
facit sentētiā, etiam si esset
votum duorum Consulū.
Cognoscunt de mulieribus
adulteris, atque si recepta in-
formatione de adulterio cō-
stat, prouidēt per suos Asses-
sores, quod in domū Ægip-
tiacarum quę ita vocatur, &
ad id

- ad id per Ciuitatem extructa fuit & parata, recludantur.
- 39 Pro inurbanitatibus & iniurijs contra decorem Consulare commissis capi, & in carcerem quoscunque detrudi & detineri precipiunt. Tēpore pestis ex possessione immemoriali iurisdictionem exercēt pestis ratione cōtra quascunque personas & in quibuscunque mercibus suspectis de contagio, præconia publicari faciunt hac de causa sub pœna ultimi supplicij & furcas erigunt propria auctoritate ante portas vrbis: sed sententię si causę graues sint, in huiusmodi criminalibus nomine & auctoritate Regentis Vicariam fiunt & proferuntur. Nam Consilibus seu Iuratis Vniuersitatū Ciuitatum & Oppidorū spectat cura & sollicitudo conseruandę sanitatis, ideoque illorum certicatorijs de ea attestantibus adhibēda est in Cathalonia vt adhibetur plena fides. licet illas non expediant per notarium sed per se ipsos vel aliam personam sibi bene visam sine interuentu & subscriptione notarij aut eius substituti, & ita fuit decisum in Regio Concilio 30. Martij 1594. inter coniuges Ialpins & Syndicū Villę de Blanes referente Alšina. vbi hac de causa notario regenti scribaniam de districtu impositum fuit silentiū. Sed & illi qui tempore pestis habuit administrationē annonę erogando eā infirmis & infectis, est credendum postea simplici iuramento exacto, quia generale Concillium videtur illius conscientię commississe, quæ circa prædictam administrationem expendenda & eroganda essent, vt fuit conclusum in Regio Senatu 3. Septembris 1598. Et 24. Ianuarij 1595. inter Ioannem Vallespir & Onophriū Gonsaluo in eadem Audientia referente Oliba fuit cōclusum & deliberatum quod officiales necessarii Ciuitatis vel Villæ, vt sunt Consules, Clauarius, & similes tempore pestis metu epidemię recedere & officia deserere non valent, & alias possunt ad redeundum compelli & in renitētiam officijs possunt priuari, & in priuatione proceditur

ditur summarissime sola citatione præmissa, & solius citationis termino pro defensione citati expectato, & ita in eadem conclusione continetur.

- 34 Privilegio Philippi anni 1599. sancitū est vt quot annis facta electione ad sortem nouorum Consulum Barcinonæ, per eos & Clauarium syndicentur veteres Consules & reliqui Officiales Ciuitatis, atque facta ad id extraktionem vnius Assessoris, Aduocati fiscalis, & tabellionis cognoscant dumtaxat de dolo & fraude ac barataria & non aliās, quod an sit iuri cōmuni conforme docent Menoch. *de arbitrar. casu* 341. Bertazol. *conf.* 71. num. 4. & 5. Ioseph. Ramon. *conf.* 35. num. 33. & 34. Obseruatur tamē quod sententię in hoc iudicio Syndicatus, non fiant solum per Consules & Clauarium antedictum sed per Conciliū Ordinarium & illos. Assessor vero
- 35 non habet votum decisuum in condemnando vel absoluendo, sed consultiuum. Habet tamen decisuū circa publicandum querelas, vti anno

1624. me vnā cum D. Gilbert aduocato ordinario Ciuitatis, consultis Iacobo Aymerich & Philippo Vinyes grauissimis tunc causarum patronis orta super hoc controuersia fuit Ciuitati consultum, quia ex antiquis exemplaribus ita reperimus, fiscalis autem aduocatus nunquā habet votum decisuum.

Consules Ciuitatū & Vni-³⁶uersitatum de iure dicuntur habere mandatum cum libera & generali administratione: non tamen possunt donare nec debitum liquidum remittere, sicut nec procuratores cū libera & generali administratione possunt, *glos. vlt. in l. mandato generali ff. de procurator. Deci. conf.* 297. nu. 2. Lozæ. *de iur. Vniuers. part. 1. cap. 3. nu.* 109. 111. & 114. Stephan. Gratian. *decis.* 93. num. 1. & 10. tamen nostris Consulibus Barcinonensibus ex deliberatione Concilij Ceterum Iuratorum anni 1632. valde restricta est potestas, & quo ad donandi facultatem, vsq. ad quinquaginta regalia donare permittitur.

Possūt autē super re dubia³⁷
Vni-

Vniuersitatis transigere, & tenet transactio si modò bona fide & non ambiciosè facta sit *l. transactionis l. Praeses C. de transactio. Deci. conf. 297. num. 4. 5. & vli. Lozz. d. cap. 3. num. 112. qui num. 116. docet quod si confiteatur solum esse Vniuersitati, confessio ita demum prauidicat Vniuersitati si tales ipsi sint qui sint positi & constituti ad recipiendum solutionem: quod etiam asserit Gratian. d. decis. 93. num. 6. Vendere & impositiones Vniuersitatis locare, intentare actiones Vniuersitati cōpetentes & facere etiā ea quę requirūt speciale mādātum possunt, cum sint procuratores cū libera, & xquiparentur tutoribus, qui habent potestatem cum libera Alex. in l. 16. num. 2. C. de procurator. Deci. d. conf. 297. num. 1. & 2. Lozz. d. cap. 3. nu. 108. & 111. Sed negocia grauiora non faciunt nisi in Concilio.*

39 Similiter pecunias mutuo dare vel accipere pro Ciuitate possunt, Barr. in l. in principalibus ff. licet. pet. Gratia.

40 d. decis. 93. num. 9. Sed obserua quod 30. Iunij 1597. inter

Syndicum Vniuersitatis Oppidi de Montornes & Bernardum Tauerner in Regio. Senatu referente Fontanet decisum extat quod Iurati nō possunt cōstituere Syndicum seu actorem Vniuersitatis iā dictæ nisi ipsa Vniuersitate legitime congregata, illiusq. accedente consensu. Decretum maioris partis Consulū preualer, sed in mōrē voluntarijs omnium eorum requiritur consensus sequendo cōmunem DD. de iure opinio- nē de qua dixi supra s. pra- cedenti. —

Consulum & administra- torum Ciuitatis quilibet tenetur Ciuitati insolidum, & alter pro altero, & quod vnus soluit propter alterius culpā, repetit ab illo actione negotiorum gestorum, Castrense in l. cum alicui num. 4. & in l. 31. nu. 1. & 2. ff. de negoc. gest. tot. tit. C. quo quisq. ordine conuenien. lib. 10. l. 11. cum 2. seqq. ff. ad municipa. Lozz. d. cap. 3. num. 120. & in nostro Regio Concilio 21. Iulij 1597. inter Syndicum Ilerdæ & Iosephū de Ager referente Altor declaratum fuit quod ad ministrato-

stratores Ciuitatis tenentur
insolidū vnus pro alio quan-
do administratio fuit illis per
Ciuitatem coniunctim, non
separatis portionibus cōmis-
sa & nō fuit eis diuisa admi-
nistratio. An autem habeant
isti beneficium diuisionis &
ordinis sicut contutores late
tradit Boeri *decis.* 60. num. 1.
& 2. & per tot. & qualiter de
negligētia & an etiā de leui
& leuissima culpa, casu for-
tuito, vitioq. naturali tenean-
tur, *Osalc. decis.* 109. nu. 7. &
8. *Borgnia. decis.* 37. nu. 12. 14.
& 19. cum seqq. & *decis.* 320.
num. 22.

EX §. XXII.

SUMMARIUM.

- 1 **E**lectiones ciuium Barcino-
næ ad officia eiusdem Ciui-
tatis quo tempore fiebant ad
voces & a quo tempore fiunt
ad sortem.
- 2 **Q**ualitates ad officia Ciuitatis
obtinenda necessaria requi-
runtur in ciue viroque tem-
pore & adscriptionis ad sor-

- tem & extractionis ad offi-
cium, non vero medio tēpore.
- 3 **Q**ualitates quedam non im-
pediūt cinē tempore adscrip-
tionis ad sortem officiorum
Ciuitatis, quæ tamen impe-
diunt tempore extractionis
ad ipsa, vt in debitore Ciui-
tatis, in excommunicato, &
in officiali regio temporalis.
- 4 **S**ecus in alijs qualitatibus, vt
in etate legitima & in domi-
cilio.
- 5 **I**nhabilis ad officia Vniuersi-
tatis ad sortem scriptus an
admitti debeat si tēpore ex-
tractionis habilis inueniatur.
- 6 **I**ngressus religionē ante pro-
fessionem non debet deleri a
sorte officij, sed si interim ad
illud extrahatur, est inhabi-
lis.
- 7 **I**ngressi religionem non amit-
tunt beneficia nec bona tem-
poralia ante professionē, sunt
tamen interim exempti, &
reputantur Ecclesiastici.
- 8 **R**eligiosi milites S. Ioannis
Hierosolimitani & S. Iacobi
de Spata & reliqui milites
religiosi ordinum militarium
ante professionē nō sunt exēp-
ti nec immunitate Ecclesia-
stica gaudent.

- 9 *Ad officia Ciuitatis adscriptus si suscipiat beneficiū Ecclesiasticum, non exbursatur donec sacrum ordinem suscipiat, licet si extrahatur, fiat inhabilis.*
- 10 *Similiter si fiat Doctor Regij Concilij, imotales ascendunt ab una sorte gradus Consulatus ad alium, & quare.*
- 11 *Ab habilitatorum iudicio an recurri possit.*
- 12 *Habilitatores an aliquo modo cognoscere possint utrum locus officij, ad quem per Cōsules fit alicuius nominatio, vacet: an vero solum utrum nominatus sit habilis.*
Habilitatores cum Consules bursas officiorum expurgāt, meram tantum habent interuentiam sine aliqua cognitione. ibid.
- 13 *Habilitatores vouere tenentur super persona a Consulibus ad officium nominata, nec possunt renuere dicētes quod alius nominetur.*
- 14 *Qualitates impediētes ad munera Ciuitatis Barcinonę obtinenda.*
- 15 *Qualitas prima natalium late explicatur & fundatur.*
- 16 *Naturales Regnorum qui nō sunt, apud plures Nationes a Decurionatu, alijsque publicis officijs arcētur.*
- 17 *Respublica per exteros commode regi & gubernari non potest & quare.*
Cum exteris inire consilium, incommoda non parua producit, ibid.
- 18 *Qualitas secunda non habentium per se domum & habitationem Barcinonę explicatur & fundatur cum num. seqq.*
- 19 *Discrimen inter domicilium & habitationem.*
- 20 *Domus patris vel soceri an prosit filio & genero ad obtinenda officia Ciuitatis & quidde nepotē respectu auī & de domo filij respectu patris.*
- 21 *Patris habitatio an prosit filio ad implendum decennitū ad officia Ciuitatis necessarium si filius per totū decennium non habitauerit.*
- 22 *Habitationis decennium ad officia Ciuitatis requisitū an debeat esse continuum.*
- 23 *Qualitas tertia ad officia Ciuitatis impeditiua. Etas explicatur & fundatur.*
- 24 *Anni ad officia Ciuitatis requisiti an debeant esse com-*

- pleti ita ut ceptus non habeatur pro completo.
- 25 Et de antiqua contraria super hoc obseruantia in domo Ciuitatis Barcinonæ.
- 26 Decrepiti an ad officia Ciuitatis admitti valeant.
- 27 Qualitas quarta, dementia atque infirmitas & egritudo declaratur & fundatur. Officiales personaliter, & nō per substitutum deferuire tenentur in domo Ciuitatis Barcinonæ. ibid. Et quid de iure communi num. 30.
- 28 Habiles ad munera Ciuitatis an sint surdi & cæci.
- 29 Et alijs morbis laborantes.
- 31 Qualitas quinta debitorum Vniuersitatis explicatur & fundatur. cum num. seqq.
- 32 Constitutio unica tit. de deutoris de Vniuersitatis circa terminum octo dierum non est usu recepta in Domo Ciuitatis Barcinonæ & Generalis Cathalonie.
- 33 Debitor Vniuersitatis ad eius officium extractus si reintegra antequam inhabilis declaratur, soluit vel deponit, an admitti debeat. ubi decisio.
- 24 Fideiussor an dicatur proprie debitor & comprehendatur constitut. unic. tit. de deutoris de Vniuersitatis. ubi decisio contra opinionem Iacobi Caneij.
- 35 Constitutio unica tit. de deutoris de Vniuersitatis, non procedit in debito modico.
- 36 Debitor debiti illiquidi an sit inhabilis ad officia Ciuitatis Barcinonæ. & num. 37. 38. Talis debitor nō dicitur esse in mora nec exequi valet. ibid.
- 37 Consuetudo non admittendi ad officia Vniuersitatis debitores eius non comprehendit reos conuentos qui defendendo litigant cum Syndico Vniuersitatis. ubi decisio.
- 38 Debitor Ciuitatis si obtento per uxorem supersedimento in exequatione bonorū viri, ipsius extrahatur ad officium suffocatur.
- 39 Debitorum impedimentum ad munera Reipublice ex iure communi remissive.
- 40 Qualitas sexta ad officia Ciuitatis impeditiua litigantium contra Ciuitatem. late declaratur & fundatur.
- 41 Qualitas septima regiorum officialiū & an sufficiat quod ante

- ante extractionem officij Ciuitatis quodcumque regij officij renuntient tam in domo Ciuitatis Barcinonæ quàm in domo Generalis Cathalonie ad interpretationem cap. 54. curiarum anni 1599.
- 42 Officiales regij qui fuerunt, an durante tempore syndicatus possint concurrere ad officia iurisdictionis Ciuitatis.
- 43 Officiales regij non habentes iurisdictionem an possint concurrere ad officia Ciuitatis Barcinonæ. ubi plures decisiones Regij Concilij.
- 44 Et quid si iurisdictionem habeant, sed modicam. ubi deciso.
- 45 Quid seruetur in domo Ciuitatis Barcinonæ circa id.
- 46 Qualitas octaua familiarium & ministrorum 8. Officij.
- 47 Qualitas nona habentium beneficium ecclesiasticum Beneficium ecclesiasticum debet esse perpetuum. ibid.
- 48 Qualitas decima infamiam explicatur & fundatur cum nam seqq.
- 49 Quid si pendente inquisitione super fraudibus perpetratis, ad officium ciuitatis extrahatur an admittatur,
- ubi quid de iure communi cum aliquibus tamen fallentis.
- 50 Sententia declaratoria precedere debet ut infamis a sorte officiorum deleatur ad interpretationem constitutionis 8. tit. de abatus, y latitans & per quem & qualis. Constitutionis 8. tit. de abatus, y latitans intellectus. ibid.
- 51 Inhabiles ad officia Ciuitatis Barcinonæ propter pecunie indebitam receptionem.
- 52 Et quod sint infecti sanguine Maurorum vel iudeorum.
- 53 Et propter fraudes in officijs commissas.
- 54 Condemnatus iudicio tabule, si appellauerit & postea transegerit, euadit penam constitutionis 3. tit. de personas prohibidas regis officis. Constitutio. 3. tit. de personas prohibidas regis officis intelligitur tantum loqui de sententijs in rem iudicatam transactis. ibid.
- 55 Excommunicati si ad officia Ciuitatis extrahantur, sunt inhabiles.
- 56 Qualitas undecima ad officia Ciuitatis impositiua habentium duo officia declaratur

itur & fundatur cū nu. seqq.

57 Officium obtinens ad vitam, an possit illi renunciare pro obtinendo officio temporali, & econuerso, vel si utrūq. officium sit ad vitam.

58 Officium temporale obtinens & ei ante finitum tempus renunciens est inhabilis ad aliud temporale officium durante dicto tempore.

59 Officium vnum in titulū & alterū in cōmendam an quis habere valeat, & an quis cogi possit exercere duo publica officia Vniuersitatis eodē tempore.

60 Qualitas duodecima eorum qui ab eodem officio ad quod extrahūtur, debito tempore non vacarunt, & quod sit istud debitum tempus pro diuersitate officialium.

61 Qualitas decimatercia absentia a Principatu Cathalonie & Comitatusbus Rōsilionis & Ceritanie cum suis fallētijs. ubi deciso, & quid de iure communi.

62 Vxorē habere vel habuisse debent Consules & Cōsiliarij Concilij Barcinonæ.

63 Milites in Ciuitate Barcinonæ a quibus arceantur.

64 Conductores iurium Ciuitatis Barcinonæ a quibus officijs interim sint inhabiles, & qui officiales eiusdem Ciuitatis conducere dicta iura prohibeantur.

65 Doctorum Iurisperitorū requisita ad obtinenda officia Visitationis officialium Ciuitatis Barcinonæ.

§. XXII.

De admissione ciuium ad officia Ciuitatis vel ipsorum repulsa & impedimentis.

SQ. ad annū 1498. electiones ciuiū ad officia Ciuitatis Barcinonæ fiebant

ad voces. At anno 1498. Rex Ferdinandus suo priuilegio constituit vt in posterum ad sortem fierent, ipseque primū ciues qui sibi visi fuerunt, ad sortem adscripsit, vti postea Consules eos adscripserunt prout & hodie in fine cuiuslibet anni, facta per habilitatores approbatione ipsorum qui

qui per Consules nominantur. De qualitatibus ergo officiali ad officium necessarijs bis cognoscitur scilicet tempore adscriptionis ad sortem per habilitatores & tempore postea extractionis per Concilium Centumuirale ubi fit. Vtroque tempore requiruntur in ciue qualitates ad officium oblinendum necessariae nec sufficit eas solum tempore extractionis adesse, ex dispositione tex. in cap. si eo tempore de rescrip. lib. 6. & ibi omnes DD. Deci. in cap. post cessionem num. 18. de probatio. Felin. in cap. cum dilectus num. 3. de accusat. Hieronim. Portol. ad Molin. verb. Deputati n. 10. Medio autem tempore huiusmodi qualitates non exiguntur nec attenduntur, quauis deficient argumeto tex. in l. 2. §. aduersus ff. ne quid in loco publico: quem expendit Bart. in l. quo minus quest. 5. ff. de flumin. & in l. impuberem ff. de falsis. Auenda. in cap. 12. Prætor. num. 13. in 2. part. Bonuadill. in Polit. tom. 2. lib. 3. ca. 4. n. 39 Sed & in domo Ciuitatis nostræ seruatur in multis qualitatibus impeditinis

ad officia temporalibus quod tempore adscriptionis ad sortem non nocet. licet extractionis tempore omnes qualitates necessarix requirantur: Vnde debitor Ciuitatis, & excommunicatus, & officialis regius temporalis, qui omnes tempore extractionis inhabiles sunt, tamen adscriptionis tempore ab habilitatibus admittuntur, quia impedimenta sunt temporalia, & forte extractionis tempore cessabunt: quamquam in alijs qualitatibus impeditiuis temporalibus aliud seruetur, vt in requisito ætatis legitimæ ad officium, & domicilij, quæ etiam tempore adscriptionis petuntur. Propterea Iacob. 5
Cancer. var. part. 3. cap. 3. num. 109. mota controuersia an inhabilis ad officia Vniuersitatis ad sortem scriptus & imburseatus, admitti debeat si tempore extractionis habilis inueniatur, distinguit cum Nello de San. Gemi. in tract. Banni. in vltim. part. & 1. part. 8. tempo. quest. 18. respondens negative si inhabilis prohibebatur adscribi & imburseari, alias secus asserendo, cum tunc videat-

videatur facta imbutatio, cū representatur habilis *l. in tēpus ff. de hered. institut. cap. de vxore de sepult. Angel. com. 33.*

- 6 Quod dixi medio tempore inter adscriptionē ad sortem, & extractionē qualitates impediētes si superueniant, nō nocere, nec ideo posse semel adscriptum deleri scilicet nisi impedimenta essent perpetua ex sua natura, obseruauimus aduocati Ciuitatis iā dictę anno 1627. quo cū nobilis Bernardinus de Marimon esset ad aliqua Ciuitatis officia adscriptus, & postea habitum militię S. Iacobi de Spata assūpsisset, non tamen adhuc professus esset, dubitātū fuit an loca eorundē officiorū per assūptionē præfati habitus vacatēt, & cum alijs adiūctis Doctoribus cōsulimus Ciuitatē non vacare, donec ille professus esset, quāuis si interim ad aliquod officiū extraheretur, esset inhabilis
- 7 & repellendus, maximē quia ingressi religionē, nō amittūt beneficia nec bona tēporalia ante professionē, licet interim sint exēpti & reputentur personę Ecclesiasticę ex

muleis quę cōgerit Canc. *per 2. c. 1. n. 118. & 119.* Sed nec interim sūt exēpti, nec immunitate Ecclesiastica ante professionem gaudent religiosi milites S. Ioannis Hierosolimitani, & S. Iacobi de Spata & reliqui milites religiosi ordinum militarium, vt notat Bouadill. in *Polis. tom. 1. lib. 2. cap. 19. nu. 16. & 17.* per Concilium Trident. *sess. 24. ca. 11.* Sic quoque si ad officia Ciuitatis adscriptus suscipiat beneficium Ecclesiasticum & fiat clericus, nō exbursatur, donec sacrum ordinem recipiat, quod est impedimētum perpetuum, licet si talis extractionis tempore reperiretur, vt inhabilis non admitteretur, & ita fuit seruatum in domo Ciuitatis circa personam Canonici Castador, qui propter Canoniciatum non fuit a sorte officiorū deletus, donec ordinē sacrum accepit. Similiter si ad sortē officiorū adscriptus fiat Doctor Regij Cōcilij, nō deletur a sorte quia nō censetur impedimētū sui natura perpetuum, imo tales mutātur a sorte vnius gradus Cōsultatus

ad alium, si ita placuerit, quia non reputatur noua adscriptio officij.

- 11 A iudicio habilitatorū cū per eos repelluntur nominati a dictis Consulibus ad sortem officiorum, raro recurritur: sed recursus reperio & in causa recursus obtentū in Regia Audientia referentē *Libra 24. Februarij 1594.* per Ioannem Carreras dulciariū, qui a Consulibus fuerat nominatus ad sortē Consulis Quinti per obitū Ioānis Pauli pharmacopolę & ab habilitatoribus repulsā passus erat quod diceret ad eū locū nominari debere aliū pharmacopolam, nō dulciarium, quod tamē secus sensit & declarauit tūc Senatus Regius.

- Anno 1628. in mense Nouemb̄ris ortum fuit in domo Ciuitatis Barcinonę graue disidium inter Consules & habilitatores quia Consules contendebant ipsis aliquem ciuem nominantibus ad sortem alicuius officij tanquam vocantis, non posse habilitatores se intrōmittere vtrum vacaret nec ne & an ad eum locū vti vacatē posset nomi-

natus adscribi, sed solum an nominatus esset habilis: contrarium autem totis viribus habilitatores conabantur. Et in libris in eadem Domō reconditis vulgo dictis *de la anima* reperta fuerunt duo vota seu consilia Doctorum Regij Senatus per Ciuitatem olim consultorum, quorum vnum erat subscriptum per Fontanet. & Torner & alios Regios Consiliarios, alterum per Mur & alios Regios Senatores, & tertium fuit tunc conscriptū per Ferruz, Grau, & Rubi de Marimon Doctores Regij Concilij ad id vocatos, & in his tribus consilijs vno ore cōcludūt omnes consultores quod expurgare bursas adscriptorum ad sortes officiorum Ciuitatis & nomina illorum delere spectat dumtaxat ad Consules presentibus habilitatoribus, qui habent tantum merā interestentiā ex priuilegio Philippi anni 1587. & quod dicti habilitatores nullam habent cognitionem neque in consequentiam neque principaliter an locus officij ad quem per Cōsules sit alicuius ciuis nomi-

nominatio, vacet nec ne, sed solum an nominatus sit habilis & idem antea aduocati Ciuitatis quorum vnus erā, consulueramus.

- 13 Anno 1626. vidi aliam inter Consules & habilitatores controuersiam quia nominatione per Consules facta, non tenebantur habilitatores vouere super nominati persona, sed dicebant quod alius nominaretur. Et consulti Doctores dederunt consilium quod habilitatores vouere tenebantur, quia citatum priuilegiū anni 1587. ait quod voucant super nominatis per Consules.

- 14 Qualitates impediētes ad munera nostræ Ciuitatis obtinenda hæ præcipuæ sunt.

- 15 Prima sit ex priuilegio Philippi anni 1587. & voto Regiorum Senatorum cum deliberatione centūvitalis Concilij anni 1619. quæ ita Regiū illud priuilegium interpretatur: quia sunt inhabiles ad munera Ciuitatis prædictæ cōsequenda qui nati nō sunt in Principatu Cathalonie seu Comitatus Rousillonis & Ceritanie vel non sunt filij

eorum qui in præfato Principatu, aut Comitatus orti sunt. Intellige etiam si domū & domiciliū Barcinonæ haberent, & prætenderent esse ciues Barcinonæ. Est autem speciale in militibus ex priuilegio Regis Ferdinandi anni 1498. quod debent esse nati Barcinonæ vel in eius Vicaria aut uxorem habere Barcinonensem vel dictæ Vicariæ ultra quod debent habere domum & continuam habitationem Barcinonæ. Idem est de nobilibus ex priuilegio Philippi anni 1621. quo illi admittuntur ad officia eiusdem Ciuitatis, ita tamen vt sint obnoxij eisdem legibus & condicionibus quibus milites ex dicto priuilegio anni 1498. subiecti sunt. Nec turbet capitulum vltimum dicti voti & simul deliberationis quod circa milites aliud declarat, nam reputatur erroneum & contra priuilegium & non obseruatur.

Alphōsus Narbona ad leg. 16 reg. lib. 7 tit. 3 de los regimientos lege 27. glos. vnic. plures nationes refert apud quas ita sanctum est vt qui Regno-

riu naturales non sunt, a De-
 curationatu, alijsque publicis
 officijs arceantur. Castill. in
 Polit. lib. 3. cap. 8. nu. 5. Auen-
 daño cap. 19. Prætor. num. 17.
 & 19. lib. 1. Petrus Rebus. 10.
 2. Constit. Franciæ tit. de lite-
 ris natural. glos. 2. vbi de Gal-
 lia testatur. in Cathalonia ex-
 tat Rubrica cum nigro. *Que*
tots los officials en Cathalunya y
Mallorca sien Catalans. in con-
stitutionib. ad quã plures DD.
citani & nonnulla congesti
part. 1. de offic. ind. quæst. 1. num.

17 24. & 95. Rationem reddit
Narbona d. glo. in ic. quia Res-
publica per externos commo-
de regi & gubernari non po-
test, quibus patrię amor defi-
cit, scientia & cognitio rerũ
particularium, quibus recta
Reipub. gubernatio indiget:
tum etiam quia inire cũ eis
consilium, incommoda non
parum producere potest iuxta
illud Ecclesiastici. *Cum extero
non facies consiliũ, nescis enim
quid pariet.*

18 Secūda qualitas est ex pri-
uilegio Alphonsi anni 1455.
& Ferdinandi anni 1493. &
Philippi anni 1582. iuncta de-
liberatione Concilij centum.

uiralis & voto Regiorum Sen-
natorum anni 1619. quia sunt
inhabiles ad officia huius Ci-
uitatis subeunda qui per se
iplos non habent domum cū
sua familia & pro maiori
parte anni continuò in ea nō
habitant Barcinonæ. Qui au-
tem non sunt originarij ab
ipsa Ciuitate vel eius Vicaria,
domum & habitationem Bar-
cinonæ a decem annis habere
debent ex privilegio Philip-
pi anni 1599. Cum hac disti-
ctione explicandus est Petrus
Fontanella *de pact. nup. tom. 1.
claus. 3. glos. 2. num. 73.* vbi in-
distincte scribit ad munera
Ciuitatis Barcinonæ requiri
domiciliū decem annorū.
Imo nec requiritur domici-
liū si proprie loquamur, sed
habitatō, quia domiciliū
animū perpetuo permanēdi
desiderat, non habitatō: ille
autem non exigitur in Do-
mo huius Ciuitatis, ideoque
neque Regij Senatores in di-
cto voto vtuntur verbo do-
miciliij, sed habitationis.

Si filius habiter in domo ²⁰
patris, vel gener in domo so-
ceri, obseruatur quod domus
patris prodest filio, & domus

foceri genero licet priuilegia inhabiles reddat. eos qui per se ipsos domum non habeant, quod de iure confirmatur ex congestis per Alphons. Narbona *ad leg. regi. lib. 4. titul. 1. leg. 20. glos. 2. num. 107. & nu. 108.* & doctissimè per Petrū Fontanella *d. claus. 3. glos. 2. n. 75. & 76.* ubi extendit ad nepotem respectu aui & de filio ad patrem.

- 21 Anno 1626. est votum Regiorum Senatorum don Petri Soler & Monferrati Ramon in fauorē Doctoris Legum T. Llorens consulentiū Consulibus Barcinonē ad decennium de quo supra dixi, patris habitationē prodesse filio ita vt tempus paternæ habitationis computetur cū tempore habitationis filij ad constituendum decennium, quod alio exemplari & multis allegatis DD. probat etiā Fontanell. *ubi supra num. 75. & 76.* & post Petrū Fontanella confirmat Narbona *in d. glos. 2. num. 107.* probans idē esse cōuerso, sic vt tempus decennij paterni per filium suppleri possit. Denique Alphons. Narbona *d. glos. 2. nu.*

118. probat quod requisito ad contrahendum domicilium decennio intelligendum est de cōtinuo, non de interpolato, sed quomodo illud tempus continuum intelligat, ibi declarat.

Tertia qualitas ætas est: nā 23 omiſſa ætate Consulū, de qua dixi *in §. proxime præcedenti*, inhabiles sunt ad decurionatum seu ad Conciliū cētum Iuratorum qui triginta annos completos nati non sunt ex priuilegio Regis Alphonsi anni 1455. & Ferdinādi anni 1493. Idem est de illis qui describuntur ad sortem matriculę siue burſę vltimarine, ex priuilegio Philippi anni 1587. Ad reliqua autem officia eiusdem Ciuitatis requiritur ætas viginti quinque annorum completorū ex dicto priuilegio Philippi anni 1587.

Ergo præter munus Consulatus, in alijs officijs anni requisitæ ætatis debent esse perfecti & completi & non sufficit inceptus pro cōpleto, quia priuilegia vtuntur verbo isto annorum completorum, seu completæ ætatis, &

ita declarat dictum votū Senatorum anni 1619. quod in deliberationem conciliarem transiuit. Vnde non obstat
 25 aliud quod in domo Ciuitatis reperitur consilium duorum Regiorum Senatorum don Petri Soler & Monserati Ramon anni 1616. quo censuerunt in præfatis officijs sufficere annum inceptū pro completo licet priuilegia loquerentur per verbum completorum, quia dicebant de iure in fauorabilibus vltimo anno cæpto reputari ætatem completam, & quia secundum hunc sensum reperiuntur aliqua exemplaria in Ciuitate: sed post annum 1619. omnia sunt conformia & consona prælibatę deliberationi conciliari cū prædicto voto anni 1619. quod in c. quinto per Regiorum Senatorum, nempe Seniuist, Bonet, Magarola, Gamis, Rollan. Decrepiti autem
 26 nec ad Consulatum nec ad alia officia Ciuitatis admitti possunt, ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. & interpretatione Hieronymi Albanell anni 1503.

27 Quarta qualitas est demē-

tia, & infirmitas, atque ægritudo corporis & animi ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. ita vt si ciuis Barcinonę tempore extractionis reperiatur ratione demētię vel infirmitatis corporis & animi impeditus quo non valeat per se officio deservire, non admittatur: quia voluit Rex Ferdinandus vt omnes officiales personaliter per se ipsos, & non per substitutum, saluo iusto impedimento post extractionem superueniente, exercerent sua officia. ita declarat Regij Senatores in dicto voto anni 1619. & secundum hunc intellectum legi innumera exemplaria in domo Ciuitatis, quę molestum esset recensere. Iuxta traditam theoricam arbitrio boni & integri viri relinquo an & quādo in domo prædicta seruari possint quę de surditatis impedimento scripsit Petrus Fontanell. *de pact. nupt. claus. 4. glos. 10. part. 1. num. 56. & de cæcitat. impedimento ego ipse de offi. iudic. part. 1. c. 12. num. 29. cum num. 28. De im-*
 29 pedimento morbi ad munera Reipublicę fusc distinxit
 Ff 2 pro

pro iure cōmuni Petrus Antibol. *de muner. & honor. part.*
 303. *principal. num. 10. & 11.* De iure quoque cōmuni an & quādo officialis seruire possit per substitutum *horau d. part. 1. cap. 24. num. 77.* multis citatis DD.

31. Quinta qualitas est debitorū iam dictæ Ciuitatis siue ex debito administrationis illius aut alias vel ex debito mensæ argentariæ eiusdem Ciuitatis, quia omnes ad munera eius obripenda sunt inhabiles & concurrere ad ipsa nō valent ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. debet tamē debitū esse maioris summx decem librarum, & esse petitum per Clauarium vel eius portarium, & cuiuslibet eorum iuramento in hoc stādum est ex interpretatione Regētis Albanell anni 1503. Extrat quoque in Cathalonia respectu omnium Vniuersitatum constitutio *unica tit. dentors de Vniuersitatis* quæ statuit debitores illarum non posse concurrere ad sortem officiorum ipsarum nisi octo dies ante extractionem soluerint. Non est tamen vsu

recepta hæc constitutio quoad terminum octo dierum in domo Ciuitatis nostræ neque in domo Generalis Cathaloniz, quia sufficit soluisse debitorem ante extractionem. Sed & ante prædictam constitutionem quæ est curiarum anni 1585. reperio conclusionem Regiæ Audientiæ 27. Nouembris 1561. referente Suñer inter Christophorū Despuig & Syndicum Ciuitatis Dertulæ, qua concluditur quod, si debitor Vniuersitatis extractus sorte ad aliquid eius officium, deponit aut soluit debitum, re integra antequam inhabilis declararetur, admitti debet ad ipsum officium & repelli non potest. Non leuis est difficultas in terminis dictæ constitutionis an fideiussor dicatur proprie debitor & sub eā cōstitutione comprehendatur, affirmatiuē respondet noster Cancer. *variar. part. 2. cap. 5. in noua editio. num. 202.* vbi subdit ex Catilia. Corra. in *memoral. Verbo fideiuss. pen.* procedere hoc etiam in materia pœnali & correctoria. Sed contra Cancerij opinionem

nem inuenio decisum in Re-
gio Senatu 8. Iulij 1588. inter
Ioannem Palau & Syndicum
Ville de Matarone referente
Guadiola: fuit enim conclu-
sum, per maiorem partē Se-
natorum quod appellatione
debitoris, etiam in statutis
non venit fideiussor, & quod
ideo fideiussor cui non fuit
facta aliqua executio vel mo-
nitio vt solueret, potest con-
currere in officijs Vniuersita-
tis & debet admitti, non ob-
stante constitutione & non
obstante obligatione & re-
nūciatione fideiussoris quod
posset conueniri sine princi-
pali & ante eum.

35 Illud verū existimo quod
vbi supra censet Cancarius
præfatam constitutionē vni-
cam non obtinere locum in
debito modico vti ex multis
resoluit in additione. Dispu-
36 tatum vidi an in domo nostre
Ciuitatis impedimentum de
quo agimus, procedat in de-
bito illiquido, cum talis de-
bitor non dicatur in mora
esse nec exequi valeat, extra-
dictis per Peregrini, *de iur. fisc.*
lib. 6. tit. 7. n. 5. & seqq. Olib.
de iur. fisc. cap. 15. num. 3 & 4.

& me ipsum *de offic. iud. &*
aduc. par. 2. cap. 6. nu. 96. Au-
diui loquentū Varijs linguis.
Sed si Rationalis præmemo-
rata domus inuenit & con-
stituit aliquem debitore Ci-
uitatis & postea forte ad ali-
quod officium extrahatur,
suffocatur, licet ipse præten-
dat non esse debitorem. At si
ante extraxionem adiuerat
iudicem & lite pendente in-
ter ipsum prætendentem nō
esse debitorem & Syndicum
Ciuitatis, factisque iam ali-
quibus probationibus, extra-
hatur, hoc casu anno 1610.
24. Aprilis in fauorem Petri
Ferran mercatoris vidi vo-
tum trium Iureconsultorum
consulentium eidem Ciuita-
ti illum non posse tanquam
debitorem repelli. Vidi etiam
37 decissionem Regij Senatus 7.
Decembris 1602. referente Sē-
iust inter Syndicum Gerun-
dæ & ciues honoratos illius,
qua declaratur quod contuc-
tado non admittendi ad offi-
cia Vniuersitatis debitores
eius non comprehendit reos
conuentos qui defendendo
litigant cum Syndico Ciui-
tatis in Regia Audiētia. Vidi
38 quo-

quoq. quod si cepta per Clauarium Ciuitatis exequutione contra aliquem eius debitorem, obtineatur in executione pro dote vxoris supersedimentum, & preuiso supersedimento is extrahatur, non admittitur, sed vti

39 debitor repulsam patitur. De impedimento debitorum ad munera Rei publicæ agit Petrus Antiboli *de mun. & honor. part. 3. principa. num. 76.*

40 Sexta qualitas est litigantium contra Ciuitatem, quia hi ab obtinendis eiusdē officijs arcētur ex diuersis statutis seu ordinationibus eius, quarum alia est 25. Nouembris 1547. alia 4. Nouembris 1576. & alia 23. Maij 1585. Sed quia nihil est favorabilius diuino & humano iure quam ab oppressione defensione *can. facta sunt leges 4. distin. cap. predicator 16. quæst. 1. cap. nonnulli de rescrip.* limita ut non procedat in ijs qui denegata sibi iustitia in domo ipsius Ciuitatis per Consules seu Clauarium tuo casu, vel ab ipsis sua sententia aut prouisione verbalis vel in scriptis condemnati conten-

dentes se iniuria lacessitos, ad Regium Senatum appellauerint, nec locū habeat in aduocatis qui litigantibus aduersus Ciuitatem consulunt, neque in confratribus alicuius Confratrię seu Collegij, qui Syndico illius contra Ciuitatem litigante, ipsi renūciauerint liti, imo eorum renunciatio admittenda sit, vti his tribus casibus limitat & sic declarat votum Regionum Senatorum, simulq. Ciuitatis ordinatio anni 1619. cuius sæpius meminimus.

Septima qualitas est regionum officialium quoniam illi ad officia huius Ciuitatis regenda non admittuntur ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. & antea ex statuto eiusdem Ciuitatis condito 30. Septembris 1467. sufficit tamē quod ante extractionem officijs regijs renunciēt, neque necesse est, vt sex mensibus ante eam renunciauerint, quia capitulum 54. curiarum anni 1599. quod hunc terminū assignat, si attentius perspicatur, loquitur dumtaxat in officijs domus Generalis Cathalonix, non Ciuitatum

& Villarum Principatus, licet ipsarum meminerit, quia nihilominus intelligitur de dictis officijs Generalis in Ciuitatibus & Locis Cathalonix iuxta materiam subiectam, & ita anno 1628. de consilio & voto aduocatorum ordinariorum suorum quorum vnus tunc eram, declarauit Concilium ordinarium Ciuitatis Barcinonæ in facto extractionis Consulum Logix maris contra Raphaelem Villosa domicellum & in fauorem Iosephi Masso I. V. D. post longas partium informationes, quæ declaratio postea in causa appellationis ad Regiam Audientiam interpositæ fuit confirmata referente magnifico Monserrato Ramon regio Consiliario, & antea fuerat declaratum anno 1625. in Domo Ciuitatis in fauorem Antici Seruat notarij publici Barcinonæ. Extat
 42 tamen constitutio 6. tit. de personis prohibitas regij officiis. per quam officiales regij temporales qui (vt vulgo loquimur) tabulam purgant seu iudicio tabulæ aut Syndicatus peracto triennio subij-

ciuntur, non possunt cōcurrere ad officia iurisdictionis prædictæ vel aliarum Ciuitatum, etiam finito regio officio, durante tempore syndicatus siue tabulæ, & hanc cōstitutionem ita adaptat ad similia officia Vniuersitatum votum sæpe citatum Regionum Senatorum anni 1619. Existimat Ciuitas Barcinonæ 43 a suis officijs obtinendis nō solū prohiberi officiales regios iurisdictionem habētes, verum etiam non habentes, quia priuilegium Ferdinandi indistincte loquitur, argumento l. de precio ff. de publicis in rem acti. Sed hoc vt video, nō admisit Regia Audiētia vt declarauit 27. Octobr. 1593. referente Peguera in fauorem Francisci Broca Virgarij Cōsulum Logix maris, & meo tempore in fauorem Nicolai Parello magistri naualis regij referente Bonet, & nouissime in fauorem Michaelis Garcia mercatoris Receptoris regionum reddituū Bauiulæ Generalis Cathalonix, quando erat ipsa penes dominum Regē, referente Masso & in processibus harū causarum

44 farum alia leguntur exēpla-
ria. Imo & si regius officialis
iurisdictionem habeat, modi-
ca tamen sit, hac de causa pro
eo ius dicit, admittitque illū
ad Ciuitatis Barcinonēsis of-
ficia, vti sententiam dixit 4.
Nouembris 1596. referente Pe-
guera in fauorem Ioachimi
Setāti Castellani siue Alcay-
di Castri de Bellaguarda con-
demnando Syndicum eiusdē
Ciuitatis.

45 Si autem ad praxim do-
mus ipsius Ciuitatis respi-
cias, monstra parit: quidam
enī sunt regij officiales in-
iurisdictionem habentes, qui
in domo nostrę Ciuitatis sūt
in possessione vt ad officia
eius admittantur, vti sunt iu-
dex retroclamorū curię Vi-
carij Barcinonę & coadiu-
tores Magistri Rationalis Re-
gij, & quidam sunt officiales
regij iurisdictionem non ha-
bentes qui in domo eiusdem
Ciuitatis sunt in statu repul-
sæ ab ipsius muneribus ob-
tinendis, vti sunt Aduocati
pauperum regij carceris.

46 Octaua qualitas est fami-
liarium & ministrorum S.
Officij Inquisitorum hereti-

cæ prauitatis, quia non pos-
sūt obtinere officia Vniuer-
sitatum Cathalonix ex con-
stitutio. 16. tit. de personas pro-
hibidas regij officiis. & declara-
uit Regius Senatus 3. Angu-
sti 1587. in fauorem Syndici
Dertusæ contra Paulum Ior-
da Receptorem Officij San-
ctę Inquisitionis Regni Va-
lentix.

Nona est obtinentium Ec- 47
clesiastica beneficia, qui dum
illa habent, nec possunt ad
extractionem officiorū no-
strę Ciuitatis concurrere, ne-
que ad sortem illarū describē
seu imbutari, vt explicat vo-
tum Regiorum Senatorum,
simulque deliberatio Conci-
liaris anni 1629. quia benefi-
cium Ecclesiasticū debet esse
perpetuum cap. 1. de capell.
monac. cap. satisfecimus 56.
dist. Salzed. in addit. ad Ber-
nard. Diez in prac. crim. canon.
cap. 50. Rebuff. in cap. nulla de
concessi. preben. nu. 4. Aloysi-
Ricci. in praxi beneficiorū dec.
396. De hoc impedimēto pro
iure communi tractat Petrus
Antibol. de maner. & honor.
part. 3. num. 90.

Decima est infamiū qui ex 48
priui-

privilegio Ferdinandi anni 1498. qui per sententiam fuerint declarati infames ob delicta pet ipsos commissa, vel ex personis nominatis & cōpræhensis sub constitutione 8. tit. de abatus, & latitans confirmata in curijs anni 1599. nec non qui fuerint codemnati propter fraudes in officijs ipsius Ciuitatis quæ obtinuerint, perpetratas, delēdi sunt a sorte & matricula officiorum dictæ Ciuitatis, ita vt reddantur inhabiles ad officia & beneficia eius: itaque hæc explicat & intelligit votum sæpe citatum Regiorū
 49 Senatorū anni 1616. subdens quod si pendente super his inquisitione ad aliquod illi officium Ciuitatis ante sententiam extrahātur, non admittantur sed repellantur & extrahantur alij, quod est iuri communi consentaneum in l. 1. C. de reis postulatis li. 10. & ibi Bart. & alij classici. l. reus ff. de muner. & honor. quæ limitat nisi vno anno lapsō. c. Omnipotes Deus de accusatio. fusc. Nauar. conf. 3. Superanti- nomia tit. de accusatio. Mastril. de magistratib. tom. 1. lib. 2. cap.

9. num. 2. & seqq. fallit tamen regula istorum iurū quando quis accusatur de minimode- licto, vel accusatio est calum- niosa, ad tradita in l. obseruare §. proficisci de offic. Proconsul. & Legat. in l. quamuis ff. de cō- diti. & dem. & in l. qui delibe- rate vers. qui vero ff. de libera- caus. Mastril. d. cap. 9. num. 34. Mier. in Curia Illede Regis Jacobi 2. ca. 2. num. 3. cum seqq. collatio. 4. Quo vero ad sen-
 50 tentiam declaratoriam quæ præcedere debet ante exbur- tationem & delendum nomē a sorte & matricula, memini quod anno 1628. aduocati or- dinarij Ciuitatis nostræ ad- iunctis doctissimis Iurecon- sultis Iacobo Cancerio Petro Fontanella, & Ioanne Xime- nis consultoribus consului- mus ipsi Ciuitati dictam sen- tentiam ad effectum prædi- ctum requiri in terminis di- ctæ constitutionis 8. atq. fieri debere per iudicem Regium ordinarium seu Regium Cō- cilium, non per Vniuersita- tem, & in casu tunc occurrēti t. Polit & t. Mieret sufficere quod in Regia curia fuisset declaratum eos incidisse in

pœnas constitutionū *dels abatus* cuius prouisionis vigore fuerant publicati eiecti a pace & treuga & inimici domini Regis, licet ea prouisio parte non audita facta esset, quoniam latitabant & se in carcerem tenebātur ponere, & consulti postea per Ciuitatem Doctores Regij Concilij Fran. Ferruz locer meus, Hieronym. Guerau, & Raymundi Rubi, idem dederunt suffragium.

- 51 Præterea ex privilegio Philippi anni 1598. si Consules huius Ciuitatis vel habilitatores pecuniam vel quicquā aliud receperint ut aliquem ad sortem officiorum adscriberent, ipsi sunt inhabiles ad omnia Ciuitatis officia obtinenda, neque dantes possunt in matricula describi officiorum. Est quoque 9. Octobris 1407. ordinatio Ciuitatis eiusdem quod infecti sanguine Maurosum vel Iudeorum non possint consequi munera eius. Et 27. Augusti 1481. alia Ciuitatis ipsius ordinatio contra cōmittentes fraudem in officijs prædictis ut sint ad omnia inhabiles licet dede-

rint fideiussores, facit constitut. 3. tit. de personas prohibidas *regis officis* in cuius terminis nota quod si officialis iudicio tabulæ condemnatus, appellauerit, & appellatione pēdente trāsegerit, pœnam constitutionis euadit: quia constitutio intelligitur tantum de sententia in rem iudicatam transacta, ut decidit Regia Audientia 9. Decemb. 1608. referente Astor inter Franc. Bas Ferrer, & Hyeron. Costa. argumento est tex. in l. 4. §. *condemnatum ff. de re iudicat.*

Denique excommunicati si forte ad officia Ciuitatis extrahantur, patitur repulsam, exemplar inter alia legitur 30. Nouembris 1596.

Vndecima qualitas est ob-
tinentium aliud eiusdem Ciuitatis officium, quia ex privilegio Ferdinādi anni 1498. & interpretatione Hyeronimi Albanell Regentis anni 1503. non potest vnus eodem tempore habere duo officia dictæ Ciuitatis, siue ambo essent cum salario siue vnum cum salario & aliud sine eo & siue salarium soluatur per Ciuitatem siue per alium, exceptis

ceptis muneribus Consulum ipsius Ciuitatis, & Consulum ultra mare, quæ nullo modo impediunt ad alia officia vel ob alia officia sed simul obtineri possunt. Adde deliberationem Concilij Centumviralis 25. Ianuarij 1603, quæ fuit statutum vt si Procurator Baroniarum Ciuitatis ad aliud officium sorte extraheretur, esset habilis ad vtrumque simul obtinendum, attento nō habebat salarium dictus Procurator sed septuaginta libræ sibi assignabantur pro sumptibus itinerum.

57 Obserua ex eisdē priuilegio Ferdinādi & interpretatione Regētis Albanell quod obtinens officium ad vitam, non potest ei renuociare pro obtinendo officio temporali si ad hoc sorte extractus sit, nisi ante extractionem renuociatio fiat. Semper tamen & omni tempore potest renuociare officio suo temporali pro alio ad vitam consequendo, & officio ad vitā, pro alio officio ad vitā adipiscendo.

58 Nota quoque ex ordinationibus Ciuitatis conditis 23. Ianuarij 1579. quod obti-

nens officium temporale dictæ Ciuitatis, & ei renūcians ante finitum tempus dicti officij, est inhabilis ad consequendum aliud officium Ciuitatis temporale, donec tempus primi officij lapsū sit, & interim non potest concurrere ad officium temporale.

Vnum officium in titulū & alterum in commendam ⁵⁹ potest quis simul habere, non obstante priuilegio Ferdinādi ex traditis per Emil. Veral. dec. 145. Oldrad. conf. 179. & in terminis fule per Cancr. Var. part. 3. cap. 8. a nu. 71. & per me de off. c. iud. & aduoc. part. 3. quæst. 5. nu. 11. & 12. vbi & alios casus fallentes subieci num seqq. & prædictū declarauī & consilia præfatæ Ciuitati reddita retuli. An quis cogi possit vno & eodē tempore ad exercendum duo publica officia Vniuersitatis, notatur per glo. & DD. in l. 1. C. quemadmod. mune. Ciuit. indic. lib. 10.

Duodecima qualitas est eorum qui ab eodem officio ad quod extrahuntur, debito tempore non vacarunt: vacasse

enim debent ab eodem, non ab alio munere, a die finiti officij vsque ad nouæ extractionis diem per tres annos ex priuilegio Ferdinādi anni 1498. nisi prius officium quis obtinuisset per mortem vel renuntiationem prædecessoris durante tempore officij contingētē, residuumque tempus ipsius officij nō esset dimidij temporis eius. Fallit in Decurionibus id est consiliarijs Concilij centumuiralis, qui anno solum vacare debent, & in custodibus portarum Ciuitatis, & in custodibus maris, & in appensoribus Ædilis atq. palcarum, qui ab his officijs nunquam vacare tenentur. Fallit insuper in officialibus visitationis seu syndicatus officialiū Ciuitatis, nam illi nouo iure vno anno, non duobus vt antea, ab his officijs vacare debent siue ad idem quod obtinuerant, siue ad aliud officiū dictæ visitationis extrahantur, ex ordinationibus eiusdē Ciuitatis editis anno 1598. 7. Februarij, corrigendo veteres anni 1595.

Decima tertia qualitas est

absentium a Principatu Cathalonie & Comitatibus Rōsilonis & Ceritanie: quoniam huiusmodi absentes non possunt cōcurrere & in casu extractionis approbari ad Consulatum vel alia officia nostrę Ciuitatis, sed suffocari debent, & alij extrahendi sunt ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. vbi excipiuntur Consules vltra mare, ad quorum officia tales absentes extrahi sunt habiles, imo etiam si domum in eadem Ciuitate non haberent. Iuxta hoc priuilegiū declarauit Regia Audientia 24. Augusti 1598. referente Sabeter in fauorem Perri de Tamerit domicelli, & cōtra Ioannem Baptistam Gori I. V. D. in extractione officij Buiuli Cuporum Barcinonæ. Excipiuntur quoque illi qui domicilium & habitationem cū sua familia Barcinonæ obtinentes profecti fuerint pro suis negocijs ad Curiam Regię Maiestatis, sunt enim habiles si ad supra scripta officia extrahantur, dummodo infra duos mēses a die extractionis numerandos ad Ciuitatem ipsam redeāt, nec

tenea-

teneatur Ciuitas eis notam facere suam sortē, & termino duorum mensium lapso alij extrahuntur, si illi non redierint, ex priuilegio Ferdinādi anni 1499. de quo articulo an & quando præsens in Curia Regia pro negocijs proprijs, & absens a sua Ciuitate, habeatur in hac pro præsente ad consequendum ipsius munera, late Pereyra *decis. 1.*

62 Speciale est in Consulibus Ciuitatis nostræ & consiliarijs Concilij centum Iuratorum quod vt possint ad sortem horum munerū adscribi, vxorē habere vel habuisse debent ex priuilegio Alphonsi anni 1455. & Ferdinādi anni 1493. atque Philippi 1587.

63 Rursus speciale est in militibus quod syndici curiarū generalium vel ex cōgregatione viginti quatuor personarum curiæ esse prohibentur ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. nec interesse in Concilio centūuiriali possunt dum de negocijs curiæ agitur, vno excepto Consule ordinis militaris, qui tamen

licet miles sit, in brachio militari interuenire non potest, ex interpretatione Regentis Albanell anni 1503.

Similiter speciale est in 64 conductoribus iurium Ciuitatis & eorum participibus quod hoc durante tempore non possunt obtinere officia ~~Consulens~~, ~~Edilium~~, ~~Clauariorum~~, & Prepositorū mensę numariæ Ciuitatis, qui officiales etiam conducere iura Ciuitatis vel conductionis participes fieri sunt interdicti ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. & declaratione voti Regiorum Senatorum anni 1619.

Denique speciale est in 65 Doctoribus Iurisperitis quod ad obtinendum officia visitationis officialiū huius Ciuitatis & vt ad sortem eorū describantur, debent causarū patrocinium in Regia Audiētia exercuisse scilicet Assessorē visitationis per octo, & Aduocatum fiscale per quinque annos, ex priuilegio Philippi anni 1599. quos annos ceptos fuisse sufficere declarant Regij Senatores in d. voto anni 1619.

EX

EX. §. XXIII.

SUMMARIVM.

Inhabilis quemadmodum declarari debeat in Concilio cœtumirali Barcinonæ extractus ad aliquod officium, & an & ad quem possit ille recurrere, quomodo causa recursus expediri, ex privilegio Regentis Albanell.

Appellationis quæ sit natura & an valeat de maiori ad minorem. ibidem.

1 Inhabilis potest declarari extractus sorte ad officium in Concilio Civitatis Barcinonæ, etiam si lis pendeat in Regia Audientia super nullitate imbursementis. ubi decisio.

3 Ad officij sortem quamvis indebitè adscriptus, interim tamen lite pendente manutendus est. ubi decisio.

4 Inhabilis si fueris declaratus extractus ad officium in Concilio Civitatis & alius fuerit extractus, & prior appellaverit ad Regiam Audientiam, & post eius appellationem & subsequenti inhi-

bitionem, posterior extractus fuerit immixtus in possessionem, an hæc possessio debeat ut attentata revocari. referuntur tres diversæ decisiones, & num. 5. 6. & 7.

5 Prima decisio negative concludens.

6 Secunda decisio cœcludens affirmatiue.

7 Tertia decisio remittens attentatorum declarationem ad diffinitivam.

8 Recursus in domo Civitatis Barcinonæ interpositi parit utrumque effectum & devolutivum & suspensivum.

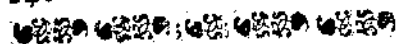
9 Officij exercitium potest provisio inhiberi pendente causa revocationis regij privilegij, si cum eo provisus non erat in possessione ante litem motam. ubi decisiones & num. 10.

10 Et hoc casu capta hæc pendente possessio per dictum provisum ut attentata revocatur.

11 Interdictum Interim, quando melius sit intentare quam remedium attentatorum.

12 Concilium centum Iuratorum an possit aliquem non citatum & auditum in perpetuum privare ab officijs & beneficijs Civitatis propter excessus & delicta

- delicta aduersus eam commissa, delendo etiam illum a matricula sortis ad quā adscriptus est & declarando inhabilem. & num. seqq.
- 13 Quid de his procedimentis sentiat Regia Audientia, ubi decisiones, cum num. 15. & 16. Vbi quid si priuato nulla cōpetebat defensio. & num. 17.
- 14 Priuandi & inhabilitandi concessa facultas intelligitur cum causę cognitione & parte citata. & num. 17. ubi decisiones.
- 18 Officialis recedens tempore pestis an possit priuari sine partis citatione. & quemadmodum contra eum procedendum sit. ubi deciso.
- 19 Citatio est fundamentum iudicij, & de iure Naturali, neq. potest per Principē tolli.
- 20 Et quid in Cathalonia ubi est procedendum per directū, & quid sit procedere per directum.
- 21 Citatio si omittatur, declaratur iudicium nullum cum expensarum condemnatione.
- 22 Priuatus officio absque citatione, obtinet in causa appellationis salaria & lucra officij a tempore priuationis.
- ubi decisiones.
- 23 Salaria & lucra officij an & quando obtinens per sententiam officium, consequatur de tempore ante sententiam, ubi decisiones. cum nu. 25. & 26.
- 24 Officium cum iurisdictione obtinens, de alio prouideri nō prohibetur, sed utramque simul & seorsim in eodem loco cum iurisdictione habere & exercere nequis, ita quod per adeptionem possessionis ultimi vacat primum, ad interpretationem constitutionum Cathalonie.
- 27 Suspendi ab officio absque citatione ante inquisitionis publicationē an & quando quis possit. & num. 28.
- 28 Mandatum exeundi a Ciuitate quod pendente contra officialem inquisitione quandoque illi sit remissū. id.
- 29 Condemnare an possit Ciuitas Barcinonē ad priuationem officiorum suorum imperpetuum.
- 30 Condemnare quibus pēnis possit Ciuitas Barcinonē suas officiales & de modo procedendi in casu graui.

§. XXIII.

*De recursibus & ap-
pellationibus offi-
cialium.*

Ndeclaratio-
ne Regentis
Hieronymi
Albanell an-
ni 1503. quæ
habet vim re-
gij priuilegij, cautum est quod
si sorte extractus in Conci-
lio Ciuitatis Barcinonæ ad
aliquod eius officium, dica-
tur inhabilis, iudicetur &
declaretur per Consules &
maiores partem Concilij,
audito extracto, si præsens
fuerit, vel visum fuerit Con-
cilio cum expectare, cumque
facta fuerit inhabilitatis de-
claratio, ad alterius extractio-
nem in eius locum proceda-
tur, & subdit quod si inaudi-
tus fuerit in prædicto Con-
cilio declaratus inhabilis, &
prætenderit esse habile, pos-
sit recurrere ad Consules qui
infra sex dies teneantur con-

gregare Concilium Ordina-
rium, quod atque Consules
recurrente audito & habito
consilio aduocatorum ipsius
Ciuitatis super habilitatione
declarēt. Vnde hoc casu Cō-
cilium ordinariū audita par-
te cognoscit de eo etiā quod
iudicauerat, inaudita tamen
parte, Concilium Generale
Cētum Iuratorum, & ita ser-
uatur contra appellationis
naturam quæ est prouocatio
de minori ad maiorem iudi-
cem, adeo vt non valeat con-
suetudo quod a maiori ad mi-
uorem appelletur, secundum
*glosan ea. non putamus in vers.
officiali. de consuetud. in 6. Fe-
lin. in rubr. de appellatio. circa
prin. Ioan. Franc. Leo in the-
sauro fori Ecclesiast. part. 3. c.
7. num. 35.*

Declaratio, quæ sequuta
in Concilio ad sortem extra-
ctione alicuius pro aliquo
officio, sit per idem Conci-
lium super habilitate vel in-
habilitate personæ, adeo pri-
uilegiata est vt etiam si tem-
pore extractiōnis pendeat in
Regia Audientia lis & causa
super nullitate adscriptionis
ad sortem siue inbursationis
eiusdem

eiusdem personæ, nihilominus fieri valeat sine vitio attentatorum per dictum Concilium Ciuitatis, non obstante appositione manus Superioris, vt decidit Regius Senatus 15. Nouembris 1580. inter Michaellem Cabes & Petrū Bessler dulciarios ex vna & Syndicos Ciuitatis & Pharmedopolatū ex altera partibus: quia (inquit) *Ciuitas Barcinonæ est in possessione declarandi habiles seu inhabiles extractos sorte ad officia & non attentat qui possessionem suam continuat.* Sed reuera is qui sorte extrahitur ad officium, tempore quo similis lis pendebat indecisa in Regio Concilio super nullitate inbursationis eius, habilis est: quia inbursatus quamuis indebitè, interim lite pendente manuteneri debet in possessione seu quasi dictæ inbursationis & vti & frui beneficio illius, vt in memorata causa dictorum Cabes & Bessler atq. Syndicorū Ciuitatis, & Pharmedopolatū prenucliauit Regius Senatus in alia instantia 18. Aprilis 1580. referente Balle.

Sed finge aliquem ad aliquod officium in Concilio Ciuitatis sorte extractū fuisse & per idem Conciliū declaratū inhabilem & extractum alium in eius locum, atq. priorem extractum appellasse ad Regiam Audientiam prætendendo se habile ~~se male suffocatum~~, admissāque esse appellationē & emanatam inde inhibitionem, postea vero inhibitione nō obstante secūdo extractum immissum fuisse in possessionē seu quasi præfati officij, nunquid possessio poterit tanquam attentata reuocari? res in hoc articulo inuenio conclusionēs Regij Senatus, easque diuersas. Prima est 10. Ianuarij 1514. in facto Gabrielis Coll ex vna & Consiliariorū Barcinonæ & Clementis Iorda ex altera partibus super officio administratoris plateatum Barcinonæ referente Orrit, & fuit cōclusum quod licet Regia Audientia manus apposerit & fuerit causā cōmissa & prouisiones factæ & intimatæ dictis Consiliarijs & Clementi Iorda nihilominus possessio vel quasi postea

- tradita dicto Iorda de dicto officio ut attentatum & alias non debet reuocari, quia secundum formam regionum privilegiorum dictae Ciuitati concessorum dicti Consiliarij videntur vti iure suo & alias possessione, qua non videntur priuari per prouisionem vel litis pendentiam. Secunda est 6
5. Nouembris 1578, inter Michaelem Cabot dulciarum, & Syndicum Barcinonae, & Petrum Llorens referente Sefcases, qua declarantur attentata circa suffocationem officij Consiliarij & alterius extractionem, quia erat articulus attentatorum prejudicialis ad causam principalem.
- 7 Tertia est 25. Augusti 1595. inter Syndicum Barcinonae & Ioachimum Setanti referente Valencas, qua per maiorem partem Senatorum fuit deliberatum quod licet extractio facta per Consiliarios Barcinonae de persona Francisci Gamis L.D. pro officio Consulum Logiae maris Barcinonae in locum dicti Setanti & administratio dicti Gamis ad regimen dicti officij & possessio eiusdem officij illi tra-

ditae & omnia alia procedimenta subsequuta essent facta post prouisionem & cartellum praesentatum Consiliarijs quibus mandabatur nihil innouarent in prauidicium litis per dictum Setanti introductae sub decreto nullitatis, & licet per dictum Setanti esset petitum praedicta procedimenta via privilegiata attentatorum reuocari & reduci in eo statu in quo erant tempore supradictae inhibitionis: tamen quia attentata praedicta connexitatem habebant cum meritis causae principalis & ne merita sententiae diffinitivae in dicta causa principali ferenda panderentur: declaratio dictorum attentatorum remitteretur ad diffinitiuam, reuocando prouisionem factam per Descamps 3. praedictorum. Illud sane certissimum est quod si iuxta terminos supra relatae declarationis Regentis Albanell recurratur ad Concilium Ordinarium Ciuitatis per suffocatum & declaratum inhabilem, alio in eius locum extracto, interim donec hoc Concilium declaret, nihil innouari

uari potest, quia recursus domus Ciuitatis Barcinonę sūt huius nature vt pariāt vtrūque effectum suspensiuum & deuolutiuum cum semper dicantur esse in puncto ferendę sententię, maxime isto casu quo disponitur vt infra sex dies Concilium Ordinarium sententiā dicat, vt fusiusscripti *de offic. iud. & ad hoc. part. 1. cap. 10. num. 77.*

- 9 Pendente causa reuocationis Regii Priuilegij, sæpe decidit Regius Senatus inhiberi posse exercitium officij, si cum eo priuilegio prouisus non erat in possessione antelitem motam: Sic 11. Octobris 1566. inter Berrardum Mechā & Syndicum Villę de Sabadell referente Ros declarauit quod pendente causa instatę reuocationis regij priuilegij poterat interdici exercitium officij cum priuilegio regio concessi. Et 16. Octobris 1576. inter Galcerandum Cartella, & Raphaellem Domenec referente Ferrer per maiorem partem regiorum Senatorum conclusum fuit, quod post factam priuilegium litigiosum, ni-

hil potest attentari & sufficitali casu illi qui dicit fuisse attentatum, quod probet attentionem, licet non probet possessionem: & ideo tāquam attentata reuocantur procedimenta per Vicarium & Iudicem Gerundę & per dictum Domenec circa possessionem officij hospitis cursorum post citationem factā dicto Domenec super nullitate prædicti priuilegij cum damnis & expensis. Quicquid 11 in hac conclusione dicatur, tutius est agenti hoc casu experiri interdicto quod *Interim*, appellant, quam via priuilegiata attentatorum, ne iudex postea remittat attentatorum declarationē ad diffinitiuam prætextu quod nō pandatur merita eius, vt cōsuluit Cancr *Var. part. 3. cap. 14. num. 73. & 74.* & multis citatis confirmari *part. 1. de offic. iud. quæst. 15. num. 120.* Videndus quoque Petrus Fontanel, *tom. 1. decis. 285. num. 8. & 9.*

Aliquādo euenit quod Cōcilium centum Iuratorū Barcinonę in perpetuum priuat aliquem non citatum nec auditum

ditum propter excessus & delicta aduersus Ciuitatem commissa, ab officijs & beneficijs eiusdem Ciuitatis si quæ habet, vel habere in futurum possit, delendo etiam illum a matricula sortis officiorum ad quã adscriptus est & declarando inhabilem. Vidi per aliquos Iurisperitos Ciuitati consultum non obstante defectu citationis, id fieri posse, non quidem per modum contentiosæ potestatis, sed per modum politicæ correctionis, ad tradita per Benedict. in cap. Raynuntius de testament. verbo, & uxorem nomine Adelaßam nu. 155. decis. 2. Cácer. part. 3. cap. 8. nu. 109. Olib. de iur. fisc. cap. 9. nu. 28. & 29.

- 13 Sed Regia Audientia hæc procedimēta non approbat. Sic 30. Martij 1594. inter Syndicum Villæ Podij Ceritani & Ioan. Rubi referente Castello concludit Regium Conciliū quod exbursatio a sorte officiorum facta non vocato & citato imbursato & scripto ad sortem officiorum, est nulla & renocari debet. Et 7. Septembris 1613. inter Petrū Moxo, & Syndicu Villæ Cer-

uariz referēte Puigmija declaratur in Regio Senatu nulla ac spoliatiua deliberatio & repulsio de dicto Moxo per dictam Vniuersitatem facta ab officio Patiarij quod obtinebat, & ab alijs officijs durāte vita ex eo quia prædicta inhabilitatio & priuatio fuerat facta via facti ex abrupto & erat spoliatiua possessionis seu quasi in qua dictus Moxo erat obtinendi officia, & sic fuerunt omnia reuocata cum refectione damnorum, non obstantibus regijs priuilegijs regiminis præfatæ Villæ permittentibus priuationes & inhabilitationes, cum intelligantur cum causæ cognitione & parte audita, saluo tamen iure eidē Vniuersitati in alio iudicio in petitorio. Insignis est de Ciuitate Barcinonę decisio Regij Concilij 7. Iannarij 1588. inter Iacobum Vila ciuem honoratū Barcinonę & Syndicum eiusdem Ciuitatis referente Puig facta, qua pronunciatum fuit quod licet dictus Vila tunc Consiliarius Barcinonæ recesserit a curijs generalibus Montissoni sine licentia

licentia Concilij centum Iur-
ratorum & idē priuatus &
depositus fuerit per dictum
Concilium officio Consilia-
rij & effectus debitor quan-
titatis per eum receptæ tam
vt Syndicum quam Consilia-
rium: tamē quia prædicta de-
positio priuatio & declaratio
facta fuit non citato nec au-
dito dicto Vila & nullo legi-
timo præcunte processu, nul-
liter facta fuit, cum iuxta iu-
ris communis dispositionem
Iudices per directum nempe
citata & audita parte, & non
sine cognitione causæ proce-
dere debeāt, quia citatio quæ
iuris Naturalis est, absque vi-
tio nullitatis omitti non po-
test: & licet nulla dicto Vila
competat defensio respectu
sui recessus a Villa Montifo-
ni, attamen non expedit Rei-
publicæ, quod similia, etiam in
casibus notorijs fiant; nam si
permitterentur, traherentur
in alijs casibus forq̃an nō re-
parabilibus in consequentiā.
Ideo fuerunt omnia procedi-
menta prædicta reuocata &
Ciuitas condemnata fuit ad
solutionem integri salarij tā
vt Consiliarij quam vt Syn-

dici, etiam pro residuo tem-
poris Consulatus a quo fuit
priuatus, vsque ad diem vlti-
mam qua idem officium Cō-
sulatus finiebat, saluo iure Ci-
uitati procedendi contra il-
lum in pœnis in stipulationē
deductis in instrumento iu-
ramenti per ipsum Vila præ-
stiti de non recedendo sine
licentia a dicta curia Monti-
soni, eo tamen citato & audi-
to ac legitima præcedente
causæ cognitione.

De Ciuitate Ilerdæ est alia 17
conclusio Regij Senatus 22.
Augusti 1576. inter Francis-
cū Alguero notarium & Pa-
tiarios Ilerdæ referente Ne-
grell facta qua restituitur di-
ctus Alguero ad officia Pa-
tiarij & aliorū, a quibus fue-
rat priuatus propter aliqua
verba iniuriola contra Patia-
rios prolata, & declaratur
quod propter illa verba non
potuit perpetuo inhabilitari,
præsertim incognitionaliter
eo non citato nec audito, non
obstante præsentia libera po-
testate mutandi, destituendi,
& inhabilitandi Consules si-
ue Patiariorum: quia hoc non ad
eorum libitum & voluntatē,
& vt

& vt ius tertij sine iusta cau-
sa tollere valeant, sed ad iu-
stum & æquum extendi &
adaptari debet. Et de Ciuita-
te Gerundæ est alia similis
côclusio eiusdem Senatus 23.
Maij 1577. inter Hieronymū
Gilabert l. D. & Syndicum
Ciuitatis Gerundenfis refe-
rente Sabater. De Ciuitate
Dertusæ refert aliud exem-
plar Regij Senatus consul-
tissimus Petr. Fontanell. *tom.*
1. decis. 295. num. 10. vbi num.
21. huiusmodi abusum Vni-
uersitatum de quo agimus,
valde execratur & obseruan-
tiam Regij Senatus commē-
-dat.

18 Imò etiam tempore pestis
exigit Regius Senatus hanc
partis citationem. sicquæ 24.
Ianuarij 1595. inter Ioannem
Vallespir & Onofrium Gon-
saluo referente Oliba cum
deklarasset Senatus regius vt
supra meminimus §. 21. quod
officiales necessarii Vniuer-
sitis tempore pestis recede-
re nequeunt. & alias possunt
ad redeundum cogi & in re-
nitētiam officijs privari, sub-
dit in hac priuatione Vniuer-
sitatem Ciuitatis vel Villæ

procedere debere summaris-
simè citatione sola præmissa,
quia in preuisionibus, quæ
sunt tempore pestis, præfer-
tim de nouis personis pro of-
ficijs aliorum qui metu mor-
bi officia & Ciuitatem relin-
quunt, apices iuris & iudicio-
rum termini solennes non
seruantur in Senatibus & Ci-
uitatum Concilijs: sed præce-
ditur in eis pro casus occur-
rentis necessitate, solius cita-
tionis termino pro defensione
citati expectato, ne dum
solennia iudicij & dilationes
expectantur, salus Reipub.
pereat aut damnum Ciuita-
tis ingrauescat, & sic privari
non possunt vnquam officia
recuperare. Conducunt tra-
dita per Stephan. Gratian.
discep forens. tom. 5. cap. 990. n.
19. Salzed. in addition. ad Diaz.
cap. 52. in fin. Gregor. Lopéz.
ad l. 16. tit. 16. in princ. in verb.
teller. Azueved. ad l. 27. tit. 3.
lib. 1. recopilatio. nu. 1. Oldiad.
cons. 195. Felin. in cap. 2. num.
3. de rescrip. Abbas in cap. ex
parte num. 4. de cleric. non resi-
dent. vbi multa habentur de
huiusmodi procedimētis quā
do citatio & priuatio solen-
nis

nis non requiritur, sed sufficit monitio præcedens & priuatio subsequens.

- 19 Nota sunt iuris dogmata quibus dictæ decisiones nituntur: nā citatio est fundamentum iudicii § *fin. inst. de pæn. lit. Speculat. in tit. de citatio. in prin.* est enim de iure Naturali, quæ cum sit defensionis species, nullo modo omitti potest, neque per Principem tolli *Clem. Pastoralis §. cæterū de re iudic. l. nam ita Diuus ff. de adoption. optimus tex. in ca. 1. de causa possessi. & propriet. vbi Rom. Pontifex ait. Contra inauditam partem nec nos possumus aliquid definire. tex. in l. de vnoquoq. & ibi omnes DD. de re iudic. Socin. in ed. 12. Vol. 1. vbi ideo dicit quod Deus*
- 20 citauit Adam. Hoc maxime procedit in Cathalonia in qua iudicari debet per directum *Vfat. alium namque tit. de iur. fise. id est causa cognita & sic parte citata & audita & iuribus Patriæ seruatis, vt declarat Olib. de iur. fise. ad eundem Vfatum cap. 3. nu. 25.* Vnde si omitteretur citatio,
- 21 consueuit Regia Audiencia declarare iudicium nullum

cum expensatum omniū cōdemnatione, vt obseruat don Ludouic. a Peguer. in *prax. ciucl. rubr. 6. num. 2. in fin.*

Hinc inferitur quod si ab officio absque citatione priuatus obtineat in causa appellationis, obtinet etiam salaria & lucra officij a tempore priuationis, *vt in* propositis exemplaribus cernere est: at si lis vertitur inter duos de aliquo officio prouisos & vnus lite vincat alium, non semper consequitur prædicta salaria & lucra de tempore ante sententiā, tuctur enim aliquoties victum bona fides, labor, & exercitium officij a quo cecidit. Sic 24. Ianuarij 1592. inter Bonauenturā Montaner & Hieronymum Iorba I. D. retentente Sabater cum dictus Montaner esset prouisus per dominum Regem de officio Iudicis ordinarij Villæ Ceruariæ & idem officium esset concessum dicto Iorba per Vicesgerentem generalis Gubernatoris Cathalonix Viceregiam præsentē, & opponeretur aduersus præfatum Montaner ipsum secundū cōstitutiones Cathalonix offic

esse inhabilem & incapacem quod tempore suæ prouisionis esset vnus ex Iudicibus tabulæ officialium regionum Cernuariæ, pronunciauit Regium Concilium in fauorem dicti Montaner declarando neque per constitutiones Cathaloniz neque alias prohibitum esse quod obtinens officium cum iurisdictione, de alio prouideri non possit: sed tantum quod simul & semel in eodem loco duo officia cū iurisdictione quis habere & exercere nequeat quia tunc per ademptionem possessionis vltimi vacat primum: & concludēdo ideo prouisionē officij Iudicis ordinarij Cernuariæ in persona dicti Iorba spirasse statimatq; Regia Maiestas, cui prædicti officij prouisio spectabat, illud contulit dicto Montaner: & quo ad lucra seu emolumenta prælibata officij petita per Montaner a dicto Iorba a die quo illum interpellauit, absoluitur ab ista petitione Hieronymus Iorba, attento prouisio Gubernatoris tribuebat eidem Iorba aliqualem & coloratam causam contradicē-

di prouisioni dicti Montaner quia iusta credulitate ducebatur quod prouisio Gubernatoris, qui tunc præsidebat in Cathaloniz, erat præferēda prouisioni dicti Montaner, & attento etiam quod salariū datur Assessoris pro laboribus quos in ferendis sententijs sustinent. Aliud deliberauit Regius Senatus 3. Decēbris 1613. Inter Ioannem Palau Riffos & Syndicos Ciuitatis Barcinonę & Logię Maris referente Ferrer, cū enim dictus Riffos sorte extractus esset ad officium Diffinitoris mercium Logię Maris & vt inhabilis suffocatus & extractus alius, declarauit nullam repulsionem ipsius Riffos & alterius extractionem cōcludendo quod Riffos mitteretur in possessionem officij expleto nouiter extracto & quod consequeretur salaria & emolumenta omnia nedum futuri temporis sed etiā præteriti, cum non stetisset per eum quo minus a principio officio memorato Diffinitoris mercium fungeretur.

Non nunquam quauis officio

ficio priuari absque citatione quis non valeat, suspenditur tamen ante inquisitionis criminum contra eum factæ publicationem & sic sine citatione, & hæc prouisio est iuri conformis si iusta suggerente causa vel pro excessu enormitate fiat, ad tradita per Bouadil. in *Polit. tom. 2. lib. 5. ca. 1. de la suspension. y priuacion de officios contra los residenciados num. 190.* vbi causas refert, & *num. 191.* Pute. de *syndic. verb. Accusatus nu. 2.* & *6.* Grammat. *conf. 10. nu. 1.* & *2.* Boeri. *decif. 150. nu. 15.* Paul. Castrenf. *conf. 168. num. 4.* Vol. 1. Ioseph. Cumian. in *prax. Syndicat. cap. 17. num. 9.*

28 & ibi quoque agitur de mandato exeūdi a Ciuitate quod pendēte inquisitione aliquādo officiali fit. Videndus in *Cathalonia Cancer. part. 3. c. 12. a num. 142.* vbi casus in *Cathalonia fallentiales* commemorat, & iterum *nu. 210.* cum *sequentibus*, vbi quid de iure in hoc articulo dicendū sit optime explicat.

29 Dubitatum vidi an Ciuitas Barcinonę possit aliquem imperpetuum ab officijs suis

priuare, quod hæc videatur pēna grauior quam quę possit ad Ciuitatem spectare. Sed pro Ciuitate Barcinonę affirmatiue decisum fuit meo tēpore per Regiam Audientiam referente Monserrato Ramon in causa Syndici illius contra Ludonicum **Vileta Medicinę** Doctorem, in qua fuerūt pro Ciuitate exhibita alia exēplaria, & vnū antiquum reperies apud Mich. Ferrer 3. *part. obser. cap. 144.* Condemnat etiam nostra Ciuitas suos officiales præter restitutionē damnorum, pēnis pecuniarijs, non corporalibus. Hę enim ad dominum Regem spectant, qui hoc casu postquam Ciuitas suam condemnationem fecit, solet ratione maioritatis pēnæ procedere ad eas.

•••••

EX §. XXIV.

SVMMARIVM.

1 **V**ixisse debet quis Barcinonę per vnum annum & vnā diem vt utatur iuribus

- bus & priuilegijs ciuiū Barcinonæ si forensis sit.
- 2 Et eadem consuetudo viget in multis Ciuitatibus Germaniæ.
- 3 Masculinū concipit femininū in priuilegijs ciuitatis, & sic etiam in priuilegio ciuitatis Barcinonæ.
- 4 Vxor per matrimonium efficitur ciuis Ciuitatis viri & de familia viri, non patris.
- 5 In quibus tamen hoc procedat & intelligatur.
- 6 Vxor si habitauerit Barcinonæ per annum & diem, & vir habitauerit alibi in suo domicilio, an illa efficiatur ciuis Barcinonæ. & num. sequentib.
- 7 Consuetudo ciuitatis Barcinonæ an obtineat in personis quæ sequuntur forum alterius.
- 8 Quid in filiofamilias respectu patris.
- 9 Filiusfamilias paternam Ciuitatem, originem, & domicilium sequitur, potest tamen maior factus domicilium mutare, & hoc præualebit.
- 10 Famulus an sequatur Ciuitatem domini.
- 11 Statutum loquens de habitatore comprehendit stantem pro famulo cum alio.
- 12 Consuetudo ciuitatis Barcinonæ an procedat tantum in forensibus Catalanis qui non sunt de Ciuitate, sunt tamen de Catalonia, & num. sequentibus.
- 13 Verbum, forensis. & verbum, extraneus. an differant inter se. & num. 20.
- 14 Intellectus consilij. i. cum 3. tit. de hominibus propriis amissis, y borders, y de remissa in 1. vol. constitut. Catal. & num. 21.
- 16 Genus includit omnes species, etiam si in una specie maior sit ratio quam in alia.
- 17 Consuetudo ciuitatis Barcinonæ generaliter intelligenda est ex Iacobo Marquilles.
- 18 Obseruantia subsequata est vera legum interpretis.
- 19 Extraneis cuiusunque nationis sint extra Cataloniā, si per annum & diem Barcinonæ Larem fouerint, litteræ ciuitatis certificatoriæ conceduntur in Domo Ciuitatis Barcinonæ.
- 22 Forensis qui Barcinonæ per annum & diem vixit, an sit vere ciuis Barcinonæ, vel sit pro

- prociuis & nu. sequentibus.
- 23 Differentia an sit inter ciuem & procium: & nu. 28.
- 25 Filij qui de voluntate patrum matrimonium contraxerant, an sint vere emancipati in Catalonia.
- 27 Cuius qui ex privilegio est, est proprie & vere ciuis & gaudet statutis deferentibus successionem & alijs privilegijs pro vi gaudeat originarius.
- 28 Et extenditur extantibus verbis, quae fictionem denotant.
- 29 Forensis ex consuetudine Barcinonae effectus ciuis illius quibus iuribus & privilegijs gaudeat, ubi multa privilegia ciuium Barcinonae recensentur, quae varijs citatis DD. locis remissive declarantur & interpretantur.
- 30 Privilegium Regis Petri Barcinonae concessum circa monasteria in illa edificanda an sit valdum.
- 31 Tempus unius anni & diei, de quibus loquitur consuetudo civitatis Barcinonae, an debeat esse continuum. & n. sequentibus.
- 32 Tempus quo novicius in religione permanisse debet ad proficiendum, & quo tyrones cum magistris, ut magistri fuisse tenentur, an debeat esse continuum.
- 34 Lex simpliciter de tempore loquens intelligitur de continuo.
- 35 Fallit quando internalum esset modicum arbitrio iudicis.
- 36 Factum non intelligitur quod non perdurat.
- 37 Alienigena qui biduo aut triduo non permanendi animo stat, speciali voto ieiunij aut alio peculiari praeccepto illius loci transitus, cessante scandalo non tenetur.
- 38 Sacerdos in cuius habitationis loco de festo officium recitatur; si per locum transeat, ubi festum non est, potest prohibito legere officium de festo vel de feria.
- 39 Absesse non videtur, qui relicta familia absuit.
- 40 Tempus an & quando dicatur continuum, si quis quolibet anno stet pro maiori parte anni.
- 41 Forensis si per annum & diem Barcinonae vixerit, non tamen animo ibi permanendi, an efficiatur ciuis Barcinonae.

& num. sequentibus.

42 Domicilium ut constituatur, necessarius est animus per manendi.

43 Mercatores qui distraendis mercibus alicubi sunt animo ut illis venditis recedant, in eo loco ubi ex dicta causa existerunt, domicilium non acquirunt.

44 Scholaris qui studiorum causa locum aliquem inhabitat animo ut finito studio ad patriam reuertatur, quamvis per multum tempus extiterit, domicilium non acquirit.

45 Domicilium contrahendi animus presumitur ex lapsu decennij, etiam in scholari.

46 Consueundo ciuitatis Barcinonae non loquitur nec intelligitur de domicilio, sed de habitatione.

47 Forensis qui Barcinonam attulit maiorem fortunarum suarum partem, mansitque animo permanendi & domicilium constituendi, an ante lapsum anni efficiatur ciuis Barcinonae, & nu. sequentib.

48 Domicilium licet decennio acquiratur, tamen etiam in continenti acquiritur, quando quis re & facto animum

manendi declarat, & quo modo.

49 Domicilij vera definitio.

50 Decennium quare requiratur ad domicilium contrahendum, & quando non sit necessarium.

51 Forensis si per annum & diem extra muros Barcinonae habitet, in territorio tamen ipsius Ciuitatis, an pariter efficiatur ciuis.

52 Ciuitatis vel Urbis appellatione comitatus & districtus continentur.

53 Absesse non dicitur qui est in comitatu seu districtu.

54 Territorij vera definitio & unde dicatur.

55 Cives facit etiam origo.

56 Vt tamen gaudeant statutis & privilegijs illius Ciuitatis debent ibi habere domicilium, & onera realia & personalia soluere.

57 Forum non forsitur quis in loco originis vel contractus, nisi ibi reperitur: secus in loco domicilij. & num. 58.

59 Domicilium triplex est, nempe Naturale, Accidentale, & Commune, & quod quodque sit.

60 Baptismus ciuem efficit non solum

*solum quo ad spiritualia, sed
etiam quo ad temporalia.*

§. XXIV.

*Ciues Barcinona qui
censeantur.*

Reitermitto
ciues hono-
ratos Barci-
nonę de qui-
bus scripsi
supra §. 10.

*num. 26. cum 2. seqq. & verba
faciendo de simpliciter ci-
uibus Barcinonę, nec reced-
dendo quo ad munera Bar-
cinonenfis Reipublicę obti-
nenda, ab ijs quę obseruaui
§. 21. num. 8. & §. 22. nu. 15. 18.*

*1 & 19. afferendum est quod
vt quis vtatur iuribus & pri-
uilegijs ciuium Barcinonę, si
foręsis sit, vixisse debet Bar-
cinonę per vnum annum &
vnam diem iuxta cap. 53. pri-
uilegij Petri Secundi cōces-
si Barcinonę 3. idus Ianuarij
1283. quod situm est in 2. vo-
lum. constit. Cathal. tit. de las
cōsuetuds de Barcelona vulgar-*

*ment ditas, lo Recognouerunt
Proceres. Verba sunt ista. Idē
quod quicunque forensis qui ste-
terit in Barcinona per vnum
annum & vnam diem, habeatur
pro ciue & non potest peti a do-
mino, de cuius dominio fuit ori-
undus. Eandem consuetudinē
vigere in multis Ciuitatibus
Germanię notat Andrę. Gail
præf. obseruat. lib. 2. obseruatio.
35. num. 8.*

*Intelligitur nostra cōsue-
tudo tam de masculo quam
de fœmina, quia in priuile-
gijs ciuitatis masculinū cō-
cipit fœmininum, Riminald.
innocent. conf. 56. nu. 74. & seqq.
Vol. 1. Tiberi. Decian. conf. 16.
num. 104. Vol. 4. & in specie
præfatę consuetudinis ita cō-
explicat Marquill. qui cir-
cumfertur manuscriptus ad
dictum priuilegium Regis
Petri super d. ca. 53. vbi (quod
plus est) mouet dubium in
vxore, quę per matrimoniū
mutat proprium domicilium
& assumit domicilium viri,
fitq. ciuis illius Ciuitatis cu-
ius est vir, & eiusdem origi-
nis, ita vt per sacramentum
matrimonij trāsfundatur ori-
go vxoris in originem viri,
dica-*

dicaturque illa etiam de familia viri, non patris, ut comprobât Tiraquell. *de legib. cõnubialib. l. 1. glos. 1. part. 1. num. 28. vsq. ad num. 34.* Stephan. Gratian. *discept. forens. tom. 5. cap. 886. nu. 1.* qui vltimus tamen *num. 2. & 14.* intelligit respectu fori iudicialis. & in illis in quibus distraheretur a seruitijs mariti diceus quo ad bona & alia retinere originale domicilium, & ligari statutis loci originis, extra quem nupta fuit, sicque onera realia & mixta sustinere in loco vbi possidet, ex Sardo *conf. 560. num. 8. vsq. ad 11. lib. 4.* Tiraquell. *d. l. 1. glos. 1. part. 1. n. 37.* Aymon. *com. 271.* & alijs. quibus addi potest optimus locus Magonij dec. Florentiæ 107. *num. 6. & 11.*

6 vbi ita quoque declarat. Querit ergo Marquilles an si vxor habitauerit Barcinonæ per vnũ annũ & diẽ & vir habitauerit alibi in suo domicilio, vendicet sibi locum nostra consuetudo in illa. & affirmatiuè resoluit subdẽs ita fuisse determinatum per Cõfiliarios Barcinonẽ de consilio aliquorum sapientum in

vxore Andreæ Barrot Vici, quæ non bene concordabat cum viro suo, & ad instantiã ipsius viri Baiulus Vici requirebat Vicarium Barcinonæ quod citaret eam ad comparẽdum corã eo Vici, quod factum non fuit cum pro ciue Barcinonensi haberetur per nostram consuetudinem iuncto capit. 107. eiusdẽ priuilegij *Del recognouerunt Proceres*: licet alij sapientes contrarium existimarent tenentes dictam consuetudinẽ non obtinere in persona, quæ sequitur forum alterius, sicut vxor viri.

Hæc resolutio de vxore respectu mariti fortius procedet in filios familias respectu patris, quia licet filius familias paternam Civitatem & originem & domicilium sequatur *l. 1. l. nõ virque 4. iunc. glos. 1. ff. ad municipal. l. filios 3. C. de municip. & origin. lib. 10. l. assumptio. §. filius & ibi glos. in verbo, non domicilium ff. ad municipa. Cassan. conf. 54. nu. 13.* Guillelm. Benedic. in *cap. Raynuntus in verb. mortuo itaque testatore.* Alphons. Narbona *ad leges regias lib. 4. tit. 1. leg.*

lege 20. glos. 2. num. 50. & num. 143. tamen si maior factus aliud sibi domiciliū elegerit, id praualebit, cum ipse domiciliū mutare libere possit, quamuis pubes sit *l. placet 3. cum seqq. ff. admunicipal. l. liberius 17. §. patris ff. eod.* Federic. de Senis *conf. 254. num. 4. addit. 8. Vgolin. de offic. & potest. Episcopi lib. 1. cap. 26. §. 2. num. 3. in fin.* Narbona ubi supra *num. 51.*

10 Eadem ratione theoria nostra procedet in famulo respectu domini, licet famulus habitationem domini sequatur & statutum loquēs de habitatore cōprehendat statem pro famulo cum alio, ex Bart. in *conf. 42. num. 2.* conducit Aloysi. Ricci. in *praxi var. resolutionum res. 35. num. 1. & 2.*

11 Anno 1620. quidā Aduocati, lique doctissimi Iurecōulti in Regio Senatu, & lite quæ in eo vertebatur super ordinatione Ciuitatis Barcinonæ. Iunii eiusdem anni aduersus exteros facta acerrimè contenderunt nostrā cōsuetudinem dicti cap. 53. interpretari debere dumtaxat de Forēsisbus Cathalanis, qui

non sunt de Ciuitate, sunt tamen de Cathaloniasque alios exteros hac consuetudine gaudere non posse, quantumcumque per annū & diē Barcinonam coluerint, quasi verbum illud, *forensis*, in d. ca. 13 §3. positum hanc habeat significationem. differatque a verbo *extraneus*, ita vt forensis sit de Regno licet extra Ciuitatem, extraneus vero sit extra Regnum.

Addebant id deduci ex vltima parte dicti cap. 53. ibi. *& non potest peti a domino de cuius 14 dominio fuit oriundus*, quæ verba voluerunt illi intelligi de remensa seu redēptione personalis, de qua loquitur constit. 1. cum §. *tit. de homens propriis, amafats, y borders, y de remensa*, in 1. Vol. *constit. Cathal.* dicentes eam redemptionem esse propriam Cathalanorū descendētē ex antiquis maioribus Cathaloniar, de quibus in ca. 2. lib. 4. *tit. 13. de homens propriis, y de remensa in 2. Vol. constit.* sicq. totum dictum cap. 53. intelligi de Cathalanis.

Sed hāc opinionē falsam et nullo fundamento nixam esse

- se cenſeo. Nitor generalitate verborum præſati capituli, ibi. *Quicumque forenſis*. quia generalis diſpoſitio omnes ſpecies ſubſecontentas continet l. ſichorus ff. de legat. 3. Cardin. Tuſch. tom. 4. lit. g. concluſ. 29. Franciſc. Molin. de rit. nupti. lib. 3. q. 87. nu. 17.
- 16 quoniam genus includit omnes ſpecies l. omnes, ubi Angel. notat. C. de præſcrip. 30. an. Mari. Antonin. vari. lib. 2. reſol. 33. num. 2. ubi nam. 3. intelligit verum eſſe etiam ſi in vna ſpecie maior ſit ratio quam in alia per tex. in l. 2. §. quod autem ff. de aleat. Surd. dec. 255. num. 20. & conſ. 399.
- 17 num. 19. Nitor inſuper auctoritate Iacobi Marquilles in ipſo cap. 53. ubi ait hoc capitulum indiſtinctè loqui, ſicque non licere illud interpretari, & inferius ſubdit generaliter, & indiſtinctè loqui & ita generaliter intelligendum venire. Nitor deniq. obſervantia ſubſequuta, quæ eſt vera legum interpres, l. ſi de interpretatione l. minimè ff. de legib. cap. cum dilectus de conſuetud. Cæſar Barci. deciſ. 57. num. 3. Crauet. conſ. 118. nu. 2.

cum aliis à me ipſo congeſtis de officio Iudic. & aduoc. par. 2. quaſt. 6. num. 56. nam in domo Ciuitatis Barcinonæ extranei cuiuſcunque nationis ſint extra Cathaloniam, ſi per annum & diem Barcinonæ larè ſoueāt, vti ciues tractantur, ita vt etiam illis merces traducere volentibus ſolitaræ litteræ ciuilitatis certificatoriæ, quas ſianquiſias vocant, de quibus §. 17. nu. 4. ſcripſi, per dominos Conſules quotidie præbeantur, & hanc proximè ſemper vidi. Nec mouet me diſcrimen inter nomen forenſis, & nomen, extraneus: quia ſicut nullā repetitio diſferentiam inter aduerbium, foris, & aduerbium, extra, vnde nomina illa deriuantur, ita nec inter ipſa duo nomina Nec vrget me argumentum ex d. conſtit. 2. & §. rit. de hom. ès propriis tum quia eſt diuinatorium, tum quia redemptio illa perſonalis non adaptatur ſolum Cathalanis, ſed & iure communi nota eſt. & alijs nationibus communis, ad tradita per Iacobum Cæcer. variar. part. 3. cap. 184. & 185.

- 22 Quæro an forēsis qui Barcinonæ per annum & diem vixerit, sit vere ciuis Barcinonæ vel sit prociuis, cum
 23 differentia sit in iure inter ciuem & prociuem, & aliud sit esse ciuem & aliud esse prociuem, Bart. *int. si maritus* §. 1. ff. ad l. Iul. de adult. cum alijs multis quæ cumulauī *supra* §. 17. a num. 34. vsq. ad
 24 num. 42. & dic quod est vere & plenarie ciuis & exceptis requisitis ad obtinenda munera Reipublicæ necessarijs, quæ attigi in initio huius §. fruitor & vtitur omnibus iuribus & priuilegijs ciuium Barcinonæ per nostram cōsuetudinem dicti ca. 53. quod ita interpretatur & declarat Marquilles in comētario super eodem, & adducit in argumentum constitutionē Petri Tertij, quæ est vnicatē,
 25 de emancipacionis vbi cauetur quod filij qui de voluntate parentum contraxerint matrimonium, habeantur pro emancipatis, & sunt verè emācipati, nec dissentire videtur in specie ipsa nostri cap. 53.
 26 doctissimus noster Petr. Fōtanell. de pact. nup. clau. 3. glos.

2. num. 1. 72. & 73. Id ipsum 27 probat Steph. Gratiā. *discr. forens. tom. 4. cap. 709. num. 9.* & 25. vbi asserit quod qui ex priuilegio ciuis est, est propriè & verè ciuis, & habet priuilegia originarijs concessa, ita vt possit gaudere etiam statutis deferentibus successionem, pro vt gaudet originarius. Menoc. cō. 1129. n. 55. lib. 12. Decian. conf. 44. lib. 4. Cephal. conf. 451. num. 16. vsq. ad 36. Conducit Hieronym. Magoni. *decis. Florentie* 60. num. 4. vbi probat quod ciuis ex priuilegio gaudet omnibus priuilegijs, quibus gaudent alij originarij ciues. Quæ theoricā est notāda pro Villis & Oppidis, quæ habent priuilegia regia vt sint vici Barcinonæ.

Nec obstant illa verba dicti 28
 et ca. 53. *habeatur pro ciue*, quæ fictionem denotare videtur: nam etiam stantibus huiusmodi verbis in priuilegio, ciues ex priuilegio sunt veri ciues & vtiuntur omnibus iuribus & priuilegijs ciuiū, Bart. in l. is qui pro emptore in 3. quæst. princ. ff. de vsucapion. Corne. conf. 159. num. 5. vol. 2.
 K K Zabarel.

Zabarel. *conf.* 25. *num.* 1. *Vol.* 2.
DD. *in l. 1. §. 1.* ibi *nisi aliquo*
privilegio ff. ad municipal. &
in l. cunes & in l. privilegio C.
de incolis lib. 10.

- 29 Gaudebit ergo noster forensis civis effectus iuribus concessis per Petrum secundum dicto privilegio anni 1283. vulgo vocato *Recognouerunt Proceres*. Et signanter cap. 25. de testamento facto a notario ipso solo stante cum testatore, de quo Cancer. *var. part. 1. cap. 4. num. 113. & nu. 134. Gamma. decis. 62. num. 4.* Et ca. 31. de facultate abstrahendi portas propria auctoritate, si emphyteota non soluit censum die statuto, de quo Calici. *in margarit. fisci dub. 7. cap. fin. num. 34. & 35. & 79. Peguer. tom. 1. decis. 12. nu. 10. Fontanell. de pact. hup. claus. 4. glos. 15. nu. 67. & seq.* Et cap. 33. quod propria auctoritate possit res conductoris pro mercede pignotare, de quo Calici. *in d. margarita dubio 7. cap. fin. casu 67. & 68. Oliba. de action. part. 1. lib. 3. ad §. Item Serviana nu. 2. Fontanell. d. glos. 15. num. 67. & seq.* Et cap. 37. de exemp-

tionem a decimis & primitiis certarum specierum fructuum de quo Michael Ferrer 3. p. *obser. cap. 278. & ipse supra §. 18. num. 49.* Et cap. 107. quod non possit compelli litigare extra Civitatem Barcinonæ, de quo Cancer. *part. 3. cap. 1. num. 69. cum seqq. & part. 2. cap. 2. num. 41. & seqq. & nu. 215. & seq.* Et privilegio Petri Tertij dat. Barcinonæ 14. chalend. Nouēbr. 1339. quod est cap. 1. *tit. de testaments in 2. vol. constit.* quod possit preterire filium in testamento, valeatque testamentum sine herede, de quo Olib. *de actio. part. 1. lib. 3. ad §. quedā actiones num. 11. Cancer. part. 1. ca. 4. num. 22. 39. 40. 44. 49. 67. & seq. & par. 3. cap. 2. nu. 184. & seq.* Et privilegio Regis Iacobi primi de anno 1232. & Iacobi Secundi de anno 1323. de exemptione quarumcunque collectarum iurium, & impositionum pro propriis rebus & mercibus per omnem ditionem Domini Regis, de quo Fontanell. *de pact. nup. cla. 4. glos. 2. a n. 2. & ego sup. §. 18. fere per. tot.* Et privilegio Iacobi primi de anno

1269. quod est cap. vnic. tit. dels que entran en religio in 2. vol. const. de filiis ingredientibus religionem sine voluntate parentum. de que Olib. de action. par. 1. li. 3. ad §. quedam actiones. num. 11. & 12. Cancer. var. part. 3. cap. 11. nu. 187. & seqq. & a num. 200. & part. 1. cap. 24. num. 17. & seq. Fontanell. de pac. nupt. claus. 4. glos. 2. nu. 31. & 32. Ioseph. Ramon. cons. 68. nu. 19. & 20. Despujol. in addit. ad Mieres in constitutio. Ilac nostra tit. solut. matrim. nu. 171. & ex ceteris Ceual. com. com. com. lib. 1. q. 423. Alderan. Mascard. de gener. interpr. statut. conclus. 1. num. 14. Diana. resolut. moral. part. 1. tract. 2. resolut. 124. & 74. & 104. qui etiam resol. 61. ac 128. acerrimè inuehitur contra priuilegium Regis Petri Barcinonæ concessum, de quo memini sup. §. 10. n. 58. & illud postquam plures DD. inualidum prædicat, Et demum gaudebit alijs iuribus & priuilegijs ciuium Barcinonæ, quæ nimis longum & extra meum principale institutum esset recensere.

Suscito aliam questionem ³¹ ad nostram consuetudinē ca. 53. del Recognouerunt Proceres, an tempus vnius anni & diei de quo in eodem capite habetur, debeat esse cōtinuum, ita vt si verbi gratia quis habitet Barcinonæ sex menses, & postea Gerundæ alios sex menses, & demum iterum Barcinonæ sex menses & vnam diem, id non sufficiat. Marquilles super dicto capite 53. concludit nō sufficere sed illud tempus anni & diei debere esse continuum. Hunc sensum approbat multis citatis Iacob. Cancer. var. part. 3. cap. 11. num. 178. cum 3. seqq. ³² In anno quonouitius in religione permāuisse debet ad profitendum, & in triennio quo ex statutis confratrarū artificum & fabrorum debet ³³ tyrones cum magistris stetitisse vt magistri fieri valeāt. Adde Farinac. in suis fractionis post tractatum de furtis par. 1. lit. D. num. 217. quia cū lex simpliciter de tempore loquitur, intelligitur de continuo l. 1. cum ibi not. de diuersis ³⁴ & tempor. præscrip. c. cupientes §. ceterum, & cap. prouide de electio.

electio. lib. 6. l. 3. cum glo. penul. l. naturaliter, & l. nunquam ff. de vsucapi. tenent Bartol. in l. fin. §. quoties num. 2. Paul. de Castr. num. 3. ff. de publician. Angel. in l. si idem cum eodem num. 4. Ias. num. 7. in fin. ff. de iurisdic. om. iud. Phil. Franc. in cap. cum qui num. 4. de regular. in 6. Alex. conf. 34. num. 1. Vol. 5.

- 35 Fallit quando interuallū esset modicū quod relinquitur arbitrio iudicis, Rebuff. ad constitut. regi. tom. 2. tit. de famul. salar. glo. 10. num. 6. Cacer. vbi supra num. 180. & 181.
- 36 Sic factum non intelligitur quod nō perdurat, glo. verb. quasi, in cap. namet ego de verb. signif. & glo. verb. statim in ca. ad nostram de regular. Alfon. Narbon. ad leg. regi. lib. 1. tit. 6. lege 10. glo. 2. num. 10. inde que afferunt DD. quod alie.
- 37 nigena, qui biduū aut triduū non permanendi animo stat, speciali voto ieiunii aut alio peculiari præcepto illius loci transitus, cessante scandalo nō tenetur, Siluest. in Summa verb. Ieiunium num. 7. Toller. in Sum. lib. 6. cap. 5. num. 6. Leli. de iusti. & iur. lib. 4. cap.

2. dubit. 7. Narbona vbi supra num. 15. qui post Ægidiū Co- 38 ninch ponit etiam exemplū in obligatione recitandi officium diuinum, vt si sacerdos sit, in cuius habitationis loco de festo officium recitatur, si per locum transeat, vbi festum nō est, possit prohibito legere officium de festo vel de feria. Nec abesse videtur qui relicta familiā, filiis scilicet, & vxore, & famulis absuit l. 1. §. 1. vbi glo. 39 verb. n. aneat, & ibi etiam Bart. ff. de liber. agnos. cap. is qui habet, vbi communiter notatur de sepultur. in 6. Tiraquel. in l. si nunquam in prin. nu. 15. C. de reuoc. donatio. Gironda de priuileg. num. 35. & 36. Ruin. conf. 18. num. 9. lib. 5.

Sane Alfon. Narbona. ad 40 leg. regi. lib. 4. tit. 1. lege 20. glo. 2. num. 118. quem citauī supra §. 22. num. 22. licet fateatur requisito ad domicilium decennio, debere illud esse continuum, interpretatur tamē hoc cū alijs DD. vt sufficiat si quolibet anno stet pro maiori parte anni. Sed id nō applicatur casui, & proposito nostro.

- 41 Præterea in controuersia
 verto in casu dicti privilegiij
 seu consuetudinis cap. 5. an
 si forensis vixerit quidē Bar-
 cinonæ per annum & diē, nō
 tamen animo ibi permanen-
 di, sed aliqua temporali cau-
 sa moræ vel negotio durate
 efficiatur ciuis Barcinonæ.
 Dubitandi ratio in obscuro
 non est: quoniam ad consli-
 tuendum domiciliū necessa-
 rius est animus permanendi
 vt per Inno. in ca. 3. de renun.
 42 quem sectatur Bart. in l. domi-
 ciliū 20. num. 1 ff. ad municipi-
 pal. Menoc. de arbitr. casu 98.
 num. 2 Gratian. discip. forens.
 181. num. 10. Alfons. Narbon.
 ad leg. regi. lib. 4. tit. 1. lege 20.
 glo. 2. num. 7. qui num. 23. sub-
 dit quod mercatores qui dis-
 43 trahendis mercibus alicubi
 sunt, eo animo, vt venditis
 rebus, vel post aliquot annos
 ad antiquam habitationem
 redeant, in loco illo vbi mer-
 caturæ tantum gratia existi-
 terunt, domiciliū non ac-
 quirunt: sicut nec scholaris
 qui studiorum causa locum
 44 aliquem inhabitat eo animo
 vt finito studio ad patriā re-
 uertatur, quamuis existerit
 per multum tempus, & pro-

bat tex. in l. lex Cornelia 5. §.
 si tamen ff. de iniur. ibi, Pona-
 mus enim studiorū causa Romæ
 agere, vtiq. domiciliū nō habet.
 vbi Bart. & ceteri commu-
 niter. Ceph. conf. 451. n. 127.
 Ruin. conf. 18. nu. 12. Vgolin.
 de offic. & potest. Episc. 2.
 par. cap. 26. §. 2. num. 2. ad fin.
 Stephan. Gratian. d. cap. 181.
 num. 5, vbi ita per Rotam iu-
 dicatum refert, qui tamen n.
 6. & 7, hoc magis explicat
 & declarat, Farinac. fragmen-
 torū criminalium par. 1. lit. D.
 num. 215. 216. 218. vbi asserit
 quod scholaris non contra-
 hit domiciliū in loco stu-
 dii etiā per mille annos, quā-
 do certum est quod eo loci
 commoratur causa studendi,
 quamquam aliās lapso decē-
 45 nio pærsūptio est quod etiam
 scholaris habitat animo con-
 trahendi domiciliū, & ita
 illud acquirere dicitur.

His non obstantibus exis-
 timo in specie dicti nostri ca-
 46 pituli 53, non requiri animū
 permanendi, quia de domi-
 cilio non loquitur, sed de ha-
 bitatione, & est consuetudo
 seu privilegium civitatis, &
 ita vidi sæpius intellectu, &
 interpretatum hoc caput.

Sed

Sed e conuerso finge quod
 forensis Barcinonā cū sua fa-
 47 millia venit, atque eò maiore
 fortunarū suarū partē trāstu-
 lit, mansitque animo perma-
 nēdi & domiciliū cōstituen-
 di; nunquid ante lapsū anni
 efficietur ciuis Barcinonæ, &
 iuribus ac privilegiis ciuium
 Barcinonæ potietur? cenfeo
 quod sic, nō vigore dicti nos-
 tri capituli 53, sed iuris com-
 mune ratione: nā licet de iu-
 re cōmuni incolatus seu do-
 miciliū tēpore decēniū acqui-
 48 ratur l. 2. C. de incol. li. 10. tamē
 etiā incontinenti acquiritur
 quando quis rc, & facto ani-
 mū manendi declarat, putā si
 domiciliū ibi loci elegerit, ac
 maiore partē fortunarū suarū
 eò translulerit, & in eo loco
 quis domiciliū quis habere
 dicitur, vbi larē rerūq; ac for-
 tunarū suarū sūmā cōstituit,
 vnde rursus nō sit diceffurus
 si nihil auocer, & vnde cū re-
 49 cedit, peregrinari videtur, l.
 ciues C. de incol. li. 10. glo. in l.
 fin. in verb. inter absentes C. de
 prescrip. long. tēpor. ita diluci-
 de explicat, & declarat An-
 50 dræ. Gail pract. obfer. li. 2. ob-
 seruatio. 35. nu. 7. decennium
 autē requiritur ad domiciliū

vt ex cursu huius tēporis ex
 sola habitatione sine alio sig-
 no seu coniectura & sine ex-
 pressa animi declaratione a-
 nimus constituendi domici-
 liū præsumatur: at si cū habi-
 tatione concurrant aliæ con-
 iecturæ, minus tēpus sufficit
 arbitrio iudicis, imò sic cōstat
 de animo prædicto statim ac-
 quiritur domiciliū, ita cōfir-
 matur præter Andræā Gail
 in citatū, extraditis latē ab
 Alfonso Narbona ad *leges re-*
gias li. 4. tit. 1. lege. 20. glo. 2. n.
 68. cū duobus seqq. & a Prōs-
 peto Farinacio *fractmētorū cri-*
minaliū par. 1. lit. D. n. 204, cū
 3 seqq. qui alios quampluri-
 mos DD. de more citant.

Suboritur aliud dubium in
 casu nostræ consuetudinis d.
 ca. 53. si forēsis habitat extra
 muros Barcinonæ, in territo-
 rio tamen ipsius Ciuitatis, an
 pariter efficiatur ciuis, & dic
 similiter effici cinē, quod pro-
 bat rex in l. pupillus 2. 9. §. in
 cola ff. de verb. signif. ibi nec tā-
 tum hi qui in oppido morantur,
 incola sunt sed etiam qui alicu-
 ius Oppidi finibus ita agrū ha-
 bent, vt in eum se quasi in ali-
 quam sedem recipiant, rex in l.
 lex Cornelia 5. §. domum ff. de

iniur. ibi quid si quis in villa
 habitet, vel in hortis? idem erit
 probandum. tex. in cap. fundamē
 ra §. fin. de electio. lib. 6. ibi. qui
 in ipsa eiusue territorio. Bart. in
 l. 1. ff. ad municipal. & in l. non
 dubito ff. de capti. & postlin re
 uer. Felin. in cap. Rodolphus n.
 6. de rescrip. Boeri. quæst. 3. n.
 26. & 29. Menoc. de arbitrar.
 li. 1. quæst. 99. n. 22. & casu 155.
 n. 3. & cons. 75. n. 97. & cons.
 80. n. 18. Gironda de priuile. n.
 54. esuse Alfons. Narbona ad
 leg. regi. lib. 4. tit. 1. lege 20. glo.
 2. num. 85. & 87. cum seq. vsq.
 ad num. 107. ubi contrariis ar
 gumentis satisfacit, & nu. 97
 hanc sententiā verissimam
 esse concludit, Rebus. tom. 3.
 ad l. Gallic. in tractat. de do
 domiciliis eligendo quæst. 8. nu.
 38. Sic comuni scribētium
 ore traditur Ciuitatis vel vr
 bis appellatione comitatus
 & districtus contineri, Bar.
 in l. 1. §. cum urbem nu. 2. ff. de
 offic. prefec. urb. Additio ad
 eundem Bart. in l. qui ex vico
 num. 30. ff. ad municipal. Nar
 bona ubi supra nu. 87. Steph.
 Gratian. dec. 154. nu. 4. ubi et
 tiam quod non dicitur abesse
 a Ciuitate, qui est in comi
 tatu seu districtu. Est autem

territorium vniuersitas agro
 rum intra fines cuiusq; Ciui
 tatis, quod ab eo dictum qui
 dam aiunt, quod magistratus
 eius loci inter eos fines ter
 rendi ius habent, ita definit
 Pomponius in d. l. pupillus §.
 territorium de verb. sig.

Ciues facit etiam origo. 55
 quia in qua vrbe quis natus
 est, eius originarius ciuis est
 l. ciues C. de incol. & ubi quis
 domicil. lib. 10. ibi Ciues origo,
 manumissio, allectio, vel adop
 cio: incolas vero domicilium su
 cit. l. filios C. de munici. & orig.
 cod. lib. 10. Ioseph. Mascard. de
 probatio. tom. 3. conclus. 1141. n.
 1. ubi per totam conclusionē
 multis hanc ciuilitatem de
 clarat. Sed hic ciuis non gau
 det statutis & priuilegiis il
 lius Ciuitatis, nisi eò habeat
 domicilium, & ibidem onera
 realia ac personalia soluat
 vt ex communi DD. senten
 tia concludit idem Mascard.
 ubi supra nu. 22. conducit Gra
 tian. d. discip. forens. 709. n. 26.
 & 27. ubi probat quod qui
 ex priuilegio ciuis est, non
 gaudet priuilegiis ciuiliū, nisi
 in loco habitet & onera loci
 sustineat. Andre. Gall. pra. ob
 ser. lib. 2. obser. 36. num. 7. &
 seqq.

seqq. vbi ait quod ciuis origi-
narius deferens ciuitatem,
definit esse ciuis, & priuile-
gia & iura ciuitatis amittit,
57 nec ciuis dici potest, qui ci-
uium onera non sustinet, Af-
flic. dec. 384. nec talis origi-
narius cōueniri potest in lo-
co originis, nisi ibi reperia-
tur: sicut nec in loco cōtrac-
tus potest quis conueniri, ni-
si ibi reperiatur, quamquam
58 in loco domicilii quis forum
sortitur siue præsens siue ab-
sens sit, Gail. vbi supra nu. 11.
12. & 14. Masc. qui supra n. 22.
59 Et loquor de domicilio
strictè sumpto vocabulo: nā
latè sumpto nomine domi-
ciliū triplex dicitur, scilicet
Naturale vel originis quod
ex ipsa natura naturaliter ve-
nit & tam ex propria quam
parentis persona acquiritur
d. l. ciues glo. 1. ibidem. Accidē-
tale quod ex assūptione cō-
paratur, & domicilium habi-
tationis vocatur l. domicilium
ff. ad municipal. glo. ibidē verb.
incolas l. si in patria C. de incol.
lib. 10. l. pupillus §. incola ff. de
verb. signif. Commune, vt do-
micilium Imperii vel Regni
quod habent qui sub Impe-
rio vel Regno vitam ducūt,

Gail. d. obseruat. 36. nu. 2. & 3.
Fatin. fragmento. criminal. par.
1. lit. D. nu. 194.

Efficient autem quis ori- 60
ginarius ciuis, etiam per bap-
tismū: quia in quo loco quis
baptizatus est, eius quoque ci-
uis originarius est, non solū
quo ad spiritualia, sed etiā se-
cundū veriorē opinionē quo
ad tēporalia, iuxta illud evā-
geliū Ioan. 3. nisi quis renatus
fuerit ex aqua & Spiritu sācto
nō potest introire in Regnū Dei.
& infra oportet vos renasci de-
nuo, cuius fit mentio in cap. de
bitū 4 & in ca. non vt appone-
res 5. de baptismo, probant hāc
sententiam Lucas de Penna
in d. l. ciues. Rebut. de pacific.
posses. n. 17. Narbona d. glo. 2.
n. 148. & seqq. vbi nu. 149. &
150. reprobat opinionē Bart.
tenentis cōtrahi ciuilitatem
tantū quo ad spiritualia. Ste-
phan. Gratian. dis. forens. 101.
ca. 75. n. 16. & 17. vbi id intel-
ligit cessante fraude. quod ap-
probat Hyeron. Gonzal. in
regul. 8. Cancell. glo. 9. §. 1. nu.
108. cum nu. 113.

Gloria fit Deo & nūc et in eternitatis diē

Sola manet virtus labitur cetera quæq;
Diuitiæ, litteræ, fama, inuenta, decus.

INDEX RERVM ET VER-
BORVM IN HVNC LIBRVM
COPIOSISSIMVS.

A

Aa

Aulphus Rex Gotho-
rum prin.ūm ingressus
est Hispaniam, & Bar-
cinonæ obiit, & sepul-
tus fuit, ubi & Regiam Sedem
habuit cum placida vxore, §. 4.
num. 14.

Aqualatæ Villa immunis est à
iure Coronagij: quia vicus est Bar-
cinonæ, §. 18. n. 21.

A c

Ædilis Barcinonæ de quibus
cognoscat, §. 10. num. 22. Et
de quibus priuatiuè ad alios re-
gios officiales atque ad Regiam
Audiētiam, ex decisionibus eius-
dem, num. 11.

Ædificās in loco publico Barci-
nonæ debet obtinere licētiā ab O-
perarijs eiusdē, & quare, §. 10. n. 57.

Appellatio an & quando & ad
quem effectum datur ab statutis,
§. 12. num. 25.

Appellare ab statuto quilibet
de populo potest, & quomodo, &
an adiri possit Superior per que-
relam, §. 12. num. 27.

Ædilis Barcinonæ an cognos-
cat de causis Clericorū circa con-
cernentia suum officium, §. 16
num. 17.

Assessor Ciuitatis Barcinonæ ar
in causis reprecaliarum & alijs it
scriptis sibi commissis teneatur
verbū facere in Consistorio Cō-
sulum, §. 17. num. 33.

Absentes a Ciuitate an & quā-
do sint ad Concilium vocandi, &
an eorum vel recedentium ab-
sentia noceat §. 20. num. 46.

Appellationis quæ sit natura &

L L

an

an valeat de maiori ad minorem.
§.23. num. 1.

Abesse non videtur qui relicta
familia absuit. §.24. num.39.

Abesse non dicitur qui est in
comitatu seu districtu. §.24. n.53.

A i

Adrianus Imperator pro iure
reddendo Hispaniam in sex
diuisit Prouincias, quarum vna
erat Tarraconensis, & hæc diuisa
fuit in 14. Cancellarias seu Con-
uentus iuridicos. §.8. num.21.

Administrator & Subadmini-
strator platearum Barcinonæ de
quibus cognoscant. §.10. num.11.

Atrium armorum Ciuitatis Bar-
cinonæ inter Regalia ipsi conces-
sa numeratur. §.10. num.54.

Actibus in mœrè voluntarijs
an requiratur cōsensus omnium
de Consilio. §.20. num.44.

Administratoris annonæ pu-
blicæ simplici iuramento tempo-
re pestis credendum est. vbi de-
cilio. §.21. num.32.

Anni ad officia Ciuitatis re-
quisiti an debeant esse completi
ita vt ceptus non habeatur pro
completo. §.22. num.24. Et de an-
tiqua super hoc obseruantia in
Domo Ciuitatis Barcinonæ. n.25.

Alienigena qui biduo aut tri-
duo non permanendi animo stat,
speciali voto ieiunij aut alio pe-

culiari præcepto illius Loci tran-
situs, cessante scandalo non tene-
tur. §.24. num.37.

A o

Anthonius Augustinus nota-
tur dum a lapide sito in pla-
tea Domus Ciuitatis Barcinonæ
cauendum admonet. §.1. num.12.

Aquæductuū ad hortos anri-
quos Barcinonæ derivantiū vesti-
gia vbi perspecta sint. §.3. nu.4.

Apostoli Petrus, Paulus, & Ia-
cobus 34. anno post Domini Na-
tiuitatē in Hispaniam venerūt &
primo Barcinonā adierūt §.5. n.7.

Alphōsi Regis litterę pro im-
munitate Coronagij Oppidi de
Catoritulo & aliorum, quod sunt
vici Barcinonæ. §.18. num.20.

A u

Actus facti intus domos Con-
cilij probari possunt per col-
dem de Concilio. §.20. num.40.

Actus gestus per Vniuersitatē
in qua sūt personæ habiles & in-
habiles an validus sit. §.20. n.49.

Annus per Cataloniā olim ap-
ponebatur in instrumētis a Reg-
no Regis Francorū, & quando, &
quo tēpore hoc durauit. §.6. n.16.

B

B a

Barcinonæ vrbis cōditor quis
fuerit secundum diuersas opi-
niones

niones. §. 2. a num. 1. vsque ad 6.

Barcinonæ antiquitas secundum diuersas traditiones. §. 2. a num. 1. vsque ad num. 5.

Barcinona sex diuersis nominibus vocata est. §. 2. num. 5.

Barcinona vnde dicta sit secundum diuersas sententias. §. 2. n. 6.

Barchinona & Barānna vnde nomen sumpsit. §. 2. num. 7.

Barcino quare sic appellata sit. §. 2. num. 8.

Barcilo quare ita vocetur. §. 2. num. 9.

Barcinona sita est supra montem nomine *Taber* in cuius vertice insidebant olim horti mirifici. §. 3. num. 1.

Barcinonæ vrbs adhæret promontorio nomine vulgari *Monjaych* & quale illud sit. §. 3. nu. 6.

Barcinonæ Ciuitas primum fuit ditionis Græcorum. §. 4. num. 1.

Barcinona fuit Carthaginensium post Græcorum regimen. §. 4. num. 9.

Barcinona post Carthaginensium dominium fuit Romanorū, quia tempore Scipionis Africanī per plures annos tenuerunt Hispaniam. §. 4. num. 20.

Barcinona tempore Romani Impirij fuit eff. & Colonia Ciuitatis Romanæ. §. 4. num. 11.

Barcinona post captam a Gothis Hispaniam fuit effecta Gothorum vsque ad tempus Roderici Regis eorum. §. 4. num. 12.

Barcinona deuictis Gothis & a tota ferē Hispania deiectis, fuit tandem capta a Sarracenis. §. 4. num. 25.

Barcinonenses aliquoties se a iugo Maurorum fortiter vindicarunt, & iterum ceciderunt. §. 4. num. 26.

Barcinona vt se a Mauris tueretur, Imperio Regum Franciæ, saluis suis priuilegijs se submisit. §. 4. num. 17.

Barcinonenses dicuntur primitiæ Christianæ Religionis. §. 5. num. 8.

Baroni Cardinalis traditio improbatur. §. 5. num. 10.

Barcinoua imperantibus Diocletiano & Maximiano fuit multorum Sanctorum sanguine consecrata, & signanter Eulaliæ, Felicis, & Cucufatis. §. 5. num. 24.

Barcinona cessit Mauris cum pacto quod sibi fides Christiana seruaretur. §. 5. num. 19.

Barcinonētes temporibus Caroli Magni, Ludouici Pij, & Caroli Calui fuerunt Christianissimi. §. 5. num. 20.

Barcinonensium religio Christiana notissima. §. 5. num. 23.

Barcinona est caput Cathaloniz testimonio omnium Scrip-
torum, §. 6. num. 1.

Barcinona non habet ius super-
rioritatis super alias Ciuitates, &
Oppida Cathaloniz, §. 6. num. 2.
Vocatur Metropolis Cathalonie,
nu. 4. fuit etiam caput Cathalo-
niz tempore Romanorum ante
Gothorum Regnum, nu. 7.

Barcinona est titulus Cathalo-
nia & domini Cathalonie Barci-
nonę nomen acceperunt, §. 6. u. 8.

Barcino & eius Consules præ-
cedunt alijs Ciuitatibus & earum
Iuratis in Cathalonia, sicut Cesar-
augusta & eius Iurati in Regno
Aragonum omnibus alijs Ciuita-
tibus & earum Iuratis, §. 6. n. 25.

Barcinonę resident omnia tri-
bunalia quę per totam Cathalo-
niam iurisdictionem exercent, §.
6. num. 34.

Barcinona testimonio plurium
Regū excellit alijs omnibus Ci-
uitatibus Cathaloniz, §. 6. nu. 36,
& est antiquior, & nobilior Ciui-
tas testimonio Scriptorum, n. 37.
& est vna ex vrbibus in vniuer-
sa Europa maiora & splendidio-
ra ædificia habens, num. 38.

Barcinona fuit prior in His-
pania Ciuitas quę se a Mauris li-
berauit, & in bellis Comitū Bar-
cinonę Barcinonenses maiorem

gloriam quæsiuerunt quā alijs
quicunque populi, §. 6. num. 39.

Barcinonę nomen fuit horri-
bile exteris nationibus, §. 7. n. 8.

Barcinonę laudes ex diuersis
authoribus, §. 7. num. 9. 10. 11. 14.

Barcinonensiu victorie & præ-
lia gloriosissima, §. 7. num. 12.

Barcino fuit effecta Colonia
Romana privilegio Iulij seu Au-
gusti Cesaris Imperatoris Ro-
mani, §. 8. num. 1. & constat ex la-
pidibus antiquissimis ipsius vr-
bis, num. 2. & mulci desigantur,
num. 3.

Barcinona potiebatur iure Ita-
lico, sicque a vectigalibus Romę
soluendis immanis erat, §. 8. n. 13.

Barcinonenses probantur no-
biles tam tempore Romanorum
quam nostro, §. 8. num. 14.

Barcinona fuit Conuentus iu-
ridicus & Cancellaria Romana,
§. 8. nu. 20. fuit vnus ex Conuen-
tibus iuridicis Romę, qui omnes
erant Colonia, num. 22.

Barcino est communis patria
respectu omnium Cathalanorum
in ea supertorum ita vt quilibet
eorum possit in ea conueniri, §.
9. num. 3. Non est communis pa-
tria inter extraneos qui non sunt
ex Prouincia Cathaloniz nu. 4.
Nec gaudet privilegio commu-
nis patrię nisi quando tam actor
quam

quam reus personaliter in ea reperiuntur, num. 5.

Bailulus Barcinonæ de quibus cognoscat priuatim ad Vicatiū, ex decisione Regiæ Audientię, §. 10. num. 5.

Bailulus Generalis Cathalonix dicitur Procurator Cæsaris, & non habere Superiorem in Cathalonia, & habere totam Cathaloniam pro territorio, §. 10. n. 62. Ad Baili Generalis Cathalonix iurisdictionem casus pertinentes §. 10. num. 53.

Barcinonenses a tempore Regum Franciæ suis semper vixerunt legibus, §. 18. num. 10.

Barcinonæ Ciuitas tum ex regijs priuilegijs, tum ex interpretatione illorum & obseruantia subsequēta, tum ex possessione immemoriali semper libera habita fuit a regijs oneribus, quibus aliæ Vniuersitates Cathalonix sunt obnoxie, §. 18. num. 17.

Barcinona immunis est a iuribus Coronagij & maritagij, vbi decisiones, §. 18. num. 18. Et ab onere hospitandi milites nu. 22. Et a seruitute insequendi sonum emissum, num. 23. Et ab onere vehendi ligna ad nauale regium pro constructione regiarum triremium, num. 24.

Barcinonę antiqua immunitas

a quinto suarum impositionum Regi soluendo secundum suorum omnium ipsius Ciuitatis consultorum sententiam, §. 18. nu. 27.

Barcinonenses potius ad voluntaria seruitia concitare quam impositis vestigalibus premere sui Reges voluerunt, §. 18. n. 31.

Barcinonensis an sint immunes a iure Marquæ de qua hic, & quare, vbi decisio, §. 18. num. 45.

Baptismus ciuem efficit non solum quo ad spiritualia, sed etiā quo ad temporalia, §. 24. num. 60.

B c

Belli tempore vnus ex Consulibus Barcinonæ est Dux exercitus gentis Cathalonix, §. 6. num. 10.

Beneficium Ecclesiasticum debet esse perpetuum, §. 22. nu. 47.

B i

B o

Bouis caput fuit insigne Carthaginensium secundum vnā traditionem, §. 1. num. 16.

Bos integer fuit Carthaginensibus pro insignijs secundum vnā traditionem, & quid bouis caput significauerit, §. 1. num. 17.

Bona camporum seu mensariorum in Catalonia sunt creditoribus suis tacite obligata, §. 19. num. 20.

GA.

C a

Cathalonia quatuor diuersis nominibus donata fuit, vt & ipsius populus. §. 2. num. 12.

Cathalonia quare sic dicta fuit secundum diuersas opiniones. §. 2. num. 13. 14. & 15.

Cathalania quare sic appellata fuit. §. 2. num. 16.

Catalauniæ nomen vnde deductum fuit. §. 2. num. 17.

Cloacarum vsus Barcinonæ mundus & saluber. §. 3. num. 18.

Cloacarum operis Barcinonæ quis fuerit author. §. 3. num. 19.

Cloacarum Barcinonæ opus a quo tempore sit. §. 3. num. 20.

Cloacæ Barcinonæ cuius expensis purgandæ sint, & de earum qualitate. §. 3. num. 21.

Cathalonix Principatus anno 1642. ditioni potentissimi Ludouici Regis Francorum saluis suis legibus & priuilegijs se subiecit, & qua ratione. §. 4. nu. 23.

Carolus Magnus vt Sanctus colitur, & in Sede Gerunden. altare sibi sacrum habet. §. 5. nu. 21.

Carceres Barcinonæ sunt reliquæ Romanorum, vbi capta exitit Sancta Eulalia. §. 8. nu. 28.

Clauarius Barcinonæ de qui-

bus cognoscat, & quomodo procedat. §. 10. nu. 6. Est etiam iudex omnium officialiū Ciuitatis pro suis excessibus & delictis & quomodo contra eos procedat. nu. 7. & ipsi a sententia illius ad quos possint recurrere vel non. nu. 8.

Clausulæ irritantis quæ sit vis & effectus. §. 13. num. 10.

Clausula, *Quatenus sit in vsu.* in confirmatione statuti vel priuilegij apposita, an sit probandus vsus & possessio. §. 13. num. 17.

Clausula, *Confirmamus & quatenus opus sit de nouo concedimus.* in dubio intelligitur posita de silo notariorum, & non mutat naturam confirmationis. §. 13. nu. 21.

Causæ Collegiorum & Officiorum Barcinonæ si de facto ad Regiam Audientiam euocantur, eidem Ciuitati sine salario restitui debent ex sententia Regij Visitatoris, & de eius praxi. §. 14. num. 4.

Causis de criminalibus Collegiorum Cōfratiarum an cognoscat Ciuitas Barcinonæ, & quis, & quomodo. §. 14. num. 6. & 9.

Causæ Collegiorum & Confratiarum Barcinonæ an in secunda instantia possint ad Regiam Audientiam euocari. §. 14. num. 11. 12. 13.

Causa

Causæ Collegiorum & Confratrum ac Officiorum Barcinonæ, non obstantibus Ciuitatis priuilegijs, ad Regiam Audientiam, etiam in prima instantia euocantur, si agatur de interpretatione regio non priuilegiatorum, ubi & de abusu huius modici. §. 14. num. 13. Et de huiusmodi causis varix quæstiones remissæ. num. 14.

Casus frequens deciditur circa testamenta sacramentalia. §. 15. num. 32. 33. 34. 35.

Captus an dicatur traditus manuleatæ, & relaxatus a carcere cum fideiussoribus & cautione de se representando. §. 16. num. 31.

Catalani quare dicti sunt Franci. §. 13. num. 6.

C c

Clericus ratione artis & officij potest coram Iudice laico conueniri. §. 14. num. 13. Et delinquens in regio officio potest per Iudicem secularem puniri ciuilliter, & quomodo. num. 19.

Clerici in concernentibus politicam temporalem eundem cum laicis habent Rectorem Principem secularem, cuius legibus gubernantur. §. 16. num. 13.

Clerici tenentur seruare statuta secularia moderantia preterita rerum, & contrahendo mortaliter peccant. §. 16. num. 20.

Clerici quando tenentur seruare statuta secularia, obligantur ex vi rationis naturalis, & contrahendo puniuntur per suos Iudices Ecclesiasticos, neque perona ipsorum statutorum. §. 16. num. 21.

Census decem morabatinarum quem naues Genuenses ex regio indulto Ciuitati Barcinonę tribuebant. §. 22. num. 12.

C i

Christianorū persecutio Barcinonę cessauit ex conuersione Constantini Imperatoris. §. 5. num. 15.

Christianæ Religionis Barcinonensium testes sunt plurimi Sancti ex ipsius. §. 5. num. 28.

Ciuitas Barcinonę statuta condit & iurisdictionem exercet super Vniuersitate sui Gymnasij, & magnos sumptus pro eius conseruatione & augmento erogat. §. 6. num. 32.

Ciuitas Barcinonę quando Mauri Hispaniam inuaserūt, fuit ex victimis quæ fuerunt deuictæ. §. 6. num. 46.

Ciuitas

Ciuitas Barcinonæ fortitur & creat quāplurimos officiales iurisdictionem habentes, & ques §. 10. num. 3. Quomodo creat officiales iurisdictionem habentes, num. 4.

Ciuitas Barcinonæ fortitur & eligit commentariensem carcerum communium totius Prouinciæ sola extracti & electi approbatione Proregi relicta, §. 10. num. 20. Creat Consules ultra mare, & quam iurisdictionem exercet in personis & bonis nationis cuiuscunque, num. 24.

Ciues Honorati Barcinonæ sunt veri milites, & veniunt appellatione personarum de genere militati, §. 10. num. 28.

Ciues Honorati a Rege creati non admittuntur ad creandum Ciues Honoratos Barcinonæ, sed ad munera d. Ciuitatis, §. 10. num. 36.

Ciuitas Barcinonæ a tempore immemoriali imposuit vestigia sine regio assensu tam ciuibus quam exteris, §. 10. num. 48.

Ciuitas Barcinonæ est domina murorum & turrium & portarū Ciuitatis & portus, & fulcit & munit illa pro sua voluntate, atque militum custodias adhibet, & quales, §. 10. num. 53. Opera ad publicam vtilitatem construit in

solo publico sine Regis licentia, num. 56.

Ciuitas Barcinonæ quarū Villarum & Oppidorum sit domina, & habeat territorium extra illa pro exercitio iurisdictionis, & quale, §. 10. n. 59. Et quorum olim fuit domina, num. 60.

Ciuitas Barcinonæ hodie titulo regij pignoris possidet Bauliam Generalē Cathalonix, eiusque iurisdictiones & patrimonium Regiū in Cathalonia, §. 10. n. 61.

Ciuitates etiam Superiorem recognoscentes possunt de iure communi statuere in concernentibus administrationem rerū Reipublicæ, §. 12. num. 7. Et an possit Ciuitas statuere ne cui liceat in territorio suo venari, ibid.

Ciuitates non agnoscentes Superiorem, vel agnoscentes, habentes tamen mærum & mixtum Imperium, quæ statuta condere possint, §. 12. num. 9.

Ciuitates Superiorem agnoscentes, licet iurisdictionem non habentes, quæ statuta conficere possint, §. 12. num. 10. Et quibus casibus hoc fallat, num. 12. 13.

Ciuitas Barcinonæ multo ampliore facultate statuendi habet, quam aliæ similes Vniuersitates de iure communi habent, §. 12. num. 15.

Ciuitas

Ciuitas vnaqueque sibi ius Ci-
uile constituit, non Prætorium.
§. 12. num. 16.

Ciuitas Barcinonæ quando in
suis statutis solita sit apponere
pœnam corporalem grauem, &
an contra fabricâtes falsam mo-
netam. §. 12. num. 17. & contra de-
linquentes in officio *de la cana*.
num. 18.

Ciuitas etiam ex causa publi-
cæ utilitatis a contractu suo re-
cedens tenetur parti alteri ad dâ-
na passa & lucra amissa. §. 12. n. 36.

Ciuitas generaliter statuendo
nemine dicitur spoliare, & quan-
do tamen hoc fallat. §. 12. nu. 37.

Ciuitas non dicitur violare
constitutiones liberi commercij
in Cathalonia si ob publicam uti-
litatem statuatur merces ante ip-
sum venditionem subijci exami-
ni & recognitioni, vel denuncia-
ti. §. 12. num. 39.

Ciuitas Barcinonæ seu eius
Concilium Ordinarium diuersa
obtinere priuilegia creandi & re-
uocandi, vniendi & separandi Col-
legia & Confratrias artificum &
fabrorum, atque statuendi in ip-
sis. §. 13. num. 5.

Citatio prima debet esse per-
sonalis. §. 14. num. 14.

Ciuiliter quando agitur, non
requiritur dolus ad condemna-

tionem damnorum, nec causa in-
iusta excusat. §. 17. num. 24.

Cinem esse & esse prociuem
an idem sit, & an prociuis sit ve-
rus ciuis. §. 17. num. 35.

Ciuis appellatione an veniat
prociuis in his quæ sunt stricti
iuris. §. 17. num. 36. Et an in mate-
ria statutorum, num. 37.

Ciuitas Barcinonæ an censeri
da sit libera a collectis propter
publicam vrgentem necessitatem
superuenientem post sua regia
priuilegia impositis. §. 18. nu. 32.
33. 34. & 43. vbi Authoris senten-
tia.

Ciuitas Barcinonæ potest im-
ponere banna in suo territorio.
§. 18. num. 48.

Ciuitas Barcinonæ & eius ci-
ues immunes sunt a soluendis de-
cimis & primitijs de certis fru-
ctibus, non tamen de omnibus,
vbi regia decisio. §. 18. num. 49.

Citatio est fundamentum iu-
dicij, & de iure naturali, neque
potest per Principem tolli. §. 13.
num. 19. & quid in Cathalonia
vbi est procedendum per dire-
ctum, & quid sit procedere per
directum num. 20.

Citatio si omittatur, decla-
ratur iudicium nullum cum ex-
pensarum cõdemnatione. §. 23. n. 21.

Ciuitas Barcinonæ an possit
M m con-

condemnare ad priuationem officiorum suorum in perpetuum. §. 23. num. 29.

Ciuitas Barcinonæ quibus pœnis possit officiales suos condemnare, & de modo procedendi in casu graui. §. 23. num. 30.

Ciuitatis Barcinonæ consuetudo an procedat tantum in fortensibus Cathalanis qui non sunt de Ciuitate, sunt tamen de Cathalonia. §. 24. num. 12. & sequentibus. Generaliter intelligenda est ex Iacobo Marquilles. num. 17.

Ciuis qui ex priuilegio est, est propriè & verè ciuis, & gaudet statutis deferentibus successionē & alijs priuilegijs, pro vt gaudet originarius. §. 24. num. 27. Et extenditur extantibus verbis quę fictionem denotant. num. 28.

Ciuitatis Barcinonæ consuetudo non loquitur nec intelligitur de domicilio sed de habitatione. §. 24. n. 46.

Ciuitatis Barcinonæ consuetudo an obtineat in personis quę sequuntur forum alterius. §. 24. num. 7. Quid in filiofamilias respectu patris. num. 8.

Ciuitatis vel vrbs appellatio ne comitatus & districtus continetur. §. 24. num. 52.

Ciues facit etiam origo. §. 24.

num. 55. Vt tamen gaudeant statutis & priuilegijs illius Ciuitatis, debēt ibi habere domicilium, & onera realia & personalia soluere. num. 56.

Co

Comes Barcinonæ tēpore Vifredi Secundi mansit liber ab omni successionē Regis Franciæ. §. 4. num. 19.

Comes Barcinonæ quomodo exēptus fuit a recognitione Regis Franciæ. §. 4. num. 20.

Comitis appellatione in Cathalonia intelligitur Comes Barcinonæ. 6. num. 10.

Comes Barcinonæ solus in Cathalonia nō agnoscit. Superiorē ceteri eum agnoscunt §. 6. num. 11. & debet vocari Princeps ceteri vero Potestates. num. 12.

Comes Bisulduni & alij antiqui Comites habebant multa iura regalia: solus tamen Comes Barcinonæ habebat ius condendi leges. §. 6. num. 14.

Comes Barcinonæ quādo successit in Comitatu Bisulduni. §. 6. num. 17.

Concessio aquarum a Bernardo Comite Bisulduni facta declarata fuit valida. §. 6. num. 15.

Consuetudo antiqua conscribendi annum in instrumentis Regni

Regno Regis Franciæ. §. 6. num. 16.

Consules Barcinonæ incedunt cum insignibus Cōsularibus per totam Cathaloniam & per totum Regnum sui Regis. §. 6. num. 19.

Consules Barcinonæ habēt ius cooperiendi capita & sedendi in scamnis coram Domino Rege: §. 6. num. 21.

Comitalis vrbs tempore Comitum Barcinonæ fuit eorū prefata Ciuitas, & quod fuerit eorum Palatium. §. 7. num. 2.

Colonia Romana plus fuit quam Ciuitas Municipalis vel Latina aut populus cōfederatus, seu stipendiatus, quæ omnes Ciuitates, & populi sub Colonijis Romanis erant. §. 8. num. 6.

Confederati populi qui dicebantur. §. 8. num. 17.

Cloacæ publicæ Barcinonæ sunt reliquæ Romanorum. §. 8. num. 19.

Colonix Romanæ priuilegiū paucis Ciuitatibus, iisque meritisissimis concedebatur. §. 8. num. 23.

Consules maris & iudex appellationum ipsorum in quibus ius dicant. §. 10. num. 9.

Consul Pontis Barcinonæ de quibus cognoscat. §. 10. num. 16.

Consules Barcinonæ vna cum Vicario & Baiulo eligunt Priorem & Consiliarios Curiarum doctorum Vicarij & Baiuli. §. 10. num. 19.

Commentariensis carcerū cōmunium Prouinciæ præstat sacramentum & homagium in manu Consulum Barcinonæ, a qua etiam capit sui muneris possessionem. §. 10. num. 21.

Communium carcerum iura taxat & statuit Ciuitas Barcinonæ. §. 10. numero 22.

Consules Barcinonæ cum suis Aduocatis qualibet hebdomada absente Prorege assistunt in visitatione carcerum communium. §. 10. num. 23.

Consulatus Panormi non requirit personalem residentiam ex Regia decisione. §. 10. numero 25.

Consules Barcinonæ vna cum eius ciuibus honoratis quot annis creant ciues qui honorati vocantur, & priuilegio militari gaudent cum prole nata & nascitura. §. 10. numero. 26. Vnacum mercatoribus eiusdem creant mercatores, qui soli munera mercatorum in dicta Ciuitate gerunt. numer. 29. Vna cum Vicario eiusdem quot annis creant notarios publicos

regiam auctoritatem habentes.
num. 30.

Collectas potest imponere Vniuersitas inter homines de Vniuersitate sine regio priuilegio, & quomodo. §. 10. num. 46.

Collegia eorum qui eandem artem profitentur, vel idem exercent officium, de iure communi sunt permissa. §. 13. num. 1.

Collegia regulariter sunt illicita, nisi quæ iura specialiter permittunt. ibid.

Collegia & Confratriæ artificum & fabrorum Barcinonæ non permittuntur sine auctoritate regis vel dictæ Ciuitatis. §. 13. nu. 2.

Congregare se plures si velint in forma Collegij pro aliquo negotio, qua licentia indigeant. §. 13. num. 4.

Collegia & Confratriæ artificum & fabrorum an stante priuilegio Ferdinandi anni 1506. possint per Regem creari, & possit in eis statuere. §. 13. num. 14.

Confirmatio in forma communi quæ sit, & quid operetur. §. 13. num. 11.

Confratriam fabrorum seu Collegium artificum per Regem creatum an possit postea Ciuitas Barcinonæ extinguere seu reuocare. §. 13. num. 27. & 28.

Collegium sui natura est per-

petuum. §. 13. num. 28.

Confratriæ causa pietatis & ad pios vsus factæ sunt a iure permixtæ, non tamen solent admitti sine licentia Episcopi, & quare. §. 13. num. 32. En an tutius si obtinere quoque licentiam a regijs officialibus. num. 36.

Confratres plarum Confratriarum censentur voluntarij, neque ex necessitate teneri seruare placita Confratriæ. §. 13. nu. 34.

Confratriæ alicuius officij vel artis an aliqua & qualia statuta possint inter ipsos Confratres facere, & an possint inter eos imponere collectas. §. 13. num. 37.

Confratrum maior pars non potest obligare minorem in personis pro debitis Vniuersitatis. §. 13. num. 38. Non obligat minorem pasciendo, sicut statuendo. num. 40.

Confratres in vim pacti, non statuti possunt se ad quæcunque honesta obligare. §. 13. num. 39.

Constitutio Cathalonix pro Ciuitate Barcinonæ ad cognoscendum de causis Collegiorum & Confratriarum. §. 14. num. 5.

Consules Barcinonæ ex consuetudine pro inurbanitatibus & leuibus delictis capi faciunt Confratres & Proceres eorum per Vicarium Barcinonæ vel alij regium

regium officialem sine processu. §. 14. num. 7. Et qualiter suspendant & priuent illos a suis officijs propter excessus. num. 8.

Confratres an possint omnimodum iudicium Consulum Barcinonæ, & iurisdictionem Vicarij eiusdem Ciuitatis prorogare. §. 14. nu. 15. Et an possint illud declinare prætextu alicuius militiae sue vel immunitatis. num. 17.

Cōstitutiones Cathalonie aliter de marchis disponunt quam iure communi constitutum est de represalijs. §. 17. num. 16.

Consuetudo tantum habet de potentia quantum de actu, nec protenditur de casu ad casum, nec de persona ad personam, nec de re ad rem. §. 17. num. 26.

Consuetudo est probanda in eadem specie, & eisdem qualitatibus concurrentibus. §. 17. n. 27. Est actus practicus. num. 28.

Comes Barcinonæ quare non fuit Rex appellatus. §. 3. num. 7.

Cōstitutiones Cathalonie quo tempore cœperunt fieri & quomodo. §. 18. num. 9. Et prohibeantur noua vectigalia an limitentur in casu urgentis necessitatis publicæ defensionis Prouinciæ ab hostibus & belli defensionis, variae decisiones. num. 46.

Concilium Ciuitatis Barcino-

næ nomine sapientis donatum. §. 20. num. 4.

Concilium generale alicuius Vniuersitatis quid sit. §. 20. nu. 6.

Concilio Barcinonæ omnes olim per capita domorum congregabantur iussa Vicarij, & vbi & quomodo. §. 20. nu. 7. Et quando congregabatur in Cœnobio S. Catherinæ martyris, & vbi. n. 9. Et quando & quomodo in Cœnobio S. Francisci. nu. 10. Et quo anno in proprijs ædibus cœpit conuenire. ibid.

Concilium Ordinarium Barcinonæ qualiter fiat ex Generali. §. 20. num. 12.

Concilium Barcinonæ ex quorum ordinum personis olim cōponebatur vsque ad annum 1455. §. 20. num. 16. Et postea ab anno 1455. ex priuilegio Alphonsi. nu. 17. Et hodie quot hominibus cōstat & quorū ordinū, & quorum præsentia sufficiat ad habendum Concilium. n. 19. Et quid de iure communi, quidque in alijs Vniuersitatibus Cathalonie. num. 20.

Consules Barcinonæ an liberam habeant facultatem proponendi quæ velint tam in magno quam in paruo Concilio, & an aliquid in hoc possint Decuriones, & quis dirimat cōtrouersiam. §. 20. num. 32.

Conci-

Concilium centumvirale Barcinonæ de quibus cognoscat & puniat. & quemadmodum. §. 20. num. 33. 34. Nihil potest decernere contra regia ptiuilegia: potest tamen illa ad vsum suum interpretari prout vtilius est Reipublicæ. num. 33. vbi decisio regia id declarans.

Concilium vt sit legitime congregatum, requiritur vt omnes consiliarij vocentur, licet sufficiat quod intersint duæ partes Concilij in eodem. §. 20. num. 41.

Consules Barcinonæ quibus nominibus antiquitus vocabantur. §. 27. num. 1. Eorum electio pro diuersis temporibus a quo & quo die & quemadmodum facta fuerit & quot fuerint creati. numer. 4. Pro diuersis temporibus ex quibus ordinibus electi & creati fuerint. numer. 5. Ipsi & eorum Virgarij olim quibus vestibus induebantur. numer. 6. Eorum ætas necessaria & quemadmodum intelligatur. numer. 7. Noui ante iuramentum præcedunt veteribus & administrant & an hoc sit contra iuris dispositionem. numero. 11. Gaudent privilegio Magnatum, quæque sit

eorum præcedentia. numero 12. Sedent capite cooperto coram domino Rege. numer. 13. Quomodo incedant per totam Cathaloniam ac ditionem domini Regis. numer. 14. Vnus est Dux exercitus gentis totius Cathalonix. ibidem. Sunt Consiliarij Domini Regis & Protectores regiarum præheminentiarum. num. 15. & 16. Sunt arbitri grauiorum negociorum Principatus Cathalonix. vbi diuersa exemplaria. numer. 19. In processionibus & alijs actis publicis gradum & locum assignant personis illustribus ex regia facultate. numer. 23. Durante Consulatus anno conueniri non possunt pro suis debitis & an hoc sit iuri communi conforme circa maiores Magistratus & quid pro delictis in officio commissis, etiam durante Consulatu & in casibus regalix. numer. 25. Eorum cognitio de fraudibus & delictis officialium Ciuitatis priuatiue ad Regiam Audientiam in 1. & 2. instantia. & quid quo ad Clauarium, & eorundem cognitio de causis Confratriarum & Collegiorum. numer. 27. Eorum cognitio de mulieribus adultertis & ad quem effectum. numer. 28. Eo-

28. Eorum mandatum de capi-
piendo pro inurbanitatibus &
iniurijs contra decorem Con-
sularem. numer. 29. Eorum e-
xercitium iurisdictionis tempo-
re pestis quod & quale sit. nu-
mer. 30.

Consulum & Administrato-
rum Ciuitatis quilibet inseli-
dum illi tenetur & quemadmo-
dum ab alio repetat. §. 21. num.
42. Et quid quando fuit eis di-
uisa administratio. vbi decisio
num. 43. Et an isti habeant be-
neficium diuisionis & ordinis
sicut contutores. num. 44. Et
qualiter de negligentia, & an
etiam de leui, & leuissima cul-
pa, casu fortuito, vitioque na-
turali teneantur. ibidem.

Consulatum Barcinonę ad ob-
tinendum quę sint requisita. §. 21.
num. 8.

Consilium inire cum exteris
incommoda non parua producit.
§. 22. num. 17.

Constitutio vnica tit. *de deors*
de Vniuersitatis. circa terminum
octo dierum non est vsu recepta
in Domo Ciuitatis Barcinonę
& Generalis Cathalonię. §. 22. n.
32. Non procedit in debito modi-
co. num. 35.

Consuetudo non admittendi

ad officia Vniuersitatis debito-
res eius. non comprehendit reos
conuentos qui defendendo liti-
gant cum Syndico Vniuer-
sitatis. vbi decisio. §. 22. numero
37.

Condemnatus iuditio tabulę
si appellauerit & postea trans-
gerit, euadit poenam constitutio-
nis 3. tit. *de personis prohibidas regir*
officiis. §. 22. num. 54.

Constitutio 3. titulo. *de personis*
prohibidas regir officis intelli-
gitur tantum loqui de sententijs
in rem iudicatam transactis. ibi-
dem.

Conductores intrium Ciuitatis
Barcinonę a quibus officijs in-
terim sint inhabiles, & qui offi-
ciales eiusdem Ciuitatis condu-
cere dicta iura prohibeantur. §.
22. num. 64.

Consuetudo Regū fuit concil-
rare potius Barcinonēses ad volū-
taria seruitia quam impositis ve-
tigalibus illos premere. §. 18. n. 31.

Concilium centum Iurato-
rum an possit aliquem non ci-
tatum & auditum imperpetuum
priuare ab officijs & beneficijs
Ciuitatis propter excessus & de-
lictā aduersus eam commissā, de-
lendo etiam illum a matricula
fortis ad quam ascriptus est,
& de-

& declarando inhabilem. §. 23. num. 22. & seqq. Quid de his procedimentis sentiat Regia Audiētia. vbi decisiones. num. 11. cum num. 15. & 16. vbi quid si priuato nulla cōpetebat de fensio. & n. 17.

Cu

D

Da

De

DEscriptio vrbis Barcinonen-
sis perpulcra & excellens. §.
3. num. 17.

Decreta ambiciosa fieri non
possunt per Consules Barcinonæ
in Collegijs & Confratcijs. §. 14.
num. 28. Et quæ dicantur ambi-
tiosa. num. 29. 30. 33.

Decernere non possunt Con-
sules Barcinonæ vt vnum offi-
cium conficiat opera alterius of-
ficij. & ibi decisio. §. 14. num. 30.

Debitum si non sit liquidum.
sed agitur de iure prætenso, ne-
que fiscus potest pro eo executi-
ue procedere. §. 19. num. 6.

Deposita facta in mensa nume-
ria Barcinonæ non sunt propria
& vera deposita, sed impropria
& irregularia, & mutui naturam
fortiuntur. §. 19. num. 16. Et au-
tem aliquibus seruent priuilegia
veri depositi. num. 17.

Deposita pecuniæ in mensa

quando in depositarium trāsfer-
tur dominium, non datur credi-
tori actio realis nec hypotheca-
ria, sed personalis. §. 19. num. 20.

Decurionum Concilij Barci-
nonensis zelus circa sua priuile-
gia ab historicis relatus. §. 20. n. 5.

Decuriones quot essent olim
de Concilio Barcinonæ pro di-
uersitate temporis & priuilegio-
rum vsque hodie. §. 20. num. 11.

Decreta Concilij parui alicui-
us Vniuersitatis rescinduntur per
Concilium magnum. §. 20. nu. 15.

Decreta Concilij Vniuersita-
tis vt valeant maior pars interes-
sentium Decurionum consentire
debet, & an ad maiorem partem
attendatur personatum dignitas.
§. 20. num. 30. Et maiori parti ne
stetur, non valet statutum vel cō-
suetudo. num. 31.

Decurionum de excessibus an
possint cognoscere Cōsules Bar-
cinonæ vel instare contra eos in
Regia Curia. §. 20. num. 34.

Decuriones non separatim sed
simul in loco afflato sua suffragia
ferre debent. §. 20. num. 45.

Decretum Concilij an valeat
si non appareat de propositione.
§. 20. num. 50.

Decurionatus est dignitas, &
quæ sint Decurionum priuilegia.
vbi plura recensentur. §. 20. n. 51.

Decu-

Decurſiones niſi expreſſe contradicant, quādo aliquid damnoſum & illicitum in Concilio tractatur; tenentur & puniuntur. §. 20. num. 52.

Decreta Concilij Vniuerſitatis in fauorem aliquorum facta an reuocari poſſint. §. 20. num. 53.

Deputati a Concilio pro aliquo negotio an poſſint alios in locum ſuum ſubſtituere. §. 20. num. 54. Ceuſentur deputati ipſi vel maior eorum pars, debent tamen omnes vocari. num. 55. Non poſſunt aliquid preuidere contra ſtatuta Vniuerſitatis, niſi in cau vt hic. num. 56.

Decretum maioris patris Coſulum præualet, & quid in morte voluntarijs. §. 21. num. 41.

Decrepiſi an ad officia Ciuitatis admitti valeant. §. 22. num. 26.

Debitor Vniuerſitatis ad eius officium extractus ſi re integra antequam inhabilis declaretur, ſoluit vel deponit, an admitti debeat. vbi decifio. §. 22. num. 33.

Debitor debiti illiquidi an ſit inhabilis ad officia Ciuitatis Barcinonæ. §. 22. num. 36. 37. & 38. Et talis debitor non dicitur eſſe in mora nec exequi valet. ibidem.

Debitor Ciuitatis ſi obtento per vxorem ſuperſedimento in executione bonorum viri ipſius,

extirahatur ad officium, ſuffocatur. §. 22. num. 38.

Debitorum impedimētum ad munera Reipublicę ex iure comuni, remiſſiue. §. 22. num. 39.

D i

Differentia inter Colonias Romanas & Latinas. §. 8. num. 5.

Dispensare poteſt Ciuitas ſuper ſuis ſtatutis. §. 22. num. 41.

Discrimen inter domicilium, & habitationem. §. 22. num. 19.

Differentia an ſit inter ciuem & procieum. §. 24. num. 23. & 28.

D o

Doctores an in caſu neceſſitatis teneantur hoſpitari milites. §. 18. num. 40.

Domus patris vel ſoceri an proſit filio vel genero ad obtinenda officia Ciuitatis, & quid de nepote reſpectu aui, & de domo filij reſpectu patris. §. 22. num. 20.

Doctores iuriſperitorum reſquiſita ad obtinenda officia viſitationis officialiū Ciuitatis Barcinonæ. §. 22. num. 65.

Domicilium vt conſtituatur, neceſſarius eſt animus permanēdi. §. 24. num. 42.

Domicilium contrahendi animus præſumitur ex lapſu decennij, etiam in ſcholari. §. 24. n. 45.

Domicilium licet decennio acquiritur, tamen etiam inconti-

N n

nenti

menti acquiritur, quando quis re
& facto animum manendi decla-
rat, & quomodo. §. 24. num. 48.

Domicilij vera definitio. §. 24.
num. 49.

Domicilium triplex est, nem-
pe: Naturale, Accidentale, & Cō-
mune, & quod quodque sit. §. 24.
num. 59.

Domicilium vt contrahatur,
quare requiratur decennium, &
quando non sit necessarium. §. 24.
num. 50.

D u

DVbia officialium mensæ nu-
merariae Barcinonæ quemad-
modum proponantur & declarē-
tur. §. 19. num. 12.

E

E a

EXtraneus Barcinonæ repertus
& conuentus si ex alia iusta
& necessaria causa venit, habetius
reuocādi domū, si id alleget ante
litentē contestatam. §. 9. n. 7. Non
solum potest conueniri in Regia
Audientia, sed etiā in Curijs Or-
dinariorum Barcinonæ, & coram
Gubernatore Cathalonæ Barci-
nonæ reperto. num. 15.

Examen tyronum alicuius ar-
tis vel officij, & de illo remissi-
uē. §. 14. num. 36.

Extraneis etiuscunque natio-

nis sint extra Cataloniā, si per
annum & diem Barcinonæ la-
rem fouerint, litteræ ciuilitatis
certificatoriæ concedūtur in do-
mo Ciuitatis Barcinonæ. §. 24.
num. 19.

E c

ECclesia Parochialis S. Iacobi
Barcinonæ fuit constructa in
loco vbi S. Iacobus Apostolus cō-
cionabatur. §. 5. num. 17. & in illa
veneramus locum loci vbi idem
Apostolus prædicabat. num. 12.

Exceptio incompetentiæ iuris-
dictionis est ordo & fundamen-
tum iudicij, & non potest ad me-
rita causæ referuari. §. 14. nu. 23.

Exempta censetur persona cō-
cedentis in banni concessione. §.
18. num. 48.

Ecclesia S. Pauli de Campo cō-
stituta sub protectione Procerū
Barcinonæ. §. 27. num. 2.

Electioes ciuium Barcinonæ
ad officia eiusdem Ciuitatis quo
tempore fiebāt ad voces, & a quo
tempore fiunt ad sortē. §. 22. n. 1.

E i

EPiscopalis Sedes Barcinonæ i
quo constructa sit. §. 3. num. 17.
Episcopali Sede Barcinonæ que
Sanctorum corpora seruentur. §.
3. num. 24.

Episcopus primus Barcinonæ
fuit Theodosius, qui obiit vnde
cimo

quinto anno post Christi Domini mortem secundum vnam traditionem. §. 5. num. 1. & secundum aliam fuit Heterius creatus a S. Iacobo Apostolo anno 4. post Domini passionem. num. 2. & conciliantur istæ traditiones. num. 3.

Episcopi Barcinonæ successiue continuati leguntur temporibus Gothorum a primo Episcopo. §. 5. num. 16.

Edita Principis secularis reprobantia arma proditoria & pacis publicæ perturbatiua an ligent clericos. §. 16. num. 13.

E o

Excommunicati si ad officia Ciuitatis extrahantur, sunt inhabiles. §. 22. num. 55.

E u

F

Fa

Fancisci Calça equitis Barcinonæ opinio conuincitur. §. 1. num. 14.

Fauentia vnde sic cognominetur. §. 2. num. 20.

Fauentia breui tempore nominata fuit, & an sic semper tempore Romanorum nominaretur. §. 2. num. 17.

Francorum nomine Christiani intelligitur in antiquis scripturis. §. 5. num. 22.

Fabri Confratrias ad pias causas & vsus possunt sibi facere sine authoritate Ciuitatis Barcinonæ cum licentia Episcopi, & quæ negocia tantum possint incistradare. §. 13. num. 31. & 35. Et quid si alia negocia conferant. n. 33. Et an vna ab altera impediatur. num. 35.

Fauorabile probatur ex principali ratione concedentium vel statuendum priuilegium. vel statutum. §. 16. num. 37.

Franquiliæ fuerunt appellatæ a Gallis immunitates Ciuitatis Barcinonæ. §. 18. num. 5.

Fabri exercentes officia villa ad Consulatam Barcinonæ non admittuntur. §. 22. num. 26.

Famulus an sequatur Ciuitatem Domini. §. 24. num. 10.

Factum non intelligitur, quod non perdurat. §. 24. num. 36.

F c

F f

Idem Christianam prima Provincia Gætillum quæ suscepit, fuit Hispania, & primi Hispani Christiani fuerunt Cathalani. §. 5. num. 9.

Fides Christiana nunquā Barcinonæ fuit expulsa postquam capta fuit. §. 5. num. 13.

Fideiussor an dicatur propriè debitor, & comprehendatur im

N u 2

con-

constitutione vnica tit. *de deutoribus de Vniuersitatibus*. vbi decisio contra opinionem Iacobi Cancerij §. 22. num. 34.

Filius familias paternam Ciuitatem, originem, & domicilium sequitur; potest tamen maior factus domicilium mutare, & hoc præualebit §. 24. num. 9.

Filij qui de voluntate parentum matrimonium contraxerunt, an sint vere emancipati in Cathalonia. §. 24. num. 25.

F o

FLoriani de Cāpo traditio probatur. §. 1. num. 15.

Fortuitorum casuum renūciatio generalis non intelligitur de insolitis & raro contingentibus. §. 28. nu. 36. Et quid si promissum sit de omnibus casibus qui imaginari possunt, & pro quacunque causa, quæ dici vel excogitari possit, & adfuerint verba apta includere casus inopinatos & maiores expressis, num. 37.

Forensis qui per annum & diē Barcinonæ vixit, an sit vere ciuis Barcinonæ vel sit procuius. §. 24. num. 22. & seqq.

Forensis consuetudine Barcinonæ effectus ciuis illius quibus iuribus & priuilegijs gaudeat. vbi multa priuilegia ciuium Barcinonæ recensentur, quæ varijs citatis

DD. locis remissiue declarantur & interpretantur. §. 24. num. 29.

Forensis si per annum & diem Barcinonæ vixerit, non tamen animo ibi permanendi, an efficiatur ciuis Barcinonæ. §. 24. nu. 41. & seqq.

Forensis qui Barcinonam attulit maiorem fortunarum suarum partem, mansitque animo permanendi & domicilium constituendi, an ante lapsum anni efficiatur ciuis Barcinonæ. §. 24. num. 47. & seqq.

Forensis si per annum & diem extra muros Barcinonæ habitet, in territorio tamen ipsius Ciuitatis, an pariter efficiatur ciuis. §. 24. num. 51.

Forum non sortitur quis in loco originis vel contractus, nisi ibi reperiatur: secus in loco domicilij. §. 24. num. 57. & 58.

F u

Fur pro vno furto non cōdēnatur in Cathalonia pœna mortis nisi furtum ascendat ad summam centum librarum vel ultra. §. 19. num. 18.

G

G a

Graduatio magistrorum alicuius artis vel officij, & de illi remissiue. §. 14. num. 36.

Gabella

Gabella non debetur si nanis
vi ventorum vel fugiens prop-
ter piratas de vno territorio in
aliud ad portum venit. §. 16. n. 33.

G e

Genus includit omnes species.
etiam si in vna specie maior
sit ratio quam in alia. §. 24. n. 16.

G i

Gymnasium Barcinonæ creata
est Vniuersitas. & quibus pri-
uilegijs & prærogatiuis. §. 6. n. 31.
& quando fuit ædificatum. & an
antea aliud existeret. & quale. n. 33

G o

Gotolania quate sic nuncupa-
ta fuit. §. 2. num. 14.

Gothi ingressi sunt Hispa-
niam speciali priuilegio Papæ,
& eos Christianam legem docuit
& baptisauit Gaudilus Episcopus
§. 4. num. 23.

A Gothis Arianæ sectæ multi
Catholici martyrium Barcinonæ
passi sunt, & signoanter S. Seue-
rus. §. 5. num. 17.

Gothorum leges solo iure na-
turali attento vti quisque liberè
de bonis suis disposuisset, & le-
gasset. ita ius esse voluerunt. §. 15.
num. 19.

G u

Gubernator viceregia an cog-
noscat de casibus regaliarum,
remissiuè. §. 11. num. 26.

Guidatico victualium Barci-
nonæ gaudent infideles, hostes,
fures, alijque facinorosi. & an la-
trones publici; & monete falsæ
fabricatores; & alij qui per iura
Patriæ guidari prohibentur. §. 16.
num. 22. Et an inimici Regis, &
quid si fuerint rebelles. num. 23.
Et an qui contra Ciuitatem Bar-
cinonæ deliquerunt. num. 24.
Et an qui deliquerunt post gui-
daticum. num. 25.

Guidaticum non prodest debi-
tori post executionem incepram
vel habitam notitiam petite se-
cutionis iudicij cōtra eum. §. 16.
num. 30.

Guidaticum victualium Ciui-
tatis Barcinonæ an pro sit tradi-
to manulete & relaxato a car-
ceribus cum fideiussoribus & cau-
tione de se representando. §. 16. n. 31

Guidaticum victualium Barci-
nonæ an locum habeat si nanis
vi ventorum præter mercatorum
intentionem ad oram Ciuitatis
projecta fuit. §. 16. num. 32. & 35.

Guidatus guidatico victualium
Barcinonæ tempore citationis non
tenetur comparere. §. 16. nu. 40.

H

H a

Habilitatorum a iudicio an re-
curri possit. §. 22. num. 11.

Habi-

Habilitatores an aliquo modo cognoscere possint vtrum locus officij ad quem per Consules sit alicuius nominatio, vacet, an vero solum vtrum nominatus sit habilis. §. 22. num. 12.

Habilitatores cum Consules bursas officiorum expurgat, mercedem tantum habent interessentiam, sine aliqua cognitione. ibidem.

Habilitatores vouere tenentur super persona a Consulibus ad officium nominata, nec possunt renuere dicentes quod alius nominetur. §. 22. num. 13.

Habitatio patris an prosit filio ad implendum decennium ad officia Ciuitatis necessarium, si filius per totum decennium non habitauerit. §. 22. num. 22.

Habitationis decennium ad officia Ciuitatis requisitum an debeat esse continuum. §. 22. nu. 22.

Habiles ad munera Ciuitatis an sint surdi & cæci. §. 22. nu. 28. Et alijs morbis laborantes. n. 29.

H. c.

Herculis Aegyptij corpus an sit sepultum sub antiquis columnis Barcinonæ in vico Paradisi. §. 3. num. 5.

Hercules qui edificauit Barcinonam, etiam edificauit Tarracensem, & Balagariū, & vici Ge-

tionem Regem qui construxit Gerundam a nomine conditoris vocatam. §. 4. num. 2.

Hercules Hispaniæ capta quæ antea appellabatur Hesperia, constituit Regem ex Græcis. §. 4. n. 3.

Hercules proprio nomine vocabatur Oron filius Osiris Iouis, & Lybicus & Aegyptius, & quare. §. 4. num. 4.

Hercules erat Græcus & am-pater eius effect Græcus vel Aegyptiacus. §. 4. num. 5.

Hercules Thebanus centum annis post Herculem Aegyptium floruit, & is non condidit Barcinonam. §. 4. num. 6.

Herculis nomine multi donati fuerunt propter res præciatè gestas, sed vnus fuit Hercules, & quis. §. 4. num. 7.

H. i.

Hispania purgata fuit ab heretica infectione Arrij successione Recaredi Regis Gothi. §. 5. num. 18.

Hispaniæ Caput ante aduentum Domini fuit Tarraco, & postea temporibus Romanorum Caesar-augusta, & tempore Græcorum Ciuitas Toleti. §. 6. num. 6.

H. o.

Horti antiqui in summo vrbis Barcinonæ quo loco essent secundum opinionem Hieronymi

ronymi Pujades §. 3. num. 2. quæ
refellitur. num. 3.

Homo sine lege ferus est, &
lege informatus fit benignior.
§. 21. num. 22.

Homines hominum causa ge-
nerati sunt. §. 11. num. 24.

Homines tres facere possunt
Concilium §. 20. num. 47.

Hugo Cardinalis fuit Barcino-
nensis, & Ecclesiæ Dei splen-
didissimum sua doctrina lumen.
§. 1. num. 27.

Humana natura in deteriore
voluntate est proclivior. §. 11. n. 15

Italici populi seu qui iure Itali-
co fruebantur, vestigalia Ro-
mæ non soluebant. §. 8. num. 10.

Iacobi Marquilles censura de
iudicio proborum hominum. §.
22. num. 17.

Inhabilis ad officia Vniuersi-
tatis ad sortem adscriptus an ad-
mitti debeat, si tempore extra-
ditionis habilis inueniatur. §. 22.
num. 5.

Infames si pendente inquisitio-
ne super fraudibus perpetratis,
ad officium Ciuitatis extrahan-
tur an admittantur, vbi quid de
iure communi cum aliquibus ta-

men fallentibus. §. 22. num. 49.

Inhabiles ad officia Ciuitatis
Barcinonæ propter pecuniæ in-
debitam receptionem. §. 22. n. 51.
Et quod sint infecti sanguine Mau-
rorum vel Iudæorum. num. 52. Et
propter fraudes in officijs com-
missas. num. 53.

Inhabilis quemadmodum de-
clarari debeat in Concilio Cen-
tumuitali Barcinonæ extractus
ad aliquod officium, & an & ad
quem possit ille recurrere, quo-
modo causa recursus expediri, ex
privilegio. §. 23. num. 1.

Inhabilis potest declarari ex-
tractus sorte ad officium in Cō-
cilio Ciuitatis Barcinonæ, etiam
si lis pendeat in Regia Audien-
tia super nullitate imbursementis,
vbi decisio. §. 23. num. 2.

Inhabilis si fuerit declaratus
extractus ad officium in Conci-
lio Ciuitatis, & alius fuerit ex-
tractus, & prior appellauerit ad
Regiam Audientiam, & post eius
appellationem & subsequenti in-
hibitionem, posterior extractus
fuerit immissus in possessionem,
an hæc possessio debeat, vt atten-
tata reuocari, referuntur tres di-
uerse decisiones. §. 23. num. 4. &
seqq. Prima decisio negative cō-
cludens. num. 5. Secunda affirma-
tiue resoluens. num. 6. Tertia re-
mittens

mittens attētorum declaratio-
nem ad diffinitiuam.num.7.

I e

In tellectus cap.12. priuilegij *del*
Recognouerunt Proceres. in 2. vol.
constitutio. Cathalonix tit. *de las*
consuetuts de Barcelona. §.12. v. 22.

Ingressus religionem ante pro-
fessionem non debet deleri a for-
te officij, sed si interim ad illud
extrahatur, est inhabilis. §. 22. n. 6.

Ingressi religionem non a-
mittunt beneficia nec bona tem-
poralia ante professionem, sunt
tamen interim exempti & repu-
tantur ecclesiastici. §. 22. num. 7.

Intellectus constitutionis 8. tit.
de abatus, y latitans. §. 22. num. 50.

Interdictum, *Interim.* quando
melius sit intentare quam reme-
dium attētorum. §. 23. num. 11.

Intellectus constitutionis 1. cū
§. tit. *de homens propriis amafats, y*
borders, y de remensa in 2. vol. con-
stit. Cathal. §. 24. num. 14. & 21.

I i

Inquisitionis Sanctæ Tribunal
prius in Cathalonia institutum
fuit quam in alia qualibet parte
Hispaniæ, & fuit erectum preci-
bus S. Raymundi Barcinonensis
in Ciuitate Barcinonæ. §. 5. n. 24.

Inquisitor primus hereticę pra-
uitatis fuit creatus S. Raymūdus.
§. 5. num. 24.

Insignia Barcinonæ loco Ca-
thalonix conferuntur. §. 6. n. 13.

I o

Ignorātia in rebus proprijs non
præsumitur. §. 1. num. 7.

I u

Iupiter vnus fuit, cum tamen
plures honoris causa dicti sint
Ioues, vt & Osiris pater Herculis
Ægyptij. §. 4. num. 8.

Ius renocandi domum quibus
ex causis competat. §. 9. n. 8. Non
procedit in quatuor casibus hic
expressis. num. 14.

Ius creandi Magistratus iuris-
dictionem obtinentes est de Re-
galibus, & quare. §. 10. num. 1. 2.

Iurisdictio etiam minima con-
ferri non potest nisi autoritate
Principis. §. 10. num. 2.

Iudices tabulæ quorū sint iu-
dicatores. §. 10. num. 10.

Ius creandi ciues honoratos
Barcinonæ Regale est, sicut &
creatio militum seu militarem
dignitatem habentium. §. 10. n. 27.

Ius creandi ciues honoratos
mercatores, & notarios non ha-
bet Ciuitas Barcinonæ priuatiue
ad dominum Regem. §. 10. nu. 31.
Et hoc regijs sententijs confir-
matur. num. 32.

Ius indicendi vectigalia de Re-
galibus est & ad Principem per-
tinens. §. 10. num. 43. Tam in ter-
ris

ris Regis quam Batonum. n. 44.

Immemorialis possessio sufficit Vniuersitati ad imponendum vectigalia sine licentia Regis. §. 10. num. 45.

Iudicium proborum hominū Barcinonæ in Criminalibus quando locum habeat. §. 11. num. 1. Et eius forma & praxis. num. 2. Ab eo non datur appellatio nec sup-
plicatio ibid.

Iudicium proborum hominū Barcinonæ in Criminalibus non obtinet præsentem in Ciuitate vel Vicaria Barcinonæ domino Rege vel Prorege. §. 11. num. 7. 8. Locum habet procedente Vicegerente Gubernatoris Cathalonie Viceregia ex constitutione. n. 9.

In iudicio proborum hominū si alicui sit iniuria, quod supersit remedium. §. 12. num. 16. refer-
tur decisio Senatus. num. 17.

Iudicium proborum hominum non expectatur, ubi rei absolutio sequi debet. §. 11. num. 19.

Iudicio proborum hominum Barcinonæ an procedente Vicegerente Gubernatoris Cathalonie Viceregia cognosci debeat de casibus regalarum. §. 21. n. 25.

Iudaici sanguinis infamia in Cathalonie notari familie nouiter conuersorum ceperunt ab anno 1400. & qua occasione. §. 24.

num. 37. Et ab hoc tempore sufficit cuique probare se a Christianis genitum, ex regia decisione ibidem.

Iuramentum super altari S. Felicis martyris quare præstent testes in testamentis sacramentalibus. §. 15. num. 17.

Iuramentum bellicum siue bat-
tallicum præstatur olim super altari S. Felicis martyris. §. 15. num. 17.

Iudicis autoritas an aliquem excuset ab actione iniuriarum. §. 17. num. 23.

Immunitas Ciuitati Barcinonæ de tempore Romanorum & de tempore Maurorum remissi-
uè. §. 18. num. 1. Et de tempore Francorum nempe Caroli Magni, Ludouici Pij & Caroli Calui. num. 2.

Immunitates Ciuitatis Barcinonæ a prioribus Principibus concessas posteriores Domini successi-
uè seruauerunt & auxerunt. §. 18. num. 11.

Immunitas Ciuitatis Barcinonæ ex priuilegio Iacobi Primi anno 1232. & Iacobi Secundi anno 1323. §. 18. num. 12. Et alia ex priuilegio Iacobi anno 1299. n. 16.

Immunitatum Ciuitatis Barcinonæ confirmatio à Petro Secundo. §. 18. num. 13. Et alia à Petro Tertio. num. 14. Et plures regie

decisiones in cōfirmationem distatum immunitatum. num. 15.

Iura Coronagij & Maritagij sunt consuetudinaria tam inspecto iure communi quam Municipali Cathaloniz. §. 18. num. 19.

Immunitas ab oneribus, etiam generalibus verbis concessa non excusat ab oneribus ratione belli vel pestis. §. 18. num. 35.

Iuramentum Vicarij & Baiuli Barcinonæ de non conuocando parlamentum generale, nisi ad requisitionem Consulum eiusdē, & quod hoc sit. §. 20. num. 8.

Iuratorum Vniuersitatum Cathaloniz certicatorijs litteris de sanitate sine interuentu alicuius notarij plene credendum est. vbi decisio. §. 21. num. 31.

L

L a

Lapis antiquus in platea domus Ciuitatis Barcinonæ referens vrbis conditorem. §. 1. num. 6.

Lapidibus antiquis scripta plene probant, & constituunt notorium, & plene probant ius patronatus antiquum. §. 7. num. 9. 10. 11.

Latina Ciuitas quæ diceretur. §. 3. num. 10.

L c

Leges antiquæ Cathaloniz nomine vsaticorum Barcinonæ

vocatæ sunt. §. 6. num. 97.

Legatorum nomine honorantur missi ad Regiam Maiestatem pro Ciuitate Barcinonæ. §. 6. n. 27

Lex 1. C. de nundin. an procedat in debitore suspecto de fuga. §. 16. num. 11.

Legibus Gothicis quo tempore regebatur Cathaloniz, & a quibus fuerunt condite. §. 18. num. 8.

Leges & statuta etiam iurata an possit iudex urgente necessitate transgredi. §. 18. num. 41.

Legatum 7500. talentorum a Cecilio Optato Concilio Barcinonensi relictum. §. 20. num. 3.

Lex simpliciter de tempore loquens intelligitur de continuo. §. 14. num. 34. Fallit quando interuallum esset modicum arbitrio iudicis. num. 35.

L i

Libri numulariorum siue cāpsorum quam fidem faciant iure communi. §. 19. nu. 27. Et quid in Ciuitate Barcinonæ. num. 28.

Libri mensæ numariæ Ciuitatis Barcinonæ quā fidem faciant. §. 19. num. 29.

L o

Locus don Ludouici a Pegueri notatus. §. 17. num. 14.

L u

Ludouicus Pius Rex Francorū & Imperator Comitem Barcinonæ

cinonæ instituit primò Baram,
post quem similiter successerunt
alii Comites vsque ad Vifredum
secundum. §. 4. num. 18.

Lucius Dexter tempore Diui
Hieronymi flotuit & magna au-
thoritate pollet. §. 5. num. 4.

M

Magister portolanus Barcino-
næ de quibus cognoscat. §.
20. num. 25.

Marcarū & represaliarum ea-
dem est significatio, nec sunt no-
mina Latina, sed vulgaria Galli-
ca. §. 17. num. 17.

Marcarum Cathalonix requi-
sit. §. 17. num. 29.

Marchæ non possunt declarari
inter duos regios officiales, ex
decisione Regij Concilij. §. 17.
num. 20.

Marca non obtinet nec exequi
poteat in personis, nisi eorum qui
in contractu se obligarūt, ex de-
cisione Regiæ Audientiæ. §. 17.
num. 22.

Marcha qui malè declarari fa-
cit, cōdēnatur in iniuria, damnis,
& expēsis, ex decisione Regiæ Au-
diētiæ, nec excusatur quod procel-
sit auctoritate iudicis. §. 17. n. 22.

Mandatum exeundi a Ciuitate
quod pendēte cōtra officialē in-

quisitione quādoque illi fit. §. 23.
num. 28.

Masculinum concipit foemini-
num in priuilegijs ciuilitatis, &
sic etiam in priuilegio ciuilitatis,
Barcinonæ. §. 24. num. 3.

Me

Mercatores per Ciuitatē Bar-
cinonæ creati an soli possint
gerere munera huius Republi-
cæ. §. 10. num. 35.

Mercatorum domus ab onere
hospitandi milites, eximuntur.
§. 16. num. 5.

Mensa communium deposito-
rum Ciuitatis Barcinonæ qualis
sit, & quæ, & qualiter pecuniæ
deponantur in ipsa. §. 19. num. 1.

Mensa a numaria Barcinonæ si
quis falso nomine pecuniam ex-
trahat, cui cedat damnum, vbi vo-
tum regiorum Senatorum. §. 19.
num. 15. & num. 16. vbi qualis se-
quatur sententia.

Mensa ex numaria Barcinonæ
qui falso nomine pecuniā extra-
hit, qua pœna puniatur. §. 19. n. 18.

Mensariorum vnus mensæ nu-
marie quilibet infolidum tenetur
actione personali & hypothecca-
ria creditoribus in Cathalonix,
vbi decisio. §. 19. num. 22. & n. 22.
vbi opinio Iacobi Cancerij, &
num. 23. vbi quid de iure com-
muni.

Mensæ numariæ inter creditores non datur prioritas temporis, sed simul omnium ratio habenda est, non spectato ordine quo deposuerunt. §. 19. numero 24.

Mensæ numariæ creditores in pecunijs mensæ præferuntur alijs creditoribus mensarij hypothecarijs, non ita ob publicam utilitatem privilegiatis licet anterioribus. §. 19. num. 25.

Mensarius quando decoxit, quo ordine creditores vocentur. §. 19. num. 26.

Mensa in numaria Ciuitatis Barcinonæ alicui computum suū an & quando ab officarijs mensæ ostendatur. §. 19. num. 30.

Mercatores qui distraendis mercibus alicubi sunt animo ut illis venditis recedant, in eo loco ubi ex dicta causa extiterunt domicilium non acquirunt. §. 24. num. 43.

M i

Milites sunt de foro tantum Regis in Cathalonia. §. 11. num. 22. Extende ut nec possint a Regio Vicario puniri, & quomodo hoc procedat. num. 23.

Milites & generosi homines an sint de corpore Vniuersitatis

& eius Concilij in Cathalonia, §. 12. num. 31.

Miles existens in Collegio nõ potest euadere iurisdictionem Rectoris illius Collegij præterito cuiuscunque militiæ, exemptionis, seu dignitatis. §. 14. num. 17.

Milites quemadmodum in Cathalonia hospitari teneantur a Prouincialibus. §. 18. num. 22.

Milites in Concilio Barcinonæ quo tempore ceperunt admitti, & quot numero, & quemadmodum. §. 20. num. 18.

Milites quando non possint interesse in Concilio Barcinonæ, ubi & quid de Consule milite, & quid de Baronibus si non sint milites. §. 20. num. 22.

Milites in Ciuitate Barcinonæ a quibus arceantur. §. 21. num. 10 63.

M o

Moneta antiqua Alphósi Regis Aragonum & Comitis Barcinonæ circumscripta vocabulo Barkaona. §. 1. num. 13.

Monjuych quomodo latine nuncupandum sit secundum diuersas opiniones, & quare. §. 3. num. 7. 8. 9.

Monjuych quo nomine fuerit olim

olim dictus & quo nunc a multis annis diuersimodè secundum veriore[m] opinionem. §. 3. num. 10. 10.

Monjuch ab innumeris Castellarum sepulcris hodie nomen capere potest, & quare. §. 3. num. 11.

Monjuch a templo & cultu ~~Dioz Matronæ~~ ibi constructo potius quam ab antiquis Iouis sacrificijs nuncupari posset. §. 3. num. 12.

Monetam eudere de Regalibus est. §. 11. num. 37.

Moneta euditur Barcinonæ in monetali regio cum interuentu Consulum dictæ Ciuitatis, seu duorum hominum per ipsam Ciuitatem pro illis electorum. §. 10. num. 38. Et inde dicta Ciuitas dicitur monetam eudere auri, argenti, & æris. num. 39.

Moneta quæ & ubi eudenda sit, & sola constituenda in toto Cathaloniz Principatu & Comitatibus Rosilionis & Ceritaniz, & confirmatur regio testimonio. §. 10. num. 40. 42.

Moneta de bino quo tempore caput. §. 10. num. 41.

Monasteria noua Bareinonæ non construuntur sine Ciuitatis assensu iuxta regium priuilegiũ. §. 10. num. 58.

Monopolia cerdonum, artificum, & fabrorum, & de illis multa remissiue. §. 14. num. 38.

Moneta in mensa numaria Ciuitatis Barcinonæ currens reputatur in Principatu Cathaloniz legitima, & quisque eam recipere cogitur. §. 19. num. 14.

Monasterij de Petris albis institutio a Regina Aragonum sub protectione Consulum Barcinonæ cum concessione loci vnius monialis abique alia dote recipiendæ. §. 21. num. 20.

Mu

Municipalis Ciuitas Romæ quæ fuerit, & vnde ita diceretur. §. 8. num. 7.

Municipij Romani priuilegium consequuta fuit Ilerda, atque etiam Egara, quæ hodie Tetracia appellatur. §. 8. num. 8.

Municipes late sumpto vocabulo dicuntur ciues eiusdem Ciuitatis. §. 8. num. 9.

Mulieres in Cathaloniz & præsertim Barcinonæ sumunt nomen familiæ maritorum tracta consuetudine a matronis Romanis. §. 8. num. 15. & quid in alijs nationibus. num. 17.

Muneri Consulum Barcinonæ quæ incumbant. §. 21. numero 9.

Quodque

Quodque cuiusque sit onus, & an omnia ipsorum onera communia sint. num. 20.

N

Na
Nauicularijs annonam ad aliquem populum transuehentibus securitas a Constantino Imperatore concessa. §. 26. num. 3.

Nauicularij victualia transuehentes, onera Reipublicæ subire non tenentur. §. 16. num. 4.

Naturales Regnorum qui non sunt, apud plures nationes a Decurionatu, aliisque publicis officiis arcetur. §. 22. num. 26.

Nc

Negoctia quæ tractentur & agantur in Concilio Ordinario Barcinonæ & per illud expediantur. §. 20. num. 26.

Ni

No

Notarij copia quamquam fuisset, an nihilominus valeat testamentum sacramentale. §. 15. num. 20.

Notario ad cuius soltam pecunia est in mensa numaria Ciuitatis Barcinonæ deposita an possit a Iudice præceptum fieri ne soltam tollat, stantibus priuilegijs dictæ mensæ. §. 19. num. 7. Quid super hoc declarauerit Regia Au-

dientia, nu. 8. Et quid super empara facta notario soltæ. num. 9.

Notarius ad cuius soltam fuit deposita pecunia in mensa numaria Ciuitatis Barcinonæ, quid tantum possit cognoscere. §. 19. n. 10.

Notarius dicitur iudex cartularius. §. 19. num. 12.

Nominari quomodo solebant olim Concilium generale Romæ eiusque Consiliarij & Priores ipsorum. §. 20. nu. 1. Et quomodo in Colonij Romanis, qualis erat Barcino. num. 2.

Nobiles quando & quot & quemadmodum ingressi sunt Concilium Barcinonæ. §. 20. num. 27.

Nu.

O

Oa

Oc

Operarij Barcinonæ de quibus cognoscant ex decisione Regiæ Audientię. §. 10. num. 14.

Operatorium alicuius artis vel officij qui possint tenere, remissum. §. 14. num. 36.

Obseruatia subsequuta est vetalegum interpretes. §. 24. num. 18.

Oi

Officio alterius ut quis exercere possit oportet ut sit examinatus & fiat de Collegio & quare. §. 14. num. 31.

Oblivio

Obliuio quanto tempore for-
metur & præsumatur. §. 25. n. 12.

Officiales Reipublicæ qui non
possint recedere tēpore pestis, &
quo modo contra eos si recedant,
procedatur, vbi decisio. §. 21. n. 33.

Ad Officia Ciuitatis adscriptus
Ecclesiasticū si suscipiat benefi-
ciū, non exbursatur, donec Sacri
Ordinē suscipiat, licet si extraha-
tur, fiat inhabilis. §. 22. n. 9. Simi-
liter si fiat Doctor Regij Cōcilij,
imò tales ascendunt ab vna sorte
gradus Cōsulatus, ad aliū, & qua-
re, num. 70.

Officiales personaliter & non
per substitutam deseruite tenen-
tur in Domo Ciuitatis Barcino-
næ. §. 22. num. 27. Et quid de iure
communi, n. 30.

Officiales Regij qui fuerunt
an durante tempore syndicus
possint concurrere ad officia iu-
risdictionis Ciuitatum, §. 22. n. 42

Officiales Regij non habentes
iurisdictionem an possint con-
currere ad officia Ciuitatis Bar-
cinoæ, vbi plures decisiones Re-
gij Concilij. §. 22. n. 43. Et quid
si iurisdictionem habeāt, sed mo-
dicam, vbi decisio, n. 44. Quid ser-
uetur in Domo Ciuitatis Barci-
noæ circa id, n. 45.

Officiales Regij an sufficiat
quod ante extractionem officij

Ciuitatis vel Generalis Cathalo-
niæ quādocunque Regijs officijs
renuncient ad interpretationem
cap. 54. curiatum anni 1599. §. 22.
num. 41.

Officium obtinens ad vitam,
an possit illi renunciare pro ob-
tinendo officio temporali & cō-
uerso, vel si vtrumque officium
sit ad vitam. §. 22. n. 57.

Officium temporale obtinens
& ei ante finitum tempus renun-
tians est inhabilis ad aliud tempo-
rale officium durante dicto tem-
pore. §. 22. n. 58.

Officium vnum in titulum &
alterum in commendam an quis
habere valeat, & an quis cogi
possit exercere duo publica offi-
cia Vniuersitatis eodem tempore.
§. 22. n. 59.

Ad officij sortem quamuis in-
debitè adscriptus, interim tamen
lite pendente manutenendus est.
vbi decisio. §. 23. n. 3.

Officij exercitium potest pro-
uiso inhiberi pendente causa re-
uocationis Regij privilegij, si
cum eo prouisus non erat in pos-
sessione ante litem motam, vbi
decisiones. §. 23. n. 9. & 10. Et hoc
casu capta lite pēdente possessio
per dictum prouisum, vt attentata
renocatur, n. 10.

Officialis recedens tempore
pestis

pestis an possit priuari sine partis citatione, & quemadmodum contra cum procedendum sit. vbi decisio. §. 23. n. 18.

Officium cum iurisdictione obtinens, de alio prouideri non prohibetur, sed vtrumque simul & semel in eodem loco cum iurisdictione habere & exercere nequit, ita quod per adeptionem possessionis yltimi vacat primum, ad interpretationem constitutionum Cathaloniz. §. 23. n. 24.

P

P a

Parisiensis Ciuitas respectu omnium Gallorum in ea repperitur est communis patria. §. 9. num. 2.

Papa est Iudex ordinarius omnium. §. 9. n. 10.

Pæconia tam statutorum, quàm aliorum decretorum Ciuitatis Barcinonæ quomodo concipiatur, & cuius autoritate publicentur & exequantur. §. 12. n. 19.

P e

Prærogatiuæ quas tēpore Romanorum habebant Romanæ Coloniz referuntur. §. 8. n. 4.

Precibus frustra imploratur quod iure communi conceditur. §. 22. n. 6.

Penuria annonæ existente in

Ciuitate, licet citra speciale priuilegium apprehensiones facere frumentorum. §. 16. n. 43.

Pestis causa an maior sit quam causa belli. §. 18. n. 44.

Pecora Ciuitatis Barcinonæ possunt depascere per quæcūque prædia inculta sine incurtu banni ex priuilegio Iacobi, nec comprehenduntur in præconijs imponentibus similia banna. vbi regia decisio. §. 18. n. 47.

Pecunia in mensa numaria Ciuitatis Barcinonæ creditori de deposita, statim habetur pro consumpta ita vt nulla possit fieri auocatio per priorem creditorem hypothecarium. §. 19. n. 17.

P i

Prinapis autoritas ex habitatione in loco splēdido & illustri augetur. §. 7. n. 6.

Priuilegio de personaliter comparando non potest quis vti contra aliquem nisi & ipse personaliter adsit. §. 9. n. 6.

Principis curia priuilegiū habet vt quilibet in ea repperitus conueniatur, habet tamen ius reuocandi domum si ex aliqua iusta & necessaria causa venit. §. 9. n. 9.

Priuilegium Regis Petri Secundi quo iudicium proborum hominum Barcinonæ fundatur. §. 11. n. 3.

Priui-

Privilegia duo Ludouici Pij Imperatoris, quibus indulget Barcinonensibus, ut ipsi se de omnibus criminibus (nonnullis exceptis) iudicarent. §. 11. num. 5. Et quæ fuerint excepta crimina. n. 6.

Privilegia Ciuitatis statuendi circa victualia & circa custodiam à morbo priuatiuè ad Proregem & Regios Officiales, §. 12. num. 46.

Privilegium primum Barcinonæ pro statuendo circa Collegia & Confratrias artificum & fabrorum. §. 13. num. 6. Secundum quo tamen non vititur Ciuitas. num. 7. Tertium, idque amplissimum. num. 8. Quartum cum clausula irritante. num. 9. Quintum cum clausula, *durante mora voluntate*, num. 12. Sextum cuius forma non seruatur. n. 12.

Privilegium Ferdinandi Secundi pro iurisdictione Ciuitatis Barcinonæ circa Collegia & Confratrias artificum & fabrorum & cognitione causarum ipsarum. §. 14. n. 1. Privilegiū Caroli Imperatoris ad idem, n. 3. Et obseruantia d. privilegij Ferdinandi. n. 2. Et praxis d. privilegij Caroli. n. 4.

Privilegium Petri Secūdi Ciuitati Barcinonæ concessum super testamentis Sacramentalibus,

§. 15. n. 2. Et eius praxis in Domo Ciuitatis. n. 2.

Privilegiū testamentorum Sacramentalium Barcinonæ in quo differat à iure communi. §. 15. n. 37.

Privilegia Locorum specialia ignorari possunt, nō tamen si sine clausula in corpore iuris. §. 16. n. 10.

Privilegium Petri Tertij deferentibus victualia ad Ciuitatem Barcinonæ declaratur ex Iacobo Marquilles. §. 16. n. 11.

Privilegia guidatici victualium Barcinonæ procedunt etiam in debitis iuratis & cū clausulis garantigijs & cū renūciatione omnium gratiarum & privilegiorum. §. 16. n. 12. Et an in censualibus & violarijs. n. 13.

Privilegia guidatici victualium Barcinonæ ab obtineant in debitor suspecto de fuga. §. 16. n. 14. Et an Ecclesiasticæ Potestates seruent illa. n. 15. & qua ratione. num. 16.

Privilegia salui conductus victualium Barcinonæ an sint fauorabilia vel odiosa. §. 16. n. 36.

Privilegium Ciuitatis Barcinonæ vulgo dictum. *Vi vel gratis*. §. 16. n. 41. & sententia Regia illud confirmans, & qualiter hæc obseruentur & declarentur ex decisione Regiæ Audientię. num. 42.

Priuilegia quæ conceduntur ad instar, nunquam tertio præiudicant. §. 17. n. 38.

Priuilegia Ciuitatis Barcinonæ propter quas honorificas causas fuerunt concessa. §. 18. n. 29.

Priuilegia simpliciter concessa pro tempore caræstiz, nō procedunt pro immoderata & extraordinaria. §. 18. n. 38.

Priuilegiū Regis Ioannis mē-
sæ numarię Ciuitatis Barcinonæ
concessum. §. 19. n. 2. Et priuile-
giorum eiusdem mensæ confir-
matio per Regē Ferdinandū. n. 3.

Priuandi & inhabilitandi cō-
cessa facultas intelligitur parte
citata & cum causæ cognitione.
§. 23. n. 14. & 17. vbi decisiones.

Priuatus officio absq. citatione,
obtinet in causa appellationis sa-
laria & lucra officij à tēpore pri-
uationis. vbi decisiones. §. 23. n. 22

Priuilegium Regis Petri Bar-
cinonæ cōcessum circa Monaste-
ria in illa ædificanda an sit vali-
dum. §. 24. n. 30.

Po

PROCESSUS trium Brachiorum
Curiarum generalium vbi
custodiantur. §. 6. n. 28.

Proreges in Cathalonia creati
fuerunt à tempore Ferdinandi
Secundi, & eorum tribunal est
supremum. §. 7. n. 4.

Proreges Cathaloniz ferè sem-
per Barcinonæ sedem habuerūt.
§. 7. n. 5.

Prorex & Regium eius Cōci-
liū hodie residere debent Barci-
nonæ ex concordatis. §. 7. n. 7.

Potestas prohibēdi subditis ne
extruant castra & propugnacula
ex Regalibus fuit. §. 10. n. 51.

Portus & portalia inter Rega-
lia continentur. §. 10. n. 52.

Probi homines illiterati in ip-
sorum iudicio an in conscientiz
foro teneantur Assessoris vtrū se-
qui. §. 11. n. 10. Et an sequētes As-
essoris consiliū excutantur. n. 18.

Proverbia duo circa hominis
naturam conciliantur. §. 10. n. 23.

Probi homines (ad iudicio
Criminali an possint iudicare
causas personarum de genere
militari. §. 1. n. 21. & 24.

Pœnam imponere est quid
iurisdictionis. §. 12. n. 11.

Proceres Confratriarum quo-
modo eligantur ad sortē in domo
Ciuitatis Barcinonæ. §. 13. n. 13.

Proceres Cōfratriarū nō pos-
sunt pro inurbanitatibus capi fa-
cere Cōfratres, sicut faciūt Cōsu-
les Barcinonę, nec illos priuare,
vel ad lōgum tēpus suspendere à
suis officijs pro culpis. §. 13. n. 38.

Proceribus Confratriarum si-
ne iusta causa renitentibus ad-
mittere

mittere iuuenem ad examen officij, possunt illum admittere Consules Barcinonæ, & his similiter renitentibus Superior. & ibi decisio. §. 14. n. 33. & quo modo. n. 34.

Proceres Confratriarum possunt cogi ad aggregandum suis Confratrijs peritos alibi iam examinatos & graduatos, licet non didicerint officium in Ciuitate Barcinonæ per annos ordinationū ipsarū Confratriarum. & quare. & ibi decisio. §. 14. n. 35.

Pœna non committitur si nauis vi fortunæ in portum prohibitum venit. §. 16. n. 34.

Processus soni emissi Ciuitatis Barcinonæ pro defensione suorū ciuiū. & quomodo declaratur & exequatur. §. 17. n. 44.

Provinciales Cataloniae an & qualiter sint obnoxij onere vehēdi ligna ad nauale Regiū secundū sententiam Regiam. §. 18. n. 25. Et quid obtinuerit Curia generalis circa remissionem huius iuris. n. 26.

Potestas Conciliorum Barcinonæ Centumviralis & Ordinarij Barcinonæ. §. 20. num. 13. Et Concilij generalis alicuius Vniuersitatis. n. 24.

Pu

Puncta Clauarij Ciuitatis Bar-

cinonæ in mēsa numaria eiusdē. §. 19. n. 4. Fieri nō possunt si debitum requirit altiore indaginem. n. 5. vbi decisio.

Q

Qua

Qualitates ad officia Ciuitatis obtinenda necessarie requiruntur in ciue vtroque tempore & adscriptionis ad sortem & extractionis ad officium, non vero medio tēpore. §. 22. n. 2.

Qualitates quædam non impediunt ciuem tempore adscriptionis ad sortem officiorum Ciuitatis, quæ tamen impediunt tempore extractionis ad ipsa, vt in debitore Ciuitatis, in excommunicato, & in officiali Regio temporali. §. 22. num. 3. Secus in alijs qualitatibus, vt in ætate legitima, & in domicilio. num. 4.

Qualitates impediētes ad munera Ciuitatis Barcinonæ obtinenda. §. 22. n. 14.

Qualitas prima natalium late explicatur & fundatur. §. 22. num. 15.

Qualitas secunda non habentium per se domum & habitationem Barcinonæ explicatur, & fundatur. §. 22. num. 18. cum sequentibus.

Pp 2

Qualitas

Qualitas tertia ad officia Ciuitatis impeditiua, *Ætas* explicatur & fundatur. §.22. n.23.

Qualitas quarta, *dementia* atq. *infirmitas* & *ægritudo* declaratur, & fundatur. §.22. n.27.

Qualitas quinta debitorum *Vniuersitatis* explicatur & fundatur. §.22. n.31. cum seqq.

Qualitas sexta ad officia Ciuitatis impeditiua, *litigantium* contra Ciuitatem late declaratur & fundatur. §.22. n.40.

Qualitas septima Regiorum officialium. §.22. n.41.

Qualitas octaua familiarium & ministrorum sancti Officij. §.22. n.46.

Qualitas nona obtinentium beneficium Ecclesiasticum. §.22. n.47.

Qualitas decima infamium explicatur & fundatur, §.22. n.48. cum seqq.

Qualitas vndecima habentium duo officia declaratur & fundatur. §.22. n.56. & seqq.

Qualitas duodecima eorum qui ab eodem officio ad quod extrahuntur, debito tempore non vacauerunt, & quod, sit istud debitum tempus pro diuersitate officialium. §.22. n.60.

Qualitas decimatertia absentia à Principatu Cathalonie & Comitibus Ronsilionis & Ce-

ritanie cum suis fallentibus. vbi decisio, & quid de iure communi. §.22. n.61.

Que

Qui

Quo

Quu

R

Ra

Raymundi Berengarii Comitis Barcinonæ & Almodis vxoris suæ atque Patriarche Clementis corpora iacent in Ecclesia maiori Barcinonæ. §.3. n.15.

Re

REX tenetur in litteris suis scribere. *Comes Barcinonæ*. §.6. n.3.

Rex Gothorum Ataulphus primum Cathaloniam ingressus est cum exercitu suo, & Barcinonam constituit Caput Cathalonie. §.6. num.5.

Rex & Prorex in initio noui regiminis tenetur præstare iuramentum in Ciuitate Barcinonæ. §.6. n.18.

Regiæ Audientiæ translatio ad Ciuitatem Gerundæ anno 1634. quæ modico tempore durauit. §.6. n.35.

Regia Sedes Ataulphi Primi Gothorum in Hispania Regis

gis atque Athalarici etiam Gothorum Regis fuit Ciuitas Barcinonæ. §. 7. num. 1.

Reges Aragonum Barcinonā inhabitauerunt, & quæ fuerit regia eorum aula. §. 7. num. 3.

Reges Aragonum vtuntur insignibus Ciuitatis Barcinonæ ex conuentione. §. 7. num. 11.

Rex vel eius Locumtenēs Generalis in Cathalonia vbi adest, ibi quilibet inuētus potest coram Curia iudicibus conueniri à quolibet, si causa sit maior centum libratum, & hoc prætextu euocatur causa ad Regiam Audiētiā. §. 9. num. 11. Et has causas non trahit secum Regia Audiētia si recedat a Vicaria. num. 12. In Consistorio autem verbali regio conueniuntur quicunque in Curia reperti, licet causa non sit maior centum libratum. n. 13.

Rex est Caput Reipublicæ & fons dignatum & iurisdictionū, & ab eo pender omnis potestas & iurisdicō. §. 10. num. 1.

Rekursus ad Consules Barcinonæ a quorum officialium sententijs concedatur. §. 10. num. 17.

Rex potest creare curritores collis, non obstantibus priuilegijs Ciuitatis Barcinonæ & Confratriæ illorum. §. 10. num. 33.

Regis potestati non censetur

derogatum per aliquam specialem regiam concessionem alicui factam. §. 10. numero 34.

Rex Petrus Secundus multa Barcinonæ priuilegia lacerauit & postea restituit ex capitibus sapientium. §. 11. num. 4.

Rex non censetur sibi abstulisse facultatem statuendi in Ciuitate, licet eidem concesserit facultatem statuendi. §. 12. num. 43.

Regi pertinet ordinatio administrationum & regiminum Ciuitatum Villarum & Oppidorū Cathalonie, & quæ debeat esse regionum priuilegiarum super his obseruantia. §. 12. num. 44.

Rex an suo priuilegio possit vnā aut alterā Confratriam eximere a iurisdictione Consulū Ciuitatis Barcinonæ, & submittere eam priuatiuē Vicario vel Bailuo Barcinonæ. §. 14. n. 20.

Rex licet alicui concesserit priuilegium exigendi lezdam, non censetur abstulisse sibi regiam cōcedendi alicui exēptionē a solutione lezde. §. 14. num. 21.

Rex licet Baroni concesserit omnē iurisdictionē alicuius Oppidi, potest postea vnū ex vassallis creare militem, & sic eximere a iurisdictione Baronis. §. 14. n. 22.

Recipiendi tātū sunt in Collegijs qui sunt eius artis. §. 14. n. 32.

Repre-

Represaliarum ius Ciuitatis
Barcinonæ §.17 num. 1. Docto-
res qui de illis tractant. num. 2.
Sententia regia in confirmatio-
nem huius iuris. nu.3. Praxis illa-
rum. num. 4.

Represaliæ Ciuitatis Barcino-
næ consuetudine, non iure defen-
duntur. §.17. n. 5. De iure cō. muni
per quem & quomodo fieri pos-
sunt. n. 6. Locum non habent do-
nec est Superior qui ius dicere
valeat. n. 7. Per eū dumtaxat pos-
sunt decerni per quē potest bellū
indici, & an ex leuioribus casualis.
num. 8.

Represaliarum ante declara-
tionem requiritur Curia Parla-
menti Regis Franciæ ex decisio-
ne Regiæ Audientię. §.17. nu. 9.

Represaliarum ad declaratio-
nem non sufficit fatiga iustitiæ
reperita in iustitia Aragonū quā-
do Locumtenens est. præsens in
Regno ex decisione Regiæ Au-
dientię. §.17. num. 10.

Represaliarum ante declara-
tionem scribitur Regi Franciæ
ex decisione Regij Concilij & sti-
lo Regiæ Audientię. §.17. nu. 11.

Represaliæ conceduntur quādo
nō est intus accessus ad Superio-
rem & quando dicatur non esse
intus accessus. §.17. nu. 12. Conce-
duntur quando nulla sperari po-

test a Superiori iustitia. num. 13.

Represaliarum fallentias qui
Doctores notant. §.17. num. 15.

Represaliæ quomodo latinē
vocentur. §.17. num. 18.

Represaliarū Barcinonæ exe-
quutio an extendatur vltra per-
sonas & bona in ipsa Ciuitate re-
perta. §.17. n. 25. An possint fieri
contra totum Comitatum, si in
aliquo eius Oppido sit a ciue Bar-
cinonæ exactum vestigal. nu. 29.

Represaliæ Barcinonæ sine fa-
tica iustitiæ declarari dicuntur.
§.17. n. 30. An fieri possint contra
vniuersitatem & eius singulares
si a ciue Barcinonæ Baiulus patri-
monij regij lezdam exegit. n. 31.

Represaliarū in causis & alijs si-
milibus exequutiuis si pars ante
provisionē executionis cōpareat,
rationes deducendo, an admittat-
ur, & procedatur inde auditis
partibus & quid si cōpareat. post
declarationem & ceptā exequu-
tionem. §.17. num. 32.

Represaliæ an possint declara-
ri per Ciuitatem Barcinonæ in
favorem Oppidi de Tona, quod
ex regio priuilegio habetur pro
vico eiusdē Ciuitatis. §.17. n. 34. 41

Represaliandi ius est exorbi-
tans a iure communi, & vti con-
suetudinarium Barcinonæ cum
vfu regulandum. §.17. num. 39.

Represaliæ concessæ contra ci-
ues Ciuitatis an comprehendant
subuebia & comitatuos seu ha-
bitantes in territorio. §. 17. n. 40

Represaliatum ab executio-
ne qui eximantur. §. 17. n. 42. Et
an possint exequi contra alieni-
genas Barcinonæ domiciliatos &
contra clericos & eorum bona,
ex regijs decisionibus. num. 43.

Rekursus Officialium Barci-
nonæ a Concilio centumuirali ad
Ordinarium dantur. & quādo, &
quomodo. §. 20. num. 27.

Rex Ferdinandus primus cō-
sulē in capite Barcinonæ execu-
torem sui testamenti dimisit. §. 21.
num. 17.

Regina Violans cōsors Regis
Ioannis primi Consules & Con-
ciliū Barcinonæ executorem sui
testamenti reliquit. §. 21. num. 18.

Religionis B. Mariæ de Mer-
cede institutio ministerio Consu-
lum Barcinonæ. §. 21. nu. 21.

Religiosi a Consulibus Barci-
nonæ petunt licentiā construē-
di noua monasteria, ex priuile-
gio. §. 21. num. 24.

Religiosi milites S. Ioannis
Hierosolimitani, & S. Iacobi de
Spata, & reliqui milites religiosi
ordinū militariū ante professio-
nē non sunt exēpti, nec immuni-
tate Ecclesiastica gaudēt. §. 22. n. 8

Reipublica per exteros com-
mode regi & gubernari non po-
test, & quare. §. 22. num. 17.

Rekursus in Domo Ciuitatis
Barcinonæ interpositi pariunt v-
trumque effectum & deuolutiū
& suspensiuum. §. 23. num. 8.

R i

R o

R Oma est caput orbis & com-
munis omnium patria, ita vt
quilibet in ea præsens conueniri
possit. §. 9. num. 7.

R u

S

S a

S Anctus Raymundus Barcinō-
nensis toti Reipublicæ Chri-
stianæ legem dedit. §. 5. num. 26.

Sancta Eulalia virgo Barcino-
nēsis est tutelarī Ciuitati & Pro-
thomartyr Hispaniæ, & quare. §.
5. num. 29.

Sanctorum corpora quæ Bar-
cinonæ seruantur. §. 5. num. 30.

Sancta Matrona virgo & mar-
tyr in numerū ciuium Barcino-
næ miraculosē referri voluit. §.
5. num. 31.

Sanctus Franciscus a Borgia
fuit Prærex Cathalonix, & Bar-
cinonæ sedem habuit. §. 5. nu. 32.
Statuendi

Statuendi facultas Ciuitati Barcinonæ concessa pro bono & tranquillo Reipublicæ statu. §. 12. n. 1.

Statuendi facultatem habebat Ciuitas Barcinonæ ante priuilegium Regis Iacobi Secundi. §. 12. num. 2.

Statuendi facultas data censetur Concilio Ordinario Ciuitatis Barcinonæ. §. 12. num. 3.

Statuere quot ex medicis & chirurgis tempore pestis debeant Barcinonæ residere, & super eorum iusto præmio, spectat ad eandem Ciuitatem, ex decisione Regiæ Audientię. §. 12. num. 4.

Statuere & taxare pretia carniū Barcinonæ sciendatum & cura provisionis ipsatum spectant ad eandem Ciuitatem, ex decisione Regij Concilij. §. 12. n. 5.

Statuere licet Vniuersitati super modo & forma tenendi & pascendi pecora, ex decisione Regiæ Audientię. §. 12. num. 8.

Statuere quoties potest Vniuersitas an in consequentiā possit pœnam imponere, & quam pœnam. §. 12. num. 14.

Statuit Locumtenens Generalis Domini Regis pro bono publico Principatus ad supplicationem Ciuitatis Barcinonæ tanquā Capitis ipsius Principatus. §. 12. num. 24.

Statutum quod dicatur generale & quod singulare. §. 12. n. 16.

Statutis Ciuitatis Barcinonæ an ligentur nobiles & de genere militari, & an clerici. §. 12. n. 28. & 32.

Statuta Ciuitatum & Oppidorum Cathalonix an afficiāt milites. §. 12. num. 29. Et quid si Cinitas habeat priuilegium statuendi in ipsa ciuilitate & criminaliter tam super rebus quā hominibus cuiuscūq. legis & cōditionis. n. 30.

Statuta Ciuitas Barcinonæ an afficiāt famulos & officiales Domini Regis. §. 12. num. 33.

Statutum generale condendo potest Ciuitas auferre ius priuati, ipsique derogare sine damni compensatione. §. 12. nu. 34. Fallit si statutum non esset vniuersale, sed singulare. num. 35.

Statui quæ possint ratione publicæ vtilitatis. §. 12. num. 37.

Statutis suis Ciuitas potest grauiorem facere conditionē forensium quam ciuium. §. 12. nu. 40.

Statuere nō potest Ciuitas Barcinonæ quicquā contra regia priuilegia sicut nec contra constitutiones Cathalonix. §. 12. nu. 42.

Statutū Cinitatis requirit causæ cognitionem & partis citationem, si ab illa fiat tanquam a Iudice. §. 12. num. 45.

Statuta alicuius Cōfratriæ fabricorum per Ciuitatem Barcinonæ condita & regio postea priuilegio cōfirmata, an possit eadem Ciuitas reuocare, & alia cōfratria facere vigore priuilegij Ferdinandi anni 1506. aut alias. §. 13. n. 15. 16. 20. & 21.

Statuti vsus an debeat probari ab eo, qui in statuto se fundat, & quid de Constitutione Regni. §. 13. n. 28.

Statuta an præsumantur vsu recepta, & quando abrogata censcantur. §. 13. n. 29.

Statuta ab habente statuendi facultatem facta non indigent confirmatione Superioris. §. 13. num. 23. Sunt sui natura reuocabilia, sicque æquiparantur vltimis voluntatibus. n. 24.

Statutis in conficiendis solet Ciuitas Barcinonæ retinere expressè facultatem illa reuocandi, mutandi, & corrigendi. §. 13. num. 25.

Statutum alicuius Cōfratriæ per Ciuitatē Barcinonæ factum an possit Rex contrario priuilegio reuocare. §. 13. n. 29.

Statuta sua an Ciuitas Barcinonæ reuocare possit pendente lite in Regio Senatu super interpretatione illorum inter Syndicum dict. Ciuitatis & Syndi-

cum alicuius Cōfratriæ. §. 13. num. 30.

Saluus conductus deferentium victualia ad Ciuitatem Barcinonæ ex priuilegijs Petri secundi. §. 16. num. 1. E alius eorum ex priuilegio Petri tertij. num. 2. Et dictorum priuilegiorum obseruantia ex pluribus Regijs decisionibus. n. 6. E Doctores qui de illis agunt. n. 7.

Saluus conductus an ad futura delicta extendatur. §. 16. n. 26. Præsumitur animo delinquendi petitus, quando paulo post quis delinquit. n. 27.

Saluus conductus victualium Barcinonæ non suffragatur, si probetur reorum fraus. §. 16. num. 28.

Salui cōductus victualium appellantur potius beneficia quam priuilegia. §. 16. n. 38. Et late sunt interpretandi. n. 39.

Salus populi suprema lex est cui cedunt omnes leges & conventiones humanæ, & quando. §. 18. n. 42.

Saluaguardia seu protectio Regia Domus Ciuitatis Barcinonæ & eius officialiū, nec non Scholæ eiusdem, & quid operetur. §. 18. n. 50. Et est publicanda de quinquennia in quinquennium in capite Vicariæ. n. 51.

Statuta omnium cōsensu facta
renocari possunt à maiori parte.
§.20.n.42. Et requirementia ad ali-
quem actum cōsensum omnium,
colluntur contrario statuto ma-
ioris partis, nisi sint cōfirmata à
Principe.n.43.

Sancti Francisci accessus ad
Ciuitatem Barcinonæ, & noua
eius Religionis institutio in ea-
dem vrbe ad petitionem Proce-
rum illius. §.21.n.3.

Salaria & lucra officij an &
quando obtinens per sententiam
officium, consequatur de tēpore
ante sententiam. vbi decisiones.
§.23.n.23. cum n.25. & 26.

Statutum loquens de habita-
tore comprehendit stantem pro
famulo cum alio, §.24.n.11.

Sacerdos in cuius habitationis
loco de festo officium recitatur;
si per locum transeat, vbi festum
non est, potest pro libito legere
officium de festo vel de feria.
§.24.n.38.

Se

Stemmata & insignia in choro
Sedis Barcinonæ à tēpore Ca-
roli Imperatoris. §.3.n.16.

Senatoris filia si nubat, digoi-
tatis paternæ particeps non est,
sed mariti radijs fulget. §.8.n.16.

Sententiæ omnes Criminales
Barcinonæ ferendæ sunt in per-

sonam Domini Regis vel eius
Primogeniti in eadem Ciuitate
existentium cum deliberatione
Concilij Regij ex priuilegio Pe-
triterrij. §.11.n.8.

Sententiæ absolutoriæ in crimi-
nalibus nō fiūt in Cathalonia, sed
alia forma prouidetur. §.11.n.20.

Sententia lata contra aliquas
personas alicuius artis vel officij
habet tractum successuum cōtra
successores in eadē arte vel offi-
cio, & cōtra Collegiū postea errec-
tū. §.14.n.25. & 26. vbi regiē deci-
siones. Et facta intimatione nouo
artifici vel officiali, an possit cōtra
eum fieri executio sententiæ, &
procedi virtute vsatici. *Iudicium
in Curia datum.* n.27.

Sententia super processu testa-
menti sacramentalis. §.15.n.3.

Seruus gaudet guidatico vi-
ctualium Ciuitatis Barcinonæ,
ex Regia decisione. §.16.n.9.

Securitas nō iuuat si dolo im-
petrata sit, vel cum quis illa ab-
utitur. §.16.n.29.

Seruitium per Regem in Cu-
ria generali postulari solitum an
sit actus Prouinciæ mære volun-
tarius. §.18.n.3. Et an vnus con-
tradictione impediatur. n.4.

Seruitia Ciuitatis Barcinonæ li-
beralissimè suis Regibus præstita
decerpa remissiuè ex varijs locis.
§.28.n.30.

Sen-

Sententia quæ præualeat in Concilijs & Cōgregationibus Ciuitatis Barcinonæ. §. 20. n. 29.

Sentētia declaratoria præcedere debet vt infamis à sorte officiorum deleatur ad interpretationem Constitutionis 8. tit. de abatus y lauitans. & per quem & qualis. §. 22. n. 50.

Si

Syndici plures Barcinonæ in Curijs generalibus cōstituuntur, & quot. §. 6. n. 22.

Syndici Barcinonæ in Curijs generalibus primo loco sedent, & prius loquuntur pro Brachio Regali, licet Consul d. Ciuitatis non sit Syndicus & comitia non celebrentur Barcinonæ. §. 6. n. 23 & 24.

Syndici Barcinonæ præcedūt Regno Valentia. §. 6. n. 26.

Scriba maior Domus Ciuitatis Barcinonæ est Notarius processus Brachij Regalis in Curijs generalibus Cathalonix. §. 6. n. 29.

Stipendiati populi qui nuncuparentur. §. 8. n. 12.

Syndicum Ciuitatis vel Collegij an citari sufficiat ad iudicium verbale, vel sint citādi Cōsules Ciuitatis, seu Proceres Collegij. §. 14. num. 24. Et Syndicus Vniuersitatis an possit citari pro Vniuersitate citanda. ibid.

Scriptura tam in testamentis quam in contractibus est ex accidentalibus, quæ possunt adesse & abesse præter subiecti corruptionem. §. 15. n. 41.

Syndici Ciuitatis Barcinonæ solo verbo creditur in Curia Vicarij eiusdem asserendo aliquem victualia deferre ad ipsam Ciuitatem. §. 6. n. 8.

Syndicatus Consulum & Officialiū Ciuitatis Barcinonæ quomodo fiat, & de quibus in eo cognosci dumtaxat possit, & an sit iuri communi conformis, §. 22. num. 34.

Syndicatus Ciuitatis Barcinonæ Assessor an & in quibus votum decisiuum habeat, & quid de Aduocato Fiscali. §. 21. n. 35.

So

Solutio per mensam nuntiam Ciuitatis Barcinonæ à debitore facta est legitima, nec recusari à creditore potest. §. 19. num. 13.

Scholaris qui studiorum causa locum aliquem inhabitat animo vt finis studio ad Patriam reuertatur, quamuis per multum tempus extiterit, domicilium non acquirit. §. 24. num. 44.

Su

Subditi inuito domino an possint alterius iurisdictione prorogare. §. 14. num. 16.

Suspendi ab officio absque citatione ante inquisitionis publicationem an & quando quis possit §. 23. n. 27. & 28.

T

Ta

Traditio Doctoris Garcia refellitur. §. 5. n. 5.

Traditio Pineda Scriptoris circa antiquitatem Christianae Religionis in Ciuitate Barcinone. §. 5. n. 6

Talem esse & haberi pro tali an idem sit. §. 17. n. 38.

Tabelliones cum de actibus Concilij Vniuersitatis instrumentum conficiunt, an debeant exprimere nomina Decurionum interuentium Concilio, vbi decisio. & quid de Concilio Barcinonae. §. 20. n. 37. & 38.

Taxat Ciuitas Barcinonae iura carcerum comunium. §. 10. n. 22. Terminum Barcinonae qui dicatur, & quousque extendatur. §. 12. n. 20.

Territorium Barcinonae siue horti & vinea Barcinonae ita dicta quousque potrigantur. §. 12. n. 21. 22. 23.

Territorium Barcinonae antiquitus aliter designatum fuerit. §. 11. n. 23.

rit. §. 11. n. 23.

Testamenti Sacramentalis forma. §. 15. n. 4.

Testamenti Sacramentalis consuetudo an obtineat tam in testamento Barcinonae quam extra, §. 15. n. 5. & 6.

Testamenti Sacramentalis privilegium an sit concessum tantum ciuibus Barcinonae vbivis testantibus, vel etiam forensibus. §. 15. n. 6.

Testes duo sufficiunt in testamento Sacramentali. §. 15. n. 7. Et de hoc opinio Auctoris. n. 8.

Testes duo sufficiunt in testamento inter liberos, & ad pias causas, & quando agitur tantum de declaranda voluntate testatoris defuncti. §. 15. n. 9.

Testes in testamento Sacramentali an possint esse sceminae. §. 15. num. 10. & an & quando illae possint testes esse in testamentis. ibid.

Testes super testamentis Sacramentalibus quod iurent infra sex menses, quare inductum sit. §. 15. num. 12. An debeant esse rogati. num. 13. & num. 15. vbi decisio. & num. 16. & 19. Et esse rogatos multum interest, & quare. n. 24. 15. vbi decisio.

Testamenta Sacramentalia reducta sunt ad ius gentium, quo fo-

la voluntas defuncti cum animo testandi attenditur. §. 15. num. 16.

Testium rogitus an & quando iure communi exigatur in testamento. §. 15. num. 17. In testamentis sacramentalibus multo minus requiritur tempore pestis vel ad pias causas. vbi decisio. num. 18.

Testamentorum sacramentalium consuetudo Barcinonæ est vna ex legibus Gothorum, quæ hodie in Cathalonia remanent. §. 15. n. 19.

Testamenti sacramentalis præcipuum requisitum, quod constat de animo testandi. §. 15. num. 21.

Testamentorum sacramentalium priuilegiū censetur relaxare omnes solennitates iuris ciuilibus, & rem reducere ad ius gentium, & ad instar testamenti militis, & inter liberos, & ad pias causas: sed quod ad probationem, non quod ad substantiam testamenti. §. 15. n. 22.

Testes in testamentis sacramentalibus si deponant defunctum habuisse animum testandi, non sufficit, nisi reddant congruam rationem ex verbis testatoris vel alijs signis & actibus extrinsecis & ibi decisio. §. 15. num. 25.

Testandi animus ex quibus cōiecturis inferitur. §. 15. num. 26.

Testamentum sacramentale valet ad exclusionem testamenti solennis. §. 15. num. 27. Solempne si

præcedit, maior probatio de animo testandi requiritur in subsequenti testamento sacramentali priuilegiato & speciali. ibidem.

Testamentum sacramentale an possit fieri ad interrogationem alterius. §. 15. num. 28. 29.

Testamentum ad interrogationem alterius factum an valeat §. 15. num. 29. Et quid si testator nutu tantum vel per signa consensiat interrogationi, vel per signa constet de voluntate testatoris num. 30. Et quid si concurrat importunitas interrogantis. n. 31.

Testator si faciat exemplar eorum quæ in testamento disponere præparabat, talis breuiatura non habet vim testamenti nec codicillorum. §. 15. num. 33.

Testator si coram testibus voluntatem suam declarauerit dicens vt vocaretur notarius, ante cuius aduentum postea decedit, non censetur cum testamento mori, etiam ad pias causas §. 15. n. 34.

Distinctio optima circa hunc casum, num. 35.

Testamentum nuncupatiuum seu in scriptis, si solennitates deficiant, an possit ad sacramentale redigi §. 15. num. 36.

Testamentum de iure aliud est nuncupatiuum, & aliud in scriptis & vtriusque requisita. §. 15. n. 38.

Et

Et quomodo vnū quodq. fiat. 39.

Testamentum nuncuparium
sui natura non requirit scriptu-
ram §. 15. num. 40.

Testamentum sacramentale est
species nuncupatiui §. 15. nu. 42.

Testamentū sacramentale Bar-
cinonæ est magis priuilegiatum
quam sacramentale iuris cōmun-
is. & quare §. 7. num. 43.

Testes de Vniuersitate nō pro-
bāt in causis decimarū. §. 20. n. 40

Tempus vnus anni & diei, de
quibus loquitur consuetudo ci-
uiliatis Barcinonæ, an debeat esse
continuum §. 24. nu. 31. & sequen.

Tēpus quo nouicius in religio-
ne permāsisse debet ad proficēdū
& quo tyrones cum magistris vt
magistri fiant, stetisse tenentur,
an debeat esse continuū. §. 24. n. 32

Tempus an & quando dicatur
cōtinuū si quis quolibet anno stet
pro maiori parte anni. §. 24. n. 40

Territorij vera definitio, & vn-
de dicatur. §. 24. num. 54.

Ti

To

Tu

V

Va

Vaticinium de Rege Christia-
nissimo Francorum. §. 4. n. 24
Vassalli an possint prescribere

contra Baronem facultatem non
reddendi coram eo computa im-
positionum. §. 10. num. 50.

Vatici Barcinonæ quo tēpore
& a quo fuerunt editi. §. 18. n. 9.

Ve

Verba sola, *Te heredem facio.*
vel, *Bona mea tibi relinquo.* non
sufficiunt ad inducendum testa-
mentum sacramentale, nisi alia
concurrant, quibus constat de te-
standi animo, & quæ. & ibi deci-
sio. §. 15. num. 23.

Verba iocosa blandiendi vel
iactandi causa non sufficiunt ad
testamētū sacramētale. §. 15. n. 24

Vestigalia noua an possint
imponi in Cathalonia ex causa
magne necessitatis publicæ Prin-
cipatus. §. 18. num. 39.

Verbum, *eligo*, sui natura & qua-
liter comprehendit electionem
ad sortem, & ad voces. §. 20. n. 36
Verbū, *forēsis*, & verbū, *extraneus*,
an differant inter se. §. 24. n. 13. 20

Vi

Vicinus præsumitur scire facta
vicini. §. 1. num. 8.

Via publicæ Barcinonæ qua-
les sint. §. 3. num. 22.

Via publicæ Barcinonæ quot
sint, & quot illa vicinos cōtineat.
§. 3. num. 23.

Vnio Comitatus Barcinonæ
cum Regno Aragonum quando
& quo.

& quomodo facta fuit. §. 4. n. 21.

Vnio Comitatus Barcinonę & Regni Atagonum cum Regno Castellę quando & quomodo facta fuit. §. 4. num. 22.

Visitatio regionum officialium statuta est fieri in Ciuitate Barcinonę pro tota Cathalonia. §. 6. num. 30.

Vicarius Barcinonę potest remittere & componere delicta commissa. §. 9. num. 16. Et pręterdit posse remittere quoscunque prouinciales Barcinonę repertos de quibuscunque delictis extra Vicariam commissis. num. 17. Contradicit tamen procurator Regię Curię. num. 18.

Vicarius & Baiulus Barcinonę in ingressu sui regiminis & quot annis iurant in manu Consulum d. Ciuitatis sequi & exequi consilia illorum, de quibus liber conficitur. §. 10. num. 28.

Vniuersitatis maior pars potest ligare minorem circa impositionem collectę. §. 10. num. 47.

Vniuersitates Cathalonię hodie possunt sine regio priuilegio imponere vestigalia, nec rationes eorum reddere Regi coguntur, quas tamen Barones a suis subditis petere possunt. §. 10. num. 49. & 50.

Via publicę inter Regalia cõ-

putantur & quomodo. §. 10. n. 55.

Vicarius & Baiulus in iniquo proborum hominum iudicio excusantur. §. 11. num. 17.

Vniuersitates in Cathalonia non possunt se congregare, nec habere arcem communem, nec creare Syndicum & Consules sine facultate Regis vel Baronis. §. 23. num. 3.

Vniuersitas an possit reuocare statutum per eam factum, quod Superioris autoritate confirmatum fuit. §. 13. num. 26.

Vniuersitates omnes Cathalonię hodie ex concordatis cum Rege sũt immunes a quinto suarum impositionum illi soluendo. §. 18. num. 28.

Vniuersitatis Concilium debet conuocari autoritate Superioris qui nisi ex iusta causa non potest negare licentiam Vniuersitati se congregandi. & ibi decisio. §. 20. n. 23. Et quid de Concilio Ciuitatis Barcinonę siue generali siue Ordinario. num. 24.

Vniuersitatis in Concilio pręsens esse debet Dominus iurisdictionis seu eius officialis, nisi de ipsius interesse tractetur, & quid de Concilio Barcinonę. §. 20. n. 25.

Visitatio Officialium Ciuitatis Barcinonę ex priuilegio Philip. §. 20. num. 28.

Vni.

Vniuersitas potest ad vitandas fraudes eligere ad sortes quos solita erat eligere antea ad voces, non obstante regio priuilegio, quod primo modo fuerat obseruatum. §. 20. num. 36.

Vniuersitarij an censeatur actus cum in instrumento dicitur quod homines talis Oppidi deliberarunt. §. 20. num. 39.

Vniuersitatis de Concilio an pater & filius atque duo fratres esse possint, & vnius suffragium prodesse alteri. §. 20. num. 48.

Vniuersitatū Consules de iure dicuntur habere mandatum cum libera & generali administratio-
ne, & an possint donare & debi-
tum liquidum remittere, & quid
de Consulibus Barcinonæ. §. 21.
num. 36. Et an possint transigere
super dubia re Vniuersitatis, &
an confiteri solutionem Vniuer-
sitati factam. n. 37. Et an vendere
& impositiones Vniuersitatis lo-
care, & facere ea quę speciale mā-
datū requirunt. n. 38. Et an pecu-
nias mutuo dare vel accipere pro
Vniuersitate. n. 39. Et an possint
constituere Syndicum seu acto-
rem Vniuersitatis. nisi ipsa Vni-
uersitate legitimē congregata, il-
lusque accedente contentu, vbi
decisio. num. 40.

Vixisse debet quis Barcinonæ
per vnum annum & vnam diem
vt vtatur iuribus & priuilegijs
ciuium Barcinonæ, si forensis sit.
§. 24. num. 1. Et eadem consuetu-
do viget in multis Ciuitatibus
Germaniæ. num. 2.

V o.

Votum suum an & quando
Consules Barcinonæ præbeant
in Concilio siue magno siue par-
uo & in congregationibus perso-
narum ipsius Ciuitatis & quo or-
dine vocant. §. 20. num. 28.

Vorum maioris partis interest
sentium, licet nō sit maioris par-
tis omnium Consulū Barcino-
næ. facit sententiam, etiam si esset
vorum duorū Consulū. §. 21. n. 27.

Vxorem habere vel habuisse
debēt Consules & Cōsiliarij Cō-
cilij Barcinonæ. §. 22. num. 62.

Vxor per matrimonium effi-
citur ciuis Ciuitatis viri & de fa-
milia viri, non patris. §. 24. n. 4.
In quibus tamen hoc procedat &
intelligatur. num. 5.

Vxor si habitauerit Barcinonę
per annum & diem, & vir habita-
uerit alibi in suo domicilio, an
illa efficiatur ciuis Barcinonæ. §.
24. num. 6. & seqq.

V u.

LAUS DEO.